

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ

ՄԵՐ ԿՅԱՆՔՆ ԱՍՏԾՈ ՀԵՏ

**ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՄԻՋԻՆ ՏԱՐԻՔԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ
ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԶԵՈՆԱՐԿ**

ՀԱՇՏՈՒԹՅՈՒՆ ԱՍՏԾՈ ՀԵՏ

**14 ՏԱՐԵԿԱՆ
ԴԱՍ 19-36**

Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ -2005

Armenian Church Library <http://hygradaran.weebly.com>

ՀՏԴ
ԳՄԴ
Մ

Մ

Մեր կյանքն Աստծո հետ: Դպրոցական միջին տարիքի
աշակերտների քրիստոնեական ուսուցման ձեռնարկ
«Հաշտություն Աստծո հետ» (14 տարեկան):
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին-2005թ.: Էջ:

ԳՄԴ

© World Vision, 2005

Հեղինակային իրավունքները պաշտպանված են օրենքով: Առանց
հրատարկչի հետ նախնական գրավոր համաձայնության չի թույլատրվում
տպագրել գործի ցանկացած մաս:

ISBN

Armenian Church Library <http://hygradaran.weebly.com>

Տիրողութեարթի նկար՝ Վ. Սուրենյանց 1900թ. կտավ, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին, Վեհարան

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐքԻ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆՉԱԽՈՒՄՔ՝

ՏԵՐ ՊԱՐՈՒՅՅՐ ՔԱՌԱՆԱ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՏԵՐ ՂԵՎՈՆԴ ՔԱՌԱՆԱ ՄԱՅԻԼՅԱՆ

ՀՈՎԱՆԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՝ WORLD VISION

ՄԻՋԱՋԳԱՅԻՆ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ

ԵՎ WORDIRECT ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ԶԵՎԱՎՈՐՈՒՄԸ՝ ՅՈՒՅՑԱՆԱ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ

ՆՈՅ.

ՏԱՌԱՊԴԱՔԻՑ ԿԱՐԵԿՑԱԲԱՐ ԱԶԱՏՎԵԼՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԻՇԱՐԺԱՆ ՏՈՂ

**«Հանի որ զիտեմ՝ հավերժական է Նա, Ով երկրի վրա պիտի փրկի ինձ»
/Հոր 19:25:/**

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

«Սա արդար չէ, ինչո՞ւ դա պեսք է պարահեր ինձ հետ»:

Յուրաքանչյուրս հեշտությամբ կարող ենք օրինակներ քերել կյանքի անարդար լինելու վերաբերյալ: Ոմանք ապրում են անհոգ կյանքով, մինչեւ ուրիշները համարորեն պայքարում են: Աշխարհում գոյություն ունեն պարերազմ, սով, աղքաքություն, հիվանդություն և ամեն դեսակի դառապանք: Բոլոր մարդիկ, ոչ միայն «վարերը», կրում են այս երևույթների հետեւանքները:

Դավանաբար զիտեք թվացյալ անարդար և պարահական բազում դեպքեր, որոնք դեղի են ու-

նեցել ձեր շրջապատի մարդկանց հետ: Կան նաև այլ իրադարձություններ, որոնցից գեղյակ եր կարդալով կամ լսելով դրանց մասին:

Նայեցեք ձեր ուսուցիչ բերած օրաթերթի հոդվածին: Գրեք դեպքերի կամ հանգամանքների որոշ նկարագրություններ, որոնք կարող են անարդար թվականում գրուցեք հետևյալ հարցերի մասին՝

5 Ինչպիսի՞ն է հակազդեցությունն այն մարդկանց, որոնց հետ պարահել են այդպիսի դեպքեր, կամ ի՞նչ եք կարծում, նրանք ինչպես են հակազդում:

5 Ինչպես դուք կարձագանքեիք, եթե նման դեպքեր պարահեին ձեզ հետ:

ՍՏՎԱԾԱՆՉԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Ճ ստվածաշնչային պատմությունը Դորի մասին

Դորի զիրքը պարմում է մեզ մի մարդու մասին, ով թերևս այսպէս կարգահայփվեր. «Սա արդար չէ, ինչո՞ւ այդ պարահեց ինձ»: Դորը մեծ հարագության դեր էր, ուներ լավ ընդունակություն և խոսքումնալից ապագա: Նա նաև «ճշմարգախու էր ու անարդար, արդար էր ու ասքվածապաշտ, ամեն դեսակի չար ու մեղավոր գործերից հեռու» (Հոր 1:1):

Թվում էր, թե պարճառ չկար, որի հետեւանքով նա պետք է դառապեր, բայցնայնպէս, դառապանքը այցելեց նրան: Գրքում կարդում ենք, որ սարանան ցանկանում էր փորձել այս ասքվածասեր մարդուն, որպեսզի նրան հետացներ Ասքծուց և նույնիսկ անիծեր Նրան: Եվ սարանայի չար գործերի հետեւանքով Դորը կրցնում է իր ընդունակությունը և իր վսպահությունը վաղվա օրվա նկարմամբ:

Չնայած դրան, Դորը չի այսպիս Ասքծուն, այլ ասում էր. «Տերը դուք եւ եկ առավ: Թող օրինյալ լինի Տիրոջ անունը» (Հոր 1:22ա):

ԴԱՍ 19

Սաբանան ջանում էր կրկին փորձել Հորին: Նա չարորակ վերքերով պատրաստ էր ամբողջ մարմինը: Սա չափազանց թվաց Հորի կնոջը, ով խորհուրդ տվեց նրան «անիծել Ասպծուն և մահանալ»: Այլ խոսքով՝ կինը հորդորում էր նրան նահանջել, մաս ինդրել և վերջ դնել իր գործապանքներին:

Բայց Հորը պարասիանում է նրան. «Եթե Տիրոջ ձեռքից բարիքներն ընդունեցինք, չարիքներն շամքերնք» (Հոր 2:10): Հորը գործապին չէր մեղադրում կամ հայինում Ասպծուն:

Հորի երեք ընկերներն այցելում են միսիթարելու և ամոքելու նրան դժբախլության մեջ: Սակայն նրանց խորհուրդները չօգնեցին: Մեկն ասաց, որ Հորը հավանաբար պարզվում է իր գավակների մեղքերի համար, մյուսք՝ թե Հորը հասպար թաքցրած մեղքեր ունի, որոնց պարճառով արժանացել է գործապանքի:

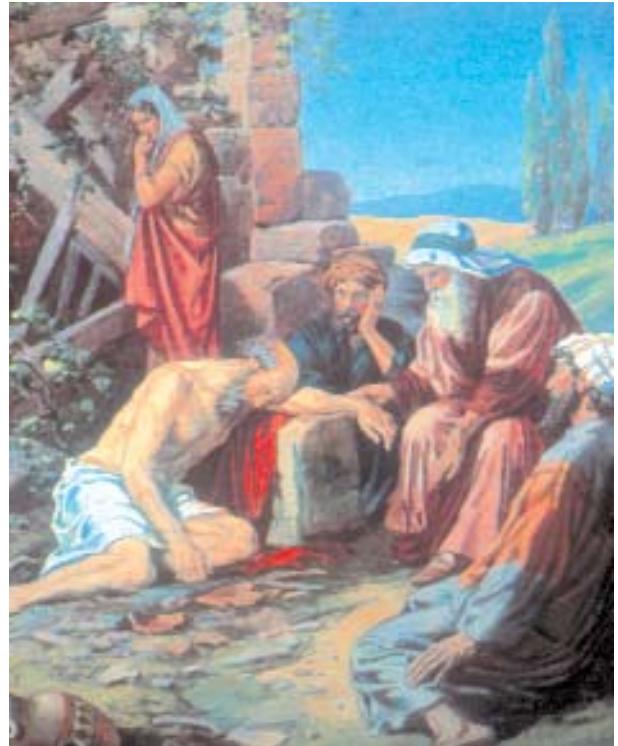
Հորը մերժեց մեղքերի պարճառով գործապելու նրանց կարծիքը, բայց համաձայնեց այն մտքին, որ Ասպված կարող է անել այն ամենը, ինչ կամենում է:

Ի վերջո, Հորը որոշում է խոսել Ասպծուն ինք: Նա հայդում է իր սեփական անմեղությունը և հարցնում, թե ինչո՞ւ է ինքն սպեղծվել գործապելու համար: Ասպծուն սպացած պարասիանում լինում է պարկառագույուն: Ասպված պարասիանում է Հորին փոթորկի միջից և ասում. «Վյո ո՞վ է, որ իր խորհուրդները թաքցնում է ինձնից, խոսքերը հավաքելով իր սրբում՝ կարծում է, թե ինձնից պահում է դրանք» (Հոր 38:2): Ասպված հիշեցնում է Հորին, որ Ինքն է ամեն ինչի արարիքը, և Հորը լոկ սպեղծված էակ է: Տերը հարցնում է Հորին. «Զայնով կկանչե՞ս մեզը. նա ել, սարսուող համակված, ջրի հորդությամբ կլսի՞ քեզ: Շանթեր կարծակե՞ս, ու կալանա՞ն դրանք. և կասե՞ն քեզ՝ թե ինչ է սա: Կերակոր կորսա՞ս առյուծների համար, վիշապների մարմինը կկշռացնե՞ս, եթե դրանք կույ են եկած: Սարսելու են իրենց խշպիներում ու դարանակալ նսպելու մայրիների անդառում: Ո՞վ է ազրավների համար կեր պարբասպել, որ նրանց ձագերը ձայները Տիրոջն ուղղեն, մոլորված ուրբելիք խնդրեն» (Հոր 38:34-35; 39:41):

Հորը վերջապես զիփակցում է, որ Ասպված դրվել է իրեն մնած նվեր: Ասպված քացարենց կամ չարդարացրենց որևէ բան: Նա կարարեց առավել լավ ու սիրելի բան. Նա անձնապես եկավ Հորի մով: Տիեզերքի Արարիքը բավական հոգ է գործառում միայնակ, դիմում ու շփոթված մարդուն՝ հանդիպելու նրան մդերմիկ ձևով:

Հորը զիփակցում է, թե ինչ էր դա նշանակում: Գրի վերջավորության մեջ նա ասում է. «Սրանից առաջ ես ականջներովս եի լոկ լսել, բայց հիմա աչքերս ել լրեսան իենց քեզ: Վյո պարճառով նվասր համարեցի ինձ ու հալվեցի ես: Ինքս ինձ հող ու մոխիք եմ դիմում» (Հոր 42:5-6):

Հորն այլևս կարիք չուներ արդարացնելու ինքն իրեն: Նա այլևս չէր պահանջում կամ բացարդությունների կարիք զգում: Ինչ ել պարակեր իր կյանքում, նա գրեսել էր Մեկին, Ով սպեղծել էր իրեն: Նա ճանաչում էր Արարին իրքն ամենակարողի, բայց նաև՝ բոլորին սիրողի: Ասպված այնքան սիրեց մարդկանց, որ եկավ դեպի Իր ժողովուրդը:

ՀՈՐԻ ՉԱՐՉԱՐԱՄՆՔՆԵՐԸ

Այս աշխատանքում կատարելու համար պահանջվող գործություններ

Կանխասել - մարզարեանալ, մարդնանշել մի բան, որ պիտի կարգարվի, նախանձ նրա՝ իրականում փեղի ունենալը: Ասդում օգտագործեց մարզարեներին՝ հիշեցնելու համար ժողովրդին, թե որքան է Ինքը ցանկանում, որպեսզի նրանք ապրեն, և խոսքանում է կամ կանխասում, որ Փրկիչ պիտի ուղարկի նրանց համար:

Քննարկություն ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

**Կարդացեք հետևյալ երեք հատվածները
Հորի Գործից՝ 3:22-26, 28:20-28, 31:16-22:**

1. Ո՞ր հարգածում է Հորը պաշտպանում ինքն իրեն:

2. Ո՞ր հարգածում է Հորը բողոքում Ասդուն:

3. Ո՞ր հարգածն է պարմում մեզ, որ մարդկային էակները կարող են ճանաչել, թե ինչ են իմաստությունը և լայնախոհությունը:

Այս հարգածներն արդացողում են այն զգացումները, որոնք մենք երբեմն ունենում ենք: Մենք ցանկանում ենք բողոքել Ասդուն կամ պաշտպանել մեր սեփական բարյացականությունը: Մենք մոռանում ենք, որ Ասդում սկեղծել է մեզ իրեն մարդ՝ ազար կամքով, և ոչ թե ողբոփ, որը պետք է անի այն, ինչ թելադրում են իրեն: Մեր ազարության մեջ մենք հաճախ անփեսում ենք Ասդուն: Մենք ընդունում ենք Նրան չինազանդվելը կամ չենք լսում, թե ինչ է Նա ասում մեզ: Դրա հետևանքով ամբողջ աշխարհը դառնում է շափ դժվար վայր ապրելու համար, և վասր բաներ են պարահում մեր շորջը, նոյնիսկ նրանց հետ, ովքեր «արժանի» չեն դրանց:

Սակայն Ասդուն սերն այնքան մեծ է, որ չի կամ մենում թողնել իր ժողովրդին շարունակ գործադրությունների մեջ, ուր հայդուկներ են իրենց սեփական մեղքերի և անհնազանդության պարճառով: Սուրբ

ԴԱՍ 19

Պատրարազի ընթացքում քահանայի կողմից ցածրաձայն կարդացվող հետքեալ աղոթքը հայփուում է, որ Ասպված անընդհափ գործել է՝ պատրաստելու համար Իր ժողովրդին Փրկչի գալսպյանը, որին Ինքը կամեցավ ուղարկել:

Ընթերցե՛ք աղոթքը և քննօծեցե՛ք գործողություն ցույց տվող բառերը:

«Սուրբ, սուրբ, սուրբ ես ճշմարդապես և ամենասուրբ Ասպված: Ո՞վ կարող է պանծացնել և խոսքով բովանդակել մեր նկարմամբ դածած Քո անսահման սերը և բարեգթությունը, որ հնուց ի վեր մեղքերով դիմարացած մարտուն գանազան եղանակներով խնամնեցիր և սփոփնեցիր՝ մարզարեներով, օրենքների ու պարվիրանների դիմությամբ,

քահանայությամբ և սպվերակերպ երինջների /զոհաբերությունների/ մարդու մամամբ: Իսկ վերջին օրերին մեր ամբողջ հանցանքները քավելու համար մեզ դիմություն միաձին Որդուն՝ իբրև հանցակիր, զոհ և օջապ, զառ և երկնավոր հաց, քահանայապեավ և պատրապ, քանի որ Ինքը ես բաշխող և նույն Ինքը ես միշտ անսպառ բաշխվում մեր մեջ: Այս իսկ պատճառով մարդացար հավասպի կերպով և ոչ երևութապես և անշփոթ միավորությամբ մարմնացար Սուրբ Կույս Մարիամ Ասպվածածնից, ապրեցիր մարդկային կյանքն առանց մեղքի, և աշխարհի պահպանության և մեր փրկության համար կամավորապես հանձն առար խաչը»:

Ա ՍՏԾՈ ՊԱՐԳԵՎՆԵՐԸ

Նորի Գրի որոշ հապվածներում կարդում ենք արարչազործության իրաշալի պարզեների մասին, որոնք Ասպված դիմել են: Մեզ: Մի համարում Ասպված մարդահրավերի է կանչում Հորին՝ հարցնելով նրան. «Վերահասու եղել՝ ես Բազմաստեղյանի կարգին, բացել՝ ես քողը Հայկ համասփեղության: Գիշերավարն իր շառավիղներով հանդերձ կարո՞ղ ես դրանել նրանց հետ» (Տոր 38:31; 32թ): Ասպված հիշեցնում է Հորին, որ Նա է սփեղնել երկնքի այս գեղեցիկ համասփեղությունները:

Օգդագործելով ասպրդագիրության ձեր դասագիրքը՝ աշխափեք ձեր դասընկերների հետ պատրաստել մի փոքրիկ պլանների կարելի կրինի դիմու Հորի Գրքում նշված համասփեղություններից մեկը կամ մի քանիսը:

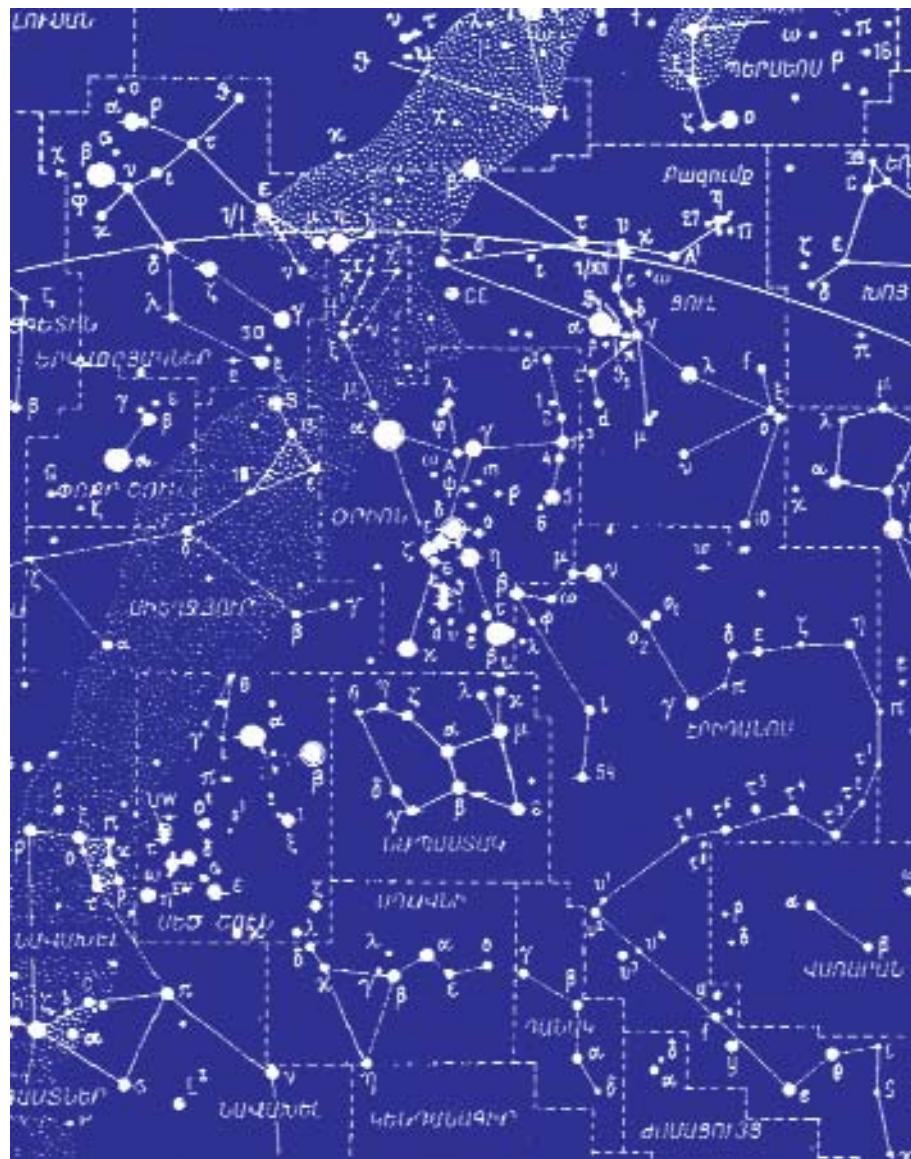
Բազմաստեղյանը 6 ասպրդերից կազմված մի խումբ է, որը ներկայացնում է այն 6 աղջիկներին, որոնց Զնոսը, ըստ հունական դիցաբանության, գեղեցիկ երկնքում: (Այսօր Բազմաստեղյանը հայփնի է Բազումք անունով՝ Ցուլի համասփեղության մեջ):

Օրինը որսորդ էր, որը պատրահարար սպանվեց Դիանա դիցուհու կողմից: Օրինի հայկական համարժեքը Հայկն է, որի անունով էլ հայփնի է այս համասփեղությունը:

Արջ անունով են կոչվում երկու՝ Մեծ Արջի և Փոքր Արջի համասփեղությունները: Նրանք բաղկացած են բազում ասպրդերից:

ԴԱՏԱԿԱՐԻՒՄ ԱՍՊՎՐԱՍՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ՝

5 Ասպվարաթուղթը ծալեցեք զլանաձև մոր նամ դրամագծով և ժապավենով փակցրեք եզրերը, որպեսզի իրարից չբաժանվեն:

5 Առանձին սպիտակ թղթի վրա գծագրեցեք ձեր ցանկացած համապնդությունների նմուշ՝ այն պահելով թղթի կենդրոնին մոտ:

5 Ծալեցեք թղթի այն դեղոր, որը կցանկանաք, որ ասդուրը երևան, և մկրագով կդրեք-հանեք դրանց անցրերը.

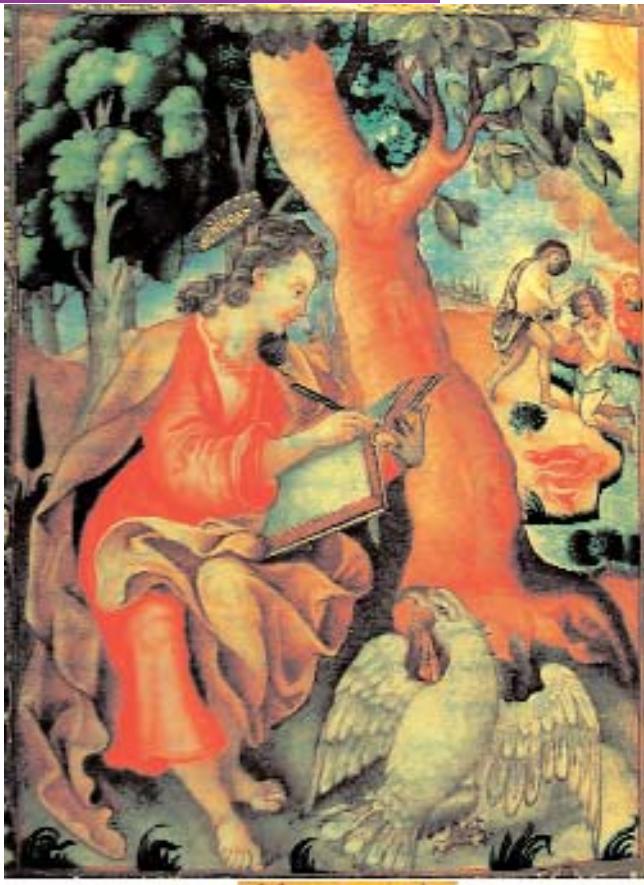
5 Փաթաթեցեք թուղթը ձեր գլանի մեջ ծայրին և ամրացրեք այն սոսինծով կամ ռեփինե ճիլով։ Շամովզեք, որ ասդուրի նմուշը դրանունելի է և ոչ թե սպվարաթությը։

5 Մթնացրեք սենյակը և լապտերիկով լուսավորեցեք գլանի բացված ծայրը՝ դեպի առասպաղ ուղղությամբ։ Լապտերիկը պահեցեք անկյան վրա, ավելի գլանի կողմի, քան ուղղակի թղթի վրա։ /Սա կնվազեցնի պարկերի աղավաղման ասդիճանը/։

5 Պահեցեք լույսը, և պրոյեկտուրեք ասդուրն առասպաղի շուրջը։

ՃՆՈՐԻԿԱԼԻ ԷՆՔ ԱՍՎԾՈՒԳ՝ ՏՐԻԻՆ և մեզ բոլորին ասդուր նվիրելու համար։

ԱՅ ՏԱԾԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԽԵՆ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ ՄԱՐԳԱՐԵՇՆՈ-ՅՈՒՆՆԵՐ

Նորի Գրքում և Դին Կրակարանի այլ հարվածներում կան մարգարենություններ և կանխասացություններ մեր Փրկչի՝ Շիտու Զրիսպոսի զալուստի մասին: Մարգարենները «բախսպազուշակներ» չեն, այլ մարդիկ են, ովքեր հայփնում են մարդկանց Ասվծոն կամքը: Նրանք նաև հայփնում են մասին, որոնցից ամենակարևոր խոսքումն այն էր, որ աշխարհ պիտի ուղարկվեր Փրկչին:

Դին Կրակարանը նկարագրում է մեզ Փրկչին, թե ինչպիսին Նա պիտի լինի, ինչ պիտի անի և նույնիսկ, թե որպես պիտի ծնվի:

Ահա Նորի Գրքից և Դին Կրակարանի մյուս գրքերից բաղված մարգարենությունների մի շարք: Կարդացեք դրանք, այնուհետև նայեցեք հաջորդող նկարագրությունների շարքին: Լրացրեք յուրաքանչյուր նկարագրությունից հետո բաց քողնված գողը՝ նկարագրությանը լավագույնս պարզաճող մարգարենությամբ:

- 5 Եսայի 9:6 - 7
- 5 Եսայի 53:4 - 6
- 5 Եսայի 53:10 - 11
- 5 Սաղմոս 2:7 - 9

- 5 Դոք 9:32 - 33
- 5 Դանիել 3:13 - 18
- 5 Մադարիա 3:1 - 4
- 5 Միքիա 5:1 - 4

Սիա նկարագրությունները.

5 Կոռապաշտ թագավորի կողմից մահվան սպառնալիքի դրակ գրնվող երիտասարդը հայփարարում է, որ ինքը հավափարիմ պիտի լինի Ասվծուն: Գերսեմանիի պարսեզում՝ Շիտու Զրիսպոսի նման նա ասաց, որ իր հավափը պիտի հասփափ մնա, նույնիսկ եթե Ասված որոշի իրեն մահվանից չփրկել:

5 Փրկիչը նկարագրվում է գեղեցիկ անուններով: Նրա իշխանությունը պիտի հավիպենական խաղաղություն բերի:

5 Ասպված խոսքանում է, որ Փրկիչը պիտի մընի Իր Տաճարը: Նա պիտի սրբի ժողովրդին այնպես, ինչպես վարպետը մաքրում է արծաթը կամ ոսկին:

5 Փրկիչը պիտի լինի Ասպծո Որդին (հմմզ. **Գործ 13:33**):

5 Փրկիչը պիտի կրի մեր մեղքերի ամրող ցավը, և շաբերը պիտի արհամարհեն ու ծաղրեն Նրան:

5 Մարդը խոսելիս արդահայքում է միջնորդի անհրաժեշտությունը իր և Ասպծո միջև: (**Հարվածում «նա» բառը վերաբերում է Ասպծոն**): Այս միջնորդը պետք է լինի մնկը, ով կկարողանա դնել իր ձեռքը թե՛ խոսող մարդ եակի և թե՛ Ասպծո վրա: Շիսուս Քրիստոս նա է, ով կարող է անել դա: Նա միաժամանակ և Ասպված է, և՛ մարդ:

5 Փրկչի ծննդավայրը հայտնի է (փես **Մագի. 2:6**): Փրկիչը սովորական մարդ չէ, այլ Մեկը, ում «ծագումն աշխարհի սկզբի օրերից է»:

5 Շիսուս Քրիստոսի փրկագործությունը նկարագրված է այնպես, ինչպես Ասպծո խոսքումն էր եղել Նրա մասին:

5 Փրկիչը պիտի Դավիթ արքայի սերնդից լինի:

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Նեփեյալ հավաքած վերցված է Պողոս առաքյալի նամակներից. «Բայց զիվենք, թե ամեն ինչ գործակից է լինում նրանց բարիքի համար, ովքեր սիրում են Ասպծոն, որոնք և կանչվեցին նրա նախասահմանումով» (**Հոմ. 8:28**):

Մդածեցեք որոշ հարցերի մասին, որոնք ձեր ուսուցիչը կզբի զրաբախտակի վրա, և զրեք ձեր մդածումները դեսպրակի մեջ:

ԴԱՍ 19

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Այս շաբաթվա դասի հիմնական նյութը Տորի Գիրքն է: Արդար մարդու մասին այս պատմությունը, ով գառապում է և պարզեցնալու փուլում իր սիրող Աստծո հետ իրական հանդիպումով, դիմում է որպես կանխասացություն Քրիստոսի զալսպյան մասին: Աստծո պատրասխանը մեր գառապանքներին այն է, որ Նա կիսում է դրանք մեզ հետք՝ Իր Միաձին Որդու՝ Վիստու Քրիստոսի անձով:

Տառապանքը կարող է լինել ուսանելի փորձառություն մարդկային էակներիս համար: Այն կարող է աճնեցնել մեզ իրեն ժողովուրդ և մոփեցնել Աստծուն: Պողոս առաքյալն արքահայպվում է հետքեալ խոսքով. «...այլև պարձենում ենք մեր նեղությունների մեջ ևս, քանզի զիգենք, որ նեղությունները համբերություն են բերում, համբերությունը՝ փորձառություն, փորձառությունը՝ հույս: Նոյսը երբեք չի ամաչեցնում, որովհետք Աստծո սերը սփռված է մեր սրբելում Սուրբ Հոգու միջոցով, որ դրվեց մեզ» (**Տողմ. 5:3-5**):

Թող ընդունիքի անդամները, հավկապես մեծերը, պարմեն իրենց կյանքի դժվարին դեպքերի մասին, որոնք օգնել են իրենց աճելու՝ ըստ Պողոս առաքյալի նկարագրության: Մեկը կարող է պարմել մի դեպքի մասին, որը թվում էր միայն վար այդ ժամանակ, բայց դպից լավ արդյունքներ կամ հետքագյուտ նպաստեց անձնական աճին: Հաճախ մենք դեսնում ենք այդ բարի պարուղները՝ միայն հետքագյուտ եք նայելով փորձառություններին:

Ասրվածաշունչը նաև գալիս է մեզ «ուղեցույց»՝ ապրելու համար, որպեսզի անկախ մեզ հետք գրեղի ունեցածից մենք կարողանանք մշտապես վսփահ լինել, որ մեր կյանքը պիտի հաճելի լինի Աստծուն: Օգբագործեցեք **Սաղմոս 14-ը՝** իրեն աղոթք և «ուղեցույց» ձեր ընդունիքում այս շաբաթվա համար: Այժմ միասին կարդացեք այն և այն ժամանակ, երբ միասին եք լինում.

«Նա, ով անբասիր է ընթանում, արդար գործ է կարարում, ճշմարդություն խոսում իր սրբում:

Ով չի նենգել իր լեզվով և ընկերոջը վարություն չի արել,

Մերձավորներից նախադինք նա չի սրանում,

և չարազործն անարզված է նրա աքում:

Աղղափիսին փառարանում է նրանց, ովքեր երկյուղ ունեն Տիրոջից, երդվում է իր բարեկամին և երդումն իր չի դրժում:

Իր արծաթը վաշխով չի գալիս, իրավունքի դեմ կաշառք չի վերցնում:

Ով անում է այս, նա հավիպյան չի սասանվի»:

ԱՆՇԱՋԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿՈՐԾԱՆՈՒՄ Է, ՇԱՋԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՍՏծՈՒՆ՝ ՓՐԿՈՒՄ

ՀՀ ԿԱՐԴԱՎԱՆ ՏՈՂ

«Վեր կենամ գնամ իմ հոր մոտ»
/Ղուկ. 15:18/:

D ԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Ինչ եք մրածում, եթե լսում եք **ՇԱՋԱՆԴՎԵԼ** բառը: Մի պահ խորհեցեք, ապա դուք և ձեր դասընկերները բարձրածայն հայփնեցեք ձեր մրածումները ուսուցչին:

Սպորտի բերում ենք մի շարք երևոյթներ, որոնք մեր կենցաղի մաս են կազմում: Արդյո՞ք դրանցից յուրաքանչյուրն առաջնորդում է մեզ հնագանդության: Կա՞ն արդյոք հնագանդության այլ դեսակներ:

- 5 Երթուղային նշանը, որ ցույց է փալիս՝ կանգնել:
- 5 Ձեզ հարկավոր գնացքի կամ ավտորուսի մեկնելու ժամը:
- 5 Սպորտի կանոնները, եթե դուք թիմի անդամ եք:
- 5 Ձեր ծնողները խնդրում են ձեզ պուն վերադառնալ այսինք ժամին:
- 5 Ուսուցիչը քաջակերում է ձեզ լավ սովորել, որովհետ դուք ընդունակ եք ավելի բարձր գնահատականներ ստանալու, քան հիմա:
- 5 Գրադարանի ցուցանակը, որ գրված է՝ խնդրում ենք լսություն պահպանել:
- 5 Ոսդիկանության հսկիչները, ովքեր թույլ չեն դրալիս որևէ մեկին մարդկանց արգելված դաշտածքներ:

Արդեն նշմարեցի՞ք, որ վերը նշվածներից բոլորն ել մեզ հրավիրում են որաշակի հնագանդության: Զրուցեք, թե ինչո՞ւ այդ կամ ինչո՞ւ ոչ:

Կարող ենք ասել, որ այս խառը ցուցումները հրավիրում են մեզ հնագանդության դարրեկ եղանակներով: Երբեմն մենք հնագանդվում ենք, քանի որ օրենքն է այդպես պահանջում մեզանից, ինչպես օրինակ երթուղային նշանների կամ ոսդիկանության հսկիչների ներկայության պարագան: Այս դեսակի հնագանդությունը երբեմն կարող է դառնալ լյանքի և մահվան պարբծառ մեզ և մեր շրջապատի մարդկանց համար: Այն անձը, ով չի ենթարկվում երթուղային նշաններին, կարող է վնաս հասցնել, անգամ իր կամ ուրիշների մահվան պարբծառ դառնալ:

ԴԱՍ 20

Հաճախ ել մենք հնագանդվում ենք, որովհենքն եթե այդպիս չվարվենք անախործ իրավիճակում կհայքնվենք: Գնացրի կամ ավտորուսի մեկնումի ժամի դեպքում, եթե «չհնագանդվենք» և շմամանենք ճիշդ ժամանակին, ապա պարզապես բաց կթողնենք գրանսպորտային միջոցը:

Որոշ իրավիճակներ ել մղում են մեզ հնագանդվել, որովհենքն ուրիշները հենց դա են ակնկալում մեզանից: Եթե մենք թիմի անդամ ենք,

մյուս անդամներն ակնկալում են մեզանից և նրարկվել խաղի կանոններին՝ հօգուր ամրող թիմի:

Բերված օրինակներին նայելիս մրածեցեք, թե յուրաքանչյուրի դեպքում ինչ տարբերություն կա հնագանդվելու կամ չհնագանդվելու մեջ: Ի՞նչ կպարահեր կամ ի՞նչ գեղի կունենար, եթե մարդիկ չհնագանդվեին: Ի՞նչ օգուր կա հնագանդվող մարդկանցից:

ԱՄՎԱԾԱՇԽԱՅԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Նեևման ասորին և անսոսակ որդին

Տին Կրակարանի Չորրորդ Թագավորությունների գրքում մենք կարդում ենք մի մարդու մասին, ով սրբազն է եղել սովորելու, թե ինչ է նշանակում հնագանդվել: Ցուրաքանչյուրիս նման նա ուներ սպառ կամք և նոյնիսկ աշխարհիկ ազդեցիկ իշխանություն:

Նրա անունը Նեևման էր և նա հարգանք վայելող, հզոր իրամանապարն էր Խրայելի վաղեմի թշնամի՝ ասորիների զորքի:

Նեևմանը մեծ ճակարանարդում հաղթել էր Խրայելին և ռազմական ավարի մեջ զերի էր վերցրել խրայելացի երիտասարդ մի աղջկա, ով իրը աղախին ծառայում էր նրա կնոջը: Նրան զերել էին մի ասպարակության ժամանակ, որը դեռահաս աղջկա համար սարսափելի մի փորձություն էր, քանի որ նա ոչինչ չէր հասկանում ռազմական գործողություններից:

Բայց Նեևմանը բորոք էր: Տեսնելով, թե մաշկային լուրջ հիվանդությունն ինչպես է ազդում նրա վրա, փորբիկ սպասուիին ասաց նրա կնոջը՝ իր փիրուհուն. «Երանի՛ թե իմ գերը զնար Ասքծո մարզարեի մով, որը Սամարիայում է. նա նրան կրութեր բորոքությունից»:

Բժշկվելու գենչով Նեևմանը խնդրում է ասորիների թագավորի թույլպարությունը՝ զնալու Խրայելի թագավորի մով՝ բերնված նվերներով և դրամով, որ համոզի մարզարեին՝ իրեն բժշկվու համար: Նեևմանը չէր գիտակցում, որ Եղիսեն ոչ թե պալարական հարուստ մարզարն էր, այլ մի հասարակ մարդ, որ ապրում էր համեստ կյանքով և հոգ էր դրանում միայն Ասքծո օրենքի համար:

Խրայելի արքան սարսափեց Նեևմանի խնդրանքից, որովհենքն ինքն արքան էր, իսկ դա չէր նշանակում, որ կարող էր բութել նրա հիվանդությունը: Բայց երբ Եղիսեն լսեց նրա վախի մասին՝ հանգստացրեց նրան:

«Թող Նեևմանն ինձ մով զա», - ասաց Եղիսեն թագավորին, - «և իմանա, որ Խրայելում մարզարն կա»:

Այսպիսով, Նեևմանը եկավ երիվարներով ու մարդակառքերով և կանգնեց Եղիսեի դրան մով: Եղիսեն դուրս չեկավ դիմավորելու նրան, այլ մարդ ուղարկեց նրա մով և ասաց. «Գնա՛ յոթը անզամ լվացվիր Նորդանան զեկում, քո մարմինը կրուժվի, և դու կմաքրվես»:

Նենմանը բարկացավ: Ինքը նշանավոր մարդ էր, սակայն մարզարեն նույնիսկ դուրս չեկավ հանդիպելու իրեն: Ինչո՞ւ Եղիսեն չկանչեց իր Ասպծուն և հարուկ արարողությամբ քժշկեց իրեն, ինչպես անում են մյուս բժշկողները: Եվ ամենազլիավորը. «Մի՞թե Դամակոսի Նարանա և Փարփարա գետերը Խորայելի բոլոր ջրերից լավ չեն, չերթամ, չվացվեմ դրանց մեջ ու մաքրվեմ» (Դ Թագ. 5:12): Եվ նա զայրացած հեռացավ Եղիսեի տնից:

Սակայն ծառաները հանգստացրեցին իրենց տիրոջը և ասացին. «Նայր, եթե մարզարեն դմվար բան խնդրեր, չպե՞տք է կարարեիր: Նա միայն ասաց՝ լվացվիր ու կմաքրվես» (Դ Թագ. 5:13):

Նենմանը այդպես էլ արեց. զնաց Նորդանան զերոր և լվացվեց, ինչպես ասել էր Եղիսեն: Եվ նրա մաշկը վերականգնվեց և դարձավ մանկան մաշկի նման հարթ ու մաքոր:

Նենմանն զնաց Եղիսեի մով և ասաց. «Դիմա համոզվեցի, որ չկա Ասրված ամբողջ աշխարհում, այլ միայն՝ Խորայելում: Արդ, ընծա՞ ընդունիր քո ծառայից» (Դ Թագ. 5:15):

Բայց Եղիսեն մերժեց նվերը: Նա ոչինչ չէր ցանկանում բացի նրանից, որ Նենմանը ճանաչեր Ասպծո գթասեր գորությունը, և ցանկանում էր Նենմանին ցույց տալ, որ իրոք «Խորայելում մարզարե կա»: Նա խաղաղությամբ ճանապարհեց նոր բժշկված հրամանադրաբին:

Քննարկեցեք հետևյալ հարցերը ձեր ուսուցչի և դասընկերների հետ.

5 Ի՞նչ եք կարծում, Եղիսեն ինչո՞ւ դուրս չեկավ անձամբ հանդիպելու Նենմանին, եթե վերջինս այցելեց նրան:

5 Ինչո՞ւ Նենմանը մերժեց հնագանդվել Եղիսեին: Ընդունեց մի բառ, որը, կարծում եք, լավագույնս կրնորոշի Նենմանի վերաբերմունքը:

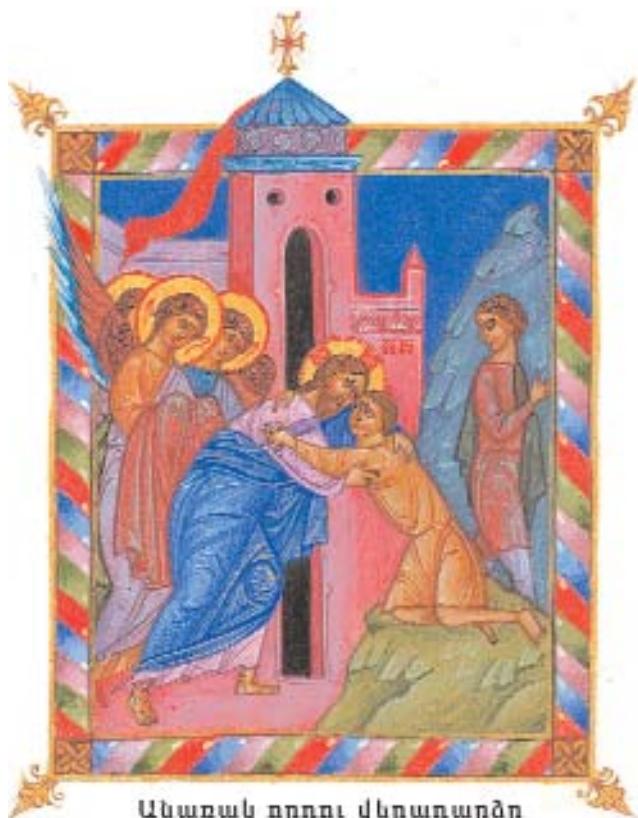
5 Ինչպես փոխավեց Նենմանի կյանքը, եթե նա հնագանդվեց Եղիսեին:

Նոր Կրթակարանը մարդուցում է մեզ մեկ այլ պարմություն հնագանդության և անհնագանդության մասին: Դա Անառակ որդու պարմությունն է: Ահա այն պարմությունը, որը Հիսուս պարմեց.

Մի մարդ ուներ երկու որդի, որոնցից կրթսերը մոփենում է հորը և ասում. «Նայր, գոնիր քո ունեցվածքից ինձ ընկնող բաժինը» (Ղուկ. 15:12): Եվ հայրն ունեցվածքը բաժանեց իր որդիներին:

Կրթսեր որդին զնաց հեռու աշխարհ և այնպես վախնեց իր ամբողջ ունեցվածքը: Նրա դրամներն ամբողջությամբ սպասվել էին, եթե այդ երկրում սասպիկ սով ընկավ, և նա սկսեց չքավոր դառնալ: Սպիհակած գործի անցավ վեղացիներից մենքի մով և սկսեց արածեցնել նրա խոզերին: Բայց շուտով հասկացավ, որ խոզերին դրվող կերն ինքը մեծ հաճույքով կուտեր՝ յշնելով դարարկ սրամորսը:

Վերջապես խելքի գալով՝ իր մգրում ասաց. «Զանի՛ վարձու աշխարողներ կան իմ հոր բանը, որ առաջ հաց ունեն, և ես այսպես սովամահ կորչում եմ: Վեր կենամ զնամ իմ հոր մով և նրան ասեմ.

Անառակ որդու վերաբերմունք

ԴԱՍ 20

հայր, մեղանչեցի երկնքի դեմ ու քո առաջ և այլևս արժանի չեմ քո որդին կոչվելու, ինձ վերցրո՞ւ իբրև քո աշխարավորներից մեկը» (**Ղուկ. 15:17-19:**)

Եվ նա վեր կացավ ու զնաց իր հոր մոփ: Մինչ նա դեռ հետու էր, հայրը գրեսավ նրան և վազեց ընդառաջ: Հայրը ծառաններին ասաց, որ ուրախության խնջույք պարբասարեն նրա վերադարձի համար:

Իսկ նրա ավագ որդին ազարակից գրուն դառնալիս՝ լսեց երգ ու պարի ձայնները: Հայրը հրավիրեց նրան միանալ գրունախմբությանը, բայց նա բարկացած մերժեց հորը և ասաց. «Այս քանի՛ դարի է, որ ծառայում եմ քեզ և երբեք քո հրամանները զանց չեմ արել. ինձ երբեք մի ու չըվեցիր, որ բարեկամներիս հետ ուրախություն անեի: Երբ եկավ քո այդ որդին, որը քո ունեցվածքը վախնեց և գրուն վերադարձավ առանց մի լուսայի, դու ողջունեցիր նրան և մեծ խնջույքով պարվեցիր»:

Հայրը պարասխանեց. «Որոյակ, դու միշտ ինձ հետ ես, և ամեն ինչ, որ իմն է, քոնն է: Բայց պեսք էր ուրախ լինել և ցնծալ, որովհետք քո այս եղբայրը մեռած էր և կենդանացավ, կորած էր և գրնվեց» (**Ղուկ. 15:31-32:**)

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Փոքրիկ խմբերով քննարկեցնեք հեքույալ հարցերը.

- 5 Ավագ որդին իրեն համարում էր հնազանդ զավակ: Տամաձա՞յն եք, որ նա այդպիսին էր:
- 5 Ի՞նչ եք կարծում, անառակ որդին ի՞նչ ասած կլիներ իր ավագ եղբորը, որպեսզի նա հանդարդվեր և լավ զգար:

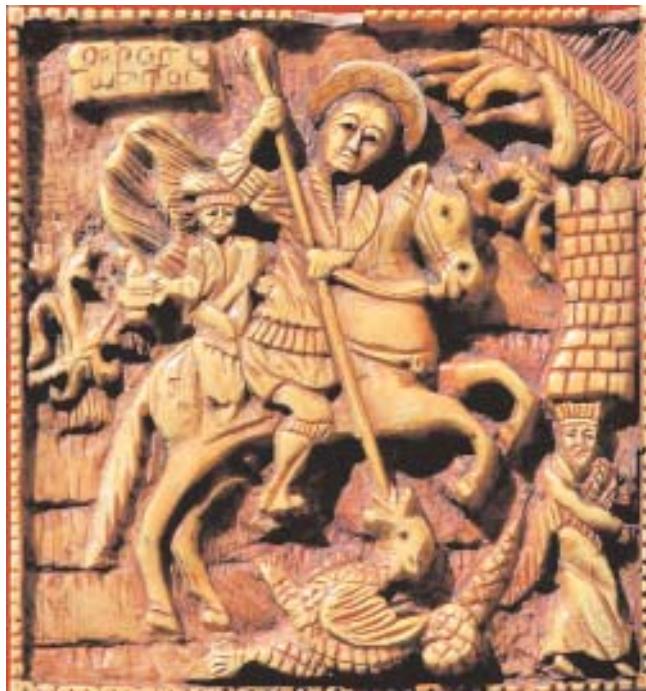
Է ՅԱՆՁԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

ՏՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՄ ԶՈՐԱՎԱՐ

Սուրբ Սարգիսը մեր Եկեղեցու և մեր ժողովրդի կողմից սիրված ու փոնկլի սրբերից է: Նա բարեպաշտ իշխան էր Հայաստանին հարևան Կապաղովկիայում: Շռոմեական կայսրության սահմաններում նա ճանաչված էր իբրև ուժեղ, քաջ զորավար և ջերմեռանդ քրիստոնյա: Նա ամենուր օգնում էր ժողովրդին իր ունեցվածքով, ողորմություն անում, պաշտպանում էր խեղճներին ու քիարներին և քրիստոնեություն քարոզում իր զնոհի զինվորներին: Ուժեղ ու քաջարի զորավար լինելով, նա ոչ թե բռնությամբ էր թելադրում իր կամքը, այլ փորձում էր հնազանդությամբ ու գթասրբությամբ վերաբերվել իր զինվորներին ու նոյնիսկ իր թշնամիներին:

Սակայն հաղածվելով անհավաք կայսեր կողմից՝ նա իր որդու՝ Մարտիրոսի հետ 360-363 թթ. զալիս է Հայաստան, ապա անցնում Պարսկաստան և ծառայության անցնում Շապուհ թագավորի մոփ: Այսպես նույնպես նա մեծ անոն է վասրակում որպես քաջ զորավար: Շուրով թագավորն իմանում է, որ Սարգիսը և իր բանակի զինվորները քրիստոնյա են: Նա հրամարվում է կուռքերին զոհեր մարտուցելուց և մերժում թագավորի հրամանը, ասելով, որ ինքը հավաքում է Մեկ Ասքծուն՝ Ամենասուրբ Երրորդությանը: Կռապաշտ թագավորը և մողերը զայրանալով հարձակվում են Սարգսի, նրա որդու և հավաքարիմ 14 զինվորների վրա և սպանում նրանց:

Նեփաքրիք է նահապակվելուց առաջ Սարգիս Զորավարի աղոթքը. «Ո՞վ Տեր, Քրիստոս Աստված իմ, նրանք, ովքեր իրենց ննդության մեջ հիշեն

Սուրբ Սարգիս Զորավար,
փղոսկր, Մք. Էջմիածին

իմ անոնք և կապարեն իմ նահապակության հիշապակը ուխտով, ինչ-որ ուզեն Քեզնից, լսիր նրանց և կապարիք նրանց խնդրանքը»: Պատմվում է, որ այդ պահին երկնքից ձայն է լսվում, որ ասում է. «Պիգի կապարեմ քո աղածանքը, իսկ դու եկար, վայելիք քեզ համար պապրասպիած բարիքները»:

Մեր ժողովուրդը դարեր շարունակ ապավինել է. Սուրբ Սարգսի խնդրակապար բարեխոսությանը և իր բարի իդեալի ու ցանկությունների կապարման համար դիմել նրան: Սուրբ Սարգսի վոնք նշում ենք հունվարի վերջերին կամ փետրվարի սկզբներին հանդիպող Վռաջավորաց պահին հաջորդող շաբաթ օրը: Վհա սրբին նվիրված շարականի առաջին վունքը.

«Ամենասուրբ Երրորդության ընդրյալ և հավաբարիմ ծառա, հաղթող զինվոր և բազ նահապակ, արագահաս Սուրբ Սարգիս՝ շնորհների օթևան, բարեխոսիր Քրիստոսին բոլորիս համար»:

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Կրկին անգամ մփածեցեք անառակ որդու պապմության մասին: Ո՞ր բնավորությանն եք դուք առավել նման: Բնավորության ո՞ր զիծը

կցանկանայիք ամենաշաբճ ունենալ և զրեցեք ձեր մփածումները վետրակի մեջ;

ՇՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

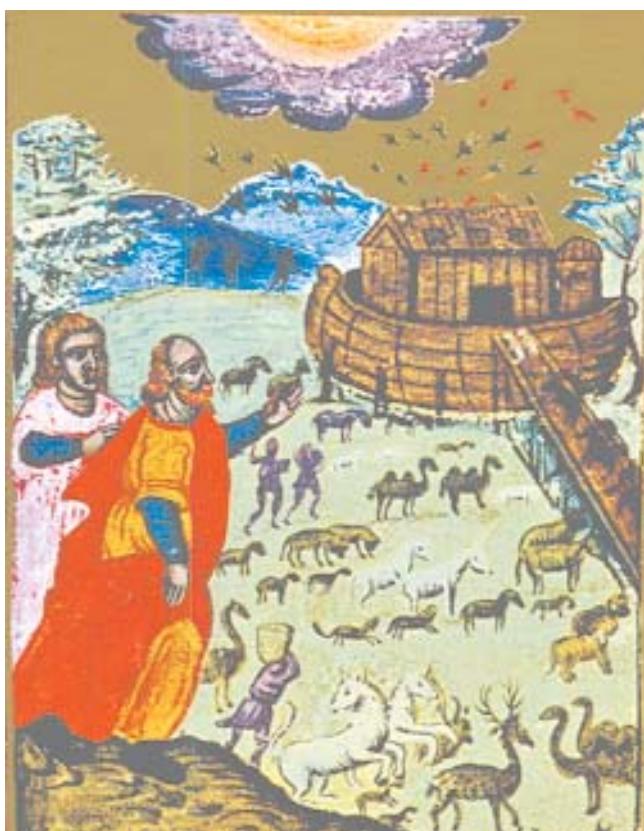
Այս դասի թեման հնագանդությունն է Ասպծուն: Դասին մաս կազմող Աստվածաշնչային պապմություններին զուգահեռ կան նաև այլ պապմություններ, որոնք պապմում են մեզ հնագանդվելու կարևորության մասին: Մրանցից շաբերը կարելի է կիրառել ընդունակություն:

Ամենահին պապմություններից մեկն սկսվում է Ծննդոց գրքի 6:12 համարում: Աստված վեևավ Իր սպեղծած մարդկանց ապականությունն ու անհնագանդությունը և որոշեց ջրինդեղով կործանել Իր սպեղծածը: Բայց Տերը խոսպացավ փրկել Նոյ անունով բարեպաշտ մարդուն և

ԴԱՍ 20

պարզիրեց նրան գրապան կառուցել, որպեսզի նրա ընդունիքը և կենդանի բոլոր արարածներից մեկական գույք կարողանան ազարպել ջրհեղեղից՝ ապաստանելով գրապանում:

Ընթերցեք ձեր ընտանիքի հետ Ծննդոց 6:14-16 համարները: Միասին զրուցեք հետևյալ հարցերի շուրջ:

Նոյը հնագաղվում է Ասքոն պարվերին
(մանրանկարչություն)

5 Ի՞նչ էին մփածում Նոյի հարեւանները, երբ նայում էին կառուցվող հսկա գրապանին: «Նարավոր է նրանք ծաղրեին Նոյին կամ նրան «խենթ» կոչեին: Արդյո՞ք սա կխանգարեր Նոյին՝ հնագանդվելու Ասքոն: (Երբեմն նրանք, ովքեր այսպես են վարվում, արհամարհվում են կամ ծաղրվում. մեզանից շաբերը գուցն ունեցել են այդ փորձառությունը):

5 Կարդացեք **Ծննդոց 7:7 և 13-րդ** համարները: Տիշյալ գրողերն ի՞նչ են պարմում մեզ հնագանդության մասին: (Նոյը և նրա ընդունիքը հնագանդ գվնվեցին Ասքոն: **Ծննդոց 7:23-ից մինչև 9:1** հարվածում գրեսնում ենք նրանց հնագանդության բարի արդյունքը):

Միասին զրեցեք մի կանոն, որին ձեր ամրող ընդունիքը կենթարկվի: Օրինակ՝ կարելի է ընդունիքը հեփսյալը. Վստահ եղեք, որ ձեր զնալուց հետո դուռը կողպված է, երբեք անարգալից մի խոսեք գրաբեցների հետ, կամ պահանջնել, որ յուրաքանչյուրը ճաշից հետո պեսքը է օգնի ձեզ սեղանը հավաքելիս և մաքրություն կապարելիս:

Զննարկեցեք՝ ինչպես է յուրաքանչյուրի հնագանդությունը կանոնին նպաստում ձեր ընտանեկան կյանքի զրացմանը:

ՇՆԱԶԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆ. ԽՈՆԱՐԴ ԵՆԹԱՐԿՈՒՄ ԱՍԾՈ ԿԱՄՔԻՆ

ԻՇԱՐԺԱՆ ՏՈՂ

«Ահավասիկ ես մնում եմ Տիրոջ աղախինը, քող քո
խոսքի համաձայն լինի ինձ»
(Ղուկ. 1:38):

Ո ԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

«Վարպահիր ինձ»

Այս արդահայքությունը լսում ենք շաբերից: Քաղաքական գործիչները խնդրում են մեր վարահությունը: Վյավես են վարվում նաև նրանք, ովքեր ցանկանում են իրենց ապրանքը վաճառել մեզ:

Կա նաև ավելի անձնական տիեսակի վարահություն, որ մեզանից պահանջվում է: Դա այն վարահությունն է, որ մենք ունենք մեր ծնողների և նրանց հանդեպ, ովքեր մեզ սիրում և խնամում են: Մենք վարահում ենք նրանց, որովհետք գիրքնենք, որ նրանք լավագույնն են կամ ենում մեզ համար: Մենք կարարում ենք նրանց ասածը, որովհետք այն մեր բարիքի համար է ծառայում: Մենք հնազանդվում ենք նրանց, որովհետք նրանք սրանձնել են մեր բարեկեցության պարախանարվությունը:

Վարպահաբար կարող եք մփարերել ձեր կյանքում տեղի ունեցած նման երևույթներից շատ օրինակներ: Մանուկ հասակում զուցե շատ եք ցանկա-

ցել դուրս վազել՝ ձյան հետ խաղալու համար: Բայց հնազանդվել եք ձեր ծնողներին, երբ նրանք կանգնեցրել են ձեզ՝ դաք շորեր հազցնելու համար: Չափահաս բարիքում այլ իրավիճակների առջև եք գրնվել, որոնք մղել են ձեզ վարպահել և հնազանդվել ձեր ծնողներին և ձեր մասին հոգ բանողներին: Նրանք սովորեցրել են ձեզ անվանգության կանոնները, բարի սովորույթները, իրար հետ հաղորդակցվելու արվեստը: Դուք, փոխադարձարար, վարպահություն և հնազանդություն եք դրսւորել նրանց նկարմամբ:

Զրուցեք ձեր դասընկերների հետ հետևյալ հարցի շուրջ. ի՞նչ բարի բաներ կարող են տեղի ունենալ, երբ հնազանդվենք զբասեր, արժանահավաք հեղինակության:

Ասրվածաշնչային հաջորդ պարմություններում պիտի կարդանք որոշ մարդկանց բարբեր վերաբերմունքի մասին, որոնց պարվիրվել եք ապավինել և հնազանդվել Ասրծուն:

Ա ՍՏՎԱԾԱՇՆԶԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Ա րրահամ և Սառու, Զաքարիա և Եղիսարեթ, Մարիամ Ասրվածածին

Ասրվածաշնչում հանդիպող որոշ անհագներ երջանկություն են ունեցել անձնապես օրինվելու Ասրծուց: Այդպիսի անձ է եղել Աբրահամը՝ «քազում ազգերի հայրը», ով ամուսնացած էր Սարայի հետ:

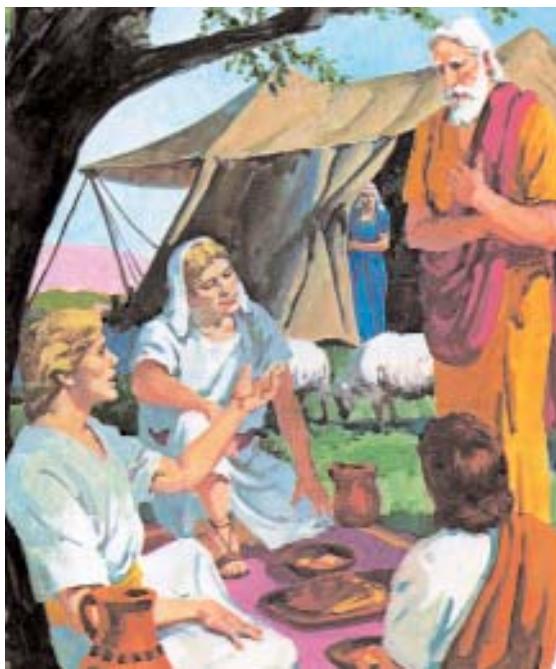
Ասրված ասաց Աբրահամին. «Քո կինը՝ Սարան, այսուհետև պիտի կոչվի Սառա: Ես պիտի օրինեմ նրան, և նա պիտի լինի մայրը ազգերի և թագավորների»:

ԴԱՍ 21

Աքրահամբ և Սառան ծերացել էին և նրանց փարիքն առաջացել էր, և Ասպծո խոսքը զարմացրեց նրանց: Բայց նրանք անցան զարմանքի սահմանը: Իմանալով հանդերձ, որ Ասպված կարող է անել ամեն ինչ, նրանք չհավաքացին Տիրոջ խոսքին և իծաղեցին:

Բայց Ասպված ասաց ավելին: Նա Սառային և Աքրահամին ասաց, որ նրանք պիտի որդի ունենան, որին պիտի կոչեն Խսահակ: Ասպված խոսքացավ հավերժական ուխտ կնքել Խսահակի հետ նրա բոլոր սերունդների համար:

Քիչ անց Տերը երևաց Աքրահամին: Իր վրանի մոտ հանգստանալիս Աքրահամը զլուխը բարձրացրեց և դիմակ իր առջև կանգնած երեք դրդամարդկանց: Աքրահամը շրապ ողջունեց նրանց, և Սառայի հետ ճաշ պատրաստեցին նրանց համար: Երբ կերան, կշրացան, Տերը կրկին անզամ խոսքացավ. «Սառան պիտի որդի ծնի»:

Երեք հրեշտակների այցը Աքրահամին

Սառան գրնուում էր նրանց հայացքից հետո՝ վրանում: Լսելով Տիրոջ խոսքերը՝ նա կրկին ծիծաղեց և ասաց իր մըրքում. «Իմ ամուսինը և ես այս ծեր փարիքում ինչպես կարող ենք այդ բերկրանքը վայելել»:

Տերը լսեց նրան և հարցրեց. «Ինչո՞ւ է Սառան ծիծաղում, արդյո՞ք Տիրոջ համար անհնարին բան կա»:

Սառան վախեցավ այս խոսքից և ասաց, որ չի ծիծաղում: Տերը պարասխանեց նրան. «Ո՞չ, այդպես չէ, դու ծիծաղեցիր»: Եվ երբ գարունը եկավ Տերը պահեց Իր խոսքումը: Սառան որդի ծնեց, և նրա անունը դրեցին Խսահակ:

Սառան արդեն զիտեր, որ պեսք է հավաքար Տիրոջ խոսքերին: Նա ասաց. «Ո՞վ կիավագուր, որ ես որդի պիտի ծնեմ ծերացած Աքրահամի համար և երեխա կերակրեմ իմ այս առաջացած փարիքում»:

Վյու էջի սրբապարկերը հիշեցնում է Աքրահամի հյուրնկալությունը երեք դրդամարդկանց, ովքեր այցի էին եկել նրան և Սառային՝ ասելով, որ նրանք զավակ պիտի ունենան իրենց ծերության մեջ: Վյու կոչվում է նաև Սուրբ Երրորդության սրբանկար:

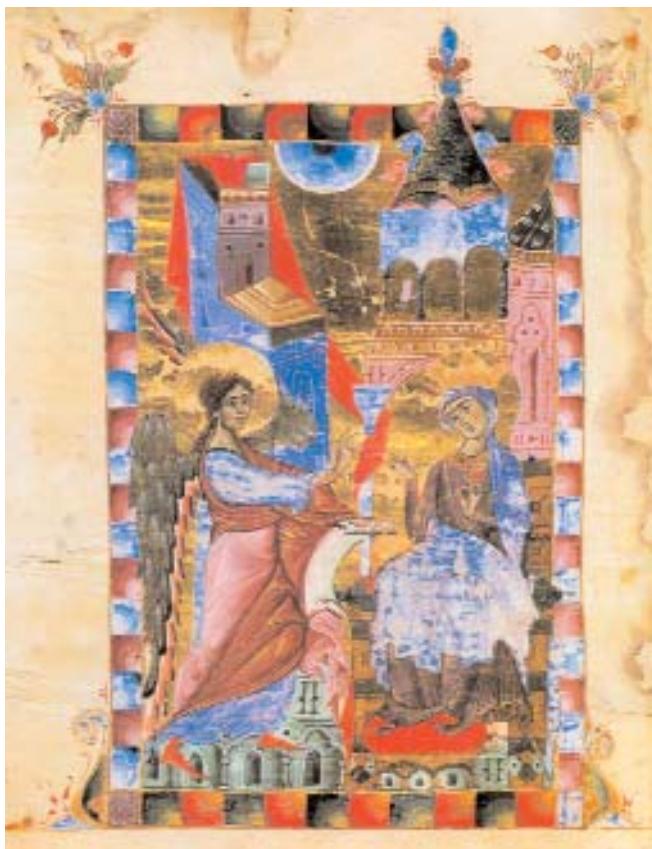
Նայեցեք Ծննդոց 18-րդ գլխի 13-15 համարները և կրեսներ, որ խոտող այցելուն «Տեր» էր: Սա մի բացահայում է, որ պարմում է մեզ, թե Աքրահամի և Սառայի այցելուներն ասպվածային էին: 1-ին փողը ևս ասում է մեզ, որ «Տերը երևաց Աքրահամին»:

Սրբապարկերը նպագակ չունի ասելու մեզ, թե ինչ փեսք ուներ Տայր Ասպվածը: Ոչ էլ այն ցույց է փալիս, թե ինչ կերպարանք ունեին Տիրութը և Սուրբ Հոգին: Պարկերված երեք հրեշտակները ներկայացնում են Սուրբ Երրորդության երեք անձներին: Կարևոր կետը այն է, որ Ասպված այցելեց Իր ծառային՝ Աքրահամին:

Նոր Կրտակարանում կարդում ենք մեկ այլ ծեր մարդու՝ Զաքարիա քահանայի մասին, ով նույնպես շխավագաց, որ ինքը և իր կին Եղիսաբեթն առաջացած փարիքում որդի պիտի ունենան:

Երբ Զաքարիան դրամարում խնկարկում էր, Գաբրիել հրեշտակը հայրնվեց նրան՝ խորանի աջ կողմում և ասաց. «Դու և Եղիսաբեթը պիտի որդի ունենար, և նրա անունը պիտի դնեք Հովհաննես: Դու պիտի ուրախանաս նրա ծննդյամբ, և նա շաբերին կդարձնի դեպի իրենց Տեր Ասպվածը: Նա անհնազանդներին պիտի դարձնի արդարների իմաստությանը: Նա պիտի պատրաստի ժողովրդին Տիրոջ զալսդյանը»:

Նույնիսկ Գաբրիելի՝ Ասպծո պարզամահուսի այս հուզիչ խոսքերից հետո Զաքարիան շխավագաց: Նա ասաց Գաբրիելին. «Ես ինչպես կիմանամ դա, քանի որ ես և կինս առաջացած փարիքում ենք»:

Ավելում.

Մուղնու ավելարան, Մաքենադարան

րը» և նա «Քարձրյալի մարզարե» պիտի կոչվի:

Այս նույն օրերին, երբ Եղիսաբեթը հղի էր, Գաբրիել հրեշտակն այցելեց նաև Մարիամին և հայտնեց նրան, որ նա պիտի լինի մայրը Ասպծո Միածին Որդու:

Մարիամը զարմացավ և խոռվեց Գաբրիելի ավելումից: Նա նշանված էր, բայց գակավին չէր ամուսնացել Հովհաննի հետ: Նա հարցրեց հրեշտակին. «Ինչպե՞ս այդ կպարահի ինձ հետ, քանի որ ես դժուամարդ չեմ ճանաչում»:

Գաբրիելը վստահեցրեց Մարիամին, որ նրա զավակը, որ Հիսուս պիտի կոչվի, պիտի լինի Ասպծո Որդին: Նա ասաց նրան, որ Եղիսաբեթը, ով Մարիամի ազգականն էր, նոյնպես զավակ պիտի ծնի: Չնայած ծեր Եղիսաբեթը երբեք երեխա չէր ունեցել, սակայն նա այժմ հղի է որդիով, քանի որ «Ասպծո համար անհնարին բան չկա»:

Մարիամն ասաց Գաբրիելին. «Ահավասիկ ես մնում եմ Տիրոջ աղախինը, թող քո խոսքի համաձայն լինի ինձ»: Եվ հրեշտակը հեռացավ նրանից:

ԹԻՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Մարիամը և Զաքարիան. մեկը հնագանդվեց, մյուսը՝ ոչ

Աբրահամի և Սառայի պարմությունն ընթերցելիս գրեսանք, որ նրանք երկուսն ել չկամեցան լսել և հավաքալ Տեր Ասպծո խոսքերին: Սառան իրոք ծիծաղեց և քիչ ուշ այնքան վախեցավ Ասպծո խոսքերի վրա ծիծաղելուց, որ Ժիվեց իր ծիծաղելը:

ԴԱՍ 21

Եկեղեցու մեծագույն սուրբը ո՞չ ծիծաղեց, ո՞չ Էլ շիավարաց, այլ հոժարակամ լսեց և սրբի մեջ ընդունեց Տիրոց խոսքերը: Այդ անձը Մարիամն է՝ Տիրամայրը՝ Աստվածածինը: Ինչպես գեսանք պարմության մեջ, նրա վերաբերմունքը Աստծո գոնօթինության նկարմամբ մեծապես գարբերվում է: Արքահամի և Սառայի վերաբերմունքից:

Մենք մեծարում ենք նրան, որովհենքն երբ Աստված ասաց նրան, որ դատնալու է Իր Սուրբ Որդու մայրը, նա մեզ նման ազագ կամք ուներ: Նա կարող էր ասել՝ ոչ: Բայց նա ասաց՝ այո, և այդպիսով փրկություն բերեց ամբողջ մարդկությանը: Նա հնագանդ գրնվեց Աստծո կամքին:

Կրկնելով Աստվածաշնչային պարմություններ՝ ձեր դասընկերների հետ պարասիանեցեք հետևյալ հարցերին.

- 5 Արդյո՞ք Մարիամն ընդունեց հրեշտակի ավետիսը երկյուղալի լուրջան մեջ:
- 5 Արդյո՞ք Մարիամի հարցումը հրեշտակին նշանակում էր, որ նա չի հավաքում իրեն ասվածին:
- 5 Ի՞նչ եք կարծում, հրեշտակն ինչո՞ւ հիշարքական Եղիսաբեթին, ով նույնպես պարբասպառվում էր զավակ ունենալ:

Վհա շարականի որոշ գոռղեր Սուրբ Հովհաննես Մկրտչի ծննդյան կանոնից: Եկեղեցու հայրերը գրել են շարականի գործերը՝ հիմնվելով Ավելարանի վրա: Տեսնք, թե ինչպես է Զաքարիան նկարագրված ներքոնշյալ գործերում: «Գաբրիել հրեշտակապետն առաքվեց Զաքարիայի մոտ՝ ավելարանելու հրաշալի քո Հովհաննես Մկրտչի սուրբ ծննդությունուն ամուլ, ծեր Եղիսաբեթից»:

«Երկնային զորքի դասապետը երևաց քահանայապետին /Զաքարիային/, երբ նա մըսնում էր սրբությունների սրբոցը՝ բար օրենքի խնկարկելով պաճառում»:

«Եվ սեղանի աջ կողմում գետնելով մարմնածն անյութ կերպարանքը /հրեշտակին/, ապշեց, սասանվեց մահու չափ վախենալով, բայց հանդարբվեց հրեշտակի խոսքից»:

Զաքարիան և հրեշտակը պաճառում

«Լսելով քո Հովհաննեսի/ ծննդյան գերբնական եղանակի մասին, սոսկալի կերպով աչքերին չէր հավակում Զաքարիան, որի համար պարմվելով համրացավ և լեզուն պապանձվեց»:

Տիրոց խոսքի համաձայն, Գաբրիել հրեշտակապետը հայդնվեց Զաքարիային, որպեսզի Հովհաննես Մկրտչի ծննդյան բարի լուրջ փոխանցվի նրան: Աստծո պարզամների երևման պահին Զաքարիան խնկարկում էր գործարում: Նա սաստիկվախեցավ՝ գործնելով Գաբրիելի լուսնեղեն կերպարանքը; Սակայն սրբազնովեց հրեշտակի ավետիսից: Եվ քանի որ չէր հավաբացել Տիրոց խոսպաման այդօրին կարարմանը, որ իր ծեր կինը իր համար որդի պիտի ծնի, Աստծոց պարմվեց՝ համրանալով մինչև իր որդու ծննդունդը:

Ի գործերություն Մարիամի, ով խելամիվ հարցում գրվեց և, միաժամանակ, հոժարակամ լսեց և կաբարեց Աստծո խոսքը, Զաքարիան վիճեց հրեշտակի հետք: Նրան թվում էր, որ ոչ միայն ինքը «ավելին գիտեր», բայց Գաբրիելը, այլ նաև իր սեփական ծրագիրն ուներ գետի ունենալիքի

առնչությամբ: Նա ցանկանում էր աղոթել Ասպծուն՝ ժողովրդի բարիքի համար: Էլ ինչի՞ համար էր նրա որդու ծնունդը, որն այլևս հարցումի կարիք չուներ:

Մրածեցեք հետևյալ հարցերի շորջ.

- 5 Մենք երբեմ նմանվո՞ւմ ենք Զաքարիային:
- 5 Ինչպե՞ս ենք վերաբերվում Ասպծու գնորինությանը, երբ այն մեզ համար է:
- 5 Ինչպե՞ս կարող ենք իմանալ, թե ո՞րն է Ասպծո ծրագիրը մեզ համար:

ՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

ՕՄԱՆՔ ՇԱԶԱՆԴՎԵՑԻՆ, ՈՄԱՆՔ ՈՉ

Ասրվածաշունքը լի է Ասպծուն հնագանդվողների և չհնագանդվողների մասին պարմություններով: Ոմանք արագ լսեցին Ասպծուց իրենց թելադրվածը, իսկ ոմանք էլ դմկամ եղան լսելու այն, ինչ Ասրված ցանկանում էր ասել իրենց:

Զեր իմբռով կարդացեք 10 թերթիկների վրա գրված Ասրվածաշնչային հարվածները, որոնք ուսուցիչը կրածանի ձեզ: Դրանցից հինգը նախարիսաված է այն մարդկանց համար, ովքեր հնագանդվեցին Ասպծուն, իսկ մյուս հինգը վերաբերում է չհնագանդվողներին:

ՎԱՏԱՆԵՑԻՆ ԵՎ ՇԱԶԱՆԴՎԵՑԻՆ

ԶՎԱՏԱՆԵՑԻՆ ԵՎ ԶՇԱԶԱՆԴՎԵՑԻՆ

Ուսուցիչը ձեզ կրածանի նաև 10 այլ եջերի վրա գրված աննուններ ևս: Իրար փակցրեք ասրվածաշնչային հարվածներ պարունակող թղթերի եջը անունների թղթին՝ ըստ նկարագրված անձի անվան: Ապա, իրար փակցված յուրաքանչյուր գույզ թղթերը դրեք համապատասխան ծրարի մեջ:

Կարո՞՞ն է ձեր խումբն առաջինը գրնել ճիշդ պարասխանները: Փորձն՛ք և գրեսն՛ք:

Զեր ուսուցիչը պիտի կրկնի պարասխանները, երբ բոլոր խմբերն ավարտեն: Վերանայելիս քննարկեցեք հետևյալ հարցերը ձեր դասընկերների հետ.

5 Ինչո՞ւ մարդիկ, ովքեր ընդունեցին Ասպծուն չհնագանդվելը, այդպիսի ընդունեցին կարպարեցին:

5 Ինչպե՞ս կրարբերվեին իրեն այն մարդկանց համար, եթե նրանք ընդունեցին Ասպծուն վսպահելը և Նրան հնագանդվելը:

5 Ինչո՞ւ մարդիկ, ովքեր ընդունեցին Ասպծուն հնագանդվելը, այդպիսի ընդունեցին կարպարեցին:

5 Ինչպե՞ս կրարբերվեին իրադարձություններն այդ մարդկանց համար, եթե նրանք ընդունեցին Ասպծուն զվարակելը և չհնագանդվելը:

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Կորդացիք այն մարդկանց մասին, ովքեր իրոք դժվարացան վստահել և հնագանդվել Ասքծուն: Վերևում տեսնում ենք Մարիամ Ասպվածածնի սրբապարկերը, ով հնագանդվեց Ասքծուն, հակառակ որ այն ներադրում էր, թե նա կիանդիպեր որոշ դժվարին հանգամանքների իր կյանքում:

Ձևակ կյանքին ո՞ր հանգամանքներում կվստա-

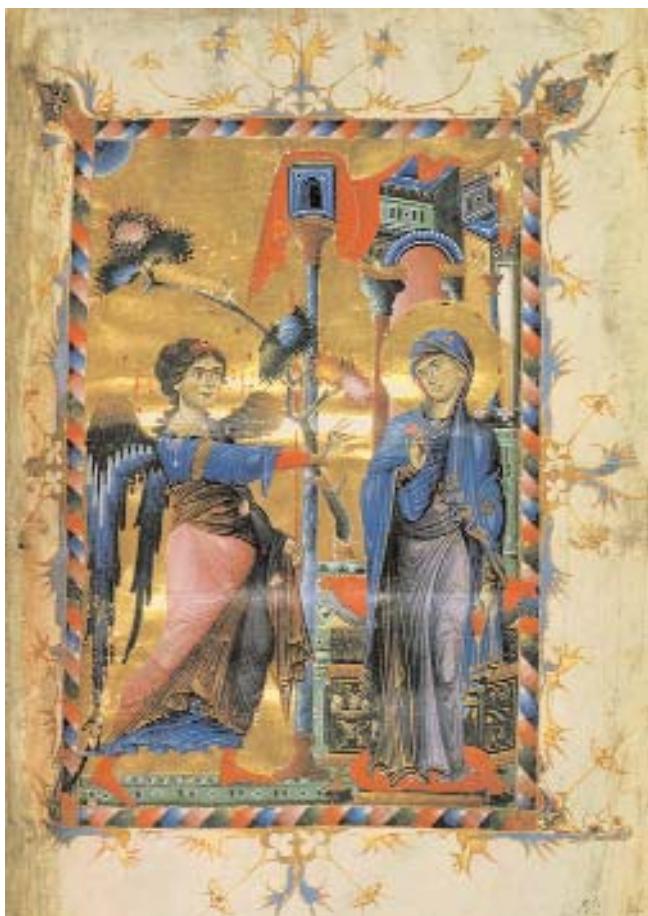
հեր և կինազանդվեք հեղինակություններին: Ի՞նչը ձեզ կօգնի վստահել և հնագանդվել Ասքծուն: Ինչպես կարող եք զարգացնել ձեր սեփական ընդունակությունը՝ վստահելու և հնագանդվելու Տիրոջը: Ի՞նչ եք կարծում, ինչպիսի՞ն կլինեք արդյունքը, եթե այդպիս վարվեիք:

Գրեցեք այս ամենի մասին ձեր դիմումում:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՅԵՏ

Այս դասը Ասքծուն հնագանդվելու մասին է: Դասում գերիշխում է այն միտքը, որ երբ մենք վստահում ենք մեկին և զիվենք, որ այդ անձը սիրայիր է և արժանահավաք, այն հնարավոր է դարձնում նրան հնագանդվելը:

Ընդունելան այս պարապմունքի համար անհրաժեշտ է ունենալ Սուրբ Կոյս Մարիամի Ավելուման սրբապարկերը:

Ավելում.

Ծաղկող՝ Թորոս Ռոստին, Մարտինադարան

Ընդունիքի հետ միասին նախ վստահ եղեք, թե արդյո՞ք բոլորը զիվեն Գաբրիել հրեշտակի՝ Կոյս Մարիամին գրված ավելուման պատրմությունը: Եթե չեն հիշում մանրամասները, կարդացեք պատրմությունը՝ **Ղուկասի 1:26-38** համարներում, կամ թող ձեր աշակերքը պատմի այն, որը այս շաբաթվա դասի մաս է կազմում:

Այժմ միասին նայեցեք սրբապարկերին: Մենք զիվենք, որ Կոյս Մարիամ Ասպվածածինն ասաց՝ այս Ասքծուն գիտինությանը: Բայց նաև զիվենք, որ իր ասպվածապուր ազագ կամքը թույլ էր դալիս նրան ասելու՝ ոչ, եթե այդպես նախընդրեք:

Սրբապարկերում Մարիամի կեցվածքը հուշում է մեզ, որ նա իր ընդունակությունը չի կարարել առանց զիվակցելու դրա կարևորությունը: Նա փոքր-ինչ թերվում է Գաբրիելից հետու. այս շաբ ազդու կերպարը, ում հանդիպում է միայնակ, առանց որևէ (գարիքավոր կամ ավելի փորձառու մարդկանց) աջակցության:

Մարիամը բազում դժվարությունների՝ հանդիպեց «այս» ասելով Ասքծուն: Չամուսնացած հղի կնոջը կարող էին քարկոծել այդ ժամանակի հասարակության մեջ: Լավագույն դեպքում նա կարող էր արբարսվել կամ կորցնել ամուսնական հնարավորությունը:

Բոլոր այս բաները Մարիամն ընդունեց հոժարականությամբ: Նա հակված էր կարարել Ասքծուն կամքը և թույլ դալ իրեն՝ ուղղորդվելու Տիրոջ հրեշտակի կողմից: Սա ճշմարիք, սուրբ հնագանդություն է:

Միասին զրուցեք այն ընդունակությունների մասին, որոնք ընդունակի անդամները կարարել են՝

Ներառյալ դրանց առնչված հնարավոր դժվարությունները: Զրուցեք, թե ինչո՞ւ են այդ ընդունակությունները կապարվել և որո՞նք են նղել արդյունքները:

**Ձեր առջև ունեմալով սրբապատկերը՝
երգեցեք հետևյալ շարականը Ավետման կանոնից.**

Մ Յորդոր-ԳԶ (դրձ.)

The musical score consists of five staves of music for different voices. The first staff is for 'Ակու' (Alto), the second for 'Ա' (Soprano), the third for 'Ֆ' (Tenor), the fourth for 'Վ' (Bass), and the fifth for 'Շ' (Cello/Bassoon). The lyrics are written below each staff. The music is in common time, with various note values and rests. The key signature changes between staves, indicated by 'Մ' (Major) and 'Ց' (Minor).

Ակու
Մ Յորդոր-ԳԶ (դրձ.)

Մե - ծա - ցուս - ցէ անձն իւ զպ - Տէր, նւ ցըն - ծաս - ցէ

նո - զի իւ Աս - տու - ծով Փըրկ - չաւ ի - մո - - - - զ:

Ա Ասո - ուա - ծա - ծին երկ - ճա - յի - ա դուռն, ասո - ուա - ծա-

յին ճայ - - - յին ա - զն - տա - րա - ներ հրեշ - տակն,

Ֆ ու - բախ լեր բնրկ - բնալի, Տէր ընդ Քե - - - զ:

ի բ - բով - բես բազ - մնալն ընդ Հօր ա-

նա - պա - կա - նա - բար բնա - - - կի

Վ հա - ճն - ցաւ ի բուժ յու - բո - վայ - նի:

Շ Որ բո - ցն - դէն արով - բէ - իւր շըր - չա - փակ - եալ

պահ - իւր, այ - սօր ի մէջ մարդ - - - կան

ի զիր - կըս ին - դն - դի այստ - նեալ:

Շ Տէ - բ ընդ Քէ - - - - զ:

ԽՄԱՐԴԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Ո՞վ երկնային Աստվածածին, աստվածային դուռ, իրեշտակը ծայնով ավելիում էր թեզ ասելով՝ ուրախացի՞ր, ո՞վ շնորհընկալ, Տերը թեզ հետ է:

Ով Նոր կողքին թերովքեների վրա էր բազմում, հաճեցավ բնակվել քո որովայնում.
ուրախացի՞ր, ո՞վ շնորհընկալ, Տերը թեզ հետ է:

Նա, որ իրեղեն սերովքեներով էր շրջապատված պահվում, այսօր մարդկանց մեջ հողեղենի գրկում հայտնվեց. ուրախացի՞ր, ո՞վ շնորհընկալ, Տերը թեզ հետ է»:

ԱՍՏՎԱԾ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Է ԻՐ ԽՈՍՏՈՒՄԸ. ՆԻՍՈՒՄ ԾՆՎԵՑ

**«Աչքերս տեսան քո փրկությունը, որ պատրաստեցիր բոլոր ժողովուրդների առաջ, լույս, որ կլինի հայտնություն հեթանոսների համար և փառ՝
Իսրայելի քո ժողովրդի համար»**

(Ղուկ. 2:30-32):

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Ենթադրունք դուք ցանկանում եք զնալ մի փետ, ուր նախկինում երբեսէ չեք եղել: Եթե ձեր ընկերն ասի. «Գիրեմ ճանապարհը, հեփսի՞ր ինձ», ինչպես կվարվեք:

Ննարավոր է ձեզ գտանի ինչ-որ անծանոր վայր, և դուք կարող է գործեք մի քանի ոլորապույտներ, ինչը կարարել չեք ցանկանում, բայց պիտի հեփսեք: Պիտի վսրահեք ձեր ընկերոջը, որպեսզի նա հասցնի ձեզ ձեր ուզած փեղը:

Ձեր ուսուցիչը կառաջնորդի ձեզ դեպի մեկ այլ անձի վսրահելու փորձառությանը, երբ դուք չգիտեք, թե որ եք զնում:

Ճենց որ դասարանն ավարտի «Վսրահության քայլեր»-ը, միասին զրուցեք հեփսյալ հարցերի շուրջ.

5 Ի՞նչ զգացիք, երբ մեկ այլ անձի ամբողջությամբ վսրահեցիք ձեզ առաջնորդելը:

5 Պե՞տք էր արդյոք ամբողջությամբ վսրահել մեկ ուրիշին, առանց իմանալու արդյունքի մասին:

Ի հուսի ծնունդը և ընծայումը լրամարին

Երբ Մարիամը Գարբիել հրեշտակին ասաց՝ այս, և համաձայնվեց դառնալ Հիսուս Քրիստոսի մայրը, նա այցելեց իր ազգականին: Մարիամը ճանապարհվեց դեպի Հուդայի լեռնային երկիրը և մրավ Զաքարիայի և Եղիսաբեթի փուն: Երբ Մարիամի զարմուհի Եղիսաբեթը լսեց Մարիամի ողջունը, լցվեց Սուրբ Հոգով:

Եղիսաբեթն ասաց. «Օրինյա՛լ ես դու կանանց մեջ, և օրինյա՛լ է քո որովայնի պարուղը: Որպեսող ինձ այս ուրախությունը, որ իմ Տիրոջ մայրը ինձ մով զա, որովհետք ահավասիկ, երբ քո ողջունի ձայնը հասավ իմ ականջին, մանուկը ցնծալով խաղաց իմ որովայնում: Եվ երանի՛ նրան, որ կիավարա, թե Տիրոջ կողմից իրեն ասվածները կկարպարվեն» (Ղուկ. 1:42-45):

Ապա Մարիամն ասաց. «Իմ անձը կփառավորի Տիրոջը, և իմ հոգին ցնծաց իմ Փրկիչ Ասպուծով, որովհետք նա իր հայացքը դարձրեց իր աղախնի խոնարհության վրա: Եվ ահա, այսուհետքն բոլոր

սերունդները ինձ երանի կդան, որովհետք ամենազոր Ասդված մեծամեծ գործեր արեց ինձ համար, և նրա անունը սուրբ է: Նրա ողորմությունը սերունդից սերունդ իր երկյուղածների վրա է: Նա իր բազուկով գորություն ի գործ դրեց, ցրեց ամբարտավաններին իրենց սրբի խորհուրդներով. հզորներին դապարեց իրենց աթոռներից և բարձրացրեց խոնարհներին: Քաղցածներին լիացրեց բարիքներով և մեծահարուսափներին ծնողնունայն արձակեց: Նա պաշտպան կանգնեց իր ծառային՝ Խորայելին, հիշելով իր ողորմությունները, ինչպես ասել էր մեր հայրերին՝ Վրահամին և նրա սերնդին, հավիպյան» (**Ղուկ. 1:46-55:**)

Մարիամը մնաց Եղիսաբեթի մոտ համարյա երեք ամիս, այնուհետք վերադարձավ գոտուն: Վեց ամիս հետո, երբ Հիսուսի ծնվելու ժամանակը մովենում էր, Շովսեփը և Մարիամը ճամփորդեցին Բեթղեհեմ՝ Շովսեփի ծննդավայրը, որովհետք հոռմեական կայսրը հրամայել էր մարդահամար անցկացնել, և բոլորը պետք է արձանագրվեին՝ յուրաքանչյուրն իր քաղաքում:

Բեթղեհեմը մարդաշաք էր վերադարձող քաղաքացիներով, որի պարբառով Շովսեփը և Մարիամը չկարողացան օթևան գտնել իջևանափներում: Հիսուս ծնվեց ծածկված քարայրում, իսկ նրա մայրը փաթաթեց նրան խանձարուրով և դրեց մսուրի մեջ, որը կենդանիների կերակրվելու վելուն էր:

Բեթղեհեմի մոտ կային դաշտեր, ուր ապրում էին հովիվները և հսկում իրենց ոչխարների հովք գիշեր-վա ընթացքում: Տրեշպակը երևաց հովիվներին, և Տիրոջ փառքը ծագեց նրանց շուրջը:

Տրեշպակն ասաց նրանց. «Մի՛ վախեցեք, որովհետք ահա ձեզ մեծ որախություն եմ ավելում, որը ամրող ժողովրդինը կլիին»: Նա ասաց նրանց, որ Փրկիչ է ծնվել Բեթղեհեմում: Եվ ասաց. «Սա ձեզ համար նշան կլիին. խանձարուրով փաթաթած և մսուրի մեջ դրված մի մանուկ կզբնեք»:

Ապա այդ հրեշպակի հետ երևաց հրեշպակների մի բազմություն, որ օրինում էր Ասդուն և ասում. «Փա՛ռ Ասդուն՝ բարձունքներում, և երկրի վրա խաղաղություն և հաճություն՝ մարդկանց մեջ» (**Ղուկ. 2:14:**)

Շովիվները շքապ գնացին և գրան Մարիամին, Շովսեփին և մանկանը: Նրանք պարմեցին այն ամենը, ինչ դեսան և լսեցին, և բոլոր լսողները զարմացան: Իսկ Մարիամն այս բոլոր ասածները պահում էր իր մեջ և իր սրբում խորհում: Եվ հովիվները վերադարձան իրենց դաշտերը՝ օրինելով Ասդուն:

Ութ օր հետո Շովսեփը և Մարիամը նորածնի անունը Հիսուս դրեցին, ինչպես ասվել էր Գարրիկ հրեշ-պակի կողմից, երբ նա դեռ չէր հղացվել մոր որովայնում: Ապա ծնողները նրան դարան Երուսաղեմի դամար՝ ընծայելու Տիրոջը մովսիսական օրենքի համաձայն:

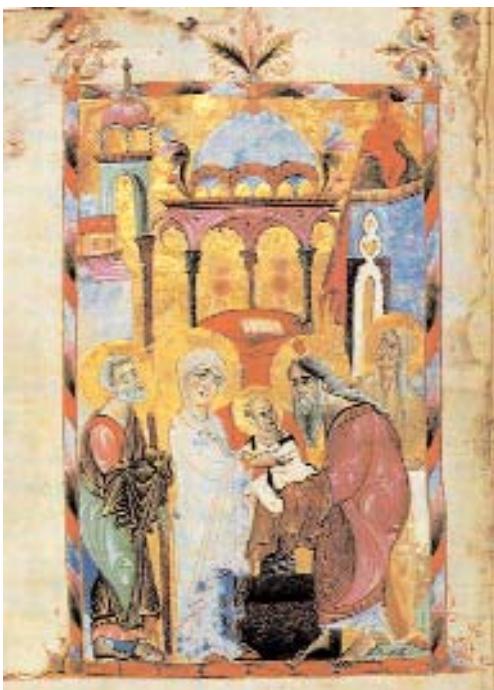
Երուսաղեմում Սիմեոն անունով մի ծերունի ու ասդվածավախ մարդ էր ապրում, ով իր ամրող կյանքում սպասում էր դեսնելու Փրկչին: Սուրբ Շողին Սիմեոնին հայդուկ էր, որ նա պիտի դեսնի Փրկչին մինչ իր մահը: Սուրբ Շողուց ներշնչված Սիմեոնը եկավ դամար Հիսուսի ընծայման օրը: Նա գրեց մանկանը և ասաց. «Այժմ, ո՞վ Տեր, խաղաղությամբ արձակիր քո ծառային՝ ըստ քո խոսքի, որովհետք աչքերս դեսան

Մուղնու Ասդվածաշունչ 7736, XIդ,
Մարիամի հանդիպումը Եղիսաբեթի հետ, Մարիենադարան, թ. 11ա

ԴԱՍ 22

քո փրկությունը, որ պատրաստեցիր բոլոր ժողովուրդների առաջ, լույս, որ կլինի հայրնություն հեթանոսների համար և փառք՝ Խորայելի քո ժողովրդի համար» (Ղուկ. 2:29-32):

Միմնոն ծերունին մասնուկ Շխոտին գրկած,
Ասպիվածաշունչ „ 197, 1287թ,
Մատենադարան:

Մարիամը և Հովսեսիր զարմացել էին այն խոսքերի վրա, որ ասվում էր իրենց որդու մասին: Այնուհետև Սիմեոնը օրհնեց նրանց և ասաց Մարիամին. «Վհա՛ սա նա է, որ պատճառ է դառնալու Խորայելի մեջ շաբերի անկման ու բարձրացման և նշան հակառակության: Իսկ քո հոգու միջով էլ սուր պիտի անցնի, որպեսզի բազում սրբերի խորհուրդներ հայրնի դառնան» (Ղուկ. 2:34-35):

**Զեր ուսուցի և դասընկերների հետ զրուցեք
հետևյալ հարցերի շորջ.**

5 Ի՞նչ խոսքում դրվեց հովիվներին դաշտում: Ինչպես այն կապարվեց:

5 Ղուկասի Ավելարանի 2-րդ գլուխ 18-րդ համարը պատմում է մեզ, որ ժողովուրդը զարմացած էր հովիվների ասածների վրա: Ինչո՞ւ էին մարդիկ զարմանում՝ լսելով այս մեծ ավելիսը հովիվներից:

5 Ո՞ր բառերն են հուշում մեզ, թե Սիմեոնը զիվեր, որ դեսել էր Ասպծո խոսքումը կապարված:

5 Ի՞նչ եր կարծում, ինչո՞ւ է Եկեղեցին ընդունել այս խոսքերը, որոնք ներմուծվել են առավույյան ժամերգության «Մեծացուցէ» կոչվող շարականների մեջ:

5 Ո՞ր բառերն են հուշում մեզ, որ Մարիամի կյանքը, իբրև Տիրամոր, պիտի լցվի ցավով և միաժամանակ ուրախությամբ:

5 Ո՞ր բառերն են հուշում մեզ, որ Շխոտ և Իր կրկրային ծնողները հավափարիմ գրնվեցին՝ իրականացնելով Տին Կրտակարանի օրենքը:

5 Ո՞ր բառերն են հուշում մեզ, որ Հովսեսիր և Մարիամը, հարկացես Մարիամը, չհասկացան ամեն բան, որ ասվեց իրենց Որդու մասին:

ՅԱՆՁԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

ԵՐՈՉԸ ՏԱՃԱՐԻՆ ԸՆԾԱՅԵԼՈՒ ՏՈՆԸ

Մեր եկեղեցում 40-օրյա Տիրոջը ընծայման փոնք կոչվում է Տեառնընդառաջ, որը ամեն փարի անփոխիլ կապարվում է փեղրվարի 14-ին: Վարդահարար, բոլորդ հիշում եր գոռնի նախօրերին, երեկոյան ժամերգությունից հետո եկեղեցիների և գների բակում խառույկ վառելու ժողովրդական սովորությունը:

Նայեցեք Տիրոջը՝ փաճարին ընծայելու սրբապարկերին: Գրեք Մարիամին, Հովսեսիրին և Սիմեոնին:

Զեր ուսուցի և դասընկերների հետ երգեցեք Տեառնընդառաջի գոռնին նվիրված շարականի առաջին երեք դրունք:

Երկու անձերը, որոնց ուղղակիորեն վերաբերում է շարականը, Կոյս Մարիամ Ասպածածինն է և Սիմեոնը՝ «արդար ու ասպածավախ ծերունին»:

Մարիամը փակավին գփնվում էր իր կյանքի վաղ փարիքում, մինչդեռ Սիմեոնը՝ զրեթե իր կյանքի վերջում: Սակայն երկուսն էլ կանչվել էին հնագանդվելու Ասպծո կամքին և վստահելու Նրա խոսքումներին դժվարին հանգանանքների ներքո: Սիմեոնն սփիպված էր երկար փարիներ սպասել վեսնելու Ասպծո խոսքման իրականացումը իր համար: Նա կարող էր անհամբեր գփնվել կամ հրաժարվել: Գուցե նա համբերությամբ փարել է ուրիշների արհամարհանքը, ովքեր կարծել են, թե նա հիմար է, և ծաղրել նրան՝ այդքան երկար սպասելու համար: Գուցե նա վախճել է, որ կմնոնի առանց խոսքումն իրականացած վեսնելու:

Թարգմանություն.

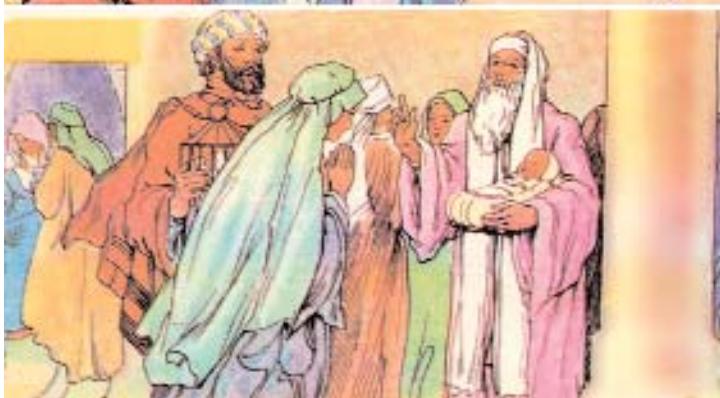
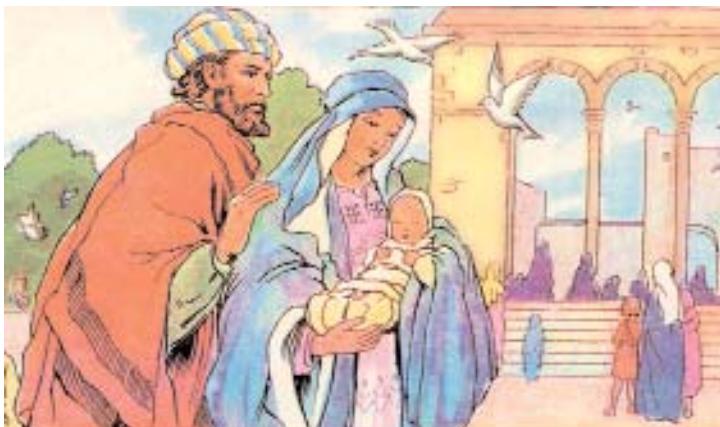
«Ո՞վ նախահավիլյան Խոռ, մարմին սպանալով Սուրբ Կոյսից, այսօր եկար փաճար կապարելու օրենքը մարդկանց փրկության համար: Դու, որ նսփում ես անձեռակերպ գահին, ո՞վ իրեշպակներից փառարանվող, այսօր Սիմեոնը վերցրեց Քեզ իր զրկում, որպեսզի մեզ ընծայես Քո հավիլինական կյանքը: Ո՞վ բոլորի Պարզեափու, որ արձակողն ես մեղքերից կապվածների, այսօր ծերունու խնդրանքով արձակիր նաև ինձ՝ բազմամեղիս, մահվան կապաններից դեպի հավիլինական կյանքը:»

ԿԱՆՈՆ ՏԱՏԱՐ ԸՆԾԱՅՄԱՆ

Արագ

Մարմնացեալի ի կուսէն նա-խա-յա-ւիս-
եան նանդ, այ սօր ի տամարն ե-կիր կա-տա-
րել զօրէնս վա-սըն փրկութեան հե-քանոսաց:
Որ յա նարուեստ ա-քոն նըս տիս բարերան-
եալդ ի երեշ-տակաց. այ-սօր ի Սի-մե-ոն- նի
բառնալով ի գիրկս. որ ընծայեսես ըզմեզ ի
կեան-սրդ յա-ւիտենից:
Որ արձա-կիչդ ես կա-պե-լոց պարզեւա-
տու ա մե-նեցուն. այ-սօր հայցմամբծերունոյն
արձակեան եւ զիս ըզ բազ-մամեդս ի կա-պա-
նաց մահու ի կեան- ն-սրդ յա-ւի-
տե- նի- նի-

ԴԱՍ 22

Տարիներ անց Մարիամը պիտի դեսներ իր Որդու անարդար գրառապանքը, որը այն «սուրբ» էր, ինչի մասին Սիմեոնը մարգարեացել էր: Մենք զիվենք, որ նա իր մվրում «խորհեց» Սիմեոնի խոսքերի շուրջ և պիտի շարունակեր մվորել նաև հետագա գրադիներին: Մարիամն ամբողջապես չհասկացավ, թե Ասպարագած ինչ էր դժուարինում: Սիմեոնի նման նա ապրել էր իր հավաքով և վսպահել Ասպծուն՝ ոչ իր սեփական փասբերով կամ որոշ «հավուկ» զիվելիքներով: Սիմեոնի պես նա կապարեց այն, ինչ Ասպարագ ասաց նրան և հավաքաց գրված խոսպմանը՝ իր որդու առնչությամբ:

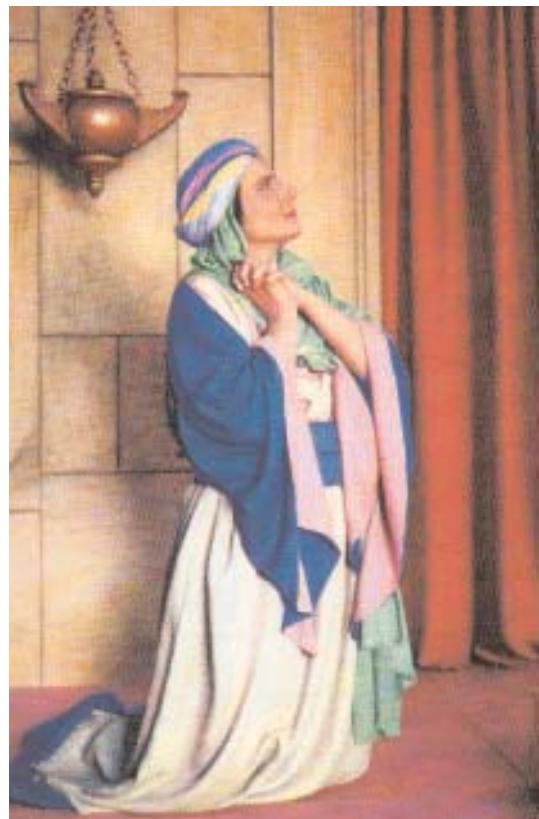
Ա ՆՆԱՅԻ ԵՎ ՄԱՐԻԱՄԻ ԵՐԳԵՐԸ

Ղուկասի ավելաբանի 1:46-55 համարներում Մարիամի երգած գեղեցիկ «օրիներգությունը» նման է Ասպարագածի վաղ շրջանի կրօներին:

Նայեցեք **Ա Թ-ՁԱՎԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2:1-10** համարները: Սա Աննայի երգ-աղոթքն է, ով երկար գրադիներ ապաստմ էր զավակ ունենալուն: Ի վերջո նրա աղոթքը երեխա ունենալու համար լսելի նղավ և հարուցվեց: Նա դարձավ հինկվակարանյան մեծ մարգարե և առաջնորդ Սամվելի մայրը:

Պապրասպեցեք մի գծագիր՝ թուղթը մնացնելից երկուսի բաժանելով: Սյունակի մի կողմը վերնազրեցեք «Աննայի երգը», իսկ մյուս կողմում՝ «Մարիամի երգը»: Համեմապեցեք երկու երգերը և գրեցեք համանման կապակցությունները կողք-կողքի:

Հսկ նախընդունակ գարդարեցեք գծագիրը:

Աննայի աղոթքը

! ՈՍՏՈՒՄԸ ԽՈՍՏՈՒՄ Է

«Դու մնում ես ինձ հետք չէ՝ Մարինե: Ես չպետք է քայլեմ մինչև Միքայելենց գոտուն մենակ, եղա՛վ, խոսդանո՞ւմ ես»:

Մարինեն զլուխը հոգնած կերպով վեր ու վար շարժեց: Նրանց ծնողները բաժանված էին: Մարինեի կրպսեր եղբայր՝ Հակոբը, որին խնամում էր քոյրը, վախենում էր համարյա ամեն ինչից. «հրեշները» իր մահճակալի դրակ էին, ամպրոպները, մեծ շները, քամին, որ «կարող է մի օր դրանիքը քշել-դրանել»:

Բայց Հակոբը ամենաշաքր վախենում էր Միքայելից, ով ապրում էր նոյն փողոցում, մի քանի գոտուն ներքև: Միքայելը դրահրով մի փոքր մեծ էր Հակոբից, սակայն մարմնով շատ խոշոր էր նրանից և զեղեցկաբեն: Եղավ այնպես, որ մեկ օր Մարինեն Հակոբին վախեցնելու համար պարահարար մի քան ասաց: Այդ օրերին Հակոբին վախեցնելու շատ դժվար հարց չէր:

Այսպիսով, Մարինեն դառնում է Հակոբի ուղեկցող հակիքը և «պաշտպանը», երբ որ նա քայլում էր փողոցն ի վար և անցնում Միքայելենց դրան մոփու: Դա հաճախ պարահում էր նրա գոնային աշխատանքի պահին կամ ընկերուիհիների հետ խոսելու ժամանակ: Եվ թվում էր, թե երբ նա ծրագրում էր գործերն սկսել, Հակոբը դուրս էր կանչում նրան՝ քայլելու իր հետ:

Երբեմն ուզում էր իմանալ, թե ինչքան երկար պիփի շարունակվեն այս ընդհապումներն իր կյանքում: Վրոյոք Հակոբը երբեւ կղադարի՛ վախենալուց: Երբեւ կիխի՛ այնպես, որ ինքը գործինի իր սեփական ժամանակը:

Լինում էին օրեր, երբ նա ուզում էր բղավել էր նրա վրա. «Վերջ գուր կամակորությանդ, ե՞րբ ես մեծանալու, որ չինես այդպիսին»: Բայց ծնողների բաժանվելու շաբ ծանր են գրանում բոլորը: Նա գիրեր իր եղբոր դիմուր ապրումները, ինչի համար աշխատում էր չիանդիմանել նրան: Համենայն դեպս, ամբողջ ընդունիքը խեղճացած վիճակում էր այդ օրերին, որով բոլորեն անիմասպ էր և շատ օգուր չէր ունենա:

Մի օր, երբ Մարինեն Հակոբի հետք քայլում էր Միքայելենց դրան մոփու, հանկարծ նկարեց, որ գողան կանգնած է լուսամուգի մուր և ձևորով անիմասպ շարժումներ է անում: Հակոբը չէր գրեսել նրան, որովհենիք հայացքը գլուխից չէր պոկում, ինչպես միշտ վարվում էր դրան մոփու անցնելիս: Մարինեն թերևնակի հրեց նրան և ցոյց դրվեց պարուհանի կողմը, սակայն երբ նա զլուխը բարձրացրեց, Միքայելն այլս այնպես չէր:

Ժամանակ անց Միքայելը լրացուցիչ ջանքեր գործադրեց: Մի օր նա նրանց առջև բացեց դուռը, ժպիրաց և կրկին ձևորով արեց: Հակոբը քարացավ իր գրեղում, բայց հայացք ցցեց Միքայելի վրա մինչ փախչելը: Հաջորդ օրը երկու դրաները մրթմրթալով «բարեներ» փոխանակեցին: Ապա օրը հասավ, երբ Հակոբը իրոք դադարեց խոսել Միքայելի հետք, դպրոցում գրեղի ունեցած մի ծիծառելի միջադեպի պարբռառով:

Այդ երեկո Հակոբը եկավ և կանգնեց Մարինեի կողքին, երբ նա ամաններն էր լվանում: «Դու դեռևս իմ կարիքն ունե՞ս քայլելու համար», - հարցրեց քոյրը փոքր-ինչ զարմացած:

«Օ՛, ո՛չ, շնորհակալություն», - պարախանեց Հակոբը, - «Միքայելը և ես պարբռասպվում ենք վաղը դպրոց զնալ միասին: Ես պարզապես... ես ուղղակի ուզում եմ շնորհակալությունս հայդնել քեզ՝ ինձ օգնելու համար: Ես այլևս չեմ վախենում, որովհենիք դու պահեցիք խոսքումդ և քայլեցիք ինձ հետք: Շատ լավ, ի՞նչ կարող եմ անել «շնորհակալ եմ» ասելու փոխարեն»:

Մարինեն ժպիրաց և փոխանցեց Հակոբին սրբիք: «Չորացրու ամանները», - ասաց նա, - «Ապա երկուսով շաբ ժամանակ կունանանք ավարտելու մեր գոնային աշխատանքները և զուցե զրուցենք մեր ընկերների հետք, որպեսզի վաղը դասերիվ հետք մի լավ քան ձեռնարկենք»:

5 Զրուցեք հեփեյալ հարցերի շուրջ.

5 Վրոյո՞ք հեշտ էր Մարինեի համար Հակոբին օգնելու: Ինչո՞ւ կամ ինչո՞ւ՝ ոչ:

5 Վրոյո՞ք Մարինեն վսպահ էր, թե ինչպես և երբ պիփի իր հարուկ պարբռականությունն ավարփվեր:

ԴԱՍ 22

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Մենք կարդացինք, որ Կոյս Մարիամը «խորհեց իր սրբում»՝ իր Որդու համար ասվածների, հագլաւալես Սիմեոնի խոսքերի մասին: Ի՞նչ հարցերի շուրջ եք «խորհում» ձեր կյանքի և մարդկանց մասին: Պատրաստակա՞ն եք շարունակելու մտորել, զգիպեք վերջնական պատրաստաններն այս պահին: Կարո՞ղ եք այդ պատրաստանները թողնել Ասպծո փնօրինությանը:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Այս պարապմունքի համար անհրաժեշտ է Ասպածաշունչ և թղթի երկարավուն էջ (որմնանկարի համար), ինչպես նաև մի քանի գունավոր մատիքներ ու ներկեր:

Այս շարաթվա դասի կենսորնական թեման է վստահելը և հնագանդվելը, նոյնիսկ եթե զգիպենք, թե իրադրությունն ինչ ընթացք կունենա: Մեր մեծագոյն օրինակն Ասպածածինն է: Նոր Կորակարանը մեզ պարմում է, որ նա «**խորհեց իր սրբում**»՝ իր Որդու համար իրեն ասվածների և Նրա ապագայի մասին: Նա չհասկացավ այդ ամենը, սակայն վստահեց Ասպծոն՝ նոյնիսկ իր Որդուն հոգեվարքի մեջ և խաչված գրեսնելու դեպքում:

Ընդհանիքի հետ մրածեցեք այն ժամանակի մասին, թե ե՞րբ պետք է վստահել Ասպծոն, որպեսզի իրադրությունը բարեհաջող ընթացք ունենա: Իբրև օրինակներ՝ նկարի ունեցեք դեպքեր, երբ օրինակ նոր աշխարհանքի եք անցել կամ դեղափոխվում եք նոր բնակարան կամ քաղաք: Դիցուք դուք պետք է դեսնեք մեկին հիվանդության կամ անձնական դժվար իրավիճակի մեջ: Կամ ել կարելի է նկարի ունենալ ավելի պարզ մի օրինակ, երբ ձեր երեխաները նոր սկսում են դպրոց հաճախել: Մեկ այլ օրինակ ել կարող է լինել այն, երբ ընդունիքի մի անդամը զալիս է կամ հեռանում է դրիգ: Այս բոլոր իրավիճակներում մենք պետք է ապավինենք Ասպծոն այն վստահությամբ, որ բոլոր գործերը կհաջողվեն:

Երկարավուն թղթի վրա միասին նկարագրեցեք ձեր ընդրած իրավիճակի «հանգրվանները»: Հաջորդական կարգով զծագրեցեք միջադեպերի ընթացքը և ցոյց տվեք իրավիճակը հաջողությամբ պսակվելու ուղիները:

Նշված համարներից ընդունիքը ամբողջը կամ մի մասը՝ իբրև վերնագիր, և գրեցեք այն թղթի վերևում. **Սաղմու 26:14; 36:5, Եսայի 8:17, Միքա 7:7 :**

ՏԻՍՈՒՄ ԴԱՌՆՈՒՄ Է ՊԱՏԱՆԻ

«...Ով մեզ՝ մարդկանց համար և մեր փրկության համար, իշավ երկնքից՝ մարմնացավ, մարդացավ, Սուրբ Հոգով կատարյալ կերպով ծնվեց Սուրբ Կոյս Սարիամից, որի միջոցով առավ մարմին, հոգի և միտք և այն ամենն, ինչ գոյություն ունի մարդու մեջ ճշմարտապես, այլ ոչ թվացյալ կերպով։ Չարչարվեց, խաչվեց, թաղվեց, երրորդ օրը հարություն առավ, նույն մարմնով բարձրացավ երկինք և նստեց Հոր աջ կողմում։

(Նիկիական Հանգանակ):

▷ ԻՇԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Դուք և ձեր ընկերը մանուկ հասակից միասին մեծանալով՝ հասունանում եք և մուտք գործում պարանելության շրջան։ Շաբ բանեք են փոխավում, անգամ ձեր հարաբերությունը ձեր ծնողների հետ։ Դուք այլս ամրողջությամբ կախված չեք նրանցից, ինչպես նախկինում։ Դուք կարող եք որոշ ընդունություններ կարարել։ Կարող եք ըմբռնել շաբ բանեք։

Բայց ձեր ծնողները դեռևս պարախանագրու են ձեզ համար և գրակալին ապահովում են ձեր անհրաժեշտ կարիքները։ Նրանք շարունակում են խնամել ձեզ սիրով ու հոգագործությամբ։

Այս փոփոխությունները, ինչպես բոլոր նորությունները կյանքում, որոշ ժամանակ են պահանջում թե՛ ծնողներից և թե՛ նրանց զավակներից՝ համակերպվել նոր իրավիճակների հետ։ Մբածեցեք ձեր և ձեր ծնողների կյանքում փոփոխված և փոփոխվելիք որոշ բաների մասին։

5 Անվանեք այժմ ձեր կողմից կարարվող երկու կամ երեք բաներ, որոնք նախկինում ձեր ծնողներն ինը անում ձեզ համար։

5 Որո՞նք են այն երկու բաները, որոնք ձեր ծնողները հիմա անում են ձեզ համար, իսկ ապագայում դուք ինքներդ պիտի անեք։

5 Անվանեք մի բան, որի հարցում դուք և ձեր ծնողները երբեմն անհամաձայն եք գրնվել։

5 Անվանեք որևէ բան, որի համար երախապարփ եք ձեր ծնողի կամ ծնողների կողմից սովորած լինելու համար։

ԱՍՎԱԾԱՇՆԶԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս պատմությունը մի ակնարկ է Հիսուսի պատրանեկության մասին

Մարիամը, Հիսուս և Հովսեփը Տիրոջ օրենքի համաձայն ամեն բան կադարձելով՝ վերադարձան Գալիլիա, իրենց հայրենի քաղաք Նազարեթ: Ժամանակ անցավ և մանուկ Հիսուս աճում ու զորանում էր՝ լի իմաստությամբ, և Աստծո շնորհները Նրա վրա լին:

Ամեն բարի հրեական Զաքի վրոնին Մարիամը և Հովսեփը գնում էին Երուսաղեմ: Երբ Հիսուս դարձավ քասներկու դարեկան, նրանք սովորության համաձայն Երուսաղեմ գնացին: Տոնի ավարտից հետո, երբ նրանք պատրաստվում էին վրուն վերադառնալ, Հիսուս մնաց Երուսաղեմում, և նրանք այդ ժմացան: Ծնողները ենթադրեցին, թե Հիսուս վրուն վերադառնող մարդկանց ամբոխի մեջ է՝ իրենց շաք բարեկամների ու ընկերների հետ:

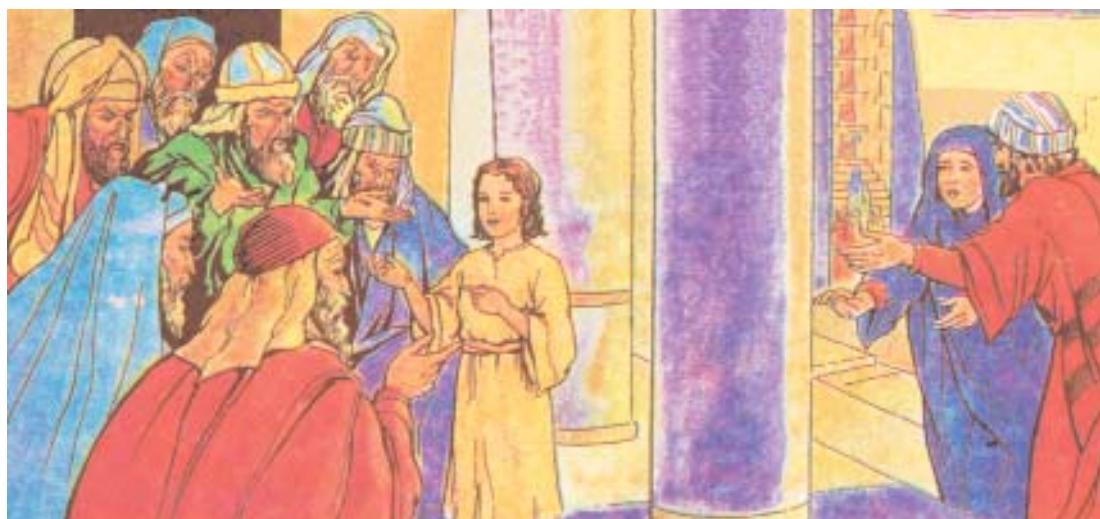
Երբ նրանք մեկ օրվա ճանապարհ անցան և չբեսան Հիսուսին, սկսեցին փնտրել Նրան իրենց ազգականների և ծանոթների մեջ: Սակայն չգտան Նրան: Որոշեցին եփ դատնալ Երուսաղեմ՝ այնպես փնտրելու Հիսուսին:

Երեք օր հետո ծնողները գտան Նրան դաճարում՝ նստած վարդապետների կողքին և նրանց հարցելու դեպքին: Բոլորը զարմանում էին Նրա իմացության և նրանց հարցումներին դրվող՝ պատրասխանների վրա:

Երբ Մարիամը և Հովսեփը գտեսան Նրան, հիացան: Մայրն ասաց Նրան. «Որդի՛, այս ի՞նչ արեցիր դու մեզ, ահավասիկ հայրդ ու ես դագնապած քեզ էինք փնտրում»:

Հիսուս պատրասխանեց. «Ինչո՞ւ էիք ինձ փնտրում, զգիփեկ՞ր, թե ես Նորս դանը պետք է լինեմ»: Բայց Մարիամը և Հովսեփը չհասկացան Նրա ասած խոսքը:

Հիսուս նրանց հետ վերադարձավ Նազարեթ և հնագանդ էր իր ծնողներին: Իր մայրը՝ Մարիամը, այս ամենը պահում էր իր սրբում:

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Այս պարագմունքի սկզբում դեսանք, թե ինչպես է ձեր հարաբերությունը ձեր ծնողների հետ փոխվում: Ո՞ր դեպքերն են պարմության մեջ հուշում մեզ, որ Հիսուսի հարաբերությունն իր երկրային ծնողների հետ ևս փոխվում է: Բացարքեցեք ձեր պարասխանները:

5 Ինչի՞ց եք իմանում, որ այս փոփոխությունները դժվար էին Մարիամի և Շովելիի համար հասկանալ:

5 Ի՞նչ եք կարծում, Հիսուս ի՞նչ նկարի ուներ, երբ ասաց. «Զգիրեի՞ք, որ ես Շորս քանը պեսք է լինեմ»:

5 Պարմությունն ավարտվում է հերքելով. «...և նա հնազանդ էր նրանց»: Ի՞նչ եք կարծում, ի՞նչ անհրաժեշտ բան է հուշում մեզ՝ ծնող - զավակ հարաբերությունների մասին:

5 Երբեմն պարագանի՝ ինչպես եք դեսնում ձեր ընթացքը, երբ անդրադառնում եք դպյալ պարմության մեջ նկարագրված Հիսուսի պարանեկան կյանքի օրինակին:

ՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՇԱՎԱՏՔԸ

Մոդիկից հետեւ ձեր ծնողների հետ ձեր հարաբերությունների փոփոխման ձևին: Ձեր ուսուցիչը կուղղորդի և կօգնի ձեզ՝ դա անել հերքելով վարժությամբ:

Վարժությունն ավարտելուց հետո նայեցեք այնտեղ, որ կանգնած եք:

5 Եթե «X նշանակելից» հետո եք դեպի աջ, դուք հավանաբար ունեք ուրախ հարաբերություն ձեր ծնողների հետ:

5 Եթե հետո եք դեպի ձախ կողմը, ձեր հարաբերությունը հավանաբար ավելի լարված է հենց հիմա:

5 Եթե բավական մոտ եք «X նշանակելիին» որևէ կողմից, ուրևեմն ձեր հարաբերությունը չեղոք է և հավանաբար՝ կայուն:

Ձեր ուսուցիչ և դասընկերների հետ կարդացեք **Եփեացիներին 6:1-3** համարները: Ուշադրություն դարձեք այն բառին, որ **Պողոս** առաքյալն օգտագործում է նկարագրելու համար ծնող-զավակ լավ հարաբերությունը: Նոյնը գեղի է ունենում նաև **Ղուկասի** **Ավելքարանի** պարմության մեջ, որն այսօր կարդացիք: Ո՞րն է այդ բառը:

Ձեր դասընկերների հետ մրգորեցեք ձեր ծնողներին հարզանք և հնազանդություն մարտուցելու որոշ եղանակների մասին: Երբ ձեր ուսուցիչը գրի դրանք գրագախարակի վրա, խորինեցեք, թե ինչպես կարող եք կիրառել դրանք քանը և ձեր կյանքում:

! ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

ՏԻՇԱՐԺԱՆ ՏՈՂ-ում Նիկիական Հանգանակից մեջբերված բառերը հուշում են մեզ, որ մեր Տերը կրեց մարդկային բոլոր հավկանիշները՝ բացի մեղքից: Նա զիվեր ուրախությունը, ընկերությունը, հասարակական փոխազդեցությունը, ցավը, հոգնածությունը, արհամարհանքը և ամենասարսափելի դառապանքը:

Մեծանալիս, երբ ունենում եք նոր փորձառություններ ձեր կյանքում, կարող եք վսրահ լինել, որ Աստված՝ հանձին Իր Որդու, «եղի է այնքեղ»: Նա զիվի և հասկանում է, թե ինչ է պարահում ձեզ հետ:

Ավելարանում հանդիպում ենք Հիսուսի հետ շփված մարդկանց փորձառությունների: Տովհաննեսի Ավելարանի 11-րդ գլուխ 17-23 համարներում կարդում ենք Հիսուսի լավ ընկերներից մեկի՝ Մարթայի հետ: Իր եղբոր՝ Ղազարոսի և քրոջ՝ Մարիամի հետ նրանք շապ անգամներ են հյուրընկալել Հիսուսին իրեն դանք: Ահա Հիսուսի մասին նրա որոշ մրածումները: Ընթերցելիս զիեք այն բառերը, որոնք արդահայդում են նրա զգացումները Հիսուսի ընկերության վերաբերյալ:

«Ես մեղադրում եի Հիսուսին, որ նա ներկա չեր այնպես, որ պիտք է լիներ: Նա զոնե այնքեղ պիտքի լիներ, կարծում եմ, այնքեղ: Ես իրոք վայելում եի Նրա ընկերությունը, բայց ես կարող եի շապ անհամբեր լինել Նրա նկարմամբ: Նեշիք չեր միշտ հասկանալ այն, ինչ Նա էր անում»:

Մարկոսի Ավելարանի 1-ին գլուխ 29-31 համարներում հանդիպում ենք Սիմոն Պետրոսի գորանչին: Նրա մրածումները ցույց են դաշին նրա զգացումները Հիսուսի ընկերության մասին:

«Ես այնքան շապ եի սիրում Հիսուսին, որ երբ Նա ինձ հիվանդ դեսավ, բուժեց ինձ: Առաջին գործս այն եղավ, որ վեր կացա և սպասավորեցի Նրան՝ իբրև իմ դան հյուրի»:

Ձեր ուսուցիչը կրամանի ձեր դասարանը փորբ խմբերի: Ձեր խմբի հետ կարդացեք Աստվածաշնչի հետքեալ հավվածները: Յուրաքանչյուրը նկարագրում է մի անձի փորձառությունը Հիսուս Քրիստոսի հետ: Յուրաքանչյուր նկարագրության համար պարասիստանեցեք հետքեալ հարցին՝ **Ո՞Վ ԵՄ ԵՍ**:

5 Ընդունեցեք ձեր պարասիստանը գծագրի ձախ այունակում նշված մարդկանց միշից:

5 Արդյո՞ք ձեր խումբը կարող է առաջինը ճիշտ գուշակել բոլոր մարդկանց: Տիշեցեք, որ պարասիստանները կրեք հարցում պետք է ճիշտ համընկնեն՝

ա) անձը,

բ) Հիսուսի հետ նրա ունեցած փորձությունը,

ց) փորձառությունը նկարագրող Աստվածաշնչային հավվածը:

à ± ° Ø ° ê

Նամարակալված յուրաքանչյուր փողի վրա հաջորդաբար գրեցեք Աստվածաշնչի հապվածները և նկարագրված անձերի անունները:

Աստվածաշնչային հապվածները՝

- 5 Ղոկ. 7:44-48
- 5 Շովհ. 1:43-46
- 5 Մատթ. 19:21-22
- 5 Ղոկ. 23:36-41
- 5 Շովհ. 3:1-2
- 5 Շովհ. 18:19-23
- 5 Մատթ. 26:30-35
- 5 Շովհ. 2:7-11

Անձեր՝

- 5 Նաթանայելը
- 5 Երիքասարդը
- 5 Ոճրազործը
- 5 Պաշտոնյան
- 5 Նիկողեմոսը
- 5 Խնջույքի
սպասավոր
- 5 Մեղավոր կինը
- 5 Պետրոսը

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

Փորձառություն

1. Ես ներկա էի մի հարսանիքի, որպես Դիսուս՝ իր հարսանյաց հյուր, կարարեց Իր առաջին հրաշքը կամ «նշանը»: Բայց ես զիվեի, որ նա էր հրաշքը կարարել: Ամեն ինչ ինձ համար պարզվեց հետո, չնայած որ մյուսները զիվեին դրա մասին:
2. Ես բարկացած գոռում էի Դիսուսի վրա, երբ նա մահանում էր խաչի վրա: Ես չէի ուզում մահանալ:
3. Ես երախտապարփ եմ Դիսուսի գթասիրությանը, որովհետո շավերը վրաս էին նայում և կարծում, որ ես անարժան եմ Իր ուշադրությանը: Իրավես, նրանք կարծում էին, թե ես բոլորովին արժանի չեմ որևէ լավ բանի:
4. Ես խոսքացած Դիսուսին, բայց երբ դժվար ժամանակներ եկան, ես չափանիցի իմ խոսքումք: Երբեմն, կարծում եմ, որ ես չափանոց շփապեցի ասելով, թե քաջ և հավաքարիմ կլինեմ:
5. Գիվեի, որ Դիսուս Ասքծուց է, որովհետք Նա անում էր բաներ, որ ոչ ոք չէր կարող անել: Բայց իմ ընկերներից շավերը չէին համաձայնվում, իսկ ես միշտ չէ, որ պատրաստ էի հայրնել իմ աշակցությունը Դիսուսին ժողովրդի մեջ:
6. Ես բավական երկար գրույց ունեցած Դիսուսի հետք, և Նա ասաց շար բաներ, որ ես ուրախ էի դրանք լսելու: Բայց մեր խոսակցությունից հետո ես մերժեցի Նրա հրավերը՝ հետքելու Իրեն:
7. Ես բացարձակ վսպահ էի, որ Դիսուս խոսքացված Մեսիան չէր: Ինչպէս կարող էի այդքան վսպահ լինել: Որովհետք զիվեի, որ Դին Կրակարանը չէր նշում Նրա վրան գեղը՝ Նազարեթը, իրու մի վայր, որպեսից Փրկիչը պիտի գար: Ավելի ուշ, ամեն ինչ փոխվեց և ես դարձա Նրա հետքերդներից մեկը:
8. Ես հարվածեցի Դիսուսին իմ ձեռքով, որովհետք համարում էի, որ նա բահանայապետին անհարզալից պատրասխանեց: Բայց ես միակը չէի, որ Նրա հետք այդպես վարվեց:

ԴԱՍ 23

Եթք բոլոր խմբերն ավարտեն, ձեր ուսուցչի հետ միասին զբեք ճիշդ պարասիանները:

Նամոզվեք, որ ճիշդ եք համադրել մարդկանց Աստվածաշնչի նկարագրությունների հետ:

Միասին գրուցեք Հիսուսի կրած մարդկային հարկանիշներից մի քանիսի մասին, ինչպես որ նկարագրված է Աստվածաշնչի հիշյալ հարվածներում:

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Մենք երբեմն լսում ենք, թե ինչպես են երեխաններն այսպես արդահայրվում. «Երանի՛ Աստված լինեի, որպեսզի ոչ ոք ինձ չասեր, թե ինչ անեմ, կամ իմ նկարմամբ անազնիվ զբնվեր»: Գուցե զիփես մի փոքրիկի, ով այսպիսի ցանկություն հայրնած լիներ, և հնարավոր է ինքներդ հիշեք ձեր մանկության փարիները՝ նմանափիա փափագներով:

Մրգածեցեք ձեր և ձեր դասընկերների՝ այսօրվա գրուցած թեմաների մասին: Տեսնք, թե ի՞նչ զիփեք և ի՞նչ եք սովորել այսօր Հիսուսի մարդկային կյանքի մասին, և ինչպես է Հավաքո Հանգանակը դա սահմանում:

Պատրիերացրեք, որ մի փոքրիկ հայրնել է ձեզ այս ցանկությունը, և գրեցեք պարզ պարասիան երեխային: Այս անելիս վսպահ եղեք, որ ոչ միայն փորձելու եք խոսել այն մասին, թե Հիսուս ինչ արեց, այլ նաև, թե ինչու արեց:

Փորձեցեք օգնել երեխային ձեր գրածը հասկանալու պարզ ձևով՝ բացառիկով, որ Հիսուս դա կարարեց այն պարագաներով, քանի որ շաբ է սիրում մեզ:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Այս պարապմունքի համար պետք են այնպիսի պարագաներ, որոնք ցույց դան, թե ինչպես են երեխաները ձեր ընդունիքում մնեացել: Սա ենթադրում է ոչ միայն մարմնական աճ, այլ նաև հոգեմուավոր կարողությունների և ընդունակությունների զարգացում:

Ձեր երեխայի փարբեր փարիքի նկարները, տիկնիկները կամ շորերը, որ գուցե պահած լիներ, փոքր հասակում ձեր մանկան պատրաստած իրերը, դպրոցի գրեպիթերը և նմանագիպ այլ բաներ, որոնք բոլորն ել կարեի է օգտագործել:

Նաև ձեռքի փակ ունեցեք մի Աստվածաշունչ և մի կպոր սրբաթուղթ՝ 21x29 սմ չափերի, որոց մարդկաներ կամ ներկեր՝ փարբեր գույների, ինչպես նաև մկրապ ու տսինն կամ կազուն ժապավեն:

Ընդունիքի հետ միասին գրուցեք այն բաների մասին, որոնցով դան կրտսեր անդամները մնեացել են: Նկարագրեցեք որոշ բաներ, որը նրանք կարող են հիմա անել և չեն կարող անել դա նախկինում: Պարմեք ձեր հիշողություններն իրենց մանկության օրերի մասին. թերևս ընդունեան իրադարձություններ կամ բացօթյա խնջույքներ, դպրոցական դարբիների դիպվածները կամ բաներ, որոնք պատրահել են դան:

Միասին գրուցեք մի բանի դեսակի փորձառությունների մասին, որոնց Հիսուս Քրիստոս հանդիպեց մնեանալիս: Անշուշտ, Նա ճաշի նսպեց և դնային զործերով գրադաւոց Իր երկրային ծնողների՝ Մարիամի և Հովսեսի հետ: Նա հյուսնի արհեստ սովորեց Հովսեսից, և զիտենք, որ Նա մասնակցում էր ամենօրյա ժամերգություններին ու աղոթքներին, որովհետո իր ծնողները՝ բարեպաշտ հավաքացյալներ էին:

Ընդունիքին ցույց դրեք, որ իբրև արարածներ, ի դարբերություն մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսի, մնենք ենթակա ենք շարունակ աճելու, նույնիսկ երբ Փիզիկապես լրիվ հասունացել ենք: Մենք կարող ենք աճել սովորելով և նոր բաներ ուսումնահրելով, բայց ամենակարևոր աճն Աստծուն մոտ և առավել մոտ զբնվելն է:

Սուրբ Պարաբրագի ընթացքում քահանան Աստծուն դիմում է հետևյալ աղոթքով. «Ո՞վ Բարերար և Մարդասեր Տեր, իիշիր պատրաստ մարդուղներին և նրանց, որոնց համար

մարդուցվում է, և մեզ անդապապար պահիր քո ասդապային խորհուրդները քահանայագործելու մեջ»: Մեկ այլ վեղ նա աղոթքում է. «... որ ոչնչից սփեղծեցիր բոլոր արարածներին, ըստ Քո պապկերի և նմանության արարեցիր մարդուն և Քո ամեն շնորհով գարդարեցիր նրան, սովորեցրիր խնդրել իմաստություն և զգոնություն...»:

Միասին գրուցեք այս աղոթքի մասին: «Որոնց համար մարդուցվում է» խոսքը վերաբերում է եկեղեցում ներկա զբնվողներին: Ի՞նչ է նշանակում «սովորեցրիր խնդրել իմաստություն և զգոնություն» միտքը:

Ընդունիքի անդամները կարող են բերել իրենց սևիական կյանքում հոգևոր հասունության մասին որոշ օրինակներ: Թերևս, ընդունիքի մի անդամ կարողացել է ներել մեկ այլ անձի: Գուցե մեկը դրսուրել է անսպասելի բարեհոգություն կամ որևէ այլ առաքինություն, որն առավել մուրեցրել է նրանց Ասպծուն:

Ասդուշից միասին կարդացեք Եփեսացիներին ուղղված Պողոս առաքյալի թղթի 4-րդ գլխի 15բ-ից մինչև 16-րդ համարները: Նարվածում, որը նաև աճելու մասին է, զրված է. «Ամեն բան աճեցնենք նրա մեջ, որ գլուխն է՝ Քրիստոս: Նրանից է կախված ամբողջ մարմինը, իրաք ամրուեն միացած զանազան հողերով, այնպես որ, կը մարմնի յուրաքանչյուր մասը զործում է ինչպես որ պետք է, ամբողջ մարմինը աճում է և կառուցվում սիրո մեջ»: (**Եփես. 4:15բ-16:**

Ինչպես կարող է ձեր ընդունիքն աճել վերևում նկարագրված օրինակով: Ինչպես կարող է յուրաքանչյուր «մասը» կամ ընդունիքի անդամը «գործի ինչպես պետք է», որպեսզի նպաստի բոլոր անդամների աճին Քրիստոսի մեջ:

Սրբարարդի վրա գրեցեք Եփեսացիներին ուղղված բառերը, և թող ընդունիքի ամեն անդամ մասնակցի թերթի գունավոր ներկելու և գարդարելու աշխատանքներին: Փակցեք այն բոլորին դեսակի դիմում՝ ի հիշեցում ձեր ընդունիքի հակվածության՝ «աճելու Քրիստոսի մեջ»:

ՆԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆՈՉԱԿՎՈՒՄ Է

**«Պատրաստեցեք Տիրոջ ճանապարհը, հարթեցեք նրա շավիղները»:
(Մատթ. 3:3p):**

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Եկեք մրածենք այն մասին, թե ինչ է նշանակում «պատրաստվել» կամ «պատրաստություն»: Ձեր ուսուցիչը կրածանի ձեր դասարանը երեք խմբի: Ամեն խումբ ունի իր հանձնարարությունը և երեք բռնկնի՝ այն ավարտելու համար:

Ա ԽՈՒՄԲ. Գրեցեք և պատրաստվեք դասարանի առաջ արգասանելու Ղուկասի Ավելարանի 3-րդ գլխի 1-ին համարում նշված չորս կառավարիչների անունները:

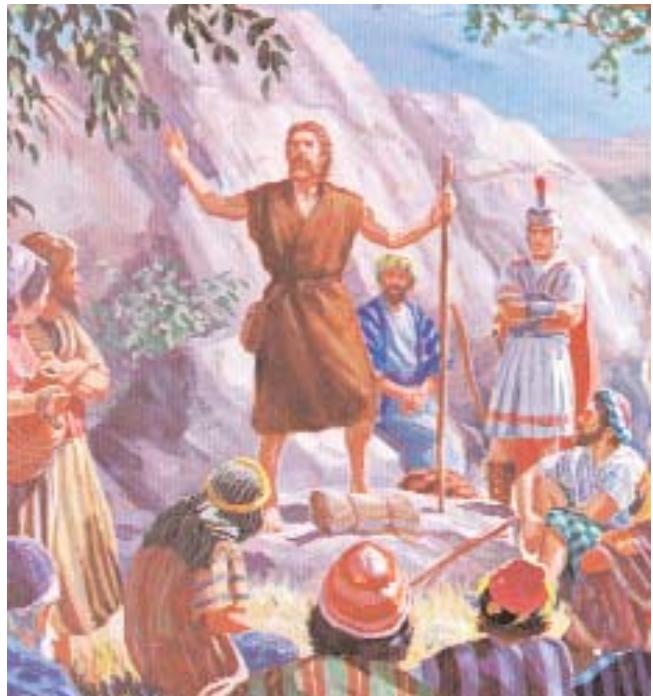
Բ ԽՈՒՄԲ. Պատրաստ եղեք յուրաքանչյուր մյուս խմբերին մի փոքրիկ թուղթ գրալու, որի վրա գրված լինի, թե ինչ էր հաճախ ուրում Հովհաննես Մկրտիչը (այդ մասին պես Ղուկ. 3:4):

Գ. ԽՈՒՄԲ. Պատրաստ եղեք յուրաքանչյուր մյուս խմբերին գրալու Ղուկասի Ավելարանի 3-րդ գլխի 9-րդ համարում հիշարակված գործիքի մի փոքրիկ նկար:

Երբ ավարտեք, զրուցեք հետևյալ հարցերի շուրջ:

5 Ինչո՞ւ սկզբում անհնար եղավ ավարտել ձեր հանձնարարությունը:

5 Ինչպիսի՞ն էր ձեր զգացողությունը, երբ ձեզ հանձնարարվեց առանց պատրաստվելու ավարտին հասցնել այն:

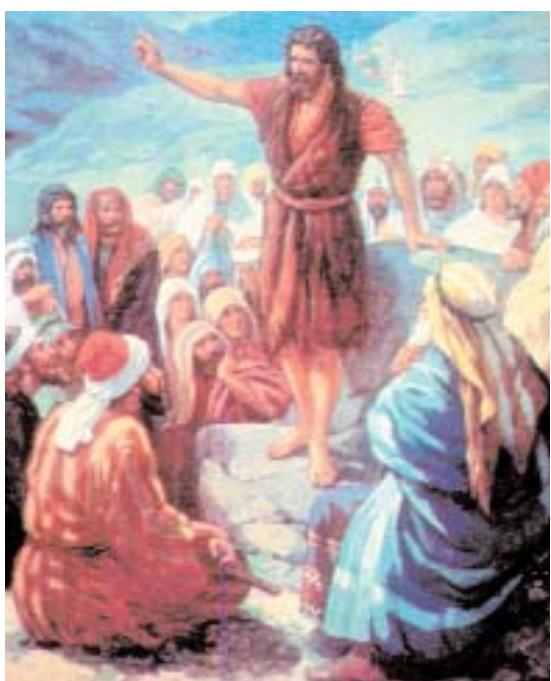
«Ապաշխարժեցեք, որովհենք երկնքի արքայությունը մոփեցել է»

5 Ի՞նչ անհրամեշպ կինքը անել պատրաստվելու համար: Ի՞նչ բաների կարիք կունենաք:

5 Անվանեք մեկ կամ երկու դեպք ձեր կյանքում, որին դուք պատրաստվել եք հագուկ խնամքով: Ինչո՞ւ է պատրաստվածությունն այդքան կարևոր:

 ԱՐՎԱՋԱՇԽԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

A ՏԱ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԿՐՏՉԻ ՄԱՍԻՆ, ՈՎ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ ԿՈԶ
ԱՐԵՅ ՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼ ՄԻ ՇԱՏ ԿԱՐԵՎՈՐ ԻՐԱԴԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Հովհաննես Մկրտիչը քարոզում է Տրեասպանի անապահում

Տիրերիս կայսեր իշխանության տասնինգերորդ
փարում Պոնտացի Պիղափոսը կուսակալ էր Հրեասպանում:
Ներովդեսը կառավարում էր Գալիլիայում, իսկ նրա եղբայր
Փիլիպպոսը՝ Իսրուացիների և Տրաքոնացիների աշխարհում:
Լյուսանիասը Արիենեի չորրորդապետն էր: Աննան և
Կայիշափան քահանայապետերն էին, ովքեր ղեկավարում
էին հրեական տաճարը և քահանայական դասը:

Այդ օրերին Վարդո խոսքը լսելի եղավ Զաքարիայի որդի Հովհաննեսին: Հովհաննեսն ապրում էր անապարում, հազին ուներ ուղիղ մազից գործված զգեստ և կաշվե գոփի՝ իր մեջքին: Նրա կերակուրն էր մորեխ և վայրի մեղքը: Երուսաղեմից, Տրեսարանից և Հորդանան գետի շրջակայքի ամրող շրջաններից ժողովուրդը եկել էր նրա մոտ, որպեսզի մկրպվեր Հորդանանում՝ խոսքովանելով և ապաշխարելով իրենց մեղքերը: Հովհաննեսը նրանց քարոզում էր Եսայի մարգարենի խոսքերը. «Անապարում կանչողի ձայնն է. պարբասփեցնք Տիրոջ ճանապարհը, հարթեցնք նրա շավիդները: Բոլոր ձորերը թռի լցվեն, բոլոր լեռներն ու բլուրները խոնարհվեն, դժվարին ճանապարհները հեշտ թռի

դարնան, առապարները՝ հարթ ճանապարհներ. և ամեն մարդ կփեսնի Ասքծո փրկությունը» (**Ղուկ. 3:4-6**):
Եվ իր մով մկրպվելու եկած ժողովրդին ասում էր. «Իմերի՛ ծնունդներ, ո՞վ ձեզ սովորեցրեց փախչել բարկությունից, որ զալու է: Այսուհետեւ ապաշխարության արժանի պրունկներ փվեք և մի՛ սկսեք ասել, թե Աբրահամին ունեք իբրև հայր, այս ասեամ ձեզ, որ Ասքված կարող է այս բարերից անզամ դուրս բերել Աբրահամի որդիներ: Բայց ահավասիկ կացինը ծառերի արմարի վրա է. ամեն ծառ, որ բարի պրուու չի տասիս, կորովու կ կորան և նկովում»:

Ժողովուրդ նրան հարցնում էր. «Խսկ արդ, ի՞նչ պիտի անենք»: Նա պարասխանեց նրանց և ասաց. «Ով որ երկու օգևառ ունի մենու թռը լուս խոսն, որ շուտին և ով որ սուենիք ունի խոսն ծկով թռը այնի»:

Մաքսավորներն ել են կան մկրպվելու և հարցրեցին նրան. «Վարդապետ, մննք ինչ աններ»: Նա ասաց նրանուն. «Չեզ հրանուսածմինթ սպասին մի՛ լինորեմ»:

Զինվորները նոյնպես հարցում էին նրան. «Իսկ մենք ինչ անենք»: Նա ասաց նրանց. «Ոչ որի մի՛ ներեր ու որի մի՛ գոստուուր ձեր որդին բռ ձև բախտաբ ինի»:

Ժողովուրդը սպասման մեջ էր և բոլորն իրենց սրբում Շռվհաննեսի մասին հարց էին դալիս, թե՞ն մի՞թե սա է Քրիստոսը։ Նա պարասխանեց բոլորին և ասաց. «Ես ձեզ մկրտում եմ ջրով, քայլ գալիս է ինձնից ավելի զորավորը, որի կրծիկները հանելու արժանի չեմ ես։ Նս ձեզ կմկրտի Սուրբ Հոգով և հրով։ Նրա քամհարը իր ձեռքում է՝ մաքրելու իր կալը, հավաքելու ցորենը իր շփեմարանում, իսկ հարդը կայրի անշեղ կրակով։»

ԱՐԵՎՈՐ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ապաշխարհ - դարձի զալ, փոխել ուղղությունը: Այն նաև նշանակում է ճանաչել մեր վարվեցողության մեղավորությունը և փոխել այն: Շովիաննես Մկրտիչը կոչ էր անում Եր ժողովրդին դարձի զալ, ապրել ըստ իրենց և Ասքծո հետ կնքած ուխտի:

Իծեր - թունավոր օձեր:

ՊՐԵՏԶ ՄԵՐ ՃԵՄԱՐԻՏ ԶՐԻՍՈՆԵԱԿԱՆ ՀԱՎԱՏՁԸ

Եթք Շովիաննես Մկրտիչը ժողովրդին կոչ էր անում «պարրասպել Տիրոջ ճանապարհները», հորդորում էր նրանց պարրասպելու իրենց անձերը:

Իբրև Նայ Առաքելական Եկեղեցու անդամներ և ճշմարիք քրիստոնյաներ՝ հրաշալի միջոց ունենք պարրասպելու ինքններս մեզ՝ հանդիպելու Տիրոջ հետք: Ցուրաքանչյուր Պատարագի ընթացքում ընդունելով Սուրբ Հաղորդությունը՝ մենք միանում ենք Նրա հետք: Բայց այս սրանչելի առանձնաշնորհմանը պետք էլ երբեք մոգենալ սովորականի պես: Մենք պարրասպելում ենք դրան՝ խոսպովանելով մեր մեղքերը:

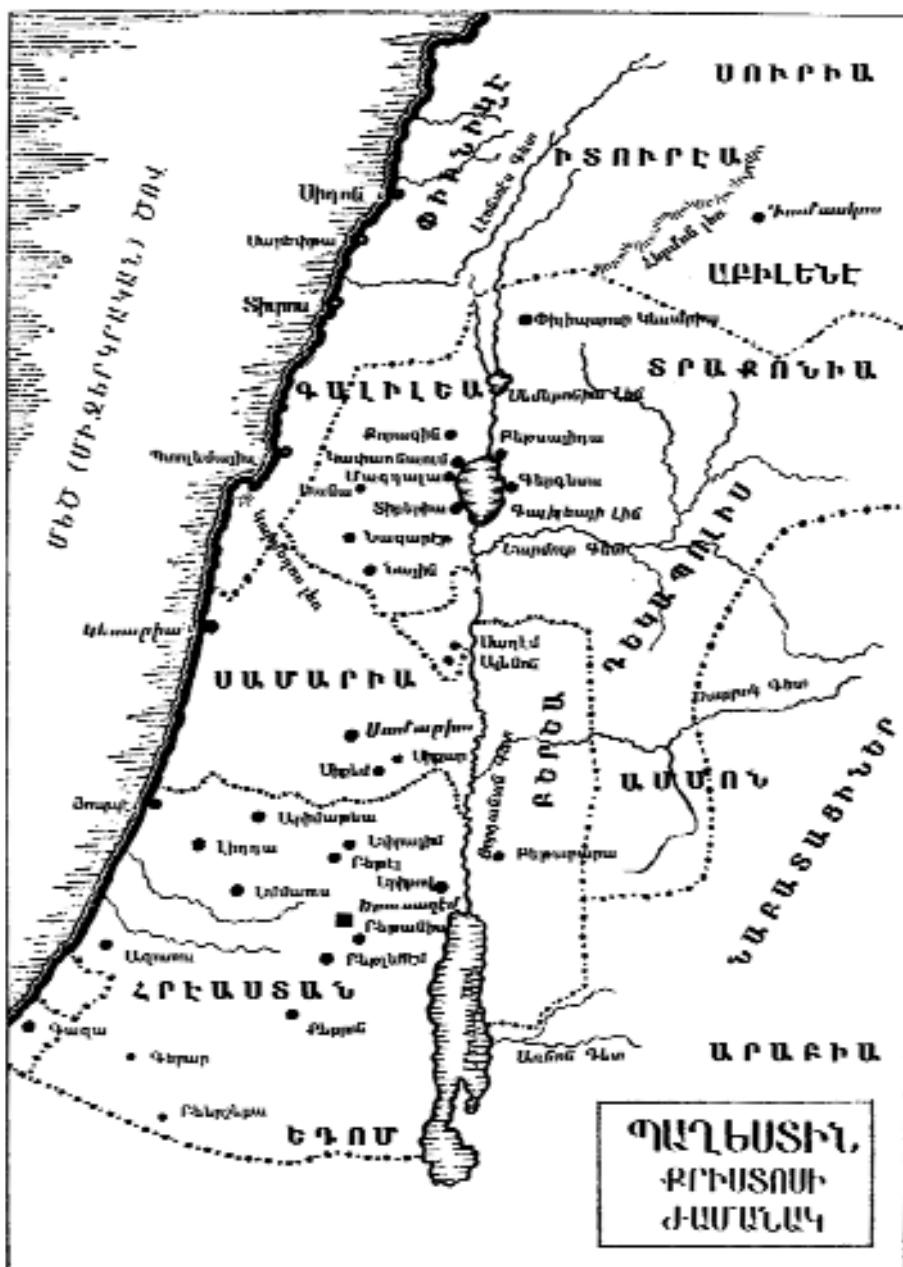
Ձեր ուսուցիչը կօգնի ձեզ կապարելու մի գիւտակ «հոգևոր գույքագրում» այն պարագաների, որոնք գուցել հուզում են ձեզ, և պարզած կլինի դրանց շուրջ խոսել խոսպովանության ժամանակ:

Ցածրածայն խնդրեք, որ Ասքված օգնի ձեզ պարրասպելու ներկայանալ Իրեն՝ աշխատելով հաղթահարել այս պարագաները:

! ՈՐԱՅՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Ահա Պաղեստինի քարպեզը, որդին կարող էք դիմում կուկասի ավելարանի երրորդ գլխում նշված դեղանունները: Կարդացեք այդ անունները՝ որպես Ասդարաջնային պարմության մաս: Նայեցեք քարպեզին և նշեք վայրերը հետևյալ եղանակով:

Վարիչը գերազանց իշխանավորն էր՝ Տիրերիոս կայսր, ով իշխում էր ամբողջ Հռոմեական կայսրության վրա:

5 Ինչպես է Դուքս ավելարանի՝ նրանց մասին նկարագրությունը համեմատվում Հռվիաննես Մկրտչի նկարագրության հետ:

5 Թեթևակի գունավորեք Գալիլիան կանաչ մագիստրով:

5 Թեթևակի գունավորեք Իսրայելը և Տրաքոնիան կարմիր մագիստրով:

5 Թեթևակի գունավորեք Արիլեննեն շազանակազույն մագիստրով:

5 Կապույտով շրջագընկեր Նորդանան գետի վարածքը:

5 Կանաչով շրջագընկեր Երուսաղեմ քաղաքը:

Եթե ավարպեք քարպեզի գունավորումը, դասարանով մրածեցեք հետևյալ հարցերի մասին:

Դուքս ավելարանիը ճշգրիտ վկել է այդ վայրերի, ինչպես նաև՝ նրանց կառավարիչների անունները: Զեր քարպեզի վրա նայեցեք գունավորած մասերը: Ճեշփ է դիմում կուկասի ավելարանի՝ նրանց կառավարել են հսկայական վարածքներ և իշխանություն են ունեցել շար լավ մարդկանց վրա: Նշված առաջին կառա-

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Հովհաննես Մկրտիչը շաբ շիփակ էր խոսում Ասպծո Արքայության մասին իր քարոզության մեջ: Նա ոմանց «իմեր» անվանեց և խիսդ խոսեց նրանց հետ: Նա զգուշացրեց պարուղ չփառ ծառերի և կրակի մեջ նեփվելիք անարժեք հարդի մասին: Նրա կենցաղն էապես առանձնացնում էր մյուսներից, քանի որ նա ապրում էր անապափում: Ավելին, նրա կյանքն արմագրապես փարբերվում էր քաղաքում կամ զյուղում բնակվող մարդկանց ապրելակերպից: Նրա առաքելությունը, սակայն, եզակի էր:

Մեր Եկեղեցու վանականների կենցաղը ինքնին նման է Հովհաննես Մկրտիչի կենսակերպին: Նրանք ապրում են մեկուսի, իրենց զրկելով աշխարհիկ շաբ զբաղմունքներից ու հաճույքներից, և իրենք իրենց նվիրում են պահեցողությանը և աղոթքին: Իրենց կենսակերպը կարելի էր իրավացիորեն կոչել «արմագրական»:

Նրանք նաև նմանվում են Հովհաննեսին մենք այլ կարենոր առումով: Չնայած որ առանձնացած են աշխարհից, միաժամանակ նրանք մրահող են նրանում ապրող յուրաքանչյուրի բարեկեցությամբ և հավիտենական փրկությամբ: Նրանց աղոթքն իրապես դժվար գործ է, և այն արվում է հանուն շաբերի, որոնց երբեմն նոյնիսկ չեն դեսել:

Ի՞նչ եք կարծում, ի՞նչ կպատճիանեիք Հովհաննեսի քարոզությանը, եթե ներկա լինեիք Հորդանանի ափերին՝ նրան լսելու համար: Ձեզ կզրավե՞ր այն կենսակերպը, որի մասին նա խոսում էր: Ի՞նչ եք կարծում, ինչո՞ւ նրա խոսքերը մնացին այդշափ զորավոր ու ազդեցիկ երկար դարեր մինչև մեր օրերը:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի գլխավոր մուգրի վերևի զարդարանդակը

ԸՆՏԱԿԻՔԻ ՀԵՏ

Այս պարապմունքի համար անհրաժեշտ է ունենալ Վարվածաշունչ, թուղթ, գունավոր մաքիսներ և մկրասր: Ունեցեք նաև վագոնի կոշիկի մի նմուշ՝ որևէ ամսագրից հանված կամ ձեռքով նկարված:

Հնտանիքի հետ միասին երգեցեք կամ արտասանեք շարաթ երեկոյան կիրակամտի ժամերգության մեջ երգվող հետևյալ շարականը.

A handwritten musical score for voice and piano. The score consists of six staves of music. The top two staves are for the voice, indicated by a soprano clef and a key signature of one flat. The bottom four staves are for the piano, indicated by a bass clef and a key signature of one flat. The vocal parts begin with a melodic line, followed by lyrics in a language that appears to be Armenian. The piano parts provide harmonic support with various chords and patterns. The score is written on five-line staff paper.

ଫାର୍ମାସିଯାଟିକ୍ ପତ୍ର

«Երկնքի բաղաբացի Հովհաննեսը, որ մեծ է կանանցից ծնվածների մեջ, անապատում ազդարարող ձայնով քարոզում էր Արդար Արեգակի /Քրիստոսի/ լույսի ծագումը: Ո՛վ ճշմարիթ մարզարե և Ասքծո Որդու ձեռնադրող, առաջընթաց կարապեր և ասդվածային օրենքի պահմիչ, որ հարթում էիր Հավիտենական Թագավորի ճանապարհները»:

ԴԱՍ 24

Այս շարականի բառերը հիշեցնում են մեզ, որ Շնովաննեսը «ձեռնադրեց» Շնուու Քրիստոսին և մկրպեց Նրան:

Բայց այսօրվա ընդանեկան պարապմունքի հիմնական պարզամն այն երեք կարևոր փիփոսներն են, որոնք շարականի մնջ գրվում են Շնովաննեսին՝

ՃՇՄԱՐԻՏ ՄԱՐԳԱՐԵ, ԱԶԴԱՐԱՐՈՂ և ԿԱՐԱՊԵՏ:

Միասին գրուցեք յուրաքանչյուր փիփոսի շուրջ: Մի աղյուսակ պարբասփեցեք՝ մի կողմը վերնազրելով «Զգուշացումներ», մյուս կողմը՝ «Ավելիս»: Ներքին հարվածներն ընթերցելիս արդագրեցնեք յուրաքանչյուրն աղյուսակի կողմերից մեկնումնեկի վրա:

•**ՄԱՐԳԱՐԵ:** Միասին կարդացեք հետևյալ հարվածը Հին Կրակարանի Ամոսի մարգարելությունից:

Ասպված ասում է Խրայելի ժողովրդին. «Դրա համար Էլ ահա ևս ձեզ պիտի ճզմեմ գրեղում, ինչպես ճզմում է օրանով լի սայլը իր անցած տեղը: Փախչողին լրելու է նրա ուժը, զորավորը զորեղ չի մնա իր զորությամբ, և պարերազմողը չի փրկի ինքն իրեն» (Ամոս 2:13-14):

Ասպվածաշնչից միասին կարդացեք Եսայի մարգարեի խոսքը՝ 5-րդ գլուխ 24-րդ համարում:

Իսկ այժմ ընթերցեք Շնովաննես Մկրպչի խոսքը՝ Դուկասի ավելարանի 3-րդ գլուխ 9-րդ համարում: Պիտի նկապեր, որ բոլոր երեք մարգարեներն ել օգբագործում են բնության պարկերներ՝ զգուշացնելով մարդկանց Ասրծո զայրույթի մասին նրանց դեմ, ովքեր կմերժեն հետևյալ օրենքին:

Բայց մարգարեները միայն չեն զգուշացնում ժողովրդին Ասրծո բարկությունից կամ անհնազանդներին պարբառվող վերահաս գրառապանքներից: Կարդացեք Եսայի մարգարեի հետևյալ խոսքերը 43:1-3 համարներում, որոնք պայիս են մեկ այլ գրեսակի մարգարելություն. «Վրդ, այսպես է ասում Տեր Ասրված, որ արարեց քեզ Տակո՞ր, և սպեղծեց քեզ, Խրայել. «Մի՛ վախեցիր, որովհետք փրկեցի քեզ և կոչեցի քեզ քո անոնվ, թե իմն ես: Եթե ջրերի միջով անցնես՝ քեզ հետ կլինեմ, և գետերը քեզ չեն խեղդի. Եթե կրակի միջով անցնես՝ չես այրվի, և նրա բոցը քեզ չի կիզի. քանզի ես եմ քո Տեր Ասրվածը՝ Խրայելի սուրբը, որ պիտի փրկեմ քեզ»:

Համեմափեցեք Եսայու խոսքերը Երեմիայի մարգարելության 12:14-15 համարների հետ: (Միասին կարդացեք նշյալ գործերը Ասպվածաշնչից): Նաև նայեցեք Ամոս 9:14-15 համարները:

Այսուհետև ընթերցեք, թե ինչ ասաց Շնովաննեսը Դուկ. 3:5-6 համարներում: Այս բոլոր հարվածներում մարգարեները պարզամում են ժողովրդին իրենց համար նախապեսված Ասրծո սրանչելի խոսքումների մասին: Սա ել իրենց «մյուս կողմն» է մարգարելության՝ ոչ միայն նախազգուշացումներ, այլ նաև որպասի հիշեցումներ այն մասին, թե ինչպես Ասրված սիրում է Իր ժողովրդին և նրանցից ակնակալում փոխադարձարար սիրել Իրեն:

•**ԱԶԴԱՐԱՐՈՂ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ Է ՔԱՐՈՉԻՉ:** Միասին գրուցեք, թե քարոզիչն ինչ է անում: Քարոզչի գործն է հայրարարել զալուսպը մի շաբ կարևոր իրադարձության կամ անձնավորության: Մենք կարող ենք պարկերել քարոզիչներին քարձրածայն շեփորներով, որոնք շեփոհարում են ուշադրություն գրավելու համար իրենց հայրարարություններին:

Շնովաննես Մկրպչին օգբագործեց շաբ ազդեցիկ բառերի «շեփորը», որպեսզի հայրարարել երբեմ եղած ամենակարևոր գալուսպը՝ Հին Կրակարանի բոլոր մարգարեների կողմից գուշակված Փրկչի հայրնությունը:

•**ԿԱՐԱՊԵՏ:** Սա այն փիփոսն է, որ սովորաբար գրվում է Սուրբ Շնովաննեսին Առաքելական մեր Եկեղեցում: Ձեր ընդանիքով մդրածեցեք, թե այդ անվանումն ինչ է նշանակում:

Կարապետը կամ նախակարապետը, որ նշանակում է ճանապարհ հարթող, նախ ինքն է ընթանում կարսոր անձի զալուսփից առաջ և երբ այդ անձը զալիս է, կարապետն այլսս բոլորի ուշադրության կենտրոնում չի գտնվում:

Մենք զիվենք, որ Սուրբ Հովհաննես Կարապետը հոժարակամ ինքն իրեն երկրորդական համարեց Դիսուս Զրիսարոսի համեմապ: Նա ասում էր ժողովրդին, որ ինքը նույնիսկ արժանի չէ արձակելու այն Մեկի կոշիկի կապերը, ով պիտի զար իրենից հետք և որի զալուսփն էր ինքը հայրարարում:

Զրուցեք ընդանիքով, թե ինչ է նշանակում ինքն իրեն երկրորդական անձի վեղ դնել՝ մեկ ուրիշի համեմապ: Ցույց տվեք, որ նոր ծնողները պետք է իրենք իրենց դնեն երկրորդական վեղում: Իրենց ժամանակը և եռանդն այլսս իրենց սեփականը չեն, որովհենուն նորածինն այնքան կարիքն ունի այդ երկուսի:

Թոռ ընդանիքի յուրաքանչյուր անդամ զծագրի կամ արփագրի ձեր ունեցած կոշիկի նմուշից, որը կօգ-
գագործեր վազողը: Ցուրաքանչյուրը կարող է այնուհենուն զրել կոշիկի վրա մի եղանակ, որով իրենք իրենց երկրորդական վեղում կդնեն մեկ ուրիշի համեմապ: Թղթի վրայից կդրեք-հանեք կոշիկի նկարը և պահեք իբրև հիշագրակ իրենց խոսքման: Կարելի է օգգագործել մասդիֆներ՝ ըստ ցանկության կոշիկը զարդարելու համար:

Դարապմոնքը եզրափակեք վերսպին երգելով կամ արփասանելով շարականը: Նաև աղոթեցեք՝ շնորհակալություն հայփնելով Ասպծուն նրանց համար, որոնց ուղարկել է, որպեսզի մեզ օգնեն պարրասպ-վելու Տիրոջ հետ հավիփենական կյանքին:

ՀԻՍՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՒՄ Է ԻՐ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆԸ

ԻՇԱՐԺԱՆ ՏՈՂ

«Ահա՝ Գառն Ասողում, որ վերացնում է աշխարհի մեղքը»
(Հովհ. 1:29թ):

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Մեր կյանքում զրեթե ամեն օր մենք հանդիպում ենք փորձությունների: Երբեմն մենք փորձվում ենք՝ իրապես սխալ բաներ անելով: Երբեմն և փորձությունները թվում են հասարակ, օրինակ, երբ փորձվում ենք՝ ասելով մի «փորք» սուր, որը ոչ ոքի չի վիրավորում, սակայն որոշ առումով հեշտացնում է մեր կյանքը:

Ահա երեք գեսարաններ: Նշանակեք դերերը, կրկնեցեք գողերը, այնուհետև ցուցադրեցեք ձեր ներկայացումը դասարանին:

Ա Տեսարան. Երկրաչափության սրուցարք (դերեր՝ Աննան և Պարույրը երկուսն և ունեն դպրոցական դասագրքեր):

Մամիկոն - Բարի լույս, Աննա: Պարրա՞սփ ես երկրաչափության այսօրվա սրուցողականին:

Աղավնի - Պարրա՞սփ: Ինչպես կարող եմ: Դու գիտես, որ երկրաչափությունից բան չեմ հասկանում: Ես պարզապես չեմ կարողանում ինքնուրույն նսվել ու սովորել: Բայց եթե կսրվեմ այս սրուցարքից, մայրս ինձ կսպանի:

Մամիկոն - Գիտես ինչ, արի դասերից հետո միասին կրկնենք նյութերը:

Աղավնի - Գիտեմ, գիտեմ: Բայց դպրոցից հետո է իմ միակ ժամանակը, որ կարող եմ բանը լինել և ջութակ պարապել: Երեկոները ես պետք է օգնեմ մայրիկիս:

Մամիկոն - Կարծում եմ մայրիկին աշխարհանքն օրվա ընթացքում, դրան զումարած

եղբորդ ու քոյրիկիդ խնամելու հոգսերը, ահազին գործ են դառնում մայրիկիդ համար:

Աղավնի - Իհարկեն դա այդպես է: Ինչեւ, դա արդար չէ: Ես զուցե դառնամ համերգային ջութակահար, եթե լավ պարապեմ: Դա լավ բան չէ:

Մամիկոն - Անշոնչպ լավ է, բայց...

Աղավնի - Պարո՞ւյր, եթե զրեիր որոշ խնդիրներ և դրանց պարագայանները, ինչպես որ պարագային ես սրուցարքին, ես կկարողանամ դրանք պահել իմ սրուցողականի թղթի փակ: Այն կօգնի ինձ զլուխ հանել սրուցողականի խնդիրներից:

Մամիկոն - Չեղա՞վ, Աննա: Դա խարենություն է: Ինչո՞ւ չես ուզում սովորել:

Աղավնի - Որովհեք ես սիրում եմ ջութակ նվազել և ապում եմ երկրաչափությունը, սա՛ և պարճառը: Դու ի՞նչ գիտես ընկեր ես, որ չես ուզում օգնել ինձ: Ես երեք, երբեւ էլ չեմ խոսի քեզ հետ:

Բ Տեսարան. Երեք չեմ նահանջի (դերեր՝ Արևիկ, Ասպողիկ, մայր, հայր):

Արևիկը և Ասպողիկը փուն են մարդում. իրենց ծնողները նսված բազկաթոռին թերթ են կարդում:

Հայր - Ողջո՞յն Արևիկ: Ողջո՞յն Ասպողիկ: Արևիկ, ինչո՞ւ ես այդպես դիմուր:

Ասպողիկ - Նա նորից ծխում էր այսօր, հայրիկ: Ես գիտեմ նրան դասերից հետո իր մի բանի ընկերուիիների հետ ծխելիս:

Արևիկ - Լոիր, Ասպողիկ: Ինքս կարող եմ նրանց ասել: Լավ է զնաս, զործովդ գրադպես:

Ասպողիկ - Բայց զուցել դու նրանց չասես, որ նրանք քեզ զգուշացրել էին, որ կրկին ծխելու դեպքում կպարժվես:

Մայր - Ինչքան հասկացա, դու իրոք որ ծխելու խնդիր ունես, Արևիկ:

Արևիկ. - Այո՛, հասբարդ: Կարծում եի, թե թողել ես և ինձ լավ էի զգում, բայց...

Ասպողիկ. - Ինչպես ես պարբռասպվում դառնալ երկար փարածություն վազող, եթե շարունակում ես ծխել: Դու պարզապես շաբ անխելք ես:

Արևիկ - Սուս մնա: (Միաժամանակ մայրը և հայրը սասպում են Ասպողիկին):

Ասպողիկ - Լավ, ճիշդ է:

Տայր - Այո՛, այդպես է: Բայց ես չեմ ցանկանում պարմել քեզ Արևիկ, որովհետք զիրենմ, թե ինչքան զայթակդիշ է ծխելը, ինչ որ սկսես: Որոշ փորձություններ երբեք չեն հետանում, այլ վերադառնում են և այնքան էլ հեշտ չէ ձերքազարդել նրանցից:

Մայր - Դրա համար մենք պետք է շարունակ աղոթենք և աշխարենք դրանց համար և չնահանջենք, նոյնիսկ եթե երբեմն ծախողվենք: Դիշում եք մեր կարդացած պարմությունը մի մեծ նկարչի մասին, ում այցելել էր մի ծերունի և ցանկացել ցոյց փալ նրան որոշ զծանկարներ:

Ասպողիկ - Այո՛, և ծերունին հարցրեց նկարչին, թե արդյո՞ք իր զծանկարները լավ են սպացվել: Նրանք լավը չեն, սակայն նկարիչը բարեմիտ զբնվեց և փոխանակ ասելու, թե նրա զործերն ահավոր են, առավել հարմար եղանակ զբավ:

Տայր - (Ժպտալով) Լավ, հավանաբար նա ավելի բարի բան ասաց: Բայց իիշո՞ւմ ես ինչ փեղի ունեցավ հետո, Արևիկ:

Արևիկ - Այո՛, ծերունին նրան ցոյց փվեց որոշ այլ ուրվանկարներ, որոնք իրոք լավն էին: Նկարիչը ցնցվեց: Նա ասաց ծերուկին. «Նրանք հսկակորեն երիտասարդի ձեռքի զործ են: Դրանք իրավես խոսքումնալից նկարչի զործեր են: Խնդրում եմ ասացեք այդ երիտասարդին շարունակելու աշխապելը: Կլինեն խոչընդուներ ու իհասթափություններ ու խնդիրներ, սակայն ժամանակի և շանքերի շնորհիվ կարեկի է նաև մեծության հասնել: Ո՞վ է այս երիտասարդ նկարիչը, քո բողա՞ն կամ զուցեադի՞կը»:

Ասպողիկ - Ես հիշում եմ պարմության վերջը: Ծերունին ասաց. «Ո՛չ, ես եմ զծանկարել դրանք երիտասարդ փարիբում: Բայց դժվար էր, և ես հուսահարվեցի ու թողեցի նկարելը»:

Արևիկ - (Ժպտալով իր ծողովներին) Շատ լավ, ես հասկացա: Պեսք է հասբարակամ լինեմ, սակայն պիտի աշխարեմ վազելու ուղղությամբ և ոչ թե՝ ծխելու: Ես չեմ նահանջի:

Ասպողիկ - Սա առաջին խելացի բանն էր, որ ես երբեւ լսեցի քեզնից իմ ամբողջ կյանքում:

Մայրը, հայրը, Արևիկը - ԱՍԴԻՒՅ:

Գ. Տեսարան. Բանասպեղությունը (դերեր՝ Հովսեփ և Տիգրան):

Հովսեփ - Երանի մի հնար լիներ, որ ես կարողանայի փափառություն թողնել Տրիփսիմեի վրա: Թվում ե, թե ես նրա համար գոյություն չունեմ:

Տիգրան - Լավ: ի՞նչ գեղեցիկ է: Հուսով ես կմփածես այդ ուղղությամբ: Վաղը կրեսնվենք:

Հովսեփ - Ամենաշաբք նա սիրում է այնպիսի բաներ, որոնցից ես գաղափար չունեմ, բալեկ, բնմաղրություն, պենզիա և այլն:

Տիգրան - Օ՛, ի՞նչ գեղեցիկ է: Հուսով ես կմփածես այդ ուղղությամբ: Վաղը կրեսնվենք:

Հովսեփ - Ցիրանություն: (Նրանք քայլում են հակառակ ուղղությամբ դեպի «քեմի» ծայրերը: 30 վայրկյան անց նրանք վերադառնում են կենդրոն):

Տիգրան - (գիրքը ձեռքին): Տե՛յ, ես փորձեցի զանգել քեզ անցյալ գիշեր: Ես լավ բան եմ մրածել ձեզ համար: Ահա քեզ իմ քրոշ բանասպեղությունների գիրքը: Ի՞նչ կլինի, եթե այսպեղից մի բանասպեղություն արբազրես, սպորազրես և նվիրես Տրիփսիմեին:

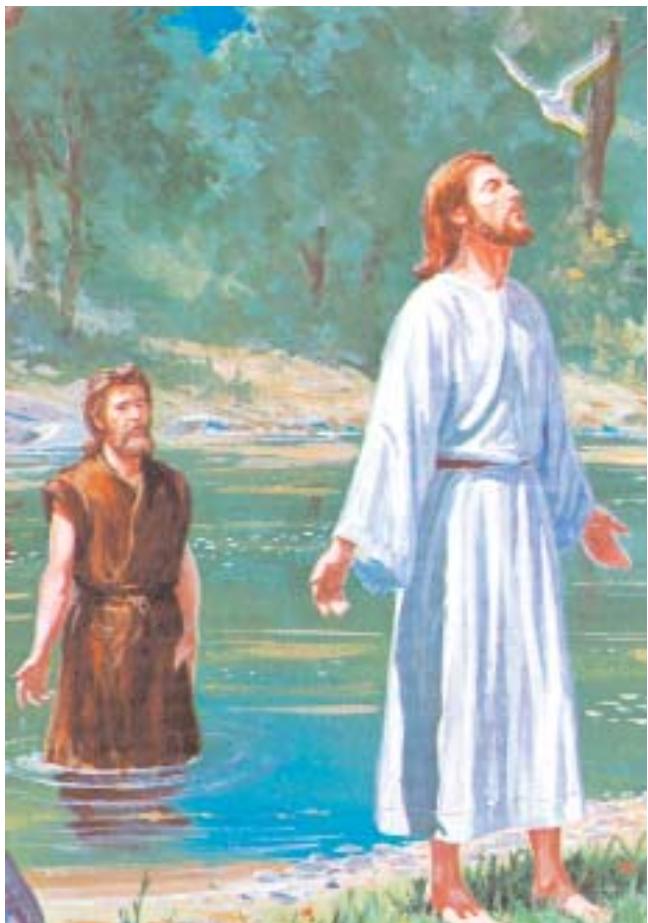
Հովսեփ - Սպորազրե՞մ: Մոռանո՞ւմ ես, խելոք, որ դա ես չեմ գրել:

Տիգրան - Շեպո՞ ինչ: Բանասպեղի համար հոգ չէ. նա վաղուց մահացել է: Էլ ո՞վ պիտի վիրավորվի: Ո՞վ կիմանա փարբերությունը: Տրիփսիմեն կմփածի, որ դու շնորհալի ես:

Հովսեփ - (մրածելով հայացքով) Թերևս դու ճիշդ ես: Ի վերջո այն ոչ ոքի չի վիրավորի:

ԱՅՍՏԱՎԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Մենք զիտենք, որ Հիսուս Քրիստոս հաղորդ եղավ մարդկային կյանքի բոլոր կողմերին՝ բացի մենքից: Նա նույնիսկ կրեց մեր կյանքի ամենադժվար երևոյթներից մեկը՝ փորձությունը: Այս պատմությունը ներկայացնում է մեզ դրա մասին:

«Դու՛ ես իմ սիրելի Որդին, որ ունես իմ ամբողջ բարեհաճությունը»

Կիրամ այն: Արդ, եթե դու իմ առաջ ընկած երկրպագես, բոլոր քոնք կինի»: Հիսուս պատմախանեց նրան և ասաց. «Գրված է՝ «Քո Տեր Ասպծուն պիտի երկրպագես և նրան միայն պիտի պաշտես»:

Եվ դարավ նրան Երուսաղեմ, կանգնեցրեց գաճարի աշխարհակի վրա և ասաց նրան. «Եթե Ասպծո Որդին ես, քեզ այսպեղից ցած զցիր, որովհետք գրված է՝ «Իր հրեշտակներին պարպիրված է քո մասին, որ քեզ պահեն, և իրենց ձևոքերի վրա կրօնեն քեզ, որ քո ոդքը երբեք քարին չփակես»: Հիսուս պատմախանեց նրան և ասաց. «Ասված է. «Քո Տեր Ասպծուն պիտի չփորձես»:

Եվ Սաբանան կարարած լինելով բոլոր փորձությունները՝ նրանից միառժամանակ հետու մնաց (հնմտ. Ղոկ. 4:1-13):

Մեկ օր, եթե Հովհաննես Մկրտիչը գրեսավ դեպի իրեն եկող Հիսուսին, ասաց. «Ահա՛ Գառն Ասպուծ, որ վերացնում է աշխարհի մեղքը: Մա՛ ենա, որի մասին ես ասում եի՝ իմ եկուց գալիս է մեկը, որ ինձնից մեծ

Հիսուս Գալիլայից եկավ Հորդանան մկրտվելու Հովհաննեսի կողմից: Իսկ Հովհաննեսն ընդդիմացավ նրան և ասաց. «Ինձ պետք է, որ քեզնից մկրտվեմ, և դու ի՞նձ մոփ ես զախիս»:

Հիսուս պատմախանեց. «Ձո՞յլ գուր հիմա, որովհետք այսպես վայել է, որ մենք կարարենք Ասպծո ամեն արդարություն»:

Եթե Հիսուս մկրտվեց և աղոթքի կանգնեց, երկնքի դռները բացվեցին և Սուրբ Հոգին աղավնակերպ իջավ Հիսուսի վրա և երկնքից ձայն եկավ, որ ասում էր. «Դու՛ ես իմ սիրելի Որդին, որ ունես իմ ամբողջ բարեհաճություն» (Ղոկ. 3:21-22):

Եվ Հիսուս Սուրբ Հոգով լի վերադարձավ Հորդանանից և Հոգուց անապար առաջնորդվեց ու քառասուն օր փորձվեց սաբանայից: Չերավ և չխմնեց այդ օրերին, և եթե քառասուն օրերը լրացան, քաղց զգաց: Եվ սաբանան նրան ասաց. «Եթե Ասպծո Որդին ես, այդ քարին ասա՛, որ հաց լինի»:

Հիսուս նրան պատմախանեց և ասաց. «Գրված է. «Միայն հացով չէ, որ կապրի մարդ, այդ՝ Ասպծո ամեն խոսքով»:

Եվ Սաբանան դանելով նրան մի բարձր լեռ, մի վայրկյանում նրան ցույց տվեց աշխարհի բոլոր թագավորությունները: Եվ սաբանան նրան ասաց. «Քեզ կրամ այս ամբողջ իշխանությունը և սրանց փառքը, որովհետք ինձ է դրված, և ում, որ կամենամ, կիրամ այն: Արդ, եթե դու իմ առաջ ընկած երկրպագես, բոլոր քոնք կինի»: Հիսուս պատմախանեց նրան և ասաց. «Գրված է՝ «Քո Տեր Ասպծուն պիտի երկրպագես և նրան միայն պիտի պաշտես»:

եղավ, որովհենքը ինձնից առաջ կար: Եվ ես չի ճանաչում նրան, բայց որպեսզի հայրնի լինի Խրայելին, դրա համար ես եկա ջրով մկրտելու» (հմմբ. Հովհ. 1:29-31):

Հովհաննեար վկայեց և ասաց. «Տեսա Հոգին, որ իշնում էր երկնքից որպես աղավնի և հանգում նրա վրա: Եվ ես չի ճանաչում նրան. սակայն նա, ով ինձ ուղարկեց ջրով մկրտելու, նա ինձ ասաց. «Ում վրա դիմունես, որ Հոգին իշնում և մնում է, նա՛ է որ մկրտում է Սուրբ Հոգով: Եվ ես դիմուն ով վկայեցի, թե սա՛ է Ասպծո Որդին» (հմմբ. Հովհ. 1:32-34):

ՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՆԱՎԱՏՔԸ

Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցին սովորեցնում է մեզ, որ փորձությունները կամ նեղությունները միշտ պիտի ուղեկցեն մեզ կյանքում: Բայց մենք ունենք շատ մարդկանց օրինակներ, ովքեր դժվարությունները և կարևոր դեպքերը դիմագրավել են աղոթքով և կողմնորոշվելու համար հույսն Ասպծո վրա դրել:

Այս մարդկանցից ոմանք սրբերն են, ինչպես նաև Ասպրվածանչի գրդամարդիկ և կանայք: Սուրբ Պատրագից առաջ, քահանան ինքն իրեն պատրաստում է՝ Ասպծո Սուրբ Սևիանը սպասարկելու առանձնաշնորհման համար: Քահանայի աղոթքի խոսքերը ցույց են տալիս, որ նա հույսը չի դնում ինքն իր վրա: Նա նոյնպես կանչում է Ասպծոն, որպեսզի իրեն արժանի դարձնի Տիրոջն սպասավորելու մեծ շնորհին:

Ահա աղոթքներից մեկը, որ քահանան ասում է՝ պատրաստության ժամանակ: Որոշ բառեր բաց են թողնված: Լրացրեք դրանք ներբողշալ բառերով և հետո կարդացեք 25-րդ Սաղմոսը և գրեք համարները, որոնցից բաղված էայս աղոթքը: Սաղմոս 25:

Սրբությամբ կլիվամ _____ իմ և _____ շուրջը կնաքեմ, Տե՛ր. թող լսեմ քո _____ ձայնը և պարմեմ քո բոլոր _____: Տե՛ր սիրեցի քո տան վայելչությունը և քո _____ բնակության վայրը: Մի՛ կործանիր ինձ ամբարիշպների հետ և ոչ էլ _____^a արյունահեղների հետ, որոնց ձեռքերն անօրենության մեջ են, և աջը նրանց լի է: Ես _____ ընթացա, փրկի՛ր ինձ, Տե՛ր, և ողորմի՛ր ինձ: _____ իմ ուղիղ _____ վրա թող լինի, մեծ հավաքներում քեզ պիտի:

Լրացնելու բառերը՝ **ՃԱՆԱՊԱՐԴՆԵՐԻ, ՈՏՔՆ, ՕՐԴՆԵՄ, ԿԱՇԱՌ-ՔՈՎ, ՕՐԴՆՈՒԹՅԱՆ, ՄԵՂԱՆԻԴ, ԿՅԱՆՔԸ, ՃՐԱՇԱԼԻՔՆԵՐԸ, ՁԵՌ-ՔԵՐՆ, ԱՆԲԱՍԻՐ, ՓԱՌ-ՔԻ:**

1 ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Փրկչի Սուրբ Ծննդյան և Ասպրվածահայրնության վոնք, որ մեր Եկեղեցում ամեն դարի անփոփոխ նշվում է հոնվարի 6-ին, նաև Հիսուս Քրիստոսի՝ Նորդանան զեկում մկրտվելու հիշաբակն է: Այդ օրը Եկեղեցիներում Զրորիների հագուկ արարողությամբ օրինվում է ջուրը և բաժանվում հավաբացյալներին: Եկեղեցու վաղ ժամանակաշրջանում Երուսաղեմի ժողովուրդը իրոք գնում էր Նորդանան զեկը՝ նշելու վոնք:

Տոնին նվիրված շարականն անդրադառնում է այսօրվա ձեր կարդացած Ասպրվածանչային պատրությանը: Երգեցեք միասին.

Ահա Գրիգոր Գ Պահլավունի Կաթողիկոսի /1113-1166 թթ./ հորինած դադը, որը երգվում է Եկեղեցիներում Զրորիների հանդիսավոր արարողության ժամանակ:

ԴԱՍ 25

Երգեցիք միասին.

ՈՎ ԶԱՐՍԱՆԱԼԻ

50 Յափշրակուրեամբ

Ով զար - մա - մա - լի խոր - հորդայս մեծ

Ս2. Կոմիլտասի

յայտ - մեայ. ս - րա րիշն Ապր-ուած

ի Ձոր - դա - մամ եկ - եալ

Գիլ մի - զար- հու- րիր, քու- րա րիշն եմ ես,

եկ - եալ - մը- կըրպիմ եւ լր- տւ նամ ըզ - մեղ:

Թարգմանություն.

«Ո՛վ զարմանալի այս մեծ խորհուրդը հայրնվեց, երբ Արարիչն Ասպված Հորդանան և կավ: Գետք մի՛ վախնեցիր, ես քո արարիչն եմ, որ զալիս եմ մկրպվելու և լվանալու մարդկանց մեղքերը»:

«Գետք» բառը վերաբերում է Հորդանանին:

Մենք զիքենք, որ Ասպված կարարել է շատ հրաշքներ ջրի միջոցով: Ասպվածահայրնության գոռնին, Զրօրիների աղոթքներից մնալում, քահանան անդրադառնում է դրանցից մի քանիսին:

Ահա երկու մաս այդ աղոթքից: Կարդացեք Աստվածաշնչի հարվածները, որոնք վերաբերում են դրանց: Միասին քննարկեցեք. սուրբգրային այս հարվածներում այն ի՞նչ նմանություն ունի Ծխուս Քրիստոսի հանդիպած փորձություններին և այն փորձություններին, որոնց մենք բախվում ենք մեր անձնական կյանքում:

«Զանզի Դու ևս մեր Աստվածը, որ անապատում դառը ջրերը Մովսեսին տված փայտով քաղցրահամ դարձրեցիր, և քո ծարավ ժողովրդին հազեցրիր (**հմմբ. Ելք. 15:22-27**): «Դու մեր Աստվածն ես, որ ջրով և կրակով, Եղիայի միջոցով Խարայելին եփ կանգնեցրիր Բահադի ծառայությունից» (**հմմբ. Գ. Թագ. 18:20-40**):

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ.Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը
կապարում է Զրոբիների արարողությունը . Սր, Էջմիածին, 2006թ.

ԴԱՍ 25

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Այսօր մենք շատ զրուցինք փորձությունների, և միաժամանակ Ասպծուն ապավինելու մասին: Ի՞նչ դեսակի փորձությունների եք հանդիպում: Կա՞ն արդյոք գարիքով ավագներ, ովքեր կկարողանան օգնել ձեզ՝ դրանց դիմագրավելու համար:

Կարո՞ղ եք աղոթել Շիռու Քրիստոսին, Ով փորձություններին հանդիպեց, ինչպես դուք եք հանդիպում, որպեսզի օգնի ձեզ: Գուցե աղոթք շարադրեք (և կիրառեք), որն օգնություն աղերսի ձեզ հանդիպող ինքնարդիա փորձություններից պաշտպանվելու համար:

ՇՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Այս պարապմունքի համար անհրաժեշտ են Աստվածաշունչ, երկու բաժակ ջուր, շատ ուղիղ գնդասեղներ և մի խցան: Բաժակները դրեք ապակե դրափակ ամանի մեջ, որպեսզի պահի ջուրը առանց դուրս թափենու:

Ընդունիքի հետ միասին կարդացեք մի խոսքում, որ Աստված գվեց ջրի հետ կապված, **Եսայի 44:3-4** համարներում: Նկարեք, թե ինչպես են ջուրը և Ասպծոն Շոգին կապակցվում, ինչպես որ դրեղի ունեցավ Շիռու Քրիստոսի մկրտության ժամանակ:

Միասին վայելեք ջրի «փոքրիկ հրաշքները»: Վերցրեք մի բաժակ ջուրը և վարահ եղեք, որ այն թերթներներան լցված լինի: Խցանը սահեցեք բաժակի մեջ և նայեք, որ այն շուրջով կը պաշվի մի կողմ: Կարո՞ղ եք նրան մի կողմ դրանել:

Քիչ բանակությամբ ջուր ասփիճանաբար ավելացրեք բաժակի մեջ մինչև այն թերթն հասնի բաժակի թերանին: Խցանը կրշվի դեպի կենդրոն և կմնա այնքեղ, քանի դեռ ջրի մակարդակը բավական բարձր է (բացաբրությունը մակերեսի ձգողությամբ է պայմանավորված, որը ջրին մղում է կազմելու փոքրիկ շեղ կամար կենդրոնի բարձրակերպում: Խցանը «փնտրում» է ջրի բարձրակերպը):

Ապա, թող ընդունիքի անդամները փոխնիփոխ զցեն գնդասեղները ջրի մեջ՝ հեփսելով այս զործընթացին.

Գնդասեղը պահեցեք ջրի վրա այնպես, որ գնդասեղի ծայրն ուղղակի հպվի ջրի մակերեսին: Այնուհետև բաց թողեք, որպեսզի այն սահի ջրի միջով:

Գնդասեղները ջրի մեջ ընկղմելիս կզարմանաք, թե որքան շատ գնդասեղ կպահանջվի մինչև որ ջուրը ի վերջո բափվի բաժակի թերանից: (Կրկին, բացաբրությունը պայմանավորված է մակերեսի ձգողությամբ: Սա է պարճառը, որը հնարավորինս պահում է բաժակը լցվել-թափվելուց):

Աղոթեցեք՝ շնորհակալություն հայփնելով Ասպծուն ջրի միջոցով կապարվող հրաշքների համար:

ՀԻՍՈՒ ՍԿՍՈՒՄ Է ԻՐ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

**«Եթե դուք իմ ուսուցմանը հավատարիմ մնաք, իմ ճշմարիս
աշակերտները կլինեք: Եվ կճանաչեք ճշմարտությունը, և ճշմարտությունը
ճեզ կազատի»**

(Հովհ. 8:31-32):

▷ ԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Մարդիկ համախմբվում են փարբեր պարբանական կազմում: Ընդհանուր հետաքրքրությունը, ասենք՝ երաժշգույթունը, միավորում է մարդկանց: Նրանք խումբ են կազմում, որպեսզի միասին զբաղվեն դրանով: Օրինակ՝ կարող են հավաքվել երաժշգույթուն նվազելու կամ պարզապես վայելելու երգահանների սրեղծագործությունները միասին լսելով:

Որոշ խմբեր կազմում են այնպիսի մարդիկ, ովքեր իրենց գործի նվիրյալներն են: Նրանք աշխարհում են միասին զարգացնել և ընդլայնել այն ամենը, ինչին հավաքում են: Կամ էլ նրանք հավաքվում են առաջնորդի շուրջ, ով ներկայացնում է իրենց հետաքրքրող հարցերը:

Մարդիկ ինչպես են որոշում, թե որ խմբին միանան: Դուք ինչպես կորոշեիք, թե որ խմբին միանաք:

Չհա նմանապիտ մի ցանկ: Աչքի անցկացրեք

այն և ընդգծեցեք ձեր ընդունակությունը պարասիստի համարը:

ա/ Կարծում եմ խմբի ամենակարևոր հավկանիշն է՝

1. Ձևավորման պարբառը:
2. Նրանում ընդգրկված մարդիկ:

թ/ Ես պարկանում եմ՝

1. Շատ խմբերի:
2. Մի քանի խմբերի:
3. Նամարյա ոչ մի խմբի. Ես «միավորվող» չեմ:

զ/ Ես սովորաբար կզերադասեմ՝

1. Կազմակերպված մի խումբ, որը հավաքվում է հարուկ նպարակով, օրինակ՝ երաժշգույթական խումբ՝ համույթը կամ նվազախումբը:

2. Սովորական մի խումբ, որը հավաքվում է պարահականորեն, օրինակ՝ երաժշգույթների խումբ, ովքեր հավաքվում են նվազելու, երբ որ ազատ ժամանակ են ունենում:

ի/ Ես կարծում եմ, որ որևէ խումբ՝

1. Անպայման ազդեցիկ առաջնորդ պետք ունենա:
2. Կարող է գոյագրել առանց ազդեցիկ առաջնորդի:

և/ Եթե իմ ընկերներից շաբերը պարկանում են որոշակի խմբի՝

ԴԱՍ 26

1. Ես հավանաբար կմիանամ խմբին, որովհետք նրանք դրա անդամներն են:
2. Ես ոչ անհրաժեշտաբար չեմ միանա խմբին, որովհետք պարզապես նրանք դրա անդամներն են:

զ/ Դեպքեյալներից որո՞նց կմիանաք: 1, 2, 3 թվանշաններով հաջորդաբար նշեցեք դրանք:

_____ Ասպղագիպության ակումբ:

_____ Խոհարարների ակումբ:

_____ Բանավիճային խմբակ:

_____ Սպորտային թիմ /ձեր ընդունած որևէ սպորտաձև/:

_____ Նվազախումբ կամ համույթ:

_____ Հնքերցողների ակումբ /կարդում և քննարկում են գրքեր/:

_____ Շամակարգչային ակումբ:

Հսկ ցանկության, նշեք մեկ այլ գրեսակի խումբ, որին կցանկանայիք միանա՝

Ցանկերը կազմելուց հետո քննարկեք ձեր պարագայանները դասարանի հետ: Արդյոք գրա՞ք ընդհանուր հետաքրքրություններ: Արդյոք որևէ նոր բան իմացա՞ք ձեր դասընկերների հետաքրքրությունների մասին: Գույք միասին կլազմեք որոշ նոր խմբեր:

ԱՍՎԱԾԱՇԽԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս սպարմությունը ներկայացնում է մեզ Հիսուս Քրիստոսի շուրջ առաջինը համախմբված մարդկանց՝ դասանելով առաքյալներին:

Հովհաննես Մկրտչի ձերբակալությունից և բանտարկությունից հետո Հիսուս եկավ Գալիլիա՝ քարոզելու Ասքծո Ավելիարանը: Նա ասում էր ժողովրդին. «Ժամանակը հասել է, և մոփեցել է Ասքծո արքայությունը. ապաշխարեցելք և հավաքացելք Ավելիարանին» (Մատթ. 1:15):

Երբ Նա անցնում էր Գալիլիայի ծովեզրով, գետավ Սիմոնին և նրա եղբայր Անդրեասին, որոնք ուղկանները ծովն էին զցել, որովհետք ձկնորսներ էին: Եվ Հիսուս նրանց ասաց. «Խմ եփսից եկեք, և ես ձեզ կդարձնեմ մարդկանց որսորդներ» (Մատթ. 1:17): Եվ իսկույն ուղկանները թողնելով՝ զնացին նրա հետ:

Այսպեղից մի քիչ առաջ զնալով՝ գետավ Զեբեղեոսի որդի Հակոբոսին և նրա եղբայր Հովհաննեսին: Սրանց էլ գետավ իրենց նավակի մեջ՝ իրենց հոր հետ, մինչ ուղկաններն էին կարգի բերում: Հիսուս կանչեց նրանց, և նրանք իսկույն նավակի մեջ թողնելով իրենց հորը՝ Զեբեղեոսին, վարձկան ձկնորսների հետ միասին զնացին նրա եփսից:

Դիսուս օգնում է Պետրոսին ձուկ բռնելիս

Եկան իր աշակերտները, և նա սկսեց նրանց ուսուցանել և ասել.

- 5 Երանի՛ հոգով աղքադներին, որովհեքի նրանցն է երկնքի արքայությունը:
- 5 Երանի՛ սզավորներին, որովհեքի նրանք պիտի միջթարվեն:
- 5 Երանի՛ հեղերին, որովհեքի նրանք երկիրը պիտի ժառանգեն:
- 5 Երանի՛ նրանց, որ քաղցն ու ծարավն ունեն արդարության, որովհեքի նրանք պիտի հազենան:
- 5 Երանի՛ ողորմածներին, որովհեքի նրանք ողորմություն պիտի գդնեն:
- 5 Երանի՛ նրանց, որ սրբով մաքոր են, որովհեքի նրանք Ասֆծուն պիտի գենեն:
- 5 Երանի՛ խաղարաբներին, որովհեքի նրանք Ասֆծ որդիներ պիտի կոչվեն:
- 5 Երանի՛ նրանց, որ հալածվում են արդարության համար, որովհեքի նրանցն է երկնքի արքայությունը:
- 5 Երանի՛ է ձեզ, երբ ձեզ նախապեն ու հալածեն և իմ պարճառով ձեր մասին ամեն գետակ չար խոր՝ սուր ասեն: Ցնծացե՛ք և ուրախացե՛ք, որովհեքի երկնքում ձեր վարձը շար է, քանի որ այսպես հալածեցին մարգարեններին, որոնք ձեզնից առաջ են եղել» (Մատթ. 5:3-12):

Միասին քննարկեցեք հետևյալ հարցերը՝

Այս պարմության առաջին փողը հայդուում է մեզ, որ Հովհաննես Մկրտիչը բանբարկվել էր: Կարդացեք **Մատթ. 14:34** համարը:

- 5 Ինչո՞ւ Հովհաննեսը բանբարկվեց և ո՞ւմ կողմից:
- 5 Ինչո՞ւ եք կարծում, որ Սիմոնը, Անդրեասը, Հակոբոսը և Հովհաննեսը «խկույն» պարբասարակամ եղան հերքնելու հիսուսին:
- 5 Ի՞նչ Հիսուս նկատի ուներ, երբ ասաց. «Ժամանակը հասել է, և մոլուցել է Ասֆծ Արքայությունը»: Որքանո՞վ է փարբեր Հիսուսի պարզաբանը ապաշխարելու մասին Հովհաննես Մկրտչի արած կոչից:
- 5 Հիսուս ասում է. «Երանի՛ հոգով աղքադներին»: Ի՞նչ եք կարծում, ի՞նչ է նշանակում «հոգով աղքադներ» արքահայքությունը:
- 5 Նա նաև ասում է. «Երանի՛ սզավորներին»: Ի՞նչ է նշանակում «սզավ»-ն այսպես:

ԱՅԱՆՔ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՀԱՎԱՏՔԸ

Մաքրենոսի Ավելարանում մեջքերված Մեր Տիրոց հայրնի ուսուցումը, որը նաև մասն էր մեր Աստվածաշնչային պատմության, կոչվում է «Երանիներ»: «Երանի» բառը նշանակում է սրբություն: Այսպիսով, Երանիները մեզ սովորեցնում են ապրել այնպես, ինչպես հաճնի կիխներ Ասրծուն, և որի համար Տերը կօրինեք մեզ:

Կարող ենք ասել, որ ժողովրդին սովորեցնելով Երանիները, Դիսուս Քրիստոս հորդորում է նրանց միանալ մի խմբի՝ հավաքացյալների համայնքին, ովքեր ձգքում են ապրել Ասրծուն կամքի համաձայն: Տերը նրանց և մեզ պատվիրում է դառնալ Իր աշակերպները:

Դիսուս հսկակ ասաց, որ այս խմբին մաս կազմելիս ցավ ու արիամարիանք կկրեք: Ո՞ր բառերն են հուշում մեզ այդ մասին Երանիների մեջ: Մարդկանց ուրիշ ո՞ր խմբի համար ասվեց, որ կրել են այս փորձառությունը մեզանից առաջ:

Ենց որ Դիսուս զգուշացնում է իր ունկնդիրներին պատրաստ լինել նեղություններ կրելու, նաև նրանց մի խոսքում է փախիս: Ո՞րն է դա:

Ձեր ուսուցիչը կրածանի դասարանը երեք խմբի և յուրաքանչյուր խմբի համար կառանձնացնի երեք Երանիներ: Ձեր խմբով գրուցեք ձեր երեք Երանիների հմասքի շուրջ օրինակներ թերելով:

Դուք կարող եք պատկերազարդել դրանք նկարներով կամ բեմադրել ձեր մրգածումները, գրել փոքրիկ մի պարբերություն պիես՝ ամեն մի հմասքի համար՝ անշուշփ թերելով նաև օրինակներ:

Երբ բոլոր խմբերն ավարտեն իրենց ելույթները, միասին գրուցեք հետևյալ հարցերի շուրջ՝

- ա/ Որո՞նք են այն եղանակները, որոնցով մենք կարող ենք «ապրել» Երանիները մեր առօրյա կյանքում:
- բ/ Որո՞նք են մեր ապրած այն փորձառությունները (լավ կամ վասր), երբ մենք փորձել ենք ապրել որպես Դիսուս Քրիստոսի աշակերպներ:

- գ/ Ո՞ր պարագաներում կարող է Դիսուսի աշակերպ դառնալը շաբ թանկ արժենալ՝ ինչպես Ինքն ասաց:

! ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Մենք անդրադանք և խորհեցինք, թե ինչպես են խմբերը կազմվում և ինչպես են մարդիկ որոշում միանալ այդ խմբերին: Գիտենք, որ Դիսուս կանչեց մարդկան՝ դառնալու Իր հեփսորդները և միանալ Իր աշակերպների խմբին: Ուրիշ շաբ փղանարդիկ և կանայք էլ, անշուշփ, նույնպես ընդունակ Տիրոջը հեփեւելու ճանապարհը:

Որոշ սրբեր նույնպես փորձառություն ունեցան հեփսորդներ ունենալու և իրենց շուրջ խմբեր կազմելու: Ահա երկու պատմություն այդպիսի սրբերի մասին:

ՍՈՒՐԲ ԱՆՏՈՆ ԱՆԳՊԱՏԱԿԱՆ

Եկեղեցու կողմից «Վանականության հայր» ճանաչված Սուրբ Անտոնը ծնվել է 250 թվականին Եգիպտոսի գյուղերից մեկում: Նա լուրջ երեխ էր, սիրում էր հաճախել եկեղեցի և ապրում էր ընդառնեկան հանգիստ կյանքով: Անտոնը մշտապես հեփաքրքրված էր Եգիպտոսի անապարում ապրող վանականնե-

Սուրբ Անդրոնիկ Անապատական

թի կյանքով: Նրան գրավում էր ճգնավորների աղոթական, մենակյաց ապրելակերպը:

Չսան գրաբեկան հասակում Անդրոնիկ ծնողները մահանում են: Նա որոշում է զնալ անապափ, և հենց այնպեղ, իրենց զյուղից ոչ շապ հեռու մի փոքրիկ խրճիթ է կառուցում: Ձեռքի աշխարհանքի շնորհիվ որոշ բաներ է պարբռապում, դրանք վաճառում՝ հոգ գրանելով իր մասին և օգնելով աղքաքներին: Նա հաճախակի այցելում էր մյուս վանականներին՝ հոգևոր կյանքի մասին ինչ-ինչ բաներ սովորելու համար:

Տարեցքարի Անդրոնը մեծ ժամանակ էր հավրկացնում աղոթքին՝ փոխարենը կրծագիրն իր ուժելու և բնելու ժամերը: Չարը, վախենալով նրա աճող սրբությունից, գայթակղում է նրան նախ անհանգստացնող գաղափարներով՝ գրան կարուքախփով, մենակյաց կյանքի մասին կասկածանքներով և կանանց նկարմամբ գրգռող ցանկասիրությամբ: Ի վերջո չարը վիշտափի նման լարվում է Անդրոնի դեմ և ծեծում նրան համարյա մահվան դուռը հասցնելու ասդիման:

Անդրոնը դիմադրում էր, սակայն պայքարն ահավոր դժվար էր: Նա բացականչեց, երբ կրիվն ավարտվեց. «Տե՛ր, որքե՞ն էիր, ինչո՞ւ չօգնեցիր ինձ»:

Պափասիանը եղավ հենքեյալը. «Ես քեզ հետք էի ամբողջ ընթացքում, բայց ցանկանում էի դեսնել քո պայքարը: Դու չնահանջեցիր, և Ես ընդմիշտ կլինեմ քեզ հետք: Դու այլս երբեք չես կասկածի»:

Դրանից հետո Անդրոնը միայնակ առանձնացավ անապատում՝ համաձայնելով, որ ընկերներից մեկը

ժամանակ առ ժամանակ այցելի իրեն և ապրելու համար անհրաժեշտ հաց ու ջուր բերի: Նա դարձավ առաջին վանականը, որ երբեւ ապրել էր այդպիսի մեկուսի կյանքով, միայն հետքայում ուրիշներ պիտի կրկնեն նույնը: Ժամանակի հետք ժողովուրդը լսում էր նրա մեծ իմաստության մասին և գալիս էր նրանից խորհուրդ հարցնելու: Ոմանք էլ աղաջում էին նրան՝ դառնալու իրենց վանահայրը, ինչին համաձայնվեց, չնայած զերադասում էր միայնությունը: Շուրջով մեծ թվով վանքեր կառուցվեցին նրա մեկուսացած անապատային քարայրի մուրակայրում:

Անդրոնը միայն երկու անգամ եղավ Ալեքսանդրիա մեծ քաղաքում: Մի անգամ զնաց քաջալերելու հալլածվող քրիստոնյաներին, այցելեց բանվարկյաներին, ինչպես նաև ընկերակցեց ուրիշներին նրանց դադարության ժամանակ: Մեկ ուրիշ անգամ նա մեկնեց կանիսելու ավաններում ու քաղաքներում գրաքանակող աղանդավորական սխալ ուսուցումները: Նրա խոսքերը ճշմարիտ հավաքի բնության շաբեկին:

Բայց նա սիրու միշտ հեռու անապատում էր՝ Ասպծուն աղոթելու ձգքումով, որքեղ էլ նա կնքեց իր մահկանացուն մով 356 թվականին:

Մեր եկեղեցին Սուրբ Անդրոնի հիշարժակը դրույթ է Խաչվերացի 5-րդ կիրակիին աջորդող երկուշարքի օրը:

ԴԱՍ 26

ՍՈՒՐԲ ՍԱՌՆԴՈՒԹՅՈՒՆ

Սանդուխը կույսը Հայ Եկեղեցու պարծանքն է և նախամարդիրու սրբուհին: Նա դուսպրն էր հայոց պարմության մեջ հիշվող Սանապրուկ քազավորի, ով Հայաստանում իշխել է 38-68 թվականներին: Սանդուխը քրիստոնյա դարձավ Թաղենու առաքյալի քարոզությամբ: Հայրը երբ իմացավ եղելությունը, փորձեց գրահամոզել նրան, բայց երբ Սանդուխը անդրդվելի մնաց իր հավաքի մեջ, սաստիկ զայրացավ և հրամայեց բանդարկել նրան այլ նորահավաքների հետ: Թաղենու առաքյալը զաղբնի այցելում է բանք, միմիթարում և սրբավանդում է նրանց, և իր աղոթքով նրանց շղթաներն արձակվում են: Այս գեւնելով բանդարկաները և մյուս բանդարկյալները նույնական դարձի են զայիս: Թագավորի հրամանով բոլոր նորադարձներն սպանվում են՝ բացի Թաղենու առաքյալից և իր աղջկանից: Սուրբ Սանդուխը երբ ներկայանում է հորը, հայրը նրան հանդիմանական ու հայրական շեշտով ասում է.

- Ուրացար ինձ՝ քո հորը, և կապվեցիր այդ մոլորեցնողին՝ ակնարկելով Թաղենոսին:

- Սակայն այդ քո մոլորեցնող կոչած մարդն իմ հոգին լուսավորեց, - պարապահանում է Սանդուխը:

Տերանոս արքան գեւնելով, որ չի կարողանում համոզել իր դսքերը, զայրանում է և ձերբակալել գալով նրան հրամայում է չարչարանքների ենթարկել: Իրեն հասցած փորձությունների մեջ Սանդուխը անընդհակ աղոթում է. «**Քրիստոս՝ Փրկիչ իմ, օգնիր ինձ**»:

Տանկարծ երկնքից զորավոր լոյս է իշնում, և Սանդուխի կապանքներն արձակվում են: Ներկաներն ապշահար են լինում և հրաշքից հիացած քրիստոնյա դառնում, նրանց հետ նաև Զարմանդուխը իշխանուին, որը թագավորի մերձավորներից էր: Վնասութ թագավորի հրամանով՝ դարձի եկածները նույնականացնում են: Տերթը հասնում է Սանդուխը կույսին: Նահապակության նախորդ զիշերը նա երազ է գրենում, ըստ որի մի փառավոր անձնավորություն իրեն լուսեղեն շորեր է հազցնում և զիշին դնում սրանչելի թագը: Առավորյան նրան գրանում են սպանելու: Նա վերջին անգամ աղոթում է հայոց աշխարհի և ազգի համար և ընդունում նահապակության պսակը: Վրացին հայ քրիստոնյայի սուրբ արյունը թափվում է հայոց հողի վրա: Սրբերի հեղած արյունը դառնում է վեմը Հայաստանյաց Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու:

Սուրբ Սանդուխը գրությունը նշվում է Թաղենու առաքյալի հետ, Վարդապատին հաջորդող շարաթ օրը:

Սրբ. Թաղենու առաքյալ և Սրբ. Սանդուխը,

Մուղնու Աստվածաշունչ, թ.375

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Ի՞նչ եր կարծում, ինչք զրավեց ուրիշներին միանալու Սուրբ Անդրեանին և Սուրբ Սանդուխին: Ինչպէս դուք կարող եք լինել այն օրինակը, որին մյուսները ցանկանան հեփսել:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Այս պարապմունքի համար անհրաժեշտ է ունենալ Աստվածաշունչ և բացապրական բառարան:

Ընդանիքի հետ միասին փնտրեք «աշակերպ» բառը բառարանում: Զրուցեք մեկ այլ անձի «աշակերպ» լինելու ձեր փորձառությունների մասին: Թերևս, օրինակ, եղել է մի ուսուցիչ, ով ձեզանից մեկն ու մեկի մեջ դրել է լավ հիմք՝ ձեր սիրած առարկայի համար:

Գուցեն ձեր ընդանիքի անդամն ունեցել է աշխարհական կամ վերադաս, ով գործի մեջ դրսեւորել է անհրաժեշտ հմտություն կամ վարպետություն:

Սրբերի մասին ընթերցելիս փորձում ենք հետևել նրանց օրինակին՝ իրենց աշակերպները դառնալու նպատակով: Բայց ամենակարևորն այն

է, որ մենք կոչված ենք դառնալու Նիսուս Քրիստոսի աշակերպները:

Ահա որոշ բառեր, որոնք թեկադրում են մեզ, թե ինչպես կարենի է դառնալ Նիսուսի աշակերպները: Փնտրեցեք հապվածները Աստվածաշնչում և գրուցեք հետևյալ բառերի շուրջ:

5	ՔԱՐՈՉԵԼ	(Ղուկ. 9:60):
5	ՈՒՍՈՒՑԱՌԵԼ	(Մարք. 28:19-20):
5	ՍԻՐԵԼ	(Հովհ. 13:35):
5	ԾԱՌԱՅԵԼ կամ	
	ՍՊԱՍՎՈՐԵԼ	(Մարկ. 9:34):

ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ ՍԻՐՈ ՎՐԱ

«Լսել եք արդարեւ, թե ինչ ասվեց. «Պիտի սիրես ընկերոջդ և պիտի ատես քո քշնամուն»։ Իսկ ես ատում եմ. սիրեցեք ձեր քշնամիներին ... և աղոքեցեք նրանց համար, որ չարչարում են ձեզ և հալածում»
(Սատր. 5:43-44):

ԾԱՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Մեր ազգի մեծ հեղինակություններից՝

Երջանկահիշարակ Վազգեն Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը

Վարպետի՝ Ավետիք Խսահակյանի հետ

Իբրև պարանիներ՝ դուք ճանաչում եք շաբ «հեղինակությունների» ձեր կյանքում։ Սրանք այն անձերն են, որոնցից ակնկալում եք մի քան սովորել և մեծարել նրանց։

Բայց կան որոշ առանձնահարուկ գծեր, որոնցով օժգված է լինում անձը, և այդ հեշտացնում է ընդունելու անձի հեղինակությունը։ Կան նաև այլ հարկանիշներ, որոնք դժվարացնում են ընդունելու անձի հեղինակությունը։

Վհա մի քանի հարկանիշներ, որոնցով պեսք է օժգված լինի հեղինակությունը։ Ուշադիր լսեք, երբ ձեր ուսուցիչը կարդա հարկանիշների յուրա-

քանչյուր գույգը։ Ուրքի կանգներ, երբ ուսուցի ընթերցած հարկանիշը կօգներ ձեզ ընդունելու անձի հեղինակությունը, և մնացեք նստած, երբ ուսուցի կարդացած հարկանիշն անընդունելի կդարձներ ձեզ համար անձի հեղինակությունը։

Այսպես չկան «ճիշդ» կամ «սխալ» պարասխաններ։ Դուք և ձեր դասընկերները միզուցն շամաձայնվեք պարասխանների հետ, բայց, անշուշդ, կհամաձայնվեք դրանցից լավերի դեպքում։

ա/ Այս հեղինակավոր անձը լսում է հարցերը և փորձում պարասխանել դրանց, կամ նա հայտնի է որպես զադարնիք չպահող անձ։

թ/ Այս անձին ասված գաղփնի որևէ բան երբեք չի իմացվի, և **կամ** նա վերին ասպիճանի ճշգրտապահ է (բացառությամբ չնախադրեսված պարահարների):

գ/ Այս անձը հաճախ ուշանում է ժողովներին կամ ժամադրություններին, որովհետև նա շափ կարևոր գործեր ունի անելու և **կամ** նա շափ սխալներ չի անում, բայց պարբառապակամ է ընդունելու իր սխալները, եթե նույնիսկ ծաղրի ենթարկվի դրա համար:

դ/ Խնդրի մեջ կան անդամներ, որոնց այս անձը բացահայտ հովանավորում է, և **կամ** նա ցանկանում է, որ իրեն հարզեն և փորձում է արժանանալ դրան, որի համար պիտի միշտ մասնակցի նրանց կարակներին ու ծիծառներին:

ե/ Այս անձը հոգագոր է մյուսներին վերաբերվելիս և **կամ** նա մյուսներից պահանջում է միշտ խոսել և վարվել հարզալից, այնպես որ ծիծառին միշտ դրա չի մնում:

զ/ Այս անձը լսում է մյուսների կողմից առաջդրված գաղափարները և **կամ** նա դեկավարում է հրամայելով և երբեմն վախեցնելով մյուսներին:

Է/ Այս անձը խիստ է, բայց ոչ գոռող կամ անգործ և **կամ** նա, որպես խնդրի դեկավար, ոչ մի վար բան չի դեմքում այն բանում, որ բոլոր գաղափարների հեղինակն ինքն է:

ը/ Այս անձը, թվում է, թե «ապրում է» մյուսներին թելադրելու այսինչ բանն անել, և **կամ** նա լինելով հեղինակություն կարիք չի զգում պարասխանել հարցերին:

թ/ Այս անձը հաճախ թվում է, թե ասում է մի բան, բայց կապարում մեկ որից բան, և **կամ** նա մերժում է բամբասանքներ լսել:

Ժ/ Այս անձը պարբառ է խորհուրդներ դրա, բայց չդարձել մյուսներին՝ իրենց արարքների համար և **կամ** այս անձը գաղափար չունի, թե որքան դժվար է պարանիների համար այսօրվա աշխարհը:

ԱՄ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս պատմությունը ցույց է տրամադրության և ինչպես էր Շիուս հեղինակությամբ իտուսն և ուսուցանում:

Շիուս Քրիստոս ասում էր ժողովրդին. «Մի՛ կարծեք, թե Օրենքը կամ մարզարեներին ջնջելու նկա. չեկա ջնջելու, այլ՝ լրացնելու: Ճշմարիկ եմ ասում ձեզ. մինչև որ երկինք ու երկիր անցնեն, մի հովու իսկ, որ մի նշանախնց է, Օրենքից և մարզարեներից չի անցնի, մինչև որ այս բոլորը կափարվի: Ով որ այս պարվիրաններից, փոքրերից անզամ մի բան կշնչի և մարդկանց այդպես կուտուցանի, երկնքի արքայության մեջ նա փոքր պիտի համարվի. իսկ ով կկափարի և կուտուցանի, երկնքի արքայության մեջ նա մեծ պիտի համարվի» (**Մագի. 5:17-19:**)

Շիուս նաև ասաց. «Լսել եք, թե ինչ ասվեց նախնիներին. «Մի՛ սպանիր», որովհետև, ով որ սպանի, ենթակա կլինի դարբասքանի: Իսկ ես ձեզ ասում եմ, թե՝ ամնն մարդ, որ զոր վեղը բարկանում է իր նորոր վրա, ենթակա կլինի դարբասքանի, և ով որ իր եղրորն ասի՝ ապուշ, ենթակա կլինի գեհենի կրակին:

Լսել եք, թե ինչ ասվեց. «Մի՛ շնանար»: Իսկ ես ձեզ ասում եմ. ամեն մարդ, որ կնոշ նայում է նրան ցանկանալու համար, արդեն շնացավ նրա հետի իր սրբում: Եթե քո աջ աչքը քեզ գայթակղեցնում է, հանի՛ր

ԴԱՍ 27

այն և դեն զցիր քեզնից, որովհենքը քեզ համար լավ է, որ քո անդամներից մեկը կորչի, և քո ամբողջ մարմինը չընկնի գեհեն»:

Հսկ եք արդարն, թե ինչ ասվեց. «Պիտի սիրես ընկերոջ և պիտի ափես քո թշնամուն»: Իսկ ես ձեզ ասում եմ. սիրեցեք ձեր թշնամիներին, օրինեցեք ձեզ անհծոներին, բարություն արեք ձեզ ապողներին և աղոթեցեք նրանց համար, որ չարչարում են ձեզ և հալածում:

Եթե սիրեք միայն նրանց, որոնք ձեզ սիրում են, ձեր վարձն ի՞նչ է. չէ՞ որ մաքսավորներն ել նույնն են անում:

Այլ երբ դու ողորմություն անես, թող քո ձախ ձեռքը շիմանա, թե ինչ է անում քո աջը, որպեսզի քո ողորմությունը ծածուկ լինի, և քո Շայրը, որ գենանում է, ինչ որ ծածուկ է, կհարուցի քեզ հայրնապես»:

«Վղոթք անելիս շաբախոս մի՛ լինեք, ...այլ այսպես աղոթեցեք.

Տայր մեր, որ երկնքում ես, սուրբ թող լինի քո անունը, քո թագավորությունը թող գա, քո կամքը թող լինի երկրի վրա, ինչպես որ երկնքում է, մեր հանապագորյա հացը գործիր մեզ այսօր. և ներիի մեզ մեր հանցանքները, ինչպես որ մենք ենք ներում նրանց, որ հանցանք են գործում մեր դեմ. և մի՛ վար մեզ փորձության, այլ փրկիր մեզ չարից, որովհենքը քոնն է թագավորությունը և գորությունը և փառք հավիտյանս. ամեն:

Եթե դուք մարդկանց ներեք իրենց հանցանքները, ձեր երկնավոր Շայրն ել ձեզ կների: Իսկ եթե դուք մարդկանց չներեք իրենց հանցանքները, ձեր Շայրն ել ձեզ չի ների ձեր հանցանքները» (**Խմբ. Մաքր. 6:1-15:**)

«Մի՛ դապեք, որ Ասպծուց չդապվեք, որովհենքը ինչ դապասպանով որ դապեք, նրանով եք դապվելու: ...Ինչո՞ւ քո եղբոր աչքի մեջ շյուղը գենանում ես, իսկ քո աչքի մեջ զերանը չես գենանում» (**Մաքր. 7:1, 5:**)

«Վի ամենը, ինչ կցանկանաք, որ մարդիկ ձեզ անեն, այդպես և դուք նրանց, որովհենքը այդ իսկ են Օրենքն ու մարզարեները» (**Մաքր. 7:12:**)

Երբ Շիսուս այս բոլոր խոսքերն ավարտեց, ժողովուրդը զարմանում էր նրա վարդապետության վրա, որովհենքը ուսուցանում էր ինչպես մեկը, որ հետինակություն ունի և ոչ թե՝ ինչպես օրենսգեպները:

Երբ նա այնպեսից ճանապարհ ընկավ, ահա մեծահարուսափ մեկն առաջ վագելով ծնկի իջավ, հարցրեց նրան ու ասաց. «Բարի՛ Վարդապետ, ի՞նչ պետք է անեմ, որ հավիտենական կյանքը ժառանգեն»:

Եվ Շիսուս նրան ասաց. «Պարվիրանները զիվես՝ մի՛ շնանար, մի՛ սպանիր, մի՛ գողանար, սուր մի՛ վկայիր, պարվիր քո հորն ու մորը»:

Նա պարախանեց և ասաց նրան. «Վարդապետ, այդ բոլորը իմ մանկությունից ի վեր արել եմ. արդ, ի՞նչ եմ պակաս թողել»:

Եվ Շիսուս նրան նայելով՝ սիրեց նրան և ասաց. «Քեզ մե՛կ բան է պակասում. եթե կամենում ես կարարյալ լինել, զնա վաճառի՛ ինչ որ ունես ու աղքափներին գործ և երկնքում զանձեր կունենաս. և վերցրո՛ խաչդ և արի՛ իմ եփենից»:

Եվ մարդն այդ խոսքի վրա խոժոռված՝ զնաց տրբում, որովհենքն շաբ հարուսք էր:

Եվ Նիսուս այս կողմ, այն կողմ նայելով՝ ասաց իր աշակերպներին. «Խնչքան դժվարին է Ասքծո արքայություն մփնկլ նրանց համար, որ հարսպություն ունեն: ... Ավելի հեշտ է, որ պարանը ասեղի ծակից անցնի, քան թե մի մեծահարուսք Ասքծո արքայությունը մփնի»:

Եվ աշակերպներն առավել ևս էին զարմանում ու միմյանց ասում. «Ապա ուրեմն, ո՞վ կարող է փրկվել»:

Նայելով նրանց՝ Նիսուս ասաց. «Մարդկանց համար այդ անհնար է, քայց ո՞չ Ասքծո համար» (**Մարկ.** 10:17-27):

Այս աշխատանքություններ

Սողուններ - Դին Կրակարանում անսահման ունեցվածքի գեր արքան, ով հայփնի էր իր պալատի հարսպությամբ և շքեղությամբ, ինչպես նաև իր անձնական վայելչությամբ:

Օրենսգեղներ - հրեական օրենք բացաբրողներ, ովքեր հաճախ էին ընդդիմանում Նիսուսին, որովհենքն կարծում էին, որ նա ճշգրվորեն չի հևտնում օրննքին:

ԴԱՍ 27

ՔՆՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Ի՞նչ է ասում Շխուս Շին Կպակարանի օրենքի մասին նշված համարներում:

բ/ Կարծո՞ւմ եք, որ ժողովուրդը մփածում էր, թե Նա պարզիրում էր այլևս ուշադրություն չդարձնել օրենքին: Թե՞ նրանք հասկանում էին, որ ակնարկում էր իր գալու մասին, և որ այլևս նրանք պետք է օրենքին նայեին նոր և փարբեր կերպով:

գ/ Ի՞նչ հասպարումներ կարող եք գրնել Շխուսի ասածների կամ կարարածների մեջ, որոնք վկայում են Նրա հեղինակության կամ իշխանության մասին:

դ/ Երբեմն Նրան լսելու եկած ժողովրդին բարողելիս Շխուս չափազանց կարևորում է իր ասածը: Նա ուզում էր, որ Իր ունկնդիրները խորապես մրածեին իր ասածների վրա, այլ ոչ թե իր խոսքերը բառացի հասկանային: Կարո՞ղ եք գրնել մեկ կամ ավելի օրինակ այս մասին Ասրվածաշնչի պարմության մեջ:

ե/ Այս հարվածում Շխուս հորդորում է Իր հեգենորդներին ապրել նորովի: Ինչպես էր Ինքն «ապրում» Իր ասածները՝ Ասրվածաշնչյան հիշյալ գողերում: Վերիիշեք ձեր արդեն իսկ իմացածները Նրա կյանքի մասին և մի քանի օրինակներ բերեք:

զ/ Նարուսար երիքասարդի մասին պարմությունը գուցե նախապես լսել եք: Ինչպես Շխուս ցույց տվեց իր իշխանությունը երիքասարդի հեգանավիճելիս:

ի/ Ինչպես Նա պարասիանեց հարուսար երիքասարդի հարցերին:

թ/ Ի՞նչ եք կարծում, ինչո՞ւ Նա չփորձեց համոզել կամ սրիպել նրան՝ հեգենելու Իրեն:

ՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ԴԱՎԱՏՔԸ

Ասրվածաշնչային պարմության մեջ դրեսնում ենք, որ մեր Տերը հաճախ է անդրադառնում մարդու աչքերին և ձեռքերին, որովհետք մարմնի այս երկու անդամները մեր կյանքի կարևոր և «գործուն» մասերն են:

Նայեցեք միասին Ամենակալ Քրիստոսի սրբապատկերին. ամենակալ նշանակում է «բոլորի կառավարիչ»:

Սրբապատկերը ցույց է տալիս մեզ որոշ կարևոր հարկանիշներ Շխուս Քրիստոսի հեղինակության մասին: Նախ, Նա թագ չի կրում: Նա Մեկն է, Ով եկավ լինելու մեզ հետք՝ իբրև մեզանից մեկը: Նրա իշխանությունն այս աշխարհից չէր և ոչ էլ աշխարհիկ իշխանավորների նման:

Միաժամանակ, Նրա իշխանությունն ասրվածային է և կապարյալ: Այդ են ցույց տալիս Նրա աչքերը և ձեռքերը: Սրբանկարում Շխուս դեմքով ուղղված է մեզ և Իր սեփական աչքերով նայում է մեր աչքերի մեջ: Սա հիշեցնում է մեզ, որ Նա երբեք հեռու չէ մեզանից. մենք կարող ենք միշտ գտնել Նրան և դրեսնել:

Քրիստոս օրինում է մեզ աջ ձեռքով՝ ի նշան սիրո: Մյուս ձեռքով Նա պահում է Ավելարանը: Սա հիշեցնում է մեզ, որ Նա է մեր կյանքի Դարպանոր, և մենք պիտի դարվենք ըստ այնմ, թե ինչպես ենք ապրել Ավելարանի պարզամները:

Ահա Ասրվածաշնչային որոշ համարներ կամ հարվածներ աչքերի և ձեռքերի մասին: Ձեր խմբով

Ամենակալ Քրիստոս, Մաքենադարան, Երևան

որոշեք ինչպես մնջախաղով կամ դերակադրությամբ անձայն բեմադրել դասարանի առաջ այդ համարներից երեքը։ Ձեր ուսուցիչը կնշանակի ձեր խմբի համար համապատասխան մեկ հարված։ Դուք կարող եք ընդունել մյուս երկուսը։

Խմբերը թող փոխնիվոփու բեմադրեն իրենց համարները, իսկ դասարանի մյուս աշակերդները պետք է գուշակեն, թե որ փողերն են ցուցադրվում։

ա/ «Այն աչքերը, որ թշնամանքով են նայում, այն լեզուն, որ սուր է խոսում, այն ձեռքերը, որ արդար արյուն են թափում» (**Առակներ 6:17-18ա**):

բ/ «Մի քիչ քնով ընկնես, մի քիչ նսպես, մի քիչ ննջես, մի քիչ էլ ձեռքերդ հանգչեցնես կրծքիդ, և, ահա, աղքափությունը, ինչպես չար ուղևորը կհասնի քեզ» (**Առակներ 6:10-11ա**):

գ/ «Դեսպի քեզ կարկառեցի ձեռքերն իմ. հոգիս հողի պես ծարավի է քեզ» (**Սաղմոս 142:6**):

դ/ «Թռող քո աչքերը նայեն ուղիղ, և քո թարթիչներն արդարությամբ շարժվեն։ Մի՛ խոփորվիր ո՞չ դեպի աջ և ո՞չ էլ դեպի ձախ։ ովքը եւդ դարձրու չար ճանապարհից» (**Առակներ 4:25, 27**):

ե/ «Աղքափությունը խեղճացնում է մարդուն, ժրաշան ձեռքերը հարստացնում են նրան» (**Առակներ 10:4**):

ԴԱՍ 27

- q/ «Նրա ձեռքը բաց է աղքադների համար, և նա բաժին է փալիս խեղճերին» (**Առակներ 31:20**):
- t/ «Բոլոր հեթանոսներ, ծայփ զարկեք, ցնծության աղաղակով դիմեցնք Ասպծուն» (**Սաղմու 46:2**):
- p/ «Պահպանիր ինձ, Տե՛ր, մեղավորի ձեռքից, և չար մարդուց փրկիր ինձ. նրանք խորհնեցին խափանել ընթացքն իմ: Ամբարդավաններն իրենց որոգայթը թաքցրին ինձնից, թակարդի լարեր ձգեցին ոքքերիս առջև» (**Սաղմու 139:5-6ա**):
- p/ «Դուք փեսնեկու եք թագավորին իր փառքի մեջ, ձեր աչքերը հեռվից դիմեկու են երկիրը» (**Եսայի 33:17**):
- d/ «Նա, որ իր աչքերը փակում և ծուռ բաներ է խորհում, որ շուրթերը փակ ամեն փեսակ չարիքներ է մփրորում՝ այդպիսին չար հնոց է» (**Առակներ 16:30**):

! ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Վիա Աստվածաշնչից մի շարք փղամարդիկ և կանայք, ովքեր իշխանական դիրք են ունեցել: Իրաք հաշորդող Աստվածաշնչային հետևյալ ցանկագրված հարվածները պատմում են նրանցից յուրաքանչյուրի մասին: Ձեր ուսուցիչը կնշանակի երկու հարված ձեր յուրաքանչյուր խմբին:

Կարդացեք հարվածները և խորհեցեք յուրաքնաչյուր անձի հարվածնիշների մասին: Այնուհետև, յուրաքանչյուր հարված գծով միացրեք ճիշտ անվանը:

Առանձին եքի վրա ներկայացրեք, թե ինչո՞ւ եր հեշտ կամ դժվար ընդունել յուրաքանչյուր անձի իշխանությունը՝ հիմք ընդունելով ձեր որոշումը ընթերցված հարվածնիշների վերաբերյալ:

ա/ Սավուդ

Գ Թագավորություններ 21:1-16

թ/ Օղդա

Դադավորներ 3:15-26

գ/ Ավոդ

Գործը Առաքելոց 5:36

դ/ Շեղաբեկ

Ա Թագավորություններ 15:13-22

ե/ Թևուաս

Դ Թագավորություններ 14-20

զ/ Նիմփա

Կողոսացիներին 4:15

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Ի՞նչ է նշանակում ձեզ համար այս դասի վերնագիրը՝ «Իշխանություն՝ հասպարված սիրո վրա»; որը վերաբերվում է Շխուս Քրիստոսին: Մեկ օր կարող է լինեք իշխանության դիրքում իբրև ծնող, դեկապար կամ ուսուցիչ: Ինչպես պիտի փորձեք իրականացնել «Իշխանություն՝ հասպարված սիրո վրա» արդահայքությունը:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Այս պարապմունքի հիմնական պարզամը Շխուսի իշխանությունն է: «Պարբասպ ունեցեք Ասպ-վաճաշունք, հավաքեք ընդառնիքի անդամներին և միասին կարդացեք Մարդեսուի Ավելարանի 28-րդ գլխի 18-րդ համարը, որը պարմում է մեզ Շխուսի իշխանության մասին:

Հարցը ընդառնիքին, թե «իշխանություն» կամ «հեղինակություն» բառերը լսելիս ինչ է անցնում իրենց մֆրով: Հավանաբար այնպիսի բառեր, ինչպես օրինակ՝ դեկապար, օրենք և կառավարություն:

Դիմա հարցը ընդառնիքին, թե իրենց համար ինչ է նշանակում «հեղինակ» բառը: Իհարկե, բոլորս կասենք, որ «հեղինակը» նա է, ով զիրք է գրում...

Բայց «հեղինակ» բառը կարող է նաև նշանակել «հիմնադիր» կամ «նախաձեռնող»: Գործը Առաքելոց գրքի 3:15 համարում Քրիստոսին անվանում

են մեր կյանքի «Առաջնորդ», և այս արդահայքությունն օգտագործվում է եկեղեցական աղոթքների մեջ: Շխուս Քրիստոս հեղինակեց և հիմնադրեց մեր նոր կյանքը՝ զարով մեր մեջ, մահանալով մեր մեղքերի համար և հարություն առնելով, հանուն մեր նոր կյանքի:

Այս ամենը, անշուշտ, Նա կապարեց մեզ սիրելով պարբառով: Վյապիսով, Շխուսի իշխանությունը հիմնված է սիրո վրա, որի համար մարդիկ ճանաչեցին Նրան և արձագանքեցին:

Օգտագործեցեք այս մֆրերը՝ օգնելու համար ընդառնիքի անդամներին հասկանալ, որ Տիրոջ իշխանությունը չի կայանում սուս ուժի կամ զերակայության մեջ: Այն կայանում է Իր սպեղծած Լակների հանդեպ ունեցած Վրաբչական իր սիրո մեջ: Նա ներշնչում է մեզ Ասքօն նկարմամբ լցվել երախսրագիտությամբ՝ վախի փոխարեն:

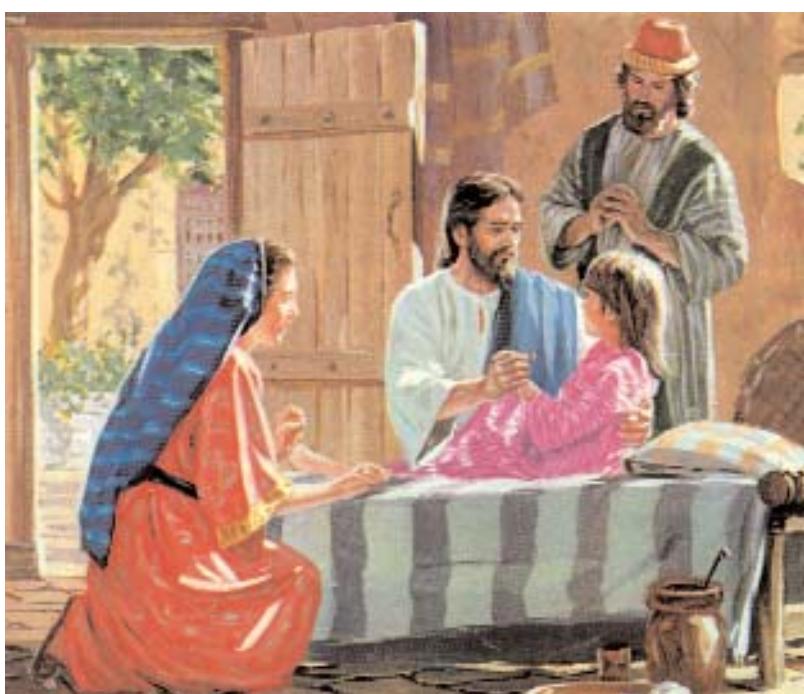
ՀԻՍՈՒՏԻ ՀՐԱՇՔՆԵՐԸ ՑՈՒՅՑ ԵՆ ՏԱԼԻՍ ՄԵԶ ՆՐԱ ԱՍՎԱԾԱՅԻՆ ԲՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԻՇԱՐԺԱՆ ՏՈՂ

**«Մոդապնդվեցե՛ք, ես եմ, մի՛ վահսեցե՛ք»
(Մարդեռու 14:27թ):**

● ԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Այս աղջիկը Հիսուսի շնորհիվ լյանքի է դառնում

Ինչպե՞ս դուք կամ ձեր ընկերները կսահմանեին «հրաշք» բառը: Ահավասիկ Եկեղեցու գված սահմանումը՝ հրաշքը արդասովոր դեպք է, որ Աստված կապարում է: Այն վեր է բնության սովորական օրննքներից և մարդկային ուժից:

Տաճախ մարդիկ չեն պարկերացնում հրաշքների իրողությունը: Նրանք դժվարանում են հավաքալ, որ Աստված ուղղակի միջամբում է մարդկության կյանքին: Նրանք չեն հասկանում, որ երբեմն Տերը գործում է նաև դրամարիկի եղանակներով:

Հրաշքների մասին ավելի մրածելու համար կարդացեք հետքեյալ հոդվածը, որը գտնիներ առաջ հրապարակվել էր օրաթերթներից մեջ:

Մատթ երեխան լավանում է

Հրաշք անվանելով նրա կազդուրումը՝ բժիշկներն ասացին, որ երկուշաբթի օրը դասներեքամյա աղջիկը խսդաշունչ ձմռան մի գիշեր ժամերով թերանքսիվայր պառկած էր մնացել դրաում, սառել, և նրա մարմնի ջերմաստիճանն իջել էր մոտ 15 աստիճանով: Այժմ նա, բարերախսդաբար, կենդանի է և ապրելու նշաններ է ցույց դրախ:

«Երեխան, որի ով լինելը դեռևս չէր պարզվել, վարվում էր մեկ դարեկանի նման», - ասում էր բժիշկ

Նարությունյանը՝ Գյումրիի մանկական հիվանդանոցի բժիշկը, որպես և երեխան ապարինվում էր:

«Թվում էր, թե մի հզոր ուժ գրնվում էր փոքրիկ աղջկա կողքին», հարցազրույցի ընթացքում ասաց բժիշկը, - «որը մի փեսակ պարկառազդու էր»:

Միասին զրուցեք հետևյալ հարցերի շուրջ՝

ա/ Կարծո՞ւմ էր, որ բժիշկը հավաքում էր, որ նրա լավանալը հրաշք էր:

թ/ Կարծո՞ւմ էր, որ փեղի ունեցածն ազդել է հրաշքի հնարավորության մասին նրա կարծիքի վրա:

Գրեցեք ձեր մտածումները հետևյալ երկու հարցերի մասին՝

զ/ Դուք ի՞նչ կզգայիք, եթե ներկա լինեիք երեխայի լավանալու պահերին:

դ/ Ի՞նչ կասեիք այդ պահին ներկա մյուս մարդկանց:

ԱՍՎԱԾԱՇՆԶԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս պատմությունը ներկայացնում է մեզ մի քանի հրաշքներ ու բժշկումներ, որոնք մաս էին կազմում Հիսուս Քրիստոսի երկրային առաքելության:

Հիսուս բժշկում Է կնոջը շարաթը օրը

Վ մի շաբաթ օր Հիսուս մի ժողովարանում ուսուցանում էր: Եվ ահա այնպես կար մի կին, որին չար դեր ունեց նրա վրա, ու նոյն ժամին հիվանդը ուղղվեց և Ասքուն փառք էր կարողանում:

Եվ Հիսուս նրան փեսնելով՝ կանչեց իր մով և ասաց. «Ո՞վ կին, բժշկված ես քո հիվանդությունից»: Եվ ձեռքը որեց նրա վրա, ու նոյն ժամին հիվանդը ուղղվեց և Ասքուն փառք էր փալիս:

Ժողովրդապետը բարկացավ, թե ինչո՞ւ Հիսուս շաբաթ օրով բուժեց. և ասաց ժողովրդին. «Վեց օր կա, երբ արժան է գործել, այդ օրերին եկեք բուժվեցեք և ոչ թե շաբաթ օրը»:

Տերը նրան պարասիսնեց և ասաց. «Վեղծավորներ, ձեզնից յուրաքանչյուր ոք շաբաթ օրով իր եզր կամ էշը մատրից չի՝ արձակում և չի՝ փանում ջուր փալու: Իսկ սա Աքրահամի դուսպրն էր, որին սարանան ահա փանութ փարի է, ինչ կապել էր, - արժանի չէ՞ր միթէ շաբաթ օրով արձակել նրան կապանքներից»:

Եվ երբ այս ասաց, ամաչեցին նրանք, որոնք հակառակում էին նրան. իսկ ամբողջ ժողովուրդն ուրախանում էր այն բոլոր փառավոր գործերի համար, որ կարարվում էին Հիսուսի կողմից (**Ղուկ. 13:10-17**):

Նիսու քայլում և ծովի վրայով

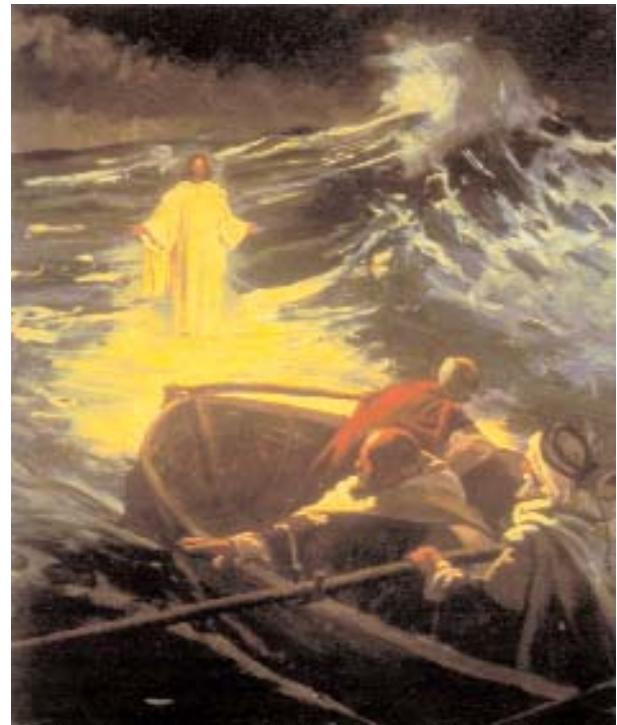
Մեկ ուրիշ անգամ Նիսու առանձին բարձրացավ լու աղոթելու: Առաջալներն սպասում էին նրան նավակի մեջ ծովեզերքում: Եվ երբ երեկո եղավ, այնքեղ էր, մենակ: Նավակը ցամաքից մղոններով հեռացել էր՝ դես ու դեն քշվելով ալիքներից, քանի որ քամին դիմացից էր:

Եվ գիշերվա ուշ ժամին Նիսու եկավ նրանց մոտ՝ քայլելով ծովի վրա: Երբ աշակերտները Նրան գտեսան ծովի վրա քայլելիս գրանապահար եղան և ասացին. «Քնչ-որ ուրվական է», ու սարսափից աղաղակեցին:

Բայց Նիսու խկոյն խոսեց նրանց հենք և ասաց. «Քաջալերվեցնք, ես եմ, մի՛ վախեցնե»:

Պետրոսը նրան պարտապահանեց և ասաց. «Տե՛ր, եթե դու ես, հրամայիր ինձ ջրի վրայով քեզ մոտ գալ»: Եվ նա ասաց՝ արի՛: Եվ Պետրոսը նավակից իջնելով՝ քայլեց ջրի վրայով ու եկավ Նիսուի մոտ: Սակայն գտեսնելով ուժգին քամին՝ վախեցավ: Եվ երբ սկսեց սուզվել, աղաղակեց և ասաց. «Տե՛ր, փրկի՛ր ինձ»:

Եվ խկոյն Նիսու երկարեց իր ծնորք, բռնեց նրան ու ասաց. «Թերահավայր, ինչո՞ւ երկմբեցիր»: Եվ երբ նրանք նավակ բարձրացան, քամին հանդարբվեց: Եվ նրանք, որ նավակի մեջ էին, մոդեցան, երկրպագեցին նրան և ասացին. «Արդարն, Ասքոն Որդին ես դու» (հմնդ. Մարդ. 14:22-33):

Եկեղեցական Օրացույց, 1979-1730 թթ.

Կոյր Քարտիմնոսի բժշկումը

Մեկ այլ անգամ, երբ Նիսուի երկրավոր օրերի վերջը մոդենում էր, նա եկավ Երիքով: Եվ մինչ նա Երիքովից դուրս էր զախս իր աշակերտներով և բազում ժողովրդով, Տիմեի որդին՝ կոյր Քարտիմնոսը, նսքել մուրում էր ճանապարհի եղթին: Երբ լսեց, թե անցնողը Նիսու Նազովրեցին է, սկսեց աղաղակել և ասել. «Դավթի՛ Որդի, ողորմի՛ր ինձ»:

Եվ շաբերը նրան սասպում էին, որ լոի, իսկ նա առավել ես աղաղակում էր. «Դավթի՛ Որդի, Նիսու, ողորմի՛ր ինձ»: Նիսու կանգնեց և հրամայեց, որ նրան կանչեն: Կոյրին կանչեցին և նրան ասացին. «Քաջալերվի՛ր, վն՛ կաց, կանչում է քեզ»: Եվ նա, դեն զցելով իր զգեստները, վեր կացավ եկավ Նիսուի մոտ: Նիսու նրան ասաց. «Ի՞նչ ես ուզում, որ քեզ անեմ»: Կոյրը նրան ասաց. «Վարդապե՛ր, աչքերս թող բացվեն»: Եվ Նիսու նրան ասաց. «Գնա՛, քո հավաքը քեզ փրկեց»: Եվ խկոյն նրա աչքերը բացվեցին, և ճանապարհին գնում էր նրա եփսից (հմնդ. Մարդ. 10:46-52):

ՔՆՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Երբ Տիսուս բժշկեց կուչ եկած կնոջը, ինչո՞ւ Նա իր արարքը քննադապողներին անվանեց «կեղծավորներ»:

թ/ Ինչո՞ւ ժողովրդավելքը հանդիմանեց Տիսուսին՝ շաբաթ օրով բժշկելու համար: Կարդացնք Ելք 20:9-10 և Երկրորդ Օրենք 5:13-14 համարները՝ պարասխանները զգնելու համար:

զ/ Ի՞նչ է ասում մեզ Տիսուսի արարքը Տիսուսի օրենքի հանդեպ Իր վերաբերմունքի մասին:

դ/ Տիսուսի՝ ծովի վրա քայլելու մասին պարմության մեջ ո՞րն է «խսկոյն» բառի կարևորությունը:

ե/ Կույր մուրացկանի պարմության մեջ ի՞նչ եք կարծում, ինչո՞ւ է նշվում Բարդիմնոսի անունը:

զ/ Ի՞նչ եք կարծում, ճանապարհի երկայնքով Տիսուսի եփսից շարժվող ժողովուրդն ի՞նչ զգաց, երբ Նա «կանգնեց» և խոսեց կույր մուրացկանի հետ: Գրի՛ առեք ժողովրդի վերաբերմունքի մասին մի քանի կարծիքներ:

ԱՄԱՐԵՎՈՐ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծարսիք - այն օրն է, երբ Աստված հանգստացավ աշխարհի սրելծումից հետո: Սրա մասին մեզ պարմում է Տիսուսի Կրակարանը. ըստ որի շաբաթ օրը պետք է սուրբ պահվեր և ոչ մի զործ չձեռնարկվեր:

ԱՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՀԱՎԱՏՔԸ

Ասրբածաշնչային այսօրվա մեր պարմության մեջ կարդացինք և խոսեցինք երեք հրաշքների մասին: Այժմ ձեր ուսուցիչը կրածանի դասարանը երեք խմբի, որպեսզի յուրաքանչյուր խումբ կարողանա գրեսնել հրաշքներից մեկն ավելի մոդիկից:

Ա խումբ. Տիսուս բժշկում է կնոջը շաբաթ օրը

Բ խումբ. Տիսուս քայլում է ծովի վրայով

Գ խումբ. Տիսուս բժշկում է կույր Բարդիմնոսին

Ձեր խմբով պարբռասրվեք թեմայրեկ ձեզ հանձնարարված հրաշքի պարմությունը: Նշանակեք դերերը, կազմեք երկխոսությունը և հաշվի առեք ձեր ուսուցչի կրողմից գրքած ցուցումները:

Երբ երեք խմբերն ավարտեն իրենց ներկայացումները, պարբռասրվեք աղյուսակ հետևյալ հիմնական վերնազրի ներքո՝ **ՏԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ՀՐԱՇՁԵՐԸ ԵՎ ԲԺՇԿՈՒՄՆԵՐԸ**: Օգտագործեք թուղթ և մատրիքներ, որոնցով ուսուցիչը կապահովի ձեզ:

ԴԱՍ 28

Ձեր հրաշքի վերնագիրը գրեցեք հիմնական վերնագրի դասկ: Այնուհետև, արդագրեցեք թվարկված հետևյալ հարցերը: Միասին քննարկեցեք պարասախանները և գրանցեք ձեր աղյուսակի մեջ:

ա/ Հիսուս Քրիստոս ինչպես ցույց դվել իր սերը և կարևորագույն այս հրաշքի պարմության մեջ:

բ/ Նա ինչպես պարասախանեց այս պարմության մեջ անձի հավաքրին:

գ/ Այս պարմության մեջ ինչպես է ցույց դրվում Ասքծո իշխանությունը բնության վրա:

Երբ ավարկեք աղյուսակը, ամբողջ դասարանով միասին գրուցեք հետևյալ հարցերի շուրջ՝

ա1/ Ինչպես բժշկվեց կույ եկած կինը մարմնապես:

բ1/ Ինչպես նա բժշկվեց հոգեպես: (Տողեապես բժշկվել նշանակում է վերականգնել հավաքրն առ Ասքծած, Այդ հավաքրը թույլ է դալիս անհագին ապավինել Ասքծո սիրույն, ներկայությանը և հոգափարությանը):

գ1/ Ինչպես Պետրոս առաքյալն իրականում բժշկվեց:

դ1/ Ինչպես նա բժշկվեց հոգեպես:

ե1/ Ինչպես Բարփիմեոսն իրականում բժշկվեց:

զ1/ Ինչպես նա բժշկվեց հոգեպես:

! ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Մենք նկարեցինք, որ Հիսուսի գործած հրաշքները միշտ բժշկում և բարիք էին Իր ժողովրդի համար: Հիշենք, որ Հիսուս մերժեց հրաշքներ գործել սոսկ «ցուցադրելու» համար իր իշխանությունը, երբ չարք փորձում էր Նրան, որպեսզի Նա հրաշք գործի:

Այսօր եկեղեցում մենք աղոթք ենք անում, արարողություններ ու խորհուրդներ կապարում, որոնցով իրականացվում է Հիսուսի բերած բժշկումները: Մենք երբեք չենք փորձում հրաշքներ գործել, այլ բժշկության կարուք անձին բերում ենք Ասքծո դրուն, ուր Տերը միշտ ներկա է: Եթե մեկը հիվանդ է կամ պառկած է հիվանդանոցում, այդ անձի համար պեսք է աղոյել:

Այս նպագակով Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցին սահմանել է նաև բժշկության հարուկ կարգ, որը կապարվում է բժշկության կարիք ունեցող հավաքայացաների համար: Բարեբաշխական սովորության համաձայն, վախ, հիվանդություն և հոգեկան անհանգստություն ունեցող հավաքայացաները Պատրարքից հետո մոփենում են պարարագիչ քահանային, ծոնկի գալիս նրա առջև, և եկեղեցական իր շուրջարը զցելով նրանց վրա կապարում է բժշկության կարգը:

Վիա բժշկության աղոթքը, որը նաև կարդացվում է ճաշու վեցերորդ ժամերգության ընթացքում.

«Տե՛ր Ասքծած մեր, փարապիք ցավերը և բժշկիք հիվանդությունները քն ժողովրդից և բոլորին շնորհի՛ր կապարյալ առողջություն Ամենազոր քն Խաչի նշանով, որով վերացրեցիր մարդկային գլկարությունները և դարապարփեցիր մեր կյանքի և փրկության թշնամուն: Դու ես մեր կյանքը և փրկությունը, Բարեբար և Բազումողորմ Ասքծած, որ միայն կարող ես թողություն դալ մեր մեղքերին և մեզանից հետու վանել բոլոր դեսակի ախտերն ու հիվանդությունները, որոնց կարիքը մենք շատ ունենք: Բարիքի Պարզեից, պարզեիր Զո առաք ողորմությունը Զո արարծներին՝ ըստ յուրաքանչյուրի կարիքների, ովքեր միշտ փառարանում և զովերգում են Ամենասուրբ Երրորդությունդ. այժմ և միշտ և հավիպյանս ամեն» :

Ինչպես է այս աղոթքը արգացոլում Ասքծո սերը մեր հանդեպ: Ինչպես է այն անդրադատում Տիրո՞ց հրաշքներ գործելու կարողությանը: (Տաքկապես ուշադրություն դարձրելիք մեր կյանքի և փրկության թշնամի կապակցությանը):

Բժշկվելու համար աղոթելը մեզ պարզիրվում է Նոր Կրտսերանում: Ընթերցնեք Հակոբոս 5:14 համարը: Գրեցեք 14-րդ փողն այսպես:

Ուշադրություն դարձրեք, որ մենք կոչված ենք օծելու հիվանդին յուղով: Վաղ ժամանակներից յուղը գործածվել է շաբ նպարակների համար՝ իբրև լուսավորություն, բուրմոնք, հապուկ բարեհաճության նշան և բժշկություն: Այս իսկ պարզառով այն ներկայիս որպես մյուռոն մաս է կազմում մեր ասրբածապաշտության մեջ: Մեր Եկեղեցու յոթ խորհուրդներից վերջինը կոչվում է Կարգ հիվանդաց կամ Վերջին օծում:

Ասրբածաշնչում կան բազմաթիվ հղումներ նվիրված յուղին՝ իր օգբագործման գանազան փեսակներով: Կարդացեք հետևյալ նկարագրությունների ցանկը, ինչպես նաև դրան հաջորդող Ասրբածաշնչային հարվածները: Համապատասխանեցրեք յուրաքանչյուր նկարագրություն իր ճիշտ հարվածի հետ՝ վերջում նշելով հարվածի թվահամարը:

1. Ասրբած խոսքանում է Իր ժողովրդին այն ամենը, ինչի կարիք ունեն՝ ներառյալ յուղը: _____
2. Յուղի գործածման երեք կերպերն են հետևյալները: _____
3. Տաճարում ասրբածաշբության որոշ ձևեր են նկարագրված: Յուղը որպես ընծայարերություն և ընդգրկված: _____
4. Հիվանդները բուժվում են յուղով օծելով: _____
5. Արքան ցոյց է տրամադրության իր գանձերը՝ ներառյալ ոսկի, արծաթ, համեմոնքներ և թանկարժեք յուղ: _____
6. Հին Կրտսերի Դավիթ թագավորն օծվեց յուղով: _____
7. Այսուհետեւ իր խառնվում են իբրև ընծայարերում Ասրբուն: _____
8. Իբրև վաճառականի ապրանք նկարագրված է նաև յուղը: _____
9. Սամարացին փրկում է վիրավոր մարդուն և յուղ բառում նրա վերքերին, որպեսզի օգնի և ամորի: _____
10. Մենք կարդում ենք այն մարդու անունը, ով Դավիթին թագավոր օծեց: _____
11. Քրիստոս հիշեցնում է տանտիրոջը, ով հրավիրել էր Նրան ընթրիքի, որ հյուրընկալելիս, տան դեմքը չօժիգ էր նույն յուղով, սակայն մեղավոր կինը օծեց: _____

Ահա Ասրբածաշնչի հարվածները՝

ա/ Ղուկաս 7:46	ե/ Ելք 25:6
բ/ Դ Թագ. 20:13	զ/ Ա Թագ. 16:13
գ/ Թ-վեր 7:61	թ/ Նեւեմի 10:39
դ/ Սաղմոս 88:21	ժ/ Մարկոս 6:13
ե/ Շովել 2:19	Ժա/ Ղուկաս 10:34
զ/ Եղեկին 27:17	

ԴԱՍ 28

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Այս դասի հրաշրների մասին պարբություններում ականաքես և հոգեկան բժշկումների օրինակների: Անդրադառնալով ձեր կյանքին՝ արդյոք հիշո՞ւմ եք մի դեպք, որը բժշկել է ձեզ: Գրեցեք դրա մասին:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Պարբռասփ ունեցեք Ասպվածաշունչը: Նաև հավաքեք մի քանի լավ հոգով յուղեր կամ քսուքներ, որոնք օգտագործում եք փանք՝ ճաքճած մաշկի խնամքի և բուժման համար:

Ընդպանիքի հետ միասին զրուցեք, թե ինչպես եք օգտագործում դրանք, և բաեք որոշները յուրաքանչյուրիդ ձևոքերին կամ թներին: Վայեկեք դրա հանգստացնելու և փափկացնելու զգացումը: Բացադրեք, թե ինչպես են դրանք օգնում բուժել մանր վնասվածքները:

Յուղի՝ իբրև խորհրդանիշ, ոչ միայն բուժման, այլև ուրախության կարևորության մասին զաղափար կազմելու համար միասին կարդացեք Երրայնացիներին 1:9 համարը: Խնդրեք ընդպանիքի անդամ-

ներին մրածելու հետքեալ հարցի մասին՝ ո՞րն է իմաստը «ուրախության յուղ» արդահայքության:

Միասին զրուցեք այն եղանակների շուրջ, որոնցով ձեր ընդունիքի անդամները կարող են լինել «բժշկողներ» մյուսների համար: Յանկազերեք որոշ եղանակներ, որ մարդիկ կարող են կարիք ունենալ բժշկվելու /օրինակ՝ եթե նրանք միայնակ են կամ փխուր կամ մրահողված են ապագայով/: Ինչպես կարող եք օգնել նրանց վերագրնելու իրենց «ուրախությունը»:

Միասին աղոթեցեք՝ հայցելով Ասքծո առաջնորդությունը, որպեսզի կարողանաք խորհրդանշական «ուրախության յուղով» ապահովել մյուսներին:

ՆԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ ՈՒՍՈՒՑԱՆՈՒՄ Է ԱՌԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՏՄՎԱԾՔՆԵՐԻ ՄԻՋՈՅՈՎ

**«Քանի որ՝ ով ունի, նրան պիտի տրվի և ունեցածը պիտի
ավելացվի, իսկ ով չունի, նրանից ունեցածն էլ պիտի վերցվի»
(Մատթեոս 25:29):**

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Դուք սիրո՞ւմ եք պարմվածքներ: Գրեթե բոլորն են սիրում: Պարմվածքներն այն կարևոր միջոցներ են, որոնցով փոխանցվում է պարմությունը սերնդներունդ: Պարմվածքներ պարմելն օգնում է մեզ մեր հիշողության մեջ կենդանի պահել անսովոր, դժվար կամ ծիծաղելի դեպքերը, որոնք փեղի են ունենում մեր ընդունակություններում:

Լավ պարմվածքներն օգնում են մեզ հիշել իմաստալից ճշմարտությունները՝ լավագույն հեռանկարներ բացելով մեր կյանքում: Նրանք հիշեցնում են մեզ, որ միայնակ չենք. մյուսները նույնանակ ունեցել են մեզ նման փորձառություններ: Պարմվածքները հուշում են մեզ, թե ինչպես են նրանք մաքատել այդ փորձառությունների դեմ: Մի ամպամ մեկն ասաց, որ մենք մեր ցավը վերածում ենք պարմությունների, որպեսզի կարողանանք այն դրանել, իսկ մեր ուրախությունը նույնանակ պարմությունների ենք վերածում, որպեսզի այն երկար վայելենք:

Պարմվածքները մեր կյանքի մասն են կազմում: Մրգածեցեք հեփսյալ հարցերի մասին և զրեցեք մի փոքրիկ շարադրություն՝ դրանց պարախանելու համար.

ա/ Ո՞րն է ձեր սիրելի պարմվածքը կամ այն, որը շատ լավ գիտեք: Կարող եք հորինել մրգածին պարմվածք կամ այնպիսին, որը պարմի իրականում պարահած մի դեպքի մասին:

բ/ Ինչո՞ւ եք համարում, որ այս պարմվածքը հապուկ ձեզ համար է:

գ/ Ե՞րբ եք առաջին անգամ լսել այս պարմվածքը, և ո՞վ է այն պարմել ձեզ:

դ/ Ո՞րն է այս պարմվածքից ձեր սովորած հիմնական խորհուրդը, կամ ձեր հիշած կարևոր միտքը:

ե/ Կա՞ արդյոք մի կերպար այս պարմվածքում, որին դուք հարկադրես սիրում եք կամ կարևոր համարում:

զ/ Այդ պարմվածքը պարմե՞լ եք ուրիշներին:

է/ Կարծո՞ւմ եք, որ ապագայում կկարողանաք պարմել կամ ընթերցել այդ պարմվածքն ուրիշներին:

ԱՍՎԱԾԱՇՆՋԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Հիսուս Քրիստոս պատմեց պատմություններ՝ ժողովրդին ուսուցանելու համար:

Նրա շատ պատմուները կոչվում են նաև «առակներ»:

Այս մի քանի օրինակ Նրա պատմվածք-ուսուցուներից:

Հիսուս ասաց. «Երկնքի Արքայությունը նման է մի մարդու, ով հետու երկիր գնալիս, կանչեց իր ծառաներին և իր ունեցվածքը նրանց վկեց. մեկին դվելու հինգ քանքար, մյուսին՝ երկու և մի ուրիշին՝ մեկ. յուրաքանչյուրին ըստ իր կարողության, և զնաց:

Ով հինգն առավ, իսկոյն զնաց, դրանով գործ արեց և հինգ ևս շահեց: Նոյնպես նա էլ, որ երկուսն առավ, երկու ևս շահեց: Իսկ ով մեկն առավ, զնաց հողը փորեց և իր փիրոջ դրամը թաքցրեց: Շար ժամանակ անց, այն ծառաների գերը եկավ և նրանց հետ հաշիվ դեսավ: Ով հինգ քանքար էր առել, մորթենալով՝ հինգ քանքար ևս դվելու ու ասաց. «Տե՛ր, հինգ քանքար դվել, մորթենալով՝ հինգ քանքար ևս դվելու ու ասաց. «Տե՛ր, ինձ երկու քանքար դվել, ահավասիկ վրան հինգ քանքար ևս շահեցի»:

Իր գերը նրան ասաց. «Ապրեն, բարի՛ և հավաքարի՛ն ծառա, որովհետք այդ քչի մեջ հավաքարիմ եղար, շարի վրա կկարգեմ քեզ. մարդիր քո փիրոջ ուրախության մեջ»:

Ով երկու քանքար էր առել, նա էլ մորթեցավ ու ասաց. «Տե՛ր, ինձ երկու քանքար դվել, ահավասիկ երկու այլ քանքար ևս, որ դրանց վրա շահեցի»:

Իր գերը նրան ասաց. «Ապրեն, բարի՛ և հավաքարի՛ն ծառա, որովհետք այդ քչի մեջ հավաքարիմ եղար, շարի վրա կկարգեմ քեզ: Մարդ, ահավասիկ, քոնք՝ քեզ»:

Մորթեցավ նաև նա, որ մեկ քանքար էր առել, ու ասաց. «Տե՛ր, զիգետի, որ դու մի խիստ մարդ ես, հնձում ես, ինչ որ չես սերմանել, և հավաքում ես այնպետից, որ չես ցանել. վախեցա. զնացի և թաքցրի քո այս քանքարը հողի մեջ: Արդ, ահավասիկ, քոնք՝ քեզ»:

Տերը պատասխան դվելու և ասաց նրան. «Չա՛ր և ծո՛յլ ծառա, զիգետիր, որ հնձում եմ, որ չեմ սերմանել, և հավաքում այնպետից, որ չեմ ցանել. դու պեսք է իմ այլ դրամը լումայափոխմների մոր դնեիր, և ես, զալով, վոլուսով միասին պահանջեի այն, ինչ որ ինն է: Արդ, դրանից առե՛ք այդ քանքարը և դվելը նրան, ով դասր քանքար ունի. քանի որ՝ ով ունի, նրան պիտի գրավի և ունեցածը պիտի ավելացվի, իսկ ով չունի, նրանից ունեցածն էլ պիտի վերցվի: Իսկ այդ անպիտան ծառային հանեցնք դուրս, արդարին խավարը. այնպես կինի լաց և արդամների կրծքում» (Տնմք. Մաքրելու 25:14-30):

Եթե այլ անզամ, Հիսուս փնից դուրս զալով՝ նստեց ծովեներքին: Եվ նրա մոր շաբ ժողովուրդ հավաքվեց, այնպես որ նա նավակ մրաց ու նսդեց. իսկ ամբողջ ժողովուրդը կանգնած էր ծովեներքին: Եվ նրանց հետ առակներով շաբ բաներ էր խոսում և ասում. «Այս մի սերմնացան եկավ սերմանելու. և երբ նա սերմանում էր, մի մաս սերմ ընկավ

ճանապարհի եզերքին, և երկնքի թռչունը եկավ և այն կերավ: Եվ ուրիշ մի մաս ընկավ ապառաժի վրա, որ շաբ հող չկար. և խսույն բռնավ, քանի որ հողը խորություն չուներ. երբ արևը ծագեց, խանձվեց. և քանի որ արմադրներ չկային, չորացավ: Եվ ուրիշ մի մաս ընկավ փշերի մեջ, ու փշերը բարձրացան և այն խեղդեցին: Եվ մեկ ուրիշ մաս ընկավ պարարդ հողի վրա և պսուղ դրվեց. կար որ մեկին՝ հարյուր. և կար որ մեկին՝ վաթսուն. և կար որ մեկին՝ երեսուն: Ով լսելու ականջ ունի, թող լսի» (**Հմմդ. Մագրես 13:1-9**):

ՔԻՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Ի՞նչ եք կարծում, ինչո՞ւ տերն իր ծառաներին պահ գումարներ:

բ/ Տերն ի՞նչ նկարի ուներ, երբ ասաց. «Քչի մեջ հավաքարիմ եղար, շաբի վրա կկարգեմ քեզ»:

գ/ Ի՞նչ եք կարծում, ի՞նչ էին նշանակում երրորդ ծառայի հետևյալ խոսքերը. «Գիբեի, որ դու մի

խիսք մարդ ես, հնձում ես, ինչ որ չես սերմանել, և հավաքում ես այնպեղից, որ չես ցանել»:

դ/ Ինչո՞ւ է տերը երրորդ ծառային կոչում «չար և ծույլ»:

ե/ Ի՞նչ եք կարծում երրորդ ծառայի նկարմամբ գիրոջ վերաբերմունքի մասին:

ԱՐԵՎՈՐ ՂԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Քանրար (Կատանդ) - դրամական միավոր (10.000 քանքարը մուգավորապես հավասար էր սովորական աշխարհավորի 15 դրամա աշխարհավարձին):

ՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՇԱՎԱՏՁԸԸ

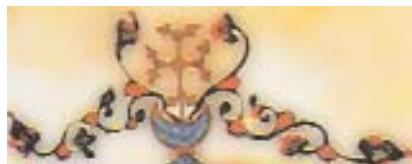
Ուսուցանելու նպարակով Դիսուի պարմած պարմությունները կոչվում են նաև «առակներ»: Այս բառը հունարենում նշանակում է «համեմարտություն»: Որոշ առակներ կարծ են՝ պարզապես մի քանի գող: Որոշներ՝ երկար, ինչպես այսօրվա մեր դասի Ասրվածաշնչային պարմությունները: Սակայն յուրաքանչյուր առակում Դիսու խոսում է կյանքում կարևոր զաղափարների կամ իրավիճակների մասին՝ դրանք համեմարտելով պարզ ու առօրեական երևույթների հետ: Այդպես վարվելով Նա սովորեցնում է մեզ այն բաների մասին, որոնք մենք դժվարությամբ պիտի հասկանանք:

Նայեցեք Մարկոս 4:30 - 32 համարները: Այսքեղ Դիսու համեմարտում է երկու բան: Որո՞նք են դրանք: (Ո՞րն է համեմարտության բանալի կապակցությունը):

Նայեցեք նաև այսօրվա Ասրվածաշնչային պարմության սկզբի մասին: Այսքեղ Դիսու համեմարտու-

ԴԱՍ 29

թյունն անցկացնում է այլ եղանակով: Նա օգբազործում է «Նմանվում է իբրև ...» դարձվածքը: Միևնույն բան ասելու մեկ այլ բարբերակ է նաև «Վյու իրավիճակը կարելի է համեմապել ...» ձևը:

Զեր ուսուցիչը կրամանի դասարանը երեք խմբի, ապա ձեր խումբը առիթ կունենա հայդնարերել որոշ այլ բաներ, որոնք հիսուս համեմապեց կամ նմաննեցրեց առակներում:

Վյու վարժությունն սկսելիս խմբի բոլոր անդամները աներ է փակեն իրենց գրքերը: Զեր ուսուցիչը կպա ձեզ թղթի հինգ էջեր, որոնց վրա գրված կլիննն բառեր կամ կապակցություններ՝ յուրաքանչյուր էջն իր ամրակով:

Դասասենյակում պահված են երեք ծրարներ՝ մեկական յուրաքանչյուր խմբի համար: Ծրարներում կան հինգական այլ բառեր կամ կապակցություններ, ըստ թղթի էջերի, Ասպարաշնչից հարվածական հղումներով:

Կարդացեք յուրաքանչյուր հարվածը և որոշեք, թե էջի որ բառին է համապատասխանում: Ամեն մեկը որեք ճիշդ ամրակի փակ՝ համընկնող թղթի էջի հետ միասին:

Ուշադրություն դարձրեք՝ բոլոր առակները Ասպծո Արքայության նասին են: Սակայն երկու բառեր կամ կապակցություններ պիտի համապատասխանեն իրար յուրաքանչյուր առակում:

Ավարդելուց հետո բացեք ձեր գրքերը և միասին ընթերցեք առակների հնարավոր իմաստների հետևյալ ցանկը: Ընդունեք ճիշդ իմաստը յուրաքանչյուր առակի համար և գրեցեք դրա թվահամարը ամրակի փակ փակցված հինգ փոքրիկ թղթերի վրա: (Զգո՞յշ եղեք, ցանկում մեկը չի համընկնում որևիցեն առակի հետ):

Ահա հնարավոր իմաստներ.

1. Որոշ մարդիկ նման են վաճառականի, ով գիտի իր գրած լավ մարգարտի արժեքը: Նա վաճառում է ամեն ինչ, որպեսզի զնի այն: Վյու մարդիկ կրամարվում են իրենց բոլոր առօրյա գործերից, որպեսզի ջանան Ասպծո Արքայություն մփնել:

2. Ասպծո Արքայության խոսքման նկապմամբ հավաքը նման է թթիմորի, որը չի երևում, բայց խմորում է ամրող զանգվածը: Տավագն անգիտանելիորեն փոխում է մեր կյանքը:

3. Մենք կանչված ենք Երկնքի Արքայություն: Սակայն եթե մենք պարագաներ և ցույց փանք, որ այնքան էլ հետաքրքրված չենք ու ջանք չենք գործադրում Արքայության անդամ լինելու, ապա ուրիշները կկանչվեն մեր փոխարեն:

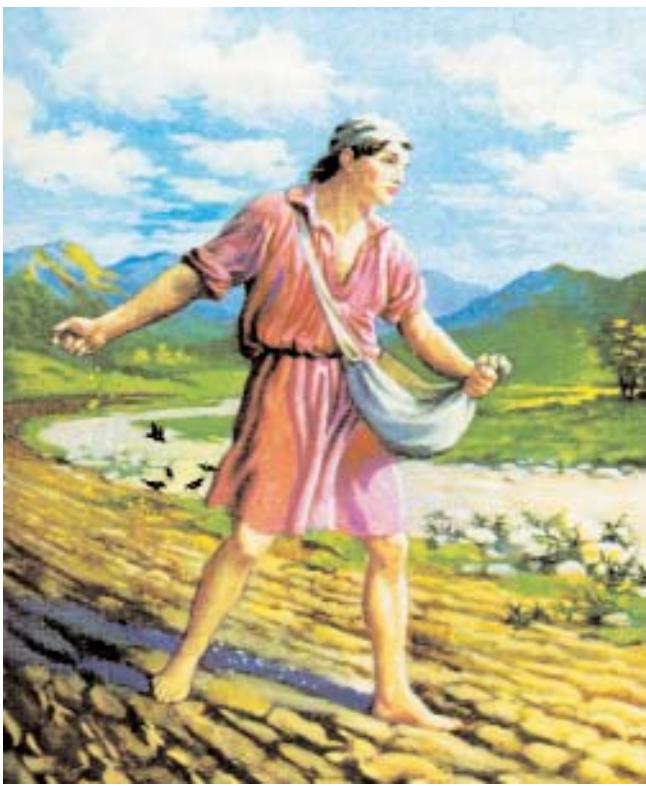
4. Որոշ մարդիկ երբեք չեն սովորում լողալ, բայցևայնպես կարող են վայելել օվկիանոսի գեղեցկությունը և շնորհակալ լինել Ասպծուն դրա համար:

5. Եթե կինը, որ ունի փասր արծաթյա դրամ և կորցնում է դրանցից մեկը, նա կավի ամրող գունը և կինուրի ամեն անկյունը մինչև որ գրնի այն: Եթր գրնի, պիտի ուրախանա դրա համար իր ընկերների հետ: Նոյն եղանակով՝ Ասպծած և հրեշտակներն ուրախանում են, եթր մեղավորն ապաշխարում է:

6. Կան որոշ մարդիկ, ովքեր ասում են, թե կապեն այնպես, ինչպես Ասպծած կամենում է, սակայն իրականում երբեք այդպես չեն վարվում: Ոմանք էլ ասում են՝ «ոչ» Ասպծուն, բայց հետո փոխում են իրենց միտքը և կապարում Ասպծո կամքը: Վյու պահիններն առաջինը կմընեն Ասպծո Արքայություն:

Ամեն ինչ ավարդելուց հետո խնդրեք ձեր ուսուցչին սպուզելու ձեր պարագաները: Զեր խումբը կարո՞ղ է լինել առաջինը:

! ՈՐՎՅՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Առաջինօրյա ընթերցվածներ:

Առաջինը հանդիպում ենք փարիսեցու և մաքավորի առակին (**Ղուկաս 18:9-14**): Ո՞րն է այս առակի իմաստը: Առաջին իսկ գողոց հուշում է մեզ դրա նշանակության մասին:

Հաջորդը գալիս է Անառակ Որդու կիրակին (Ղուկաս 15:11-24**):**

Ապա գալիս է Դափավորի կիրակին (Մագդալենա 25:31-46**):**

Այս առակները և նրանց բովանդակությունը ծանոթ է մեզանից շաբերին: Եկեղեցին ընդունել է դրանք հարկապես Մեծ Պահքի շրջանում երբ մենք փորձում ենք «դանդաղ ընթանալ» մեր կյանքի վագրում և մոփիկից նայել ինքներս մեզ, որպեսզի կարողանանք փոխել և ավելի մերժենալ Ասքծուն՝ պահեցողության, աղորքի և մեր մեղքերը խոսքովանելու միջոցով:

Ձեր ուսուցիչը կնշանակի այս առակներից մեկը յուրաքանչյուր իմքին: Ձեր խմբով որոշեք, թե ինչ է նշանակում հանձնարարված առակը ձեզ համար՝ իբրև քրիստոնյաների: Պատրաստեցեք մի պարզունակ նկար կամ ընդունել կարճ կապակցություն, որն արդահայփի իմաստը: Պատրաստ եղեք քննելու ձեր սրելդագործությունն ամբողջ դասարանի հետ:

Դիմա, որ արդեն ունեք որոշակի պատրաստում առակների իմաստը հասկանալու համար, վերադասեք այս դասի **ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ** բաժնի հարցերին: Այժմ ինչպես կպարասիստանեք դրանց: Արդյոք ձեր պարասիստները որևէ կերպ կդադարին սկզբնական ձեր պարասիստներից: Ո՞ր պարասիստները, եթե կլինեն, մնացին նոյնը:

Ահա այն պարկերը, որը ճանաչում ենք «Բարի Սերմնացան» անունով: Մենք կարող ենք կարդալ նկարի իմաստը, սակայն մեր պարկերները մեզ կարող են պարմել ավելին նրա նշանակության մասին: Նայեցեք այս նկարին և պարասիստներ հետևյալ հարցերին.

ա/ Ո՞վ է սերմնացանը:

թ/ Ի՞նչ փեսակի սերմեր է ցանում սերմնացանը:

զ/ Ի՞նչ է ներկայացնում հողը, և ինչպես կարող ենք մենաբանել հողի՝ սերմերն ընդունելու գործընթացը:

Միասին կարդացեք **Մագդալենա 13:18** համարը, որին Դիսուս բացաբրում է առակը: Կարո՞ղ եք քերել որոշ օրինակներ «հողի» զանազան փեսակների մասին:

Առակները սովորելու մեջ այլ գործերակ են ներկայացնում, երբ նայում ենք, թե ինչպես են դրանք օգտագործվում մեր ասքվածպաշտական արարողություններում: Մեծ Պահքի շրջանների ընթացքում մենք ունկնդիր ենք լինում նրեր առակների՝ որպես կիրակնօրյա ընթերցվածներ:

ԴԱՍ 29

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Դաքրասպ ունեցեք Աստվածաշոնչը, ինչպես նաև՝ ծառի ճյուղ, որոշ գույնզգույն մաքիքներ կամ ներկեր, թուղթ ու մկրագր և թել կամ ժապավեն: Ծառի ճյուղն անհրաժեշտ կլինի մի բանի մեջ դրվելու համար: Կարելի է օգտագործել մի մեծ բաժակ՝ մեջը լցված բավական ավագ, որպեսզի ուղիղ պահի ճյուղը, կամ փոքրիկ բարեր ավագի փոխարեն:

Այսօրվա դասի կենտրոնական միտքն էր օգտագործել պարումները մի բան սովորեցնելու համար: Մասնավորապես, շեշտը դրված էր Շխոտի ուսուցողական պարմությունների վրա, որոնք կոչվում են առակներ:

Ընդանիքի հետ միասին քննեք նախասիրված որոշ պարմություններ: Դրանք կարող են լինել պարումներ ձեր ընդունիքի կամ Աստվածաշնչի պարմությունների, մանկական հուշերի կամ այլ դեպքերի մասին, որոնք դուք սիրում եք և գդնում հիշարժան:

Եկեղեցին ընդունեք կերպություն և առակներ՝ իրեն ընթերցվածքներ Ավագ Շարաթվա առաջին օրերի համար: Մեկը կարդում ենք և յուն Ավագ Երեքշարժի օրը երեկոյան, որը վերաբերում է իմաստուն և հիմար կույսերի առակին /Մաքրելու 25:1-13/:

Խսկ ավագ Երկուշարժի ընթերցվում է Անպրուղ թզենու առակը: Ահա մի փուն այդ օրվա շարականից.

«Նոր նորոգող բնութեան մերոյ Յիսուս, որ ի խորհուրդ հնութեան մարդոյն զանպրուղն այսօր չորացուցեք զթզենին և զմեզ ի հնացեալ մեղաց նորոգեա ի կեանս անմահ»:

Թարգմանություն.

«Ո՞վ Շխոտ՝ մեր /մարդկային/ նոր բնության նորոգող, որ իրեն հին մարդու խորհուրդ, այսօր չորացրեցիր անպրուղ թզենին և մեզ հին մնացերից նորոգիր անմահ կյանքի համար»:

Միասին զրուցեք «իրեն հին մարդու խորհուրդ» արդահայքության մասին: Սա վերաբերում է մեր մեղավոր հին կյանքից առաքինի նորին անցնելու ընթացքին, որն արդահայքվում է մեր բարի զործերով: Ընդանիքի անդամները կարող են մքածել իրենց արարքների և իրենց հետքազա ընթացքի մասին: Կամ նրանք կարող են խորիել այն բաների մասին, որոնք նրանք դեռ չեն արել, բայց ցանկանում են սկսել:

Թող ընդանիքի անդամները կփրեն և զարդարեն թղթի կփորները մրգերի ձևով: Ցուրաքանչյուրի վրա նրանք կարող են զրել մի «բարի զործո», այնուհետև այն կախել ծառի ճյուղից: Թող ամեն անձ ըստ ցանկության ծառից կախի թիզ կամ շապք «պրուղներ»: Օգնեցեք աշակերպներին իրենց զաղափարները բառերի վերածելու համար, որպեսզի պարասպեն իրենց թղթե մրգերը:

Ծյուղը դրեք այնպիսի փեղ, որ բոլորը կարողանան փեսնել և հիշել իրենց մքածումները:

ՏԻՍՈՒՄ ՓՐԿԻՉ ԲՈԼՈՐԻ

**«Տեր, նեղություն մի՛ կրիր, որովհետև արժանի չեմ, որ իմ հարկի տակ
մտնես. դրա համար էլ ինձ արժանի շհամարեցի քեզ մոտ գալու. այլ՝
խորով ասա՛, և իմ ծառան կրծկվի»**

(Ղուկ. 7:6բ-7):

ԹԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Եկեք մի վարժություն փորձենք միասին. նախ կապարենք վարժությունը և հետո բացաբրենք այն և նրածենք նրա մասին:

Ձեր ուսուցիչը կրաժանի դասարանը չորս խմբի, այնուհետև կիանձնարարի յուրաքանչյուր խրմբից մի անձ մնկ կողմ կանգնել: Ձեր մնացյալ խմբով քոնքը իրաք ձեռքերից և շրջան կազմեք: Այժմ մեկ կողմ կանգնած անձը պետք է փորձի ներխուժել շրջանի մեջ:

Ի՞նչ գիտի ունեցավ ձեր խմբում: Ինչպես դիմագրավեցիք շրջանի մեջ մրնել ցանկացող անձի փորձերին:

Ներքով փոխենք դերերը, որպեսզի բոլորն առիթ ունենան լինելու շրջանի մեջ ներխուժել փորձող անձ: Նաև ուշադրություն դարձրեք, թե ինչպես եք վարվում այն անձի հետ, ով փորձում է մուզք գործել շրջան: Արդյոք փորձո՞ւմ եք կանգնեցնել նրան ներս մրնելիս: Արդյոք բա՞ց եք թողնում ձեր ձեռքերը, որպեսզի նա հեշտությամբ կարողանան ներս մրնել:

Նկատի ունեցեք, որ այս վարժության ցուցումները չեն ասում. «Փորձեք չքողնել դրսի անձին ներս»: Այլ սույ ասում էին, որ դրսում զբնվող անձը պիսի փորձի ներխուժել շրջան: Այդուհանդերձ, մեզանից շաբերը /ոչ բոլորը/ զույն փորձած լինեն շրջանը փակ պահել մյուսների համար:

Զրուցեք ամբողջ դասարանի հետ այն մասին, թե ինչ զզացում ունեցան շրջանի մեջ մրնելու փորձ անելիս: Արդյոք հեշտությա՞նը ներս մրաք: Զանո՞ւմ էին արդյոք կանխել ձեր ներխուժումը: Ինչպիսի՞ն էր դրանցից յուրաքանչյուրի զզացումը: Եթե փորձում էին կանխել ձեր մուտքը շրջան, ինչպես էիր վարվում: Արդյոք հանձնվո՞ւմ էիր, թե շարունակում էիր պայքարել: Ինչպես էիր վերաբերվում շրջան մրնել ցանկացող հաջորդ անձին:

Մեր կյանքում հեշտ չէ միշտ բաց լինել ամեն գիւսակի «դրսեցիների» համար: Դարկապես դժվար է, եթե այդ դրսեցիները շապ դարբեր են մեզանից և նույնիսկ կարող են լինել այնպիսի մարդիկ, որոնք նվասպացվում են մյուսների կողմից: Դիցուք դուք ապրել եք հեփեյալ իրավիճակներից մի քանիսը.

5 Եղել եք նոր մարդ դասարանում կամ խմբում, որպես բոլորը ճանաչում են իրաք:

5 Եղել եք այնպիսի մարդկանց հետ, ովքեր իրենք իրենց համարում են ավելի հարուստ կամ կրթված, քան դուք:

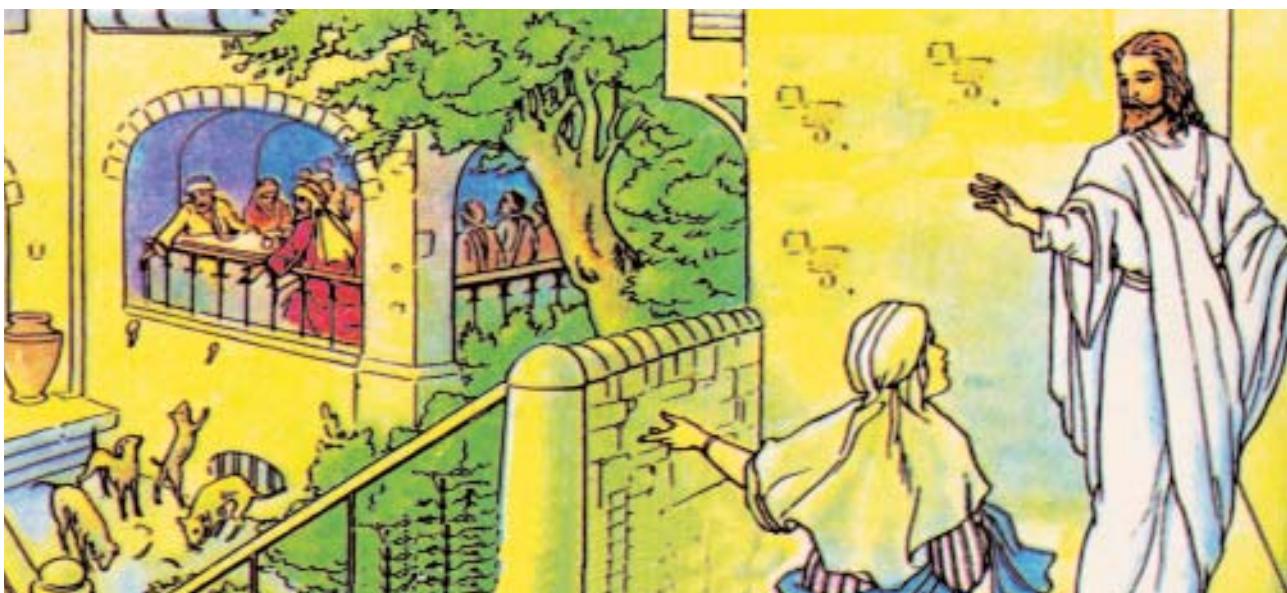
5 Եղել եք այնպիսի մարդկանց հետ, ովքեր իրենք իրենց համարում են քիչ հարուստ կամ կրթված, քան դուք:

Ամբողջ դասարանի հետ միասին զրուցեք նշված փորձառությունների շորջ: Ապա կրկին զրուցեք շրջանի փորձառության շորջ: Ինչպես կցանկանայիք, որ ձեզ վերաբերվեին, եթե ինքներդ լինեիք դրսից ներս մրնողը:

ԱՅՍՏԱԾՈՎԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս պատմությունը պատմում է մեզ այն «դրսեցի» մարդկանց մասին, որոնց Հիսուս ծառայությունը մարտուցեց:

Հիսուս այդպեսից կլնելով՝ գնաց Տյուրոսի և Սիղոնի կողմերը։ Եվ ահա, այդ շրջաններից եկած քանանացի մի կին աղաղակում էր ու ասում. «Ողորմի՞ր ինձ, Տե՛ր, Դավթի՛ Որդի, աղջիկս չարաչար դիվահարվում ե՛»։ Բայց նա նրան պարախան չփվեց, և նրա աշակերդները մոփենալով՝ աղաջում էին նրան ու ասում. «Վրձակի՛ր նրան, որովհենք մեր եփեց աղաղակում ե՛»։ Նա պարախան փվեց և ասաց. «Այլ տեղ չեմ ուղարկված, եթե ոչ Խրայելի տան կորուսյալ ոչխարների մոռք»։ Խսկ կինը մոփենալով՝ երկրպագում էր նրան ու ասում. «Տե՛ր, օգնի՞ր ինձ»։ Նա պարախաննեց նրան և ասաց. «Հավ չէ մանուկների հացն առնել ու շներին զցել»։ Եւ նա ասաց. «Այո՛, Տե՛ր, որովհենք շներն ել կերակրվում են իրենց տիրոջ սեղանից ընկած փշրանքներով»։ Վյն ժամանակ նրան պարախաննեց և ասաց. «Ո՛վ կին, մեծ է քո հավաքը, թող քեզ լինի՝

ինչպես որ կամենում ես»։ Եվ նրա դուստրը նույն ժամին բժշկվեց (հմմպ. Մատթ. 15:21-28):

Մեկ այլ առիթով, երբ Հիսուս վերջացրեց իր բոլոր խոսքերը, և ժողովուրդը նրան լսեց, Կափառնայում մտավ։ Վյնքեղ մի հարյուրավեկի ծառա, որ շար սիրելի էր նրա համար, ծանր հիվանդացել էր և մնանելու մոք էր։ Երբ լսեց Հիսուսի մասին, իրեաներից ավագներին ուղարկեց, որ աղաջեն նրան, որպեսզի զա և բժշկի իր ծառային։ Եվ նրանք Հիսուսի մոք զալով՝ թախանձագին աղաջում էին նրան և ասում. «Վրժանի ենա, որին այս շնորհը պիտի անես, որովհենք նա սիրում է մեր ազգը և ժողովարանը նա՛ շինեց մեզ համար»։ Հիսուս գնաց նրանց հետ։ Երբ փնից շար հեռու չէր, հարյուրավելքը նրա մոք բարեկամներ ուղարկեց՝ ասելով. «Տե՛ր, նեղություն մի՛ կրիր, որովհենք արժանի չեմ, որ իմ հարկի տակ մքնես. դրա համար ել ինձ արժանի շիամարեցի քեզ մոք զալու. այլ՝ խոսքով ասա՛, և իմ ծառան կրժշկվի. որովհենք ինքս ել իշխանության ենթակա մարդ եմ, իմ ձեռքի տակ զինվորներ ունեմ. սրան ասում եմ՝ գնա՛, և գնում է, խսկ մյուսին, թե՛ արի՛, և զալիս է, և իմ ծառային, թե՛ արա՛ այս բանը, և նա անում ե՛»։ Եվ երբ Հիսուս այս լսեց, զարմացավ. դարձավ ժողովրդին, որ հեփսում էր իրեն, և ասաց. «Ճշմարիկ եմ ասում ձեզ, որ Խրայելի մեջ անզամ այսչափ հավաք չգտա»։ Պարզանավորները դուն վերադառն և հիվանդ ծառային զբան բժշկված (հմմպ. Ղուկ. 7:1-10):

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Քանանացի - բնակիչ Քանանում, որը հեթանոս երկիր էր, երբեմն էլ՝ ոչ-քարյացակամ խրայելացիների հանդեպ:

Տարյուրապետ (ցեղարյուրին) - զինվորական պաշտոն հռոմեական կայսրության մեջ, ով ձեռքի վակ ուներ 100 մարդ:

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

5 Ինչո՞ւ է կարևոր այն փաստը, որ այս կինը և հարյուրապետը մաս չեն կազմում Խրայելի ժողովրդի և հրեական համայնքի անդամներ չեն:

5 Մբածեցեք այն եղանակի մասին, որով Հիսուս խոսեց քանանացի կնոջ հետ: Նախ, նա ասում է նրան, որ Ինքն ուղարկված է խրայելացիների և ոչ՝ նրա ժողովրդի համար: Ապա, Նա համեմափում է նրան «շան» հետ, որն արժանի չէր ընդունելու «մանուկների» հացը: (Նա այսպես նկատի ունի փնային շնիկի, այլ ոչ՝ փողոցում թափառող անգել շների: Նամեմափությունը, սակայն, այնքան էլ հաճելի չէ): Կինը համբերափարությամբ և խոնարհությամբ շարունակում է խնդրել Նրա օգնությունը: Էլ ինչպես կինը կարող էր արձագանքել: Ի՞նչ եք կարծում, դուք ինչպես կարձագանքեիք, եթե լինեիք նրա դիրքում:

5 Ինչո՞ւ Հիսուս կարարեց նրա խնդրանքը:

5 Հարյուրապետն ինչպես համեմափեց ինքն իրեն Հիսուսի հետ:

5 Ինչո՞ւ Հիսուս այդքափ զարմացավ հարյուրապետի հավափի վրա:

5 Նկարագրեք, թե ինչպես Հիսուս բժշկեց քանանացի կնոջ դսպերը և հարյուրապետի ծառային:

5 Ի՞նչ ընդհանրություններ ունեն այս երկու բժշկումները:

5 Ի՞նչ եք կարծում, հրեաներն ինչպես զգացին իրենց՝ լսելով Հիսուսին այդ օրը, եթե Նա

ասաց, որ հարյուրապետի հավաքն ավելի մեծ էր, քան որևէ մեկի հավաքը Խրայելում:

5 Եթե այդ օրը Հիսուսին լսելիս լինեիք, Նրա խոսքն ի՞նչ ազդեցություն կունենար ձեզ վրա:

Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի մուտքի առաստաղային մանրանկար

ԱՅԱՆՔ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՇԱՎԱՏՔԸ

ՍՈՒՐԲ ԱԲԳԱՄ ԹԱԳԱՎՈՐ

Սուրբ Արքար, յուղաներկ, Հովնարան Հովնաթանյան,
Արք Էջմիածին

Փոքրիկ ու զեղեցիկ քաղաքը՝ Եղեսիա, խաղաղության մեջ բնակվելու համար:

Արքարի փոստապարը հասնում է Երուսաղեմ, գփնում Հիսուսին և թագավորի նամակը հանձնում նրան: Ավանդությունը պարմում է, որ Հիսուս գրավոր պատասխանում է Արքարի նամակին հետեւյալ խոսքերով. «Երանի՛ նրան, ով առանց գրեսնելու կհավաքրա ինձ»: Ապա շարունակության մեջ հայդում, որ ինքը չի կարող գալ, սակայն իր համբարձումից հետո իր աշակերդներից մեկին պիտի ուղարկի նրան բժշկելու համար:

Անան անունով փոստապարը պատասխան նամակի հետ թագավորին է բերում նաև Փրկչի պարկերը, որը պարմության մեջ հայդում է «անձեռակերպ դաստիարակ» անունով:

Խոսքման համաձայն, Քրիստոսի՝ Երկինք համբարձվելուց հետո Սուրբ Թաղենոս առաքյալը գալիս է Արքարի մոտ և, իբրև Քրիստոսի պարզամարեր, մեծ ընդունելության արժանանում թագավորի կողմից: Առաքյալն ասում է արքային.

Պատմահայր Մովսես Խորենացին Արքարին ներկայացնում է իբրև հայոց թագավոր: Նրա թագավորության մայրաքաղաքը Եղեսիան էր, որ հավասարաչափ թվով ապրում էին հայեր և ասորիներ: Եփրաք և Տիգրիս գետերի միջև ընկած այս երկրամասը Տիգրան Մեծը կցել է Հայաստանին և իր նոր մայրաքաղաքը՝ Տիգրանակերպը, կառուցել հենց այս վայրում:

Արքար թագավորը ժամանակակիցն է եղել Հիսուս Քրիստոսի:

Պատմվում է, որ Արքար թագավորը գրագուստում էր մաշկային անբուժելի հիվանդությամբ: Իր պարզամարերները Երուսաղեմի միջով անցնելիս ականջալուր և ականափես են լինում Հիսուսի հրաշագործություններին և Եղեսիա վերադարձին իրենց գետածի ու լսածի մասին պարմում թագավորին: Արքարը հավաքում է ասվածներին և համոզվելով, որ միայն Հիսուս կարող է բուժել իր հիվանդությունը, նամակ է գրում նրան: Նամակում Արքարն ասում, որ լսել է Հիսուսի և նրա բժշկության մասին և եկել է այն եզրակացության, որ այդպիսի հրաշագործություններ կարարողը նույնինքն Ասրված է և կամ Ասքծո Որդի: Ուստի խնդրում է, որ զա իր երկիր և բժշկի իրեն: Իմանալով, որ իրեաները նեղություն են դադիս նրան, հրավիրում է Հիսուսին իր

- Եթե հավաքում ես Շխուս Քրիստոսին՝ Ասպծո Որդուն, կրումվես:

- Ես արդեն հավաքացել եմ Նրան և Նրա Հորը, - Վարահ պատասխանում է Արքարք:

Այդ պահին Սուրբ Թաղենոսը ձևոք դնում է Արքարի վրա և բժշկում նրան, ինչպես նաև քաղաքի մյուս հիվանդներին:

Սուրբ Արքարք համարվում է նախավկա և Քրիստոսին հավաքացող մեր անդրանիկ թագավորը: Նրա հիշաբակը փոնվում է դեկտեմբեր ամսվա մեջ:

! ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Մենք նոյնակա Սուրբ Արքարի նման քաջությամբ ու հավաքրով ընդունում ենք Շխուս Քրիստոսին և, որպես հավաքացյալներ, խնդրում Փրկչի ողորմությունը աղոթքի և սիրո կարուք անձանց համար, երբ միասին աղոթքի ենք կանգնում եկեղեցում: Ահա Երեկոյան ժամերգության վերջավորության ընթացքում սարկավագի կողմից ընթերցվող մի աղոթք որի հեղինակն է **«Խովհաննես Սարկավագ Իմաստաերը (11-րդ դար)»**.

«**«Հիշիր, Տեր, քո պաշտոնյաներին, մեր ծնողներին, ուսուցիչներին, եղայրներին, ընկերներին, մեզ կերակրողներին, ուսապահորներին, ճանապարհորդներին, մեզ հանգիստ պարզեցներին, վասրակավորներին, խոսքովանողներին, ապաշխարողներին, գերիներին, հիվանդներին, նեղյալներին, իշխանավորներին, բարերարներին, թշնամիներին, ապելիներին և նրանց, ովքեր հավաքով պարվիրեցին մեզ»:**

Ձեր ուսուցի հետք զրուցեք որոշ խմբերի մարդկանց մասին, ովքեր նշվում են աղոթքում: Ընդունեցեք մարդկանց մի խումբ և ծրագրեք մի բան անել նրանց համար: Առաջին բանը, որ մեզանից պահանջվում է, աղոթելն է նրանց համար: Բարձրաձայն արդասանեք Երեկոյան ժամերգությունից քաղված աղոթքը և աշխաբեք այն դարձնել ձեր առօրյա աղոթքներից մեկը:

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Քանանացի կնոջ և հարյուրապետի մասին Ասպվածաշնչի պարմության մեջ մենք գիտենում ենք, որ Շխուս Քրիստոս եկավ բոլոր մարդկանց համար: Նա չսահմանափակեց Իր սերն ու ողորմությունը միայն Խրայելի ժողովրդի համար: Մփածելով այս դասընթացի սկզբում կապարած վարժությունը, որ Շխուս թույլ դրվեց բոլորին մուգքը գործել շրջանի մեջ:

Ինչպես քանանացի կինը չէր դադարում Ասպծուց խնդրել իր ուզածը, նոյն կերպ Արքարք թագավորը հավաքում էր Քրիստոսին և հոյսր դրել էր միայն Տիրոջ վրա:

Մենք բոլորս էլ ապրել ենք լրված լինելու, սխալ հասկացվելու կամ միայնակ մնալու զգացողությունը:

5 Ե՞րբ և ինչպե՞ս եք զգացել, որ Շխուս օգնում է ձեզ լինել ընդգրկված կամ հասկացված ընկերների կողմից:

5 Ե՞րբ և ինչպե՞ս է Շխուս փարավել ձեր մենակությունը:

5 Ինչպե՞ս կարող եք ամրապնդել ձեր կապը Ասպծո հետ, որպեսզի բոլոր պարագաներում դուք ինքնավագահ ձեզ զգաք Նրա սիրո մեջ: Ինչպե՞ս կարող եք օգնել ուրիշներին ունենալ այդ նոյն վսպահությունը, որ մենք բոլորս ընդունված ենք «Ասպծո շրջանակի» մեջ:

ԴԱՍ 30

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Պատրիարք ունեցեք թուղթ և մատիր:

Գծեցեք մի շրջան այնքան մեծ, որ ընդունիքի յուրաքանչյուր անդամ կարողանա գրել իր անունը ներս: Այնուհետև, միասին մրածեցեք ձեր ընդունիքի մյուս անդամների, ընկերների կամ ձեր խնամքին հանձնված մարդկանց մասին: Գծեցեք ավելի մեծ շրջան առաջինից դուրս և դրա ներսում գրեցեք վերոհիշյալ մարդկանց անունները:

Ապա, մրածեք նրանց մասին, ովքեր այնքան մոփ չեն ձեզ, սակայն կարիք ունեն օգնության և աղոթքի, ինչպես օրինակ՝ խնամակալ հասպագություններում ապրող մարդիկ, հիվանդները, նրանք,

ովքեր դպասպում են դժբախտությունից և այլն: Գրեցեք նրանց անունները կամ բնորոշումները երրորդ՝ ավելի մեծ շրջանից ներս:

Ի վերջո, գծեցեք մի մեծ շրջան՝ բոլոր անունների և գրվածները ներառվող: Միասին աղոթեցեք, որ Ասպած օգնի ձեզ շարունակելու ընդլայնել նրանց շրջանակը, որոնց օգնում ենք և նրանց համար աղոթում:

Շրջան գծեք այնպես, որ ընդունիքի անդամները և կարողանան անուններ ավելացնել օրեցօր:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի
գանգակապան մուգքի հուշաբախտակ

ՃԻՍՈՒ ՔՐԻՍՏՈՍ ՃՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ՄԵԶ ԱՇԱԿԵՐՏԵԼՈՒ ԻՐԵՆ

ԻՇԱՐԺԱՆ ՏՈՂ

«Պիտի սիրեսք քո Տեք Աստծուն քո ամբողջ սրտով, քո ամբողջ հոգով ու
քո ամբողջ մտքով: Եվ պիտի սիրեսք լճկերոջը, ինչպես քո անձը»
(Մատթ. 22:37,39):

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Մենք բոլորս պարկանում ենք՝ որոշակի խմբերի կամ համայնքների: Պարզապես ապրելով մարդկանց մեջ՝ մենք դառնում ենք այս կամ այն խմբի անդամներ: Մեր ընդունիքը, եկեղեցները, դպրոցները, աշխարհավայրերը՝ սրանք են այն համայնքները, որոնց մեջ պարկանում ենք:

Իբրև համայնքի անդամներ՝ մենք ունենք որոշակի պարփականություններ առավելություններ: Ահա դրանցից մի քանիսը: Զրուցեք ձեր դասընկերների հետ այն մասին, թե որն է ձեր կարծիքով ամենակարևոր առանձնաշնորհումը և ինչո՞ւ:

Քննարկեք նեքսում նշվածները և լրացրեք շարքը նմանագիտական այլ առավելություններ ու պարփականություններ նշելով:

Համայնքի անդամ լինելը ենթադրում է նաև պարփականությունների կարգում: Քննարկեք նշվածները՝ ձեր կողմից դարձյալ լրացնելով շարքը: Որոշեք, թե որն եք համարում դրանցից ամենակարևորը.

Պարփականություններ

5 Իբրև անդամներ՝ մենք պետք է բարձր պահենք մեր համայնքի անունն ու հեղինակությունը:

5 Մենք պարփական ենք օգնել համայնքի մյուս անդամներին, երբ նրանք մեր կարիքն են զգում:

5 Մենք պետք է մեր վարքով նպաստենք, որպեսզի ուրիշները ևս հարգեն մեր համայնքը:

Առանձաշնորհումներ

5 Համայնքների մեջ դրսուրվում է մեր անհարականությունը, և կապվում ենք այդ միջավայրի հետ:

5 Համայնքի անդամները վսրահում են իրար և վայելում միմյանց աջակցությունն ու օգնականությունը:

5 Համայնքների մեջ մենք հաճախ կարող ենք անձնական սերպ հարաբերություններ ունենալ:

ԱՄԵՎՈՐ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Աշակերդ - այն անձն է, ով հետևում է մեկ այլ անձի՝ ուսուցչի ուսուցումներին և օրինակին:

Նոր Կպակարանը հաճախ այս բառով է բնորոշում դրասներկու աշակերպներին, ովքեր այդ եղանակով հետքնեցին Հիսուս Քրիստոսին: Սակայն մենք բոլորս կոչված ենք դառնալու Նրա աշակերպները, որպեսզի հետևենք Տիրոջ ուսուցումներին և ճանաչենք Նրան՝ որպես Աստված և Ասքծո Որդի:

ԱՅՍՏՎԱԾՆՉԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս պատմությունը ցոյց է տալիս մեզ Հիսուս Քրիստոսի ուսուցումները համայնքի և աշակերդության մասին:

Մեկ օր, երբ Հիսուս ուսուցանում էր, մի օրենսգելք հարցրեց Նրա. «Վարդապետ, Օրենքի մեջ ո՞ր պատվիրանն է մեծ»: Եվ Հիսուս նրան ասաց. «Պիտի սիրես քո Տեր Աստծոն քո ամբողջ սրբով, քո ամբողջ հոգով ու քո ամբողջ մտքով: Այս է մեծը և առաջին պատվիրանը. և երկրորդը սրա նման է. պիտի սիրես քո ընկերոջը, ինչպես քո անձը: Այս երկու պատվիրաններից են կախված ամբողջ Օրենքը և մարզարեները» (հմնդ. Մատթ. 22:34-40):

Եվ օրենսգելքը լսելով այս բաններն ասաց. «Լավ է, Վարդապետ, ճշմարտությամբ ասացիր, թե նրան ամբողջ սրբով, ամբողջ գորությամբ, ամբողջ մտքով սիրելը, ինչպես և ընկերոջն իր անձի պես սիրելն առավել է, քան ողջակեզզները և զոհելը»: Եվ Հիսուս դրեսնելով, թե նա իմաստությամբ պատասխան դրեց, նրան ասաց. «Եթու չես Աստծո արքայությունից» (Մարկ. 12:32-34):

Հիսուս դրեց այս նույն պատասխանը նաև հարուսար երիտրասարդին, ով հարցրեց նրան. «Քարի վարդապետ, ի՞նչ բարիք գործեն, որ հավիտենական կյանքն ունենամ»: Եվ նա նրան ասաց. «Եթե կամենում ես հավիտենական կյանք մփնել, պահի՛ր պատվիրանները և պիտի քո ընկերոջը քո անձի պես սիրեն»: Երիտրասարդը նրան ասաց. «Այդ բոլորը իմ մանկությունից ի վեր պահել եմ. արդ, ել ի՞նչ բանով պակաս եմ դեռ»: Հիսուս նրան ասաց. «Եթե կամենում ես կարարյալ լինել, գնա վաճառի՛ր քո ունեցվածքը ու քո՛ր աղքատներին. և երկնքում զանձեր կունենաս. և դու արի՛ իմ եփելից»: Երբ երիտրասարդն այս խոսքը լսեց, դրվագած գնաց. որովհենք շար հարստություն ուներ (հմնդ. Մատթ. 19:16-22):

Աշակերդները դրեսնելով այս, ասացին. «Ահավասիկ, մենք թողեցինք ամեն բան և եկանք քո եփելից. արդ, մենք ի՞նչ կունենանք»:

Հիսուս նրանց ասաց. «Ճշմարիք եմ ասում ձեզ, ամեն ոք, որ թողել է դուն կամ եղբայրներ, կամ քոյրեր, կամ հայր, կամ նայր, կամ կին, կամ որդիներ, կամ ազարակներ՝ իմ անվան համար, հարյուրապարիկ պիտի սրանա և հավիտենական կյանքը պիտի ժառանգի» (հմնդ. Մատթ. 19:28-30):

Հիսուս ասաց Իր եկեղենորդներին, թե ինչ է նշանակում դատնալ Իր աշակերդը. «Եթե մեկը կամենում է գալ իմ եփելից, թող ուրանա իր անձը, թող վերցնի իր խաչը և զա իմ եփելից, որովհենք ով կամենա իր անձը փրկել, այն կլորցնի, և ով ինձ համար իր անձը կորցնի, կզբնի այն: Ի՞նչ օգուտ է մարդուն, եթե ամբողջ աշխարհը շահի, բայց իր անձը կորցնի. որովհենք մարդ ի՞նչ ունի փալու իր անձի փոխարեն: Ով որ ամոյ համարի ինձ և իմ խոսքերը, մարդու Որդին ել նրան պիտի ամաչեցնի, երբ զա փառքովն իր Հոր և սուրբ հրեշտակների» (հմնդ. Մատթ. 16:24-26 և Մարկ. 8:36-38):

Հիսուս Քրիստոս և փասներկու առաքյալները

Մեկ այլ անգամ Հիսուս պարմեց մի դեպք նրա մասին, ով գործեց այնպես, ինչպես Ինքը կցանկանար, որ աշակերտները գործեին: Այս պարմությամբ Նա պարասխանեց օրենսգևի այն հարցին, թե ինչ է նշանակում լինել ճշմարիկ ընկեր մյուսների համար: Հիսուս պարասխանեց և ասաց. «Մի մարդ Երուսաղեմից Երիքով էր իշնում և ընկավ ավազակների ձեռքը, որոնք նրան մերկացրին, վիրավորեցին և կիսամեռ թողեցին ու զնացին: Պարահեց, որ մի քահանա նոյն ճանապարհով իշնի. նրան դեսավ և թողեց անցավ. նույնպես և մի դեսպացի նոյն գրեղով անցնելիս, դեսավ և թողեց անցավ: Մի սամարացի, որ ճանապարհորդում էր, եկավ նոյն գրեղով նրա մով և գրեսնելով նրան՝ գրաց: Եվ մոփենալով՝ կապեց նրա վերքերը, վրան ձեթ ու զինի ածեց և դնելով նրան իր գրասփի վրա՝ գրարավ մի իշեան և խնամեց նրան: Եվ հաջորդ օրը, երբ դուրս էր զալիս այնքենից, իշեանափիրոջը երկու դահեկան հանեց պվեց և ասաց. «Խնամի՛ նրան և ինչ որ ծախսես դրա վրա, իմ մյուս անգամ զալուն կհարուցեմ քեզ»: Արդ, ըստ քեզ, այդ երերից ո՞րը մերձավորի պես վերաբերվեց նրան, ով ավազակների ձեռքն էր ընկել»: Եվ սա ասաց. «Նա, ով նրան բարիք արեց»: Հիսուս նրան ասաց. «Գնա՛ և դու նո՛յն ձևով արա» (**հմնպ. Ղուկ. 10:30-37**):

ՔԻՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Ի՞նչ եր կարծում, Հիսուս ինչո՞ւ օրենսգետին ասաց. «Ճեռու չես Ասպծո արքայությունից:

թ/ Հիսուս հասպարում է երեք պարտականություններ կամ պայմաններ աշակերտների խմբին պարկանելու համար (որոնք վերաբերում են ոչ միայն 12 առաքյալներին, այլ՝ ամրող ժողովրդին): Առաջինը, ասաց նա, Ասպծուն և ընկերոջ սիրելն է: Որո՞նք ենք մյուս երկուսը:

զ/ Հիսուս ասում է. «Ովքեր կամննում են փրկել իրենց կյանքը, պիտի կորցնեն այն և ովքեր կամննում են կորցնել իրենց կյանքը, պիտի զբնեն այն»: Ի՞նչ եր կարծում, Նա ի՞նչ նկատի ունի այս ասելով: Արդյո՞ք մահանալը միակ ճանապարհն է «կորցնելու» ձեր կյանքը:

դ/ Ինչպես է սամարացին պարմվածքում իրագործում այն պարպականությունը, որը Քրիստոս պարվիրում է մեզ:

ե/ Երբ ընթերցում ենք Տիրոջ ուսուցումների մասին պարումները, այն մեզ օգնում է հասկանալ, թե ինչու է Նա բերում այս կամ այն օրինակը: Օրինակ՝ Նա խոսում է խաղողի որթի, ոչխարի և խոյի մասին, որովհետք Նրան լսողները մարդիկ են, ովքեր աճեցնում են պարուղներ և պահում անսատուններ:

Բարի սամարացու պարմվածքում Հիսուս նույնպես խոսում էր այնպես, որ իրեն լսողները հասկանային: Օրինակ՝ Երուսաղեմի և Երիքովի միջև ընկած ճանապարհը քաջ հայփնի էր իր վրանզավորությամբ և շար ավազակներով: Ճանապարհորդի համար քավական մեծ համարձակություն էր միայնակ կանգ առնել այդ ճանապարհին որևէ պարճառով:

Ունկնդիրը նաև զիմեր, որ իրեա քահանաները և դեսպացիները (գրաճարի սպասավորներ) իրենք իրենց չեն պղծի՝ ձեռք մեկնելով և շոշափելով մեռած մարդկանց: Պարմվածքում նշված երկու անցորդները գուցե մրածել են, թե ճանապարհի վրա ընկած վիրավոր մարդն իսկ մեռած է:

Ինչպես են այս փասփերն օգնում մեզ հասկանալ Հիսուսի պարզամն այն մասին, որ աշակերդ դառնալու այնքան էլ հեշտ ու պարզ որոշում չէ, որ կայացնում ենք:

A ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ԴԱՎԱՏՔԸ

Այն մարդիկ, որոնց մենք սուրբ ենք ճանաչում նրանք են, ովքեր իրոք փորձեցին ապրել որպես Հիսուս Քրիստոսի աշակերդներ: Եկեղեցու պարմության ամբողջ ընթացքում միշտ եղել են սրբեր: Մարտիրոսների մեջ, ովքեր իրենց կյանքը փոխեցին հանուն հավաքի, կան սրբեր, որոնք միասին դառապանքների ննջարկվեցին և միմյանց քաջալերեցին չնահանջել:

Այդպիսի մի խումբ հայրնի է Սեբաստիայի քառասուն մանուկներ անունով: Մեր Եկեղեցին այսպես է կոչել սուրբերի այս խմբին: Նրանք զինվորներ էին, և նրանցից շատերը դարձելով ավելին չեն, քան դուք և ձեր դասընկերները:

Ահա նրանց «վկայախոսությունը», որը կօգնի ձեզ սովորել ավելին նրանց մասին: Զեր ուսուցիչը կուղղորդի ձեզ այդ հարցում:

ՄԵԲԱՍԻԱՅԻ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐԸ

1. Այն օրերին, երբ Կոստանդին Մեծը քրիստոնեությունը Հռոմեական կայսրության մեջ ազատ հռչակեց, նա երկրի կառավարումը մեկ ուրիշի հետք էր իրականացնում: Կային երկու աթոռակալ կայսրեր:

2. Մյուսի անունը Լիկիանոս էր: Նա հեթանոս էր, և կայսրության՝ իր իշխանության դակ գտնվող դարածում չէր ցանկանում, որ քրիստոնեությունը դեղ գտնի:

3. Լիկիանոսը հրաման արձակեց, որ որևէ քրիստոնյայի թույլ չպրվի ծառայել իր բանակում: Նա վախենում էր, որ քրիստոնյա զինվորները միավորվեն և մերժեն երկրագեղ հեթանոս չասրվածներին ու բանակում խռովություն ու ապսրամբություն բռնկվի:

4. Նարկապես մի գնդի համար Լիկիանոսի այս հրամանը հուզումների դեղիք դրվեց: Այս գունդը 40 հոգանոց բանակային լեզեն էր, և գոյնվում էր կայսեր անմիջական հրամանագրադրյան ներքո: Սակայն նրանք բռլորն էլ հավաքարիմ քրիստոնյաներ էին:

5. Այս քառասուն երիտրասարդներն այնքան լավ էին ճանաչված իրենց քաջարի ողով և եղբայրական զգացումներով, որ կրում էին «կայծակնային գունդ» մականունը:

6. Ինչպես նրանք պիտի հաշվվեին կայսեր այս անցանկալի, նոր հրովարդակի հետք: Նրանց հրամանագրադրյան փորձեց հորդորել նրանց, որպեսզի հրամարվեն իրենց հավաքից կամ գոնե ձևացնեն, որ այս քրիստոնյա չեն: Ինչո՞ւ փշացնել ուազմական պայծառ ապագան՝ ահա այն հարցը, որ դրվագ էր նրանցից յուրաքանչյուրի առջև:

7. Երիտրասարդները մեծապես հարցականի դակ դրվեցին և դադարապահեցին խիստ պայմանների: Նրանց սպառնացին և զգուշացրեցին, որ կզրկվեն հարգալից և գորեն հռոմեական զորքի անդամներին դրվող հագուկ բռլոր արգունություններից:

8. Բայց նոյնիսկ պարզի, բանքարկության և գումարների դակ գնդի զինվորները չեն ուրանում իրենց հավաքը: Նրանք բռլորով միարանված էին իրեն մեկ անձ՝ հորդորելով իրար լինել ուժեղ և առանց վախի կամ ուժասպառ լինելու դիմադրել իրենց հեթանոս վերադասների փորձությունները:

9. Բանակի հրամանագրաները զգիպեին ինչ անել: Կայսեր հրամանին շինազարդներին անթույլագրելի էր: Մինչդեռ այս երիտրասարդներն ամբողջ զորքի ամենալավ և ամենահարզված զինվորներից էին, և նրանց կորուսքը ծանր պիտի լիներ:

10. Խիստ ձմեռ էր: Ամիսներն անցնում էին, և քրիստոնյա զինվորները դակ գնդի զինվորները չեն ուրանում իրենց քրիստոնեական հավաքը: Նրանք հրամարվում էին կայսերը պարիվներ մագուցել իրենց Տեր Հիսուս Քրիստոսից ավելին: Նրանց որոշումը փոխելու ամեն շանք ապարդյուն էր անցնում:

Սուրբ Քառասուն Մանկունք, հայոց եկեղեցին Միջան, Իգրածիա

18. Առավորյան դիմումները և քաղաքում ապրող փեղացիները ցնցված են փեսնելով, որ երիտասարդները դեռ կննդանի են: Կայսերական հրամանափառը որոշեց կորուրել նրանց ուրբերը և շարունակ նրանց մարմինները ջրի մեջ խնդրվելու համար, որպեսզի փեղացի բրհագոնյաները չկարողանային գլուխ նրանց մարմինները:

19. Բայց եթք քրիստոնյաները զիշերով զաղպնի որոնեցին նրանց մութ ջրերի մեջ, նրանց ոսկորներն սկսեցին փայլել, և հեշտությամբ զբնվեցին ու հավաքվեցին: Ապա քահասուն մարդիրոսներին քրիստոնեավայել կերպով թաղեցին:

20. Այսպիսով, Սեբաստիայի քառասուն մանուկներ կոչվող երիտասարդները պահեցին իրենց կյանքը հանուն Քրիստոսի 320 թվականին: Մեր Եկեղեցին ամեն գրաքի Մեծ Պահքի 5-րդ շաբաթ օրը քոնում է նրանց խնկելի հիշատակը:

11. Զկար այլ նղանակ, քան երիւասարդներին ուժով սփիպել հնազանդվելու կայսեր հրամանին կամ մահապարժի ննթարկել նրանց այդ չանելու համար: Որոշվեց նրանց ննթարկել ծանր պարժի, որը նրանց կրաներ մահվան, եթե չուրանային Քրիստոսին:

12. Զմուն մի ցրտաշունչ գիշեր երիվասարդներին վարան սառցակալած լճի մոք: Սառույցը կուրրված էր, և նրանց արիպեցին ահավոր սառը ջրի մեջ մփնել: Նրանք պիտի կանգնեին այնպեղ մինչև մահանալը: Զինված պահակներն ուշադիր հսկում էին:

13. Մի վիթխարի, բոցկլպան կրակ վառեցին լճի մոփ գպնվող բաղնիքում: Երիկասարդներին զինվորներն ասացին, որ կարող են դուրս գալ ջրից եթք ուզեն և միննեն տաք բաղնիք: Այդ դեպքում իրենց կյանքը կինայվեր, եթե պարզապես պարշաճ պաշտամունք և երկրպագություն մասրութեին կայսեր:

14. Ի զարմանս հսկիչների, Երիվասարդները հրաժարվեցին դուրս գալ լճից: Նրանք միասին այս ու այն կողմ շարժվելով՝ բաջակերում էին իրար խռով, երգում հոգևոր երգեր և մրմնջում աղոթքներ:

15. Մինչ պահակները դիմում էին, գրեան, թե ինչպես քառասուն թագեր երևացին երիվասարդների գլուխներին: Եթզ, աղոթքը և սրբապնորդ կանչերը շարունակվում էին, երբ զիշերը գնալով ավելի ու ամենի լու գրտում:

16. Ի վերջո Նրիպասարդներից մեկն այլս չղիմացավ: Նա սառած լճից վազեց բաղնիք՝ փարանալու, քանի որ այլս չղիմացավ իր եռբարների և Քրիստոսի հետ կանգնելուն:

17. Պահապաններից մեկը դարձի եկավ՝

ԴԱՍ 31

Ահա սրբերի հիշապակին ձոնված շարականի առաջին դրունը.

Թարգմանություն.

«Այսօր անմարմին դասերի (իրեշտակներ) հետ պարում են նրանք, ովքեր Սնբասփիայում ճգնությամբ պարերազմելով հաղթեցին թշնամուն. սրանց բարեխոսությամբ Տե՛ր, ինային մեզ»:

! ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Ձեր դասընկերով զրոցեք քառասուն մանկանց պարմության շորջ: Կարծո՞ւմ եք, որ նրանք իրականացրեցին այն երեք պայմանները, որ Քրիստոս փվեց մարդկանց՝ դառնալու Իր աշակերպները: Եթե այս, ապա ինչպես նրանք իրազործեցին դրանք:

Այս դասի սկզբում անդրադարձանք համայնքին կամ խմբին պարկանելու որոշ առավելություններին և պարփականություններին: Կարծո՞ւմ եք, որ քառասուն մանուկները օգֆվեցին առավելություններից: Կարծո՞ւմ եք, որ նրանք իրականացրեցին պարփականությունները: Ինչպես արդահայփվեց նրանց կողմից Քրիստոսի աշակերպները լինելու հանգամանքը: Գրոցեք ձեր պարասիանները հիշյալ հարցերի առչու:

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Նկատի առեք հետքյալ հարցերը՝

Ինչպես է Հիսուս Քրիստոս կանչում քեզ՝ հետքելու Իրեն, դառնալու Իր աշակերպը: Ո՞ր հավկությունները և կարողությունները կարող են օգնել ձեզ հետքելու Տիրոջը և իրականացնելու Նրա գործը: Գրոցեք կամ պարկերեք ձեր պարասիանները հիշյալ հարցերի վերաբերյալ: Գուցեք կցանկանա՞ք նաև քննել ձեր պարասիանները դասարանի հետ:

ՇՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Այս պարապմունքի համար ձեռքի դրակ ունեցեք Ասրբածաշունք: Ընդունիքի հետ զրոցեք Հիսուս Քրիստոսի աշակերպը լինելու շորջ: Օգբագործեք Ասրբածաշունքը և կարդացեք աշակերպների ունեցած որոշ փորձառությունների մասին:

Մաքրելու 26:56 համարում կարդում ենք, որ աշակերպները միշտ չեն, որ հավաքում են, քաջ են և հնագանդ: Երբեմն մենք ևս կարող ենք ձախողվել:

Մարկոս 7:5 համարում ասվում է, որ մարդիկ հաճախ քննադարում են աշակերպներին: Մեզ նույնպես կարող են քննադարել:

Հովհաննես 4:27 համարում ընթերցում ենք, որ երբեմն աշակերպները ցնցված են և շփոթված Հիսուսի արարքներից: Միշտ չեն, որ մենք կարող ենք հասկանալ Ասրբոն ուղիները:

Գործք 13:52 համարում նկարագրվում է աշակերպներին Ասրբոն փված հրաշալի շնորհների մասին: Մենք կարող ենք վսպահ լինել, որ Ասրբած մեզ նույնպես խոսքանում է հրաշալի շնորհներ դրակ:

Քննարկեք ձեր ընդունիքի անդամների ունեցած նմանադրիալ փորձառությունների վերաբերյալ որոշ եղանակներ: Միասին հորինեք մի աղոթք՝ խնդրելով Ասրբոն իմասպությունը Հիսուս Քրիստոսի աշակերպները դառնալու մեր ձգիւման համար: Պարապմունքը եղբափակեք՝ միասին ընթերցելով **Հովհաննես 13:35** համարը, որում Հիսուս պարմում է մեզ Իր աշակերպները դառնալու ամենակարևոր պարփականի մասին:

ԱՌՈՅՔԸ ԵՎ ՊԱՇՔԸ ՈՐՊԵՍ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԴԱՍԻԱՐԱԿ

**«Տէ՛ր, լսի՛ր աղոթքն իմ, քո ճշմարդությամբ ականջը
դիր իմ խնդրանքին, քո արդարությամբ լսի՛ր ինձ»
(Մադան 142:1):**

D ԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Հնկերությունը գրավում է կյանքի մեծ մասը:
Մենք բոլորս ցանկանում ենք ունենալ ընկերներ և
փնտրում ենք ընկերությունը: Մեզանից ոմանք ու-
նեն շաք ընկերներ, ոմանք էլ՝ թիչ կամ մեկ ընկեր:

Հնկերության ամենակարևոր դրսնորումներից
մեկն էլ հաղորդակցությունն է: Հնկերներն այն մար-
դիկ են, որոնց հետ կարող ենք, իրոք, հաղորդակց-
վել, որովհետք նրանք հասկանում են մեզ:

Չեր ուսուցիչը կրամանի դասարանը խմբերի:
Չեր խմբի հետ նայեցեք հետեւյալ ցանկին և որոշեք,
թե ընկերների հետ հաղորդակցության որ
դրսնորումներն են ամենակարևորները: Թվագրեցեք դրանք ըստ կարևորության՝ սկսած մեկից: Ավելացրեք ուրիշ կետեր, եթե ցանկանաք:

Հնկերների հետ հաղորդակցվելու ամենա-
կարևոր դրսնորումն է՝

_____ Կարողանալ գրուցել անձնական բանե-
րի մասին առանց բաշվելու, մեղադրվելու կամ
ծաղրվելու:

_____ Պահել միմյանց զադարնիքները:

_____ Գործել միասին /սովորել, գնալ եկեղեցի,
մարզվել, միջոցառումների մասնակցելն այլն/:

_____ Իմանալ, որ կարող եք իրար կանչել օգ-
նության, երբեմ որ կարիք լինի՝ ցերեկ կամ զիշեր,
ցանկացած դեպքում:

_____ Ունենալ մականուններ կամ հավուկ բա-
ռեր, որոնք միայն դուք և ձեր ընկերներն են օգտա-
գործում և հասկանում:

Այլ բան: _____

Մեկ այլ բան: _____

Չեր գրածն ընդմիջմանը քննարկեք դասարա-
նում:

Ավարեւոր ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Կեղծավորներ (հունարենում՝ *κηρυκηφեῖοι*) - հունարեն բառը

սկզբնապես նշանակել է դերասան, այսինքն այն մարդկանց, ովքեր դերեր էին կապարում, ինչը չէր ներկայացնում նրանց իրական անձը կամ կյանքը: Այժմ այն ձեռք է բերել նոր իմաստ, որով բնորոշվում է այն մարդը, ով միայն ձևացնում է մի բան անելիս կամ անում է արդարուստ՝ այլ ոչ ներքին համոզումով: Այս դեպքում Հիսուս օգտագործում է այն մարդկանց համար, ովքեր գործում են պատրանք սպեղծելու կամ ուրիշների վրա գովավորություն թողնելու համար:

ԱՄՎԱԾԱՇԽԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Իաղորդակցությունն Աստծո հետ տեղի է ունենում աղոթքի միջոցով: Այս պատմությունը բացահայտում է Հիսուսի ուսուցումը, թե ինչպես պետք է աղոթենք մեր Երկնավոր Տորը:

Աղոթքի մասին ուսուցանելով՝ Հիսուս ասաց. «Եթք աղոթես, չինես կեղծավորների նման, որոնք սիրում են ժողովարաններում և հրապարակների անկյուններում աղոթքի կանգնել, որպեսզի մարդկանց երևան. ճշմարիք եմ ասում ձեզ, այդ իսկ է նրանց վարձը: Այլ դու երք աղոթես, մտի՛ր քո սենյակը, փակի՛ր քո դռները և ծածոնիկ աղոթիք քո Տորը, և քո Տայրը, որ գիւնում է, ինչ որ ծածուկ է, կիապուցի թեզ հայփնապես»:

Աղոթք անելիս շաբախոս մի՛ լինեք ինչպես հեթանոսները, որովհետք նրանք կարծում են, թե իրենց շաբ խոսքերի պատճառով լսելի կլինեն: Արդ, նրանց չնմանվե՛ք, որովհետք ձեր Տայրը գիտե, թե ինչ է ձեզ պետք, նախքան որ դուք նրանից մի բան ուզեր: Եվ արդ, դուք այսպես աղոթեցեր.

Տայր մեր, որ Երկնքում ես. սուրբ թող լինի քո անունը. քո թագավորությունը թող զա. քո կամքը թող լինի Երկրի վրա, ինչպես որ Երկնքում է. մեր հանապազօրյա հացը գոնիր մեզ այսօր. և

ներիր մեզ մեր հանցանքները, ինչպես որ մենք ենք ներում նրանց, որ հանցանք են զործում մեր դեմ. և մի փառ մեզ փորձության, այլ փրկիր մեզ չարից. որովհետք քոն է թագավորությունը և զորությունը և փառքը հավիպանա. ամեն:

Եթե դուք մարդկանց ներեք իրենց հանցանքները, ձեր երկնավոր Հայրն է ձեզ կների: Իսկ եթե դուք մարդկանց չներեք իրենց հանցանքները, ձեր Հայրն է ձեզ չի ների ձեր հանցանքները:

Եթե ծոմ պահեք, փրփմերես մի՛ լինեք կեղծավորների նման, որոնք իրենց երեսները այլանդակում են, որպեսզի մարդկանց այնպես երևան, թե ծոմ են պահում. ճշմարիփ եմ ասում ձեզ, ա՞յդ իսկ է նրանց փարձը: Այլ երբ դու ծոմ պահես, օդի՞ր քո գլուխը և լվա՛ քո երեսը, որպեսզի չերևան մարդկանց որպես ծոմ պահող, այլ քո Հորը՝ գաղփնաբար. և քո Հայրը, որ գլուխում է, ինչ որ ծածուկ է, կհագուցի քեզ» (հմմ. Մագթ. 6:5 -18):

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Երկու անգամ այս հարվածում Հիսուս ասում է, որ ովքեր աղոթում են ցուցադրության համար «այդ իսկ է նրանց վարձը»: Ի՞նչ եք կարծում, սրանով ի՞նչ եք ուզում Նա ասել:

թ/ Տերունական աղոթքի մեկ շաբ կարևոր մասն այն է, որ Հիսուս պարվիրում է մեզ Ասպծուն դիմել որպես «մեր Հայր»: Նա փախի է մեզ Ասպծուն դեպ հաղորդակցվելու մի նոր եղանակ: Մենք հրավիրված ենք այնքան հարազար դառնալու Ասպծուն դեպ, որ Նրան կոչենք «Հայր» կամ «Հայրիկ»:

թ/ Մինչ Քրիստոսի գալուստը Ասպծուն ժողովուրդը զգիտեր, որ կարող է դիմել ահազդու Տիրոջը՝ իբրև «Հայր»: Ինչո՞ւ եք կարծում, որ Ասպծուն հետ այս նոր հաղորդակցվելու եղանակը կարևոր է քրիստոնյաներիս համար:

գ/ Տերունական աղոթքի մեկ այլ կարևոր հարված է՝ «Սուրբ թոռ լինի Քռ անունը» կապակցությունը: Սուրբ հոչակել մեկին նշանակում է պարվել և ընդունել նրան՝ որպես սուրբ: Սա ի՞նչ է ասում մեզ այն մասին, թե ինչո՞ւ պետք է կամ չպետք է զործածներ Ասպծուն անունը:

ԷԱՅԱՆՁԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՀԱՎԱՏՔԸ

Հիսուս հաղորդակցվելու օրինակ դպից մեզ Իր ընկերների՝ աշակերտների հետ: Նա Իր ծրագրերը հայդուկ նրանց և կարևոր պարզամ դպից իր առաքելության վերաբերյալ: Կարդացեք Հովհաննես 15:15 համարը: Հիսուսի խոսքերն ի՞նչ են ասում մեզ աշակերտների հետ՝ Իր հաղորդակցության և ընկերության մասին:

Մեր Եկեղեցում Սուրբ Գրիգոր Նարեկացու բնորոշմամբ աղոթքը երբեմն նկարագրվում իբրև «սրբի խորքից բխող խոսք Ասպծուն հետ» կամ «Ասպծուն ներկայության մեջ զբնվել»: Մենք աղոթում ենք, որպեսզի կարողանանք սովորել և կարարել Ասպծուն կամքը մեզ համար:

Սաղմոսների գիրքը մեծապես օգլագործվում է մեր Եկեղեցու բազմաթիվ աղոթքներում: Դրանցից շաբերը նույնպես խոսում են աղոթքի մասին:

ԴԱՍ 32

Ուսուցիչը ձեր խմբին կփա մի ծրար՝ Սաղմոսներից քաղված կես-գոռղերով: Տեսներ, եթև ձեր խումբը կարող է առաջինը համապատասխանեցնել դրանք սպորտ ցանկագրված կես-գոռղերի հետ: (Ցանկագրված բոլոր գոռղերը նրանց երկրորդ մասերն են): Ճիշտ գրեցեք երկրորդ կեսները ծրարի յուրաքանչյուր եղի վրա:

ա/ ... Տերը ընդունեց իմ խնդրանքները:

թ/ ... լսիր աղոթքս, որ նենq շրթներով չեն:

զ/ ... այնքան հետացրեց նա մեր անօրենությունները մեզանից:

դ/ ...ձեռքերիս կարկառումն՝ իրքն երեկոյան պատարագ:

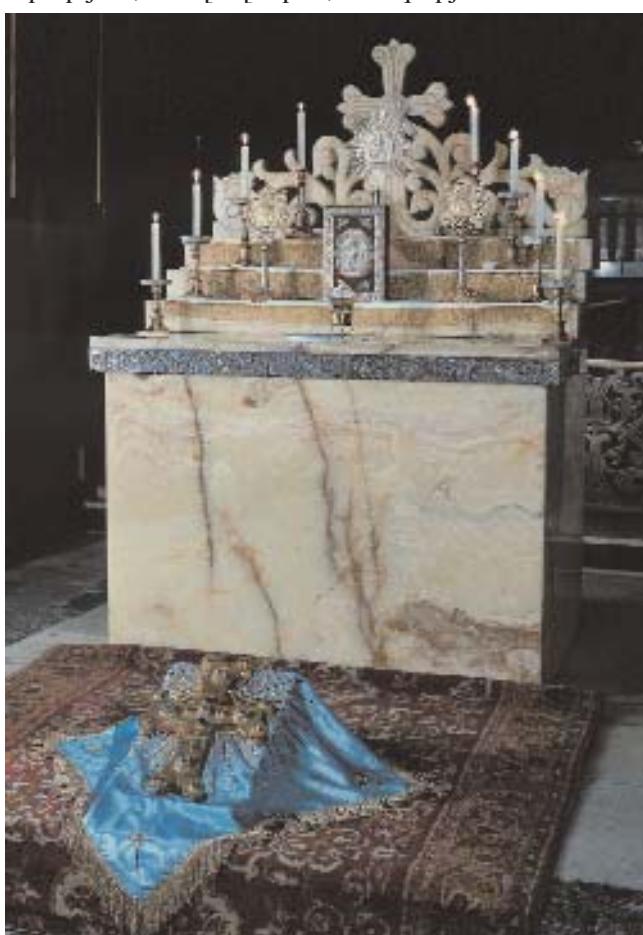
ե/ ...և չարհամարհեց խնդրանքը նրանց:

զ/ ...ինչպես փորձության օրը անապատում:

Բոլոր Սաղմոսները համադրելուց հետո, Աստվածաշնչում վիճակներ Սաղմոսի հետևյալ հղումները և գրեցեր դրանք յուրաքանչյուր սաղմոսի վերջում (16:1), (6:10), (102:12), (140:2), (101:17), (94:8):

Նայասպանյայց Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցին ունի ինը ժամերգություններ ըստ օրվա ժամերի՝ Գիշերային, Առավուրյան, Վրեազալի, ճաշու երրորդ ժամի, ճաշու վեցերորդ ժամի, ճաշու իններորդ ժամի, Երեկոյան, Խաղաղական, Հանգստյան:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Խցման Սուրբ Սեղանը

Վերոհիշյալ ինը ժամերգությունները հնում կապարվում եին ամեն օր: Այժմ ամեն օր առավուրյան կապարվում են Գիշերային և Առավուրյան ժամերգությունները միասին, և Երեկոյան ժամերգությունը՝ Երեկոյան: Մեծ Պահոց օրերին, բացի շաբաթ և կիրակի օրերից, կապարվում են նաև մյուս ժամերգությունները, ըստ հետևյալ կարգի: Գիշերային, Առավուրյան, Վրեազալի ժամերգությունները՝ առավուրյան, ճաշու Երրորդ, Վեցերորդ, Իններորդ և Երեկոյան ժամերգությունները՝ կեսօրին, Խաղաղականը՝ երեկոյան (Երկուշաբթի, Երեկշաբթի և հինգշաբթի), Հանգստյանը՝ երեկոյան (չորեքշաբթի և ուրբաթ կամ ըստ փեղական սովորության):

Իհարկե, Եկեղեցական համայներում ապրող հավաբացյալները մշտապես օգտվում են այս աղոթքներից, որովհետեւ երբ նրանք բացակայում են Եկեղեցուց, հոգևորականներն ամեն օր աղոթում են բոլորիս համար:

Սկսած Գիշերային ժամերգությունից՝ զրեցեք ինը ժամերգությունների անունները՝ ըստ նրանց կարարման հաջորդականության:

1.	4.	7.
2.	5.	8.
3.	6.	9.

| ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Պահը ասբվածպաշտության մաս է կազմում մեր Եկեղեցում: Ինչպես խմացանք այսօրվա մեր դասի Ասպվածաշնչային պատմությունից, Հիսուս Քրիստոս պարվիրում է մեզ պահը պահել, նաև սովորեցնում է, թե ինչպես պահել: Շարերը չեն հասկանում, թե ինչ է պահեցողությունը: Ընդունեցեք պահեցողության լավագույն սահմանումը հետևյալ չորս նախադասություններից և զրիշով շրջանակի մեջ առեք նրա թվագիրը:

ա/ Պահը մեր մնայքերի համար ինքններս մեզ պարմելու մի եղանակ է, երբ հրաժարվում ենք մեր սիրած բաներից:

բ/ Պահը իիշեցնում է մեզ, որ մեր կյանքը կախված է Ասպծուց, այլ ոչ թե աշխարհիկ բաններից (օրինակ՝ վայելքներ, ճոխ ուրբատներ, ավելին քան պահանջվում է ապրելու համար, և զանազան հաճույքներ):

գ/ Պահը բոլորին ցույց տալու մի եղանակ է, որ այս աշխարհը որևէ արժեք և կարևորություն չունի մեզ համար:

դ/ Պահը ուրբերի վրա դրամ չծախսելու, և դրամ խնայելու մի միջոց է:

Քննարկեք ձեր և ձեր դասարներների կարտարած բնույթությունները:

Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցում պահը նաև Ասպծուն մովենալու միջոց է: Ահա թե ինչո՞ւ Հիսուս բազմից հիշաբակում է աղոթքի և պահքի մասին ավելարաններում: Եվ, իհարկե, Ինքն իսկ կարարեց այդ երկուսը: Երբ պահք ենք պահում, ինքններս մեզ հիշեցնում ենք, որ կարող ենք ապրել կյանքում առանց «շոայությունների», ինչպես ցանկազրված է վերևի բ կեպում: Դրանք անհրաժեշտ բաններ չեն և կարող են նույնիսկ հեռացնել մեզ աղոթքից և պաշտամունքից: Բայց մենք չենք կարող ապրել առանց Ասպծու:

Ամբողջ բարված մեջ եկեղեցին սովորաբար առանձնացնում է չորեքշաբթին և ուրբաթը՝ իբրև պահքի հիմնական օրեր մեզ համար: Սա նշանակում է, որ մենք մի կողմ ենք դնում որոշակի բարիքներ և ուրուս ենք շապիք, քան պահանջվում է անհրաժեշտ սնունդ սպանալու համար: Շաբաթվա մեջ այսպես վարվելն օգնում է մեզ մրգաբերել, որ Քրիստոս զոհաբերեց Իր կյանքը մեզ համար:

Եկեղեցին նաև մեզ համար սահմանել է պահքի որոշ շրջաններ մեծ փոններից առաջ: Հիսուս Քրիստոսի Ծննդյան և Ասպվածահայպնության պահքն սկսվում է փոնից հիսուս օրեր առաջ: Մեծ Պահը, որ նախորդում է Ավագ Շաբաթին մինչև Նարության փոնը, փոնում է քառասուն օր: Եթե սրանց էլ զումարենք մյուս մեծ փոններին նախորդող շաբաթապահքերը, արդյունքում սպացվում է, որ եկեղեցական օրացույցով բարված օրերի կեսից ավելին պահքի օրեր են:

Այս շրջանները ժամանակ են բարձրացնելու և պարբռասպվելու զալիք մեծ փոններին: Մենք «դանդաղեցնում» ենք մեր կյանքի ընթացքը, որպեսզի կարողանանք մրգածել այն մեծ շնորհների մասին, որոնք Ասպված պարզեւում է մեզ՝ Իր Որդու ծննդյան, կյանքի և հարության միջոցով:

Այսպիսով, պահքը միայն քիչ ուրեմնու մեջ չի սահմանափակվում: Ահա թե ինչ է ասում Սուրբ Հովհանն Օսկերերանն այս առնչությամբ.

ԴԱՍ 32

«Պահիք եք պահում. ապացուցնք ինձ ձեր զործերով:

- 5 Եթե գլուխում եք աղքափի, խղճացնք նրան և օգնեք այդ անձին:
- 5 Եթե գլուխում եք թշնամուն, հաշվեք:
- 5 Եթե գլուխում եք պափվի արժանացած ընկերոջը, մի՛ նախանձեք նրան:

Պահքը ոչ թե միայն ձեր բերանը պետք է պահի, այլև ձեր աչքերը և ականջները, ձեր ոտքերը և ձեռքերը և ձեր մարմնի բոլոր մասերը:

5 **Թող ձեր ձեռքերը** պահք պահեն՝ հեռու մնալով ազահությունից և սեփական անձի համար բաներ հափշտակելու ցանկությունից:

5 **Թող ձեր ոտքերը** պահք պահեն՝ չզնալով գլուխումները անպափշած ցուցադրություններ ու ներկայացումներ:

5 **Թող ձեր աչքերը** պահք պահեն՝ անպափկառ հայացքով չնայելու մեղսավոր բաների:

5 **Թող ձեր ականջները** պահք պահեն՝ մերժելով լսելու բամբասանքը կամ որիշների մասին չարամիտ խոսքերը: Քանի որ մեզ ավանդվել է. «Ականջ մի՛ դիր սուր լուրերին: հանձն մի՛ առ հօգութ անիրավի անիրավ վկա լինել» (Ելք 23:1):

5 **Արդ, ի՞նչ օգութ ունի պահք պահելը մսից և թոշուններից, եթեն մենք խայթում և հոշոգում ենք իրաք:**

Ձեր դասընկերների հետ քննարկեք Սուրբ Հովհան Ոսկեբերանի խոսքերը: Կարո՞ղ եք օրինակներ բերել պահքի այն գլուխումներից, որի մասին նա խոսում է: Գրեցեք երկու օրինակ՝ ինչո՞ւ է ասում, որ մեր պահեցողության ապացույցը մեր զործերն են, այլ ոչ թե մեր ուրբելը կամ չուրբելը:

Ձեր խմբով պարբռասպեցեք երևիք բոպեանոց բնմադրություն, որը կներկայացնի Սուրբ Հովհան Ոսկեբերանի նկարագրած պահեցողությունը: Նկափի առևիք հելքեյալ հարցերը՝

5 Որո՞նք են այն յուրահապուկ եղանակները, որոնք Սուրբ Հովհան Հայրապետն առաջարկում է մեզ՝ մյուսների հետ վերաբերվելու համար:

5 Ինչպես կմեկնարաններ Հովհան Ոսկեբերանի ասածները՝ մեր ձեռքերով, ոտքերով, աչքերով և ականջներով պահք պահելու մասին:

Պարբռասպ եղեք ներկայացնելու ձեր պիեսը դասարանին:

Ծաղկող՝ Մովսես, Սր. Հովհան Ոսկեբերան, Երևան, ձեռ 1512, 274ա, Հայսմավորք, 1689թ.

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Մտածեցեք Սուրբ Հովհան Ռոկերերանից մեջթերված վերջին փողի մասին. «Արդ, ինչ օգուր ունի պահը պահելոր մսից և թռչուններից, եթև մենք խայթում և հոշովում ենք իրաք»:

Սա ինչպես կօգնի ձեզ պարապահանելու նրան, ով չի հասկացել, թե ինչ է պահքը, և թերևս կարծում է, թե այն միայն մի շարք կանոններ են՝ ուժեկիքի հետ կապված:

Ինչպես են Սուրբ Հովհանի խոսքերը ներգործում ձեր կյանքում: Լինո՞ւմ են արդյոք դեպքեր, երբ դուք կամ մյուսները «խայթում և հոշովում եք իրաք»: Ռոկերերան Տայրապետի խոսքերը ձևակերպեցեք ձեր սեփական բառերով, ապա խորհեցեք այն եղանակների մասին, որոնցով կկարողանաք փոխել իրավիճակները, երբ որիշների կողմից մարդիկ «խայթվում և հոշովվում են»:

ՇՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Պարբռապ ունեցեք Ասպրվածաշունչը, ինչպես նաև թուղթ ու մաքիք ընդանիքի յուրաքանչյուր անդամի համար:

Միասին կարդացեք այս շաբաթվա դասի Ասպրվածաշնչային պարմության հապրած՝ Մաքրելու 6:16-18: Այս փողերը պարմում են մեզ, որ մենք չպետք է ցուցադրենք մեր ջանքերը աղոթելու, բարիք գործելու և չափավոր ուժելու ժամանակ: («Պահը պահեն» կարող է նշանակել այս բոլորը: Մենք պահը ենք պահում ինքներս մեզ հիշեցնելու համար, որ մեր կյանքը կախված է Ասպրուց):

Այս փողերը «գործի» վերածելու համար թող ընդանիքի յուրաքանչյուր անդամ ընդունի իր սրանձնած պահիք դրսակը: Արանով նրանք պետք է օգնեն մեզ ուրիշին և ինչի մասին որևէ մեկին չպիքի պարմեն: Այն կարող է նաև լինել ավելի աղոթելու և ավելի Սուրբ Գիրք կարդալու հանձնարարություն: Արանք նոյնպես շաբ կարենք մասեր և պահեցողության: Ընդանիքի անդամներից ոմանք գուցե որոշեն անել այս բոլորը:

Թող ընդանիքի յուրաքանչյուր անդամ դրված թղթի վրա գրի առնի իր «պահեցողության ծրագիրը»: Նրանք պետք է պահեն թուղթն այնպես, որ միայն իրենք կկարողանան դրսնել և որպեսից այն պիքի հիշեցնի իրենց որոշման մասին: (Փոքրերը կարող են շշնջալ իրենց ծրագիրը ընդանիք ավագ անդամներին, ովքեր պիքի խոսքանան այն զաղբնի պահել):

Միասին աղոթեցեք՝ խնդրելով Ասպծո օգնությունը ձեր պահեցողության ծրագիրն օրինելու համար: **Սաղմոս 50:12-14** համարները ձեզ համար կարող է լավ աղոթք դառնալ. «**Իմ մեջ մարուր սիրք հասպարիք, Ասպրված, և արդար հոգի նորոգիք իմ որովայնում: Մի՛ զցիր ինձ, Տե՛ր, քո երեսից և սուրբ Տողիդ մի՛ հանիր ինձնից: Ինձ փրկության ցնծություն փուր, և քո փիրական Տողով հասպարիք ինձ»:**

ՏԻՐՈՉ ՀԱՂԹԱԿԱՆ ՄՈՒՏՏՔԸ ԵՐՈՒՍԱԼԵՄ

**«Օրհնություն Դավթի Որդուն, օրհնյալ է նա, որ զալիս է
Տիրոջ ամուսով, օրհնություն՝ բարձունքներում»
(Մատթ. 21:9թ):**

▷ ԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Ի՞նչ է նշանակում առաջնորդել: Մտարերեք ձեր ճանաչած մեկ կամ երկու առաջնորդների: Ո՞ր հարկանիշներն են օգնում նրանց դատնալու լավ կամ վար առաջնորդներ: Ի՞նչն է նրանց դարձնում ազդեցիկ կամ ոչ ազդեցիկ: Ի՞նչ դժվարությունների են նրանք հանդիպում և ինչպես են զլուխ հանում դրանցից:

Ահա մի զրոյց նրա մասին, ով փափազում է դատնալ առաջնորդ: Նայեք, թե այս զրոյցն ի՞նչ է ասում առաջնորդի անհրաժեշտ հարկանիշների մասին:

Վրաջին ընկեր. Վյապիսով, Մինաս, դու հոյս ունեիր, որ կընդրվես որպես մեր զյուղապետ: Մեծ գործ է: Ռուսով եմ, որ պիտի փորձես արդար լինել բոլորի հանդեա:

Մինաս. Վյո՛, իհարկե: Ես խոսքումներ եմ դպի շաբ-շապերին և պիտի պահեմ բոլոր խոսքումներս:

Երկրորդ ընկեր. Լավ, դա զուցե դժվար լինի: Նկարի ունեմ, որ եթե դու զոհացնես խանութպաններին, անասնապահները կարող են ուրախ չլինեն: Ի վերջո, նրանց ակնկալիքները փարբեր են:

Մինաս. Նարց չկա: Ես ուշադիր եմ եղել և հասրափ բաներ չեմ խոսքացել:

Երրորդ ընկեր. Ինչպես կվարվես քաղցրախոս վաճառականների հետ, ովքեր խարում են մարդկանց և վաճառում վագրորակ ապրանքներ:

Մինաս. Ի՞նչ կարող եմ անել: Եթե զայրացնեմ վաճառականներին, նրանք ինձ կողմ չեն քվեարկի: Նրանք փալու շաբ գումար ունեն, որով ես չեմ կարող ինձ թույլ դրանց ինձ դեմ դարձնել:

Չորրորդ ընկեր. Թերևս, դու պիտի եւ որոշես, թե ինչ պետք է անենք զյուղապետարանի կաթող դասնիքի համար:

Մինաս. Օ՛, ո՛չ: Ես կթողնեմ այդ որոշումը մեկ ուրիշին: Ես չեմ ցանկանում վիրավորել այն մարդկանց, ովքեր վերջին անգամ նորոգեցին դասնիքը: Չնայած պետք է ընդունեմ, որ նրանք լավ գործ չեն արել:

Վրաջին ընկեր. Ռուսով եմ, որ պիտի ծրագրես կանաչ դաշտերում բացույա ինջույքներ ու պարեր կազմակերպել:

Մինաս. Վյո՛, անջուշը: Խնջույքները բոլորին ուրախացնում են:

Երկրորդ ընկեր. Խնջույքներ զյուղի կանաչ դաշտերո՞ւմ: Բայց մենք կարիք ունենք բարեկավելու մեր դպրոցի պայմանները: Մենք պետք են համոզված լինենք, որ զյուղի բոլոր ընդառնիքներն ունեն բավարար ապրուսել: Դա շաբ ավելի կարևոր է, քան խնջույքները:

Երրորդ ընկեր. Վյո՛, և ի՞նչ կանես մեր հարկերի առնչությամբ: Ինչպես պիտի բավարար գումար հայթայթենք, որպեսզի զյուղը կարողանա վճարել իր պարփերը:

Չորրորդ ընկեր. Դպրոցներ ու հարկեր ո՞ւմ է պեսք: Խնջույքներն ամբողջ գյուղին ավելի կզկարացնեն: Նոր շորեր, շափ պարեր և բոլորը լավ ժամանակ կանցկացնեն:

Առաջին ընկեր. Այո՛, և Մինասը շափ լավ պարող է: Դա կօգնի բոլորին ընդունելու նրան իբրև դեկավարի:

Երկրորդ ընկեր. Ո՛չ, ո՛չ: Առաջին հերթին դպրոցները:

Երրորդ ընկեր. Ո՛չ, հարկերը ամենակարևորն են: Եթե չմուծենք հարկերը, գյուղը խնդիր կունենա:

Չորրորդ ընկեր. Խնջույքներ:

Առաջին ընկեր. Պարե՛ր:

Երկրորդ ընկեր. Դպրոցներ:

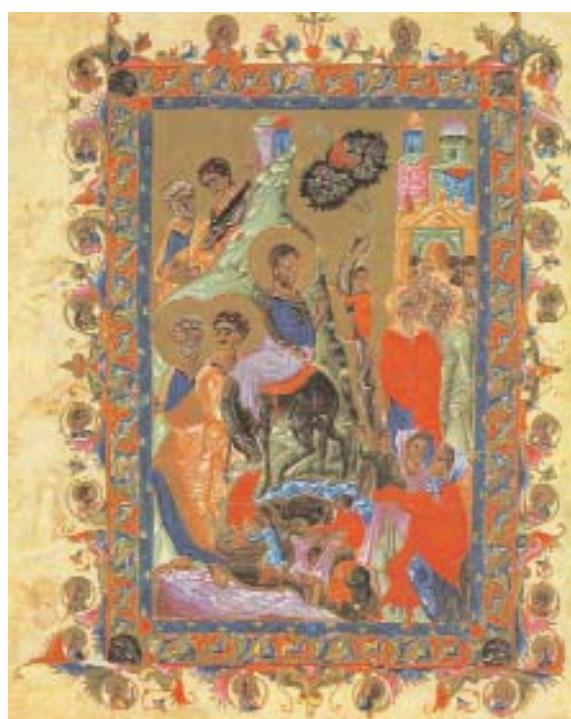
Երրորդ ընկեր. Հարկեր:

Մինաս. Վարված իմ, այս դեկավար դառնալը շափ ավելի դժվար է, քան կարծում եի:

Քննարկեր: Արոյոր Մինասը կլինի՞ լավ դեկավար: Ինչո՞ւ կամ ինչո՞ւ ոչ: Գրեցեք թե ի՞նչ հարկանիշներ ունի նա կամ պակասում են նրանից:

ԱՄՎԱԾԱՇԽԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս պատմությունը ներկայացնում է մեզ Հիսուս Քրիստոսին՝ որպես առաջնորդի, Իր աշակերտների և այն ժողովրդի համեմականությունը:

Մուգը Երուսաղեմ, Մաքենադարան

Եթ Երուսաղեմին մոփեցան և եկան Բեթփազե, Զիթենյաց լեռան մոփ, այն ժամանակ Հիսուս իր աշակերտներից երկուսին ուղարկեց ու նրանց ասաց. «Գնացեք այդ գյուղը, որ ձեր դիմացն է, և այնտեղ կզբնեք կապված մի էշ և նրա հետ՝ մի քուռակ. արձակեցեք բերեք ինձ: Եվ եթե մեկը ձեզ բան ասի, կասեք, որ Տիրոջը պեսք են. և նա խկույն դրանք կուղարկի»: Բայց այս բոլորը եղավ, որպեսզի կարարվի մարգարեի խոսքը, որ ասում է. «Ասացեք Սիոնի դսպերը, ահա դեալի քեզ է զայս քազավորը՝ հեզ և նսքած էշի ու էշի քուռակի վրա»: Աշակերտները գնացին և արեցին, ինչպես Հիսուս իրենց հրամայել էր. և էշն ու քուռակը բերեցին, նրանց վրա զգեստներ զցեցին. և նա նսքեց դրանց վրա: Եվ բազում ժողովուրդ իրենց զգեստները փունցին ճանապարհի վրա, իսկ ուրիշներ ծառերից ճյուղեր էին կպրում ու սփռում ճանապարհի վրա: Առաջից և եփսից գնացող ժողովրդի բազմությունը աղաղակում էր ու ասում. «Օրինությո՞ւն Դավթի Որդուն, օրինյա՛լ է նա, որ զայս է Տիրոջ անունով, օրինությո՞ւն՝ (Օվսաննա), բարձունքներում»:

ԴԱՍ 33

Եվ երբ նա մփավ Երուսաղեմ, ամրող քաղաքը դդրդաց, և ասում էին՝ ո՞վ է սա: Իսկ ժողովրդի բազմությունն ասում էր. «Սա Հիսուս մարգարեն է, որ Գալիխայի Նազարեթ քաղաքից է»:

Եվ Հիսուս մփավ քաճար ու դուրս հանեց բոլոր նրանց, որ քաճարի մեջ վաճառում ու գնումներ էին անում. նա շուտ քվեց լումայափոխների սեղաններն ու աղավնեվաճառների աթոռները: Եվ նրանց ասաց. «Գրված է՝ իմ գունը աղոթքի գուն պիտի կոչվի, իսկ դուք ավազակների որք եք արել այդ»:

Տաճարի մեջ կույրեր և կաղեր Հիսուսին մոփեցան, և նա բժշկեց նրանց: Երբ քահանայապետներն ու օրենսգետները գրեան այն սրանչելիքները, որ նա արեց, և մանուկներին, որ քաճարի մեջ աղաղակում էին ու ասում՝ օրինություն Դավթի Որդուն, բարկացան. և ասացին նրան. «Լս՞ո՞ւ ես՝ դրանք ինչ են ասում»: Հիսուս նրանց ասաց. «Այո՛, դուք չե՞ք կարդացել, թե՝ երեխանների ու ծծկներների բերանով օրինություն կարարեցիր»: Եվ նրանց թողնելով՝ ելավ քաղաքից դուրս, դեպի Բեթանիա. և այնպես գիշերեց (**հմնդ. Մագթես 21:1-17**):

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Ինչպես Հիսուս դրսենորեց ղեկավարելու հերքոյալ հագլանիշները.

5 Պարասխանապվություն սպանձնելու պատրաստակամություն,

5 Որոշումներ կայացնելու կարողություն,

5 Ծշմարիք սեր և հոգափարություն ժողովրդի հանդեպ,

5 Նախանձախնդիր ճշմարգության և արդարության հանդեպ, նույնիսկ եթե հարկ լինի հեռացնել ոմանց:

բ/ Ինչպես է ժողովուրդը ցույց փալիս, որ նայում է Հիսուսին՝ իրեն առաջնորդի:

ԱՐԵՎՈՐ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օլլաննա - սկզբնապես երրայերեն լեզվում նշանակել է «Ասպահ, փրկիր այժմ»:

Ներազայում այն դարձավ նշանավոր մարդկանց մնածարելու ողջույնի արդահայպություն:

Դավթի Որդի - հիշեցնում է մեզ, որ Հիսուս Զրիսպոսի ազգագրոհմը զալիս է Դին Կրակարանից և հագլանիս՝ Մեծն Դավթի թագավորի սերնդից:

Ա ՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՇԱՎԱՏՔԸ

Մեր Եկեղեցու փոնացույցի համաձայն, Ավագ Շաբաթին նախորդող կիրակի օրը նշվում է Ծաղկազարդի փոնը, որը հիշապակն է Երուսաղեմ Դիսու Քրիստոսի հաղթական մուտքի: Այդ օրն առավորյան նկեղեցի մըրնելիս սովորաբար մնակ հեկ գանում ենք ուղևունու կամ ծառի նորարուրոջ ճյուղեր՝ նման այն մանուկներին, ովքեր բարձրածայն փառարանում էին Դիսուին: Մենք նկեղեցում ձևորներիս բռնում ենք ճյուղերը ցոյց գալու համար, որ հավաքում ենք, որ Նա է Թագավորը և Տերը:

Տիրոջ մուտքը Երուսաղեմ՝ իրել Թագավոր, այն իրադարձությունն է, որի մասին Տին Ուխտի մարզաբները գրել են: Ահա Զաքարիա մարզարեկի գրքից բաղված մի հարված: Այն կարդացվում է Ծաղկազարդի Պատարագի սուրբքային ընթերցումների ընթացքում:

Ձեր ուսուցիչը կրաժանի դասարանը խմբերի: Ձեր խմբով կարդացեք մեջքերված հարվածը: Այնուհետև հետքեր սպորև թվարկված ցուցումներին:

Ուրախացի՞ր խնդրությամբ, դրուագրու Սիոնի, կանչի՞ր ցնծությամբ, դրուագրու Երուսաղեմի, ահա զալիս է քո թագավորը քեզ մոփ, քո արդար, փրկագործ ու խոնարի թագավորը՝ հեծած էշի, էշի քուտակի վրա: Կառքերը պիտի ոչնչանան Եփրեմի երկրից, երկվարները՝ Երուսաղեմից, պարերազմողի աղեղը պիտի խորվածվի, և նա խաղաղություն պիտի բերի մարդկանց ու ազգերին, պիտի դիմու ջրերի վրա՝ ծովից մինչև ծով և գերերից մինչեւ երկրի ծագերը:

Իսկ դու արյամբ կնրված ուխտի համար պիտի արձակես քո գերիներին իրենց անջուր գրից, դուք պիտի ապրեք այդ ժողովրդի ապահով վայրերում, և ևս քո պանդիստության մեկ օրվա փոխարեն պիտի հարուցեամ քեզ կրկնակին: Ես քեզ, ովք Դուդայի երկիր, ինձ համար պիտի լարեմ ինչպես աղեղ, պիտի լցնեամ նաև Եփրեմի երկիրը:

Եվ այն օրը նրանց Տեր Աստված պիտի փրկի նրանց՝ իր ժողովրդին, ինչպես ոչխարների, որովհետև նրանք սուրբ քարեր են՝ ընկած այդ երկրում (**Զաքարիա 9:9-16**):

Կարմիր գոյնով ընդգծեցեք այն բառերը, որոնք նկարագրում են Դիսու Քրիստոսին՝ իրել ամրող աշխարհի փիրակալի:

Կապույտ գոյնով ընդգծեցեք այն բառերը, որոնք մարզարեանում են Դիսուի՝ Երուսաղեմ մուտքի մասին:

Կանաչ գոյնով ընդգծեցեք այն բառերը, որոնք հուշում են Աստծո հարուկ համաձայնությունը հրեա ժողովրդի հեկ (նրանց դիմում է «դրու» դերանունվ):

Ահա Ծաղկազարդի փոնին նվիրված շարականներից մեկը: Կարդացեք այն, ապա պարասխաննեցեք հետքեալ հարցերին.

Թագավանություն.

Որ վերօրինվում ես քերովլեական աթոռներին բազմած, հաճեար նստել ավանակի վրա, ո՞վ փառավորյալ, որ եկար մեզ կյանք պարզեւելու համար: Որով նաև մենք երիբասարդների հետ հաղթական օրինության երգեր ենք մարդուցում Քեզ՝ փառքի Թագավորից: Օվաննա բարձունքներում ալելուիա. մեծարվելով եկար Տիրոջ անունվ, ալելուիա. և Քեզ օրինություն, որ զալիս ես Տիրոջ անունվ, ալելուիա:

ԴԱՍ 33

5 Շարականն ինչպես է նկարագրում Երկնքում Տիրոջ զահը:

5 Ի՞նչ է նշանակում «քերովեական աթոռ», արդյո՞ք այն կապ ունի հրեշտակների հետ:

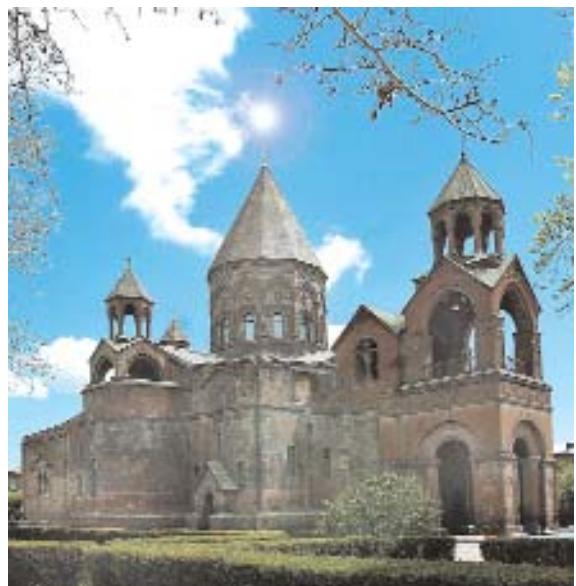
Կարդացեք Հայտնոթյան գրքի 7:9 համարը: Այն նկարագրում է, թե ինչպես է կատարվում պաշտամունքը երկնքում: Ո՞րն է այն, ինչ մենք կատարում ենք իմա և պիտի շարունակենք կատարել այնուեղ:

! ՈՐԱՅՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ Հայրապետից սկսյալ մեր ժողովրդին դեպի փրկություն առաջնորդել են ամենայն հայոց կարողիկոսները: Ներկայիս Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետը թվով 132-րդ զահական է: Լուսավորչի իիմնած Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի, որը հոգևոր կենտրոնն է Հայաստանյաց Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու և համայն մեր ժողովրդի:

Միաժամանակ, Եկեղեցին ունեցել է նաև այլ սրբակենցաղ անձնավորություններ, ովքեր ապրելով պապրմական գարբեր իրավիճակներում, օրհասական ժամերին ճիշփ որոշումներ են կայացրել, իրենց կյանքով ապացուցել քրիստոնեական հավաքի խկությունը և դարձել մեր ազգի և Եկեղեցու սիրելի նահապակներ ու քաջարի ոգի ներշնչող առաջնորդներ: Վյուհանողերձ, սրանք բոլորն էլ փորձել են հետևել Քրիստոսին՝ ժողովրդին փրկության առաջնորդելու միջոցով:

Եկեր ուսումնասիրենք հետեւյալ երկու սրբերի մասին պապրմությունները, ովքեր եղել են առաջնորդներ, և ուշադրություն դարձեք նրանց ունեցած հավկանիշներին:

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի

ՍՈՒՐԲ ՎԱՐԴԱՆ ՍԱՍԻԿՈՆՅԱՆ ԵՎ ՍՈՒՐԲ ՂԵՎՈՆԴ ԵՐԵՑ

5-րդ դարի կեսերին պարսից Հազկերք Բ թագավորը, ցանկանալով իր կայսրության մեջ ապրող քրիստոնյա ազգերին անջափել Բյուզանդական կայսրությունից, իրամայում է, որ բոլորն ընդունեն պարսկական կրոնը, որի պաշտամունքի գլխավոր առարկան կրակն էր և այդ խև պապժառով ծանոթ է իբրև կրակապաշտություն: Հայերը պաշտոնական ժողով են գումարում Աշփիշապ քաղաքում և մերժում են իրահանգը: Ժողովին մասնակցում էին բոլոր եպիսկոպոսները՝ Շովենի Շողոցմեցի Կարողիկոսի գլխավորությամբ, ինչպես նաև 18 հայ իշխանները: Ժողովականները պարասիստում են, որ միաձայն վճռել են չիրածարվել քրիստոնեությունից և կրակին պաշտամունք չմափուցել, ոչ է՝ բնության գարբերին ծառայել: Ժիշտական այս պարասիստի համար հայոց նախարարաններից 10 գլխավորները պարսից մայրաքաղաք Տիգրոն են

Մբ. Վարդան Մամիկոնյան

կանչվում: Այնպես ամենախիստ սպառնալիքներով երկրնդրանքի առջև դրվեցին. կամ ընդունելու պարսկական կրոնը և կամ հանձն առնելու արսորք, բանդը, մինչև իսկ՝ մահը: Ծանր գրագնապի մարդնվեցին քրիստոնյա իշխանները. մեծամասնությունը կեղծութացությամբ այս թակարդից դուրս գալուն կողմնակից էր: Այս զաղափարին երկար ընդդիմացավ Վարդանը, բայց ի վերջո ինքն էլ տեղի գրվեց, և բոլորն էլ ծեսական ընդունելով կրակապաշտությունը ազար արձակվեցին:

Իրեն բաց ու ճշմարիտ քրիստոնյա՝ Վարդանը երբեք ինքն իրեն չներեց նման նվասրացման համար: Դրանից ազարվելու միակ միջոցը գրեսավ իր ազգի և քրիստոնեության համար նահարակվելու մեջ:

Հայաստանում երբ իմանում են ուրացության լուրը, եկեղեցականները գործի են անցնում և ամեն կողմ ցրվելով ժողովրդին դիմադրության հանում թե՛ մողերի և թե՛ ուրացող նախարարների դեմ՝ «Ասրբածային Օրենքը թագավոր պիտի լինի ամենքիս վրա» կարգախոսով:

Ուրացյալ նախարարները և մողերը Հայաստան են մտնում երկրի արևելյան կողմից, Արարավ լոռան հարավից: Անզո անունով զյուղաքաղաքի մոտ նրանց դիմադրելու պարբռասպ կանգնած էր ժողովուրդը՝ Ղւոնդ Երեցի /ավագ քահանայի/ զիսավորությամբ: Մի կիրակի, երբ մողերը փորձեցին այդ զյուղի եկեղեցին քանդել կրակի պաշտամունք հաստիքելու համար, Ղւոնդ Երեցը և իր հեգուորդները ուժին դիմադրելով դուրս քշեցին նրանց իրենց սահմաններից: Սա եղավ նախանշանը ապսրամբական շարժման, որից հետո ուրիշ եկած ժողովուրդը Հայաստանը մաքրեց պարսիկ պետքության բոլոր ներկայացուցիչներից:

Հաջորդ գործին, 451 թվականի գարնանը, պարսկական հսկա բանակը, ավելի քան 200,000 հոգի, Հայաստան են ներխուժում ճնշելու համար ապսրամբությունը և պարբռադելու կրակապաշտությունը: Վարդան Մամիկոնյանն իր համախոհ իշխանների և եկեղեցական դափն զորակցությամբ ընդամենը 66.000 կամավորներով մարտի է դուրս գալիս պարսիկների դեմ: Հայերը պարսկական զորքի համեմապ ո՛չ պահանջված զինվորական պարբռասպությունն ունեին, ո՛չ էլ անհրաժեշտ գենքերը: Պարբերազմի նախօրյա գիշերը, հոգևոր պարբռասպությամբ է անցնում: Հայոց ամբողջ բանակը հաղորդվում է մարտուցած Սուրբ Պարարագի ընթացքում: Հաջորդ օրը Վարդանը և իր զինակիցները հարձակման են անցնում՝ ավելի մարդիրոսանալու եռանդով, քան թե հաղթանակ գրանելու նպարակով, քանի որ զինվորական է ին, որ փորբռաթիվ ուժերով անհնարին կիմներ հաղթանակել: Մինչդեռ Վասակն իր զնորդ անցնում է թշնամու կողմը՝ ժառանգելով ուրացողի և դավաճանի փիլդոսները: Ավարայրի դաշտում հերոսաբար նահարակվում են Վարդան զորավարը և հայոց նվիրյալ մարդիկները, որոնց ընդհանուր թիվը հասնում է 1036 հոգի:

Ավարայրի հերոսական ճակամարդից հետո Ղւոնդ Երեցը իր ընկերակից 8 հոգևորականների խմբով, որի մեջ էր նաև Շովսեփ Կաթողիկոսը, զերի են գրավում Պարսկաստան և այնպես նահարակվում 454թ.:

Ղւոնդ Երեցն էր իրական ու զործնական դեկապար նահարական շարժման: Չնայած իր 70-ամյա գարիքին՝ նա գործունյա և կարող անձնավորություն էր, լի խիզախության, նախանձախնդրության ու արիության ոգով. եռանդուն ու կորովի էր, համարձակախոս ու հուկոր՝ օժբված առաջնորդելու առողջ ձիրքով:

Վարդանանց հերոսամարդը.
Գորեկնն, Մայր Վառո Սուրբ Էջմիածին

ԴԱՍ 33

Վարդան Մամիկոնյանը և Ղևոնդ Երեցը, իբրև ճշմարիք առաջնորդներ, դարձան մեր ազգի և Եկեղեցու պարծանք սրբեր, ովքեր անձնավորեցին հայրենիքի և հավաքքի նվիրումի գաղափարը: Նրանք մեր ժողովրդի լյանքում բարձր պահեցին կրոնի սրբությունը և եղան ամենականավոր գործիչները Հայ Եկեղեցիով հայությունը ապրեցնելու և պահպանելու սկզբունքի: Իրենց այդ կողմնորոշման գաղփնիքը իրենց կրթության ու քրիստոնեական դաստիարակության մեջ պետք է գենանել, որովհետո նրանք եղան հավաքարիմ ու նվիրյալ աշակերտները Սահակ-Մեսրոպյան դպրոցի:

Սուրբ Վարդանանց փոնք սովորաբար նշվում է փետրվար ամսվա մեջ, Բուն Քարեկանականին նախորդող հինգշաբթի, իսկ Սուրբ Ղևոնդյանց հիշաբակը՝ նույն երեքշաբթի օրը:

Ֆիա Սուրբ Վարդանանց նվիրված հիասքանչ շարականի առաջին փունք.

Թարգմանություն.

Տրաշալի պսակավոր և առաքինի մարդկանց զորապետ,
Քաջաբար զինվեցիր հոգու զենքով ընդդեմ մահվան.
Ո՞Վ Վարդան, քաջ նահապակ, որ քշեցիր չար թշնամուն,
Վարդագոյն քո արյունով պսակեցիր Եկեղեցին:

Քննարկեր: Ինչի՞ համար էին «պայքարում» այս երկու սրբերը: Ի՞նչ կարևորագույն խնդիր լուծեցին նրանք և ինչպես «սխալ իրադրությունը շփկեցին»:

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Ինչ բաներ կան ձեր սեփական կամ համայնքային կյանքում, որոնք կարիք ունեն «շփկվելու»: Ինչպես նույն կարող եք դուք ձեր մասնակցությունը քերել այդ զորդի իրականացմանը: Կա՞ն արդյոք խոչընդունակ դրա համար: Ի՞նչ անհրաժեշտություն կունենաք «պայքարելու» դրա համար:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ՅԵՏ

Միասին գրուցեք ձեր ճանաչած կամ կարդացած առաջնորդների մասին: Ի՞նչ իրավիճակներ զիշեք, երբ ճիշդ առաջնորդություն է եղել կամ էլ՝ չի եղել:

Միասին ընթերցեք Ծաղկազարդի փոնին երգվող շարականի հետքյալ փնտերը.

«Ուրախացին, Սուրբ Եկեղեցի Սուրբ Միածնի գալսպյամբ, ուրախացին և ցնծա՛ բոլոր սրբերի հետ: Մեծապես խնդություն ապրիր վերին Սիոնի դուստր, ահա քո թագավորը գալիս է նոր ավանակի վրա նարած, ո՞վ Արդար և Փրկիչ, փրկի՛ր և կյանք փոր մեզ: Զվարճացին և քերկրանք ապրիր Ասպծո ժողովուրդ, ծաղկած ճյուղեր մաքուցի՛ր հավաքով

և ասա՛ օրինյալ ևս Դու, որ եկար, ո՞վ դիեզերքի թագավոր»:

Ճարականն ասում է մեզ, որ Քրիստոսի առաջնորդությունը միայն երկրային չէր: Նա է դիեզերքի թագավորը, Ով առաջնորդում է մեզ դեպի փրկություն: (Ասպծո ժողովուրդ արքահայպությունը վերաբերում է մեզ և բոլոր նրանց, ովքեր փրկվել են Քրիստոսով):

Միասնաբար աղոթեցեք և շնորհակալություն հայփնեք Քրիստոսին՝ մեր փրկության Առաջնորդը դարնալու համար: Փառաբանեք Տիրոջը սիրո, ճշմարդության և հոգևոր միասնության մեջ՝ կապարյալ առաջնորդության իր օրինակի համար:

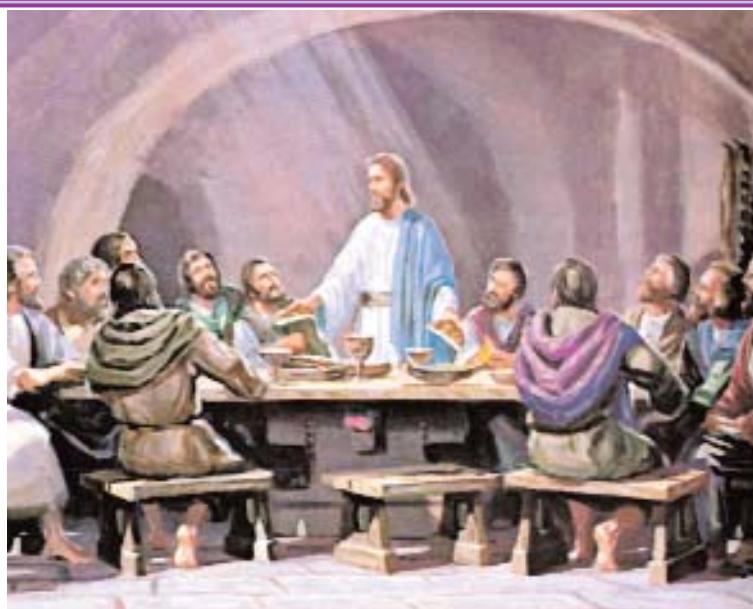
ՎԵՐՋԻՆ ՀՆԹՈՒՔ

ԻՇԱՐԺԱՆ ՏՈՂ

«Հիւուս հաց վերցրեց, օրինեց ու կտրեց և տվեց աշակերտներին ու ասաց.
«Առե՛ք, կերե՛ք, այս է իմ մարմինը»: Եվ քածակ վերցնելով՝ զոհություն հայտնեց,
տվեց նրանց ու ասաց. «Խմեցե՛ք դրանից բոլորդ, որովհետև այդ է նոր ուխտի իմ
արյունը, որ քափկում է շատերի համար՝ իրենց մեղքերի քողության համար»

/Մատթ. 26:26-27/

▷ ԻՇԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Մեզանից շաբերի համար մեր սիրելիներին հրաժեշտ դալը հաճախ է պարագում: Մեր ընկերները, ընդունակները և նրանք, որոնց մենք իրքն հարևաններ ենք ճանաչում, կարող են մեր կյանքից հեռանալ զանազան պատճառներով:

Ենթադրենք, թե ձեր շաբ մփերիմ ընկերներից մեկը մի օր եկել է ձեզ մոտ և դուք զրոյցել եք նրա հետ:

Զավեն. Ես պետք է մի քան ասեմ քեզ, Զավեն: Իմ հայրը նոր գործ է զգել: Մենք պարբասպարզում ենք դեղափոխվել այսպեղից շաբ հետո մեկ այլ քաղաք, որի մասին երբեմ չեմ լսել:

Նորայր. Ուզում ես ասել, որ այլևս չպիփի՝ կարողանանք այցելել իրար կամ միասին ժամանակ անցկացնել:

Զավեն. Ես այդպես չեմ կարծում: Լավ, մենք հասպար կարող ենք գրել իրար և զանգել, բայց այն, որ չպիփի դեսնենք իրար, այնքան էլ լավ բան չէ:

Նորայր. Այսպիսով, մեկնում ես: Դժվար է ինձ համար, հավաքս չի զայխ: Շենց որ շախմափից առաջ էի ընկնում, իրապես դժվար էր լինում քեզ հաղթել: Եվ մանավանդ, երբ դու և Սիրարփին սկսեցիք

ԴԱՍ 33

ուշադրություն դարձնել իրար: Էլ չնշեմ այն բոլոր ծրագրերը, որ մենք կազմում էինք դպրոցն ավարտելուց հետո ընկերներով արշավի գնալու և այլն:

Զավեն. Այո՛, կարգին բան կլիներ: Ես իրոք կկարուեմ շափերին այսպես: Այնքան շափ բաներ եի ծրագրել, որոնք ի վերջո չպիտի կարարվեն: Եվ ես հասպար կրիսրեմ ամեն օր քեզ չքեսնելու համար: Գիրես, որ դու իրոք եղել ես իմ կյանքի լավագույն ընկերը:

Նորայր.. Դա կրկնակի եր ազդում վրաս, հավաքա ինձ: Ինչեւ, որքա՞ն ժամանակ հետո եք մեկնելու:

Զավեն. Երբ կապենք մեր փան իրերը և կարարենք հարկ եղած պարբռապությունները, դրա համար որոշ ժամանակ կպահանջվի: Դորս գործն սկսվելու է մի բանի շաբաթից: Երևի կարճ ժամանակ հետո կմեկնենք:

Նորայր. Լա՛վ, արի մի բան մբածենք և օգվանքներ գտնենք ժամանակ ունենք: Գոնե մինչեւ զնալդ, կարող ենք որոշ բաներ անել մեր պայմանավորված ծրագրերից, որոնք նախկինում երբեք չենք արել:

Զավեն. Շա՛փ լավ: Կրեսնվենք: /Նա քայլելով հետանում է/:

Նորայր. /Ինքն իրեն մբածելով/: Նայենք, թե ինչ կկարողանանք անել, որպեսզի Զավենի հոգուն իրոք լավ հուշեր թողնենք մեզ հետ անցկացրած օրերից: Ի՞նչ կարող եմ կազմակերպել, որ նա իմանա, որ ինքը շափ բան է նշանակում մեզ համար, և որ նրան պիտի կարուենք:

Ենթադրենք, թե դուք պարբռասպավում եք իրամեշք փալ ձեր լավ ընկերներից մեկին: Ինչե՞ր կցանկանայիք ծրագրել: Ինչե՞ր կանեիք միասին: /Մրածեցնք, թե դուք ինչ կցանկանայիք, որ ձեր ընկերները կազմակերպենք մեզ համար, եթե լինեիք մեկնողի դրենում/:

Ներքնում գրեցեք երեք բաներ, որ հասպար կանեիք հրամեշք փալու ժամանակ: Դուք կարող եք ընդունել ավելին, բան մյուսները, բայց սահմանափակեք ձեր ցանկը երեքով:

1. _____
2. _____
3. _____

Քննարկեք ձեր ընտրածերը ամբողջ դասարանի հետ: Արդյո՞ք բոլոր ընտրել եք միևնույն քանակը կամ նման քանակը: **Ինչո՞ւ ընտրեցիք հենց այդ քանակը:**

ԱՄԱՐԵՎՈՐ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բադարձակերաց դրություն - մեկ այլ անվանումն է Զավենի վերաբերում է դրությունի մի բանի օրերին: Այս դրությին հրեաներն ուրում են բաղարջ կամ անթրիմոր հաց, որը հիշեցնում է նրանց այն աճապարանքի մասին, որով նրանք փախան Եզիպուսից: /Զավենի մասին գրեսնում/: Ժամանակ չկար, որ բավարարեր հացի խմորին աճելու:

Պասեկը - հրեական մեծ դրություն, որը հիշապահն է Ասպծո օգնությամբ Եզիպուսից խրայելացիների ազագազրման: Մահվան հրեշտակը «զարեց կամ շրջանցեց» նրանց դրությունը նրանց դրությունը է, որը սովորաբար կոչվում է Սուրբ Զավեն, երբ Հիսուս Քրիստոսի՝ Ասպծո Գառի հեղած արյունը փրկեց մեզ մահից:

Մարդու Որդի - ավելացրանական արբահայքություն, որն ընդգծում է Հիսուս Քրիստոսի ճշմարիտ մարդեղությունը: Նա խոսպացված Փրկիչն է՝ բայց Դանիելի մարգարեթյան 7:13 համարի:

ԱՍՎԱԾԱՇՆԶԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Հիսուս Երուսաղեմ մուտք գործելուց հետո Իր աշակերտների հետ պատրաստվեց ուրեմն զարկական ընթրիքը: Այս պատրությունը ներկայացնում է մեզ Դիսուսի հրաժեշտը Վերջին Ընթրիքի ժամանակ և թե ինչ պատրաստեց դրանից հետո:

Եվ Բաղարջակերաց վոլոնի առաջին օրը աշակերպները մովեցան Դիսուսին և ասացին. «Ո՞ւր ես կամ ենում՝ պատրաստենք քեզ համար զարկական ընթրիքը, որ ուրեմն»: Եվ Դիսուս նրանց ասաց. «Գնացե՛ք քաղաք այսինչ անձի մով և նրան ասացե՛ք. «Վարդապետն ասում է՝ իմ ժամանակը մովեցել է, քեզ մով եմ անելու զարիկը իմ աշակերպների հետ միասին»: Եվ աշակերպներն արեցին, ինչպես Դիսուս իրենց հրամայեց, ու պատրաստեցին զարկական ընթրիքը:

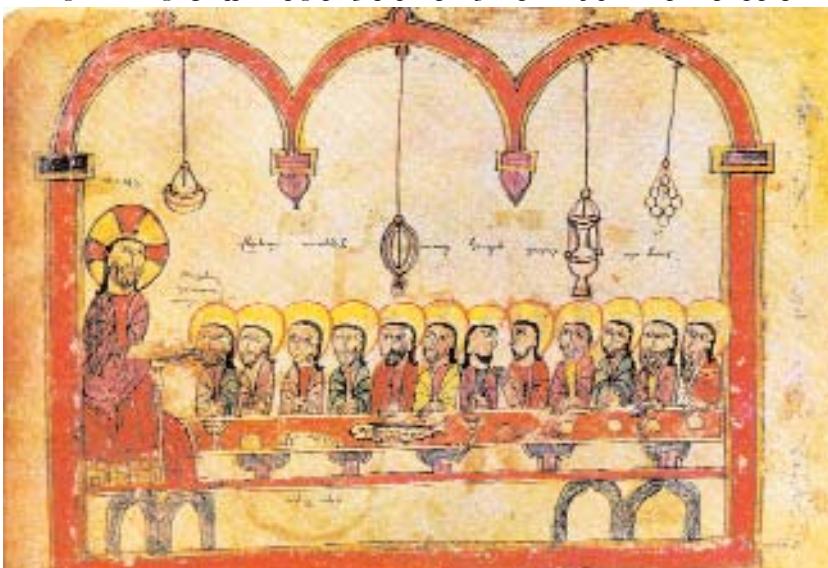
Եվ երբ երեկո եղավ, տասներկու աշակերպների հետ սեղան էր նստել: Եվ մինչ նրանք դեռ ուրեմն էին, նա ասաց. «Ճշմարիք եմ ասում ձեզ, որ ձեզանից մեկն ինձ մարմնելու լ»: Եվ նրանք խիստ փխրեցին. նրանցից յուրաքանչյուրն սկսեց ասել նրան. «Միթե ե՞ս եմ, Տէ՛ր»: Նա պատրաստան դրվեց ու ասաց. «Ով իր ձեռքն ինձ հետ պնակի մեջ մփցրեց, նա՛ է ինձ մարմնելու: Մարդու Որդին կզնա այս աշխարհից, ինչպես նրա մասին գրված է, բայց վայ այն մարդուն, ում ձեռքով կմաքնվի մարդու Որդին: Ավելի լավ կլիներ նրա համար, եթե այդ մարդը ճնված չլիներ»: Դուդան, որ մարմնելու էր նրան, պատրաստանեց ու ասաց. «Միթե ե՞ս եմ, Վարդապե՛ք»: Նրան ասաց՝ դու ասացիր:

Եվ մինչ նրանք դեռ ուրեմն էին, Դիսուս հաց վերցրեց, օրինեց ու կպրեց և դրվեց աշակերպներին ու ասաց. «Առե՛ք, կերե՛ք, այս է իմ մարմինը»: Եվ բաժակ վերցնելով՝ գոհություն հայրնեց, դրվեց նրանց ու ասաց. «Խմեցե՛ք դրանից բոլորդ, որովհետք այդ է նոր ուխտի իմ արյունը, որ թափվում է շաբերի համար՝ իրենց մետքերի բողության համար: Բայց ասում եմ ձեզ, այսուհետեւ ես այլևս որթափունկի բերքից չեմ խմի մինչև այն օրը, երբ ձեզ հետ կխմնեմ նորը՝ իմ Տոր արքայության մեջ»:

Եվ օրիներգեցին ու եղան Չիթեն-յաց լեռը:

Այն ժամանակ Դիսուս նրանց ասաց. «Դուք ամենքդ այս զիշեր իմ պարճառով գայթակղվելու եք. որովհետք գրված է, թէ՝ հովվին պիտի հարվածեմ, և հովի ոչխարները պիտի ցրվեն: Եվ իմ հարություն առնելուց հետո, ձեզնից առաջ պիտի գնամ գալիլիա»: Պետքուը պատրաստանեց և ասաց նրան. «Թեպես և ամենքը քո պարճառով գայթակղվեն, սակայն ես չեմ գայթակղվի»: Դիսուս նրան ասաց. «Ճշմարիք եմ ասում քեզ, որ այս զիշեր, դեռ աքաղաղը չկանչած, երեք անգամ ինձ պիտի ուրանա»: Պետքուը նրան ասաց. «Թե քեզ ենք մեռնել իսկ ինձ հասնի, քեզ չեմ ուրանա»: Նույնն ասացին բոլոր աշակերպներն են:

Այն ժամանակ Դիսուս նրանց հետ եկավ մի տեղ, որի անունը Գեթսեմանի էր, և նրանց ասաց. «Նսդեցե՛ք այդպես, մինչև որ զնամ աղոթեմ»: Եվ իր հետ վերցնելով Պետքուի և Զերեղետուի երկու որդիներին՝ սկսեց պրվմել և փազնապել: Այն ժամանակ նրանց ասաց. «Դոգիս պիտոր է մահու չափ.

Խորհրդավոր ընթրիք, Ավելարան, 136թ., Քենդակն զյուղ, Ձեռ 4806 թ.

ԴԱՍ 34

այսպե՞ղ մնացեք և ինձ հետ հսկեցեք»: Եվ մի փոքր առաջ գնալով՝ ընկավ իր երեսի վրա, աղոթեց ու ասաց. «Նայր իմ, եթե կարելի է, այս բաժակը թող ինձնից հեռու անցնի, բայց ոչ՝ ինչպես ես եմ կամենում, այլ՝ ինչպես դու»: Նա եկավ աշակերդների մով և նրանց քնի մեջ զբավ ու Պետրոսին ասաց. «Այդպիս, չկարողացա՞ք մեկ ժամ արթուն մնալ ինձ հետ: Արթոն մնացեք և աղոթք արեք, որպեսզի փորձության մեջ ընկնեք. հոգիս հոժար է, բայց մարմին՝ տկար»: Դարձյալ, երկրորդ անգամ, Դիտու զնաց աղոթքի կանգնեց ու ասաց. «Նայր իմ, եթե կարելի չէ, որ այս բաժակը ինձնից հեռու անցնի, ապա այն կխմեմ. քո կամքը թող լինի»: Եվ զալով՝ դարձեալ նրանց քնի մեջ զբավ, որովհետք նրանց աշքերը ծանրացել էին: Ժողով նրանց ու կրորդ անգամ զնաց աղոթքի կանգնեց. և դարձեալ նույն խոսքն ասաց: Այն ժամանակ եկավ աշակերդների մով ու նրանց ասաց. «Ննջեցեք այսուհետք ու հանգստացեք, բանի որ ահա ժամը հասել է, և մարդու Որդին մեղավորների ձեռքն է մարդնում: Վեր կացեք զնանք այսպեղից. որովհետք ահա հասավ նա, ով ինձ մագնելու է»:

Եվ մինչ նա դեռ այսպես խոսում էր, ահա Դուդան՝ Տասներկուսից մեկը, եկավ. ու նրա հետք քահանայապետների և ժողովորդի ծերերի կողմից բազում ամբողջ սրերով ու մահակներով: Եվ նա, որ նրան մագնելու էր, նրանց նշան էր դպիկ ու ասել. «Ում հետ ես համբուրվեմ, նա՛ է, նրան կրոնեք»: Եվ սա իսկույն մովենալով Դիտուսին՝ ասաց. «Ողջո՞յն, Վարդապետ»: ու նրա հետք համբուրվեց: Իսկ Դիտու նրան ասաց. «Ընկեր, սրա՞ համար դու եկաք»: Այն ժամանակ, մովենալով, ձեռք բարձրացրին Դիտուի վրա ու նրան բռնեցին: Եվ ահա Դիտուի հետք զբնվողներից մեկը ձեռքը երկարեց և իր սուրը հանեց ու հարվածեց քահանայապետի ծառային և նրա ականջը կրբեց պոկեց: Այն ժամանակ Դիտու նրան ասաց. «Քո սուրը ես դիր իր դիրը, որովհետքն, ովքեր սուր են վերցնում, սրով կրնկնեն: Եվ կամ կարծո՞ւմ ես, թե չեմ կարող իմ Հորն աղաչել, որ նա հիմա ինձ համար այսպես հասցնի հրեշտակների ավելի բան գրանցելու գնդեր: Էլ ինչպե՞ս պիփի կարարվեին Սուրբ Գրերում գրվածները, թե՝ այսպես պետք է լինի»:

Այն ժամանակ Դիտու ամբոխին ասաց. «Մրերով և մահակներով իմ դեմ եք եկե՛ բռնելու ինձ իբրև մի ավագակի՞: Միշտ ձեզ մով, բաճարում նաբում էի և ոտուցանում, ու ինձ քրոնեցիք. բայց այս բռլորը եղավ, որպեսզի մարզարեների Գրվածքները կարարվեն»: Այն ժամանակ աշակերդները բռլորն էլ թողեցին նրան ու փախան (հմնք. Մագք. 26:17-55):

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Խորհենմք այս պատմության շուրջ.

1. Եթե Դիտու ասաց, որ առաքյալներից մեկը պիփի մագնի Իրեն, նրանք բռլորն էլ անհանգստացան և կասկածեցին իրար: Դուդան զիփեր, որ ինքն է դավաճանելու Տիրոջը: Ի՞նչ եք կարծում, ինչո՞ւ նա դպիկ նույն հարցը մյուսների նման: Ի՞նչ եք կարծում, Դիտու ինչո՞ւ այդպես պատրասխանեց Դուդային:

2. Դիտու հացը և զինին Իր աշակերդներին մարտուցելով, հասրափեց Նաղորդության խորհուրդը: Գրեցելք Քրիստոսի արդարանած բառերը սպորեն:

Հաց. _____

Զինի. _____

Այս նույն խոսքերով իԴիտու հասրափեց Սուրբ Նաղորդության խորհուրդը, որ մենք սպանում ենք ամեն անգամ Դուրք Պատրարազին մասնակցենիս: Պիփի գլուխնենք, որ պատրարազիս եկանցականը բարձրաձայն արդարանում է Քրիստոսի այս նույն խոսքերը:

Այդ ժամանակ Շխուս մի բան խոսքացավ Իր աշակերդներին, և մենք ընդունում ենք այդ նույն խոսքումը: Ո՞րն է դա:

3. Շխուս ասում է աշակերդներին. «Դուք ամենքդ այս զիշեր գայթակղվելու եք իմ պարճառով»: Ի՞նչ եք կարծում, Նա ի՞նչ նկատի ուներ այսքեղ, եթե ասում եք՝ «իմ պարճառով»:

4. Եթե աշակերդներից մեկը սրով կրթեց քահանայապետի ծառայի ականջը, Շխուս ասաց մի բան, որով բացահայտեց, թե ով է Ինքը և որն է Իր նպարակը: Ձեր սեփական բառերով բացաբրեք, թե ինչ ասաց Նա Իր և Իր ժողովրդի հանդեպ ունեցած իր մտադրության մասին:

5. Ինչպես Շխուս ցոյց տվեց, որ Ինքը կարիք ունի մարդկային ընկերության Իր գործապանքի և ձերբակալման ժամին:

6. Ե՞րբ և ինչպես եք ընկերոջ կարիք զգացել դժվար պահերին:

ԱՅԱՆՔԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՆԱՎԱՏՔԸ

Դավաճանությունը կամ մարդությունը դժվարին փորձառություն է որևէ մեկի համար: Եթե ընկերները նվազագույնը են մեզ են, մենք զարմանում ենք և վիրավորվում: Մենք ուզում ենք իմանալ, թե արդյոք որևէ սխալ բան ենք արել: Մենք գույն որոշենք, որ թերևս մեկ այլ անձի շաբ ավելի ենք պարզել և նախապարփություն տվել:

Ինչպես են մարդիկ արձագանքում այսպիսի դավաճանությանը: Ոմանք կարող է բարկանան և դադարեն ընկերություն անել: Ոմանք գույն փորձեն դավաճանին մեղավոր հանել: Ոմանք էլ միզուն դժողովուն մյուսներին՝ իրենց հանդեպ դավաճանություն գործած անձի մասին:

Այս դասի Ասրվածաշնչային պարմությունը մեզ ցոյց է տալիս, որ մեր Տերը չարեց վերը նշվածներից և ոչ մեկը:

Ձեր ուսուցիչը կրամանի դասարանը երկու խմբի: Ձեր խմբով գրեք հետևյալ յուրաքանչյուր հարցի պարագաները պարմության մեջ: Պարագաները գրեցեք առանձին էջի վրա: Հսկ նախընդունակ կարող եք նկարներ գծերով ներկայացնել պարագաները /գույն կցանկանաք օգտագործել դրվագներ/: Կամ կարող եք հորինել մի կարճ գրույց՝ յուրաքանչյուր հարցին պարագաներու համար:

Պարբռապվեք ներկայացնել ձեր պարագաները: Պարագաներու որևէ ձևն ընդունակ այն պեսք է ներկայացնեք ամբողջ դասարանին:

Միա հարցերը.

1. Ի՞նչ ասացին և արեցին առաքյալները ցոյց տալու համար իրենց ինքնավարահությունը. նրանք հավաքո՞ւմ էին, որ երեք չպիտի դավաճանեն Տիրոջը:

2. Քանի որ Շխուս իր վրա կրեց մարդկային բոլոր փորձառությունները, ի՞նչ եք կարծում, Նա ինչպես զգաց, եթե Շուդան մաքնեց Իրեն:

3. Ինչպես Շխուս հանդիմանեց աշակերդներին, եթե նրանք չկարողացան արթուն մնալ և աղոթել Տիրոջ հետ՝ Գերսոնանիի պարզեցում:

4. Ինչպես Շխուս ցոյց տվեց, որ պարզեցում ինքնակամ մաքնվելու է ծանր փորձությունների:

5. Ի՞նչ արեցին աշակերդներն ի վերջո, եթե Շխուսի ձերբակալման ժամը հասավ:

ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Ավագ Շինօշաբթի օրվա եկեղեցական արարողությունների ընթացքում հիշապակվում են այս դասում ընթերցված Աստվածաշնչային պարմության բոլոր իրադարձությունները: Մենք լսում ենք յոթ ընթերցումներ Ավետարանից, որոնցից յուրաքանչյուրը պարմում է Վերջին Հնարիքի, Հիսուսի մաքնության, ձերբակալության, չարչարանքների և խաչելության մասին:

Խսավարման արարողության սկզբում վարագույրով ծածկված խորանի կենդրոնում դրվում են տրանսեպտում մեծ մոմեր, որոնք խորհրդանշում են Քրիստոսի 12 աշակերդներին: Ինչպես երևում է նկարում մոմերից դրանմեեկն սպիրակ են ու վառված, իսկ դրանմեեկն սպիրակ են ու անվառ, որը խորհրդանշում է մաքնիչ Հուղային: Առաջին Ավետարանի ընթերցումից հետո եկեղեցականներից մեկը մարտում է ձախ կողմի առաջին մոմը, որին զուգահեռ մեկ մոմ մարտում են, քանի որ Հուղայի սև մոմն արդեն անվառ է: Մյուս ընթերցումներից հետո հաջորդական կարգով մարտում են մոմերը ձախ և աջ կողմերից: Վերջին ընթերցվածի ավարտին եկեղեցին մնում է մթության մեջ: Սա նմանվում է այն պահերին, երբ Հիսուսի աշակերդները լրում են Նրան և միայնակ թողնում թշնամիների ձեռքում, ովքեր պարբառ են Նրան մահվան դադապարփել:

Արարողության ընթացքում մեզ նաև նախազգուշացվում է չնմանվել Հուղային: Օրվա շարականներից մեկն այսպես է բնորոշում Հուղային. «Վրձաթասիրությամբ դրանու կարդապես կարդապես արծաթով մարդուց հրեաններին: Ո՞վ Քրիստոս, որ թագավորն ես թագավորների, ծառայի կողմից դադապարփեցիր և համբերեցիր մեզ համար. մեծահոգի՛ Տեր, փա՛ռ Քեզ»:

Այս փողերը հիշեցնում են մեզ, որ Քրիստոս պիտի դադի մեզ մեր կյանքի վերջում: Բայց Նրա դադը արդար պիտի լինի, ի դրաբերություն այն մարդկանց դադապարփության, որոնք համարձակվեցին դադել Նրան երկրի վրա:

Մենք կանչված ենք դեսնելու Վերջին Հնարիքը՝ իրեն Պատարագի օրինակ: Այն նաև Արքայության օրինակն է, երբ մենք պիտի ուրախանանք Աստծո հետ ամեն ժամ:

Չիս շարականից մեկ այլ գոտուն.

«Վյոր կապարելով Զո ճշմարիք նոր ուխտի ասդվածային ընթրիքը, վերնադան խորհրդի փոքր հո-
դից հետացվեց Հուղան. որով Դու՝ ո՞վ Գառն Ասդոն, դիմեցիր խաչի մահվան, որպեսզի դանես աշխարհի
մեղքը. դրա համար խնայիր մեզ Քրիստոս՝ Զո կամավոր չարչարանքներով»:

Սպորեն, ձախ կողմում բերված են որոշ բառեր հիշյալ շարականից: Կարո՞ղ եք դրանք համապատաս-
խանեցնել աջ կողմում ցանկագրված հետքեյալ բառերով այնպես, որ արդահայդեն միևնույն իմաստը, այ-
սինքն՝ դառնան հոմանիշ բառեր: Համբնկոտ բառերն իրար միացրեք գծերով:

		Այլ բառեր՝
5	Ասդվածային ընթրիք	Դիտու Քրիստոս
5	Նոր ուխտ	Նկեղեցի
5	Վերնադուն	պատրապ /Սուրբ Հաղորդություն/
5	Գառն Ասդոն	խաչելություն
5	Կամավոր չարչարանքներ	քրիստոնեություն

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Սաղմոս 54:13-15 համարում կարդացեք, թե ինչպես Դավիթ թագավորը մեկ անգամ զգաց, որ իրեն
դավաճանել են: Ի՞նչ է ձեր արձագանքը այս փողերի վերաբերյալ: Եթե երբեմ զգացել եք այս եղանակով,
ինչպես կիսնդրեք Ասդուն, որպեսզի օգնի ձեզ՝ վարվելու ձեր այդ զգացումների հետ:

ՇՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Պապրասդ ունեցեք Ասդվածաշունչը և մի սե-
դան, որի շուրջ կկարողանաք նավել ընդանիքով
միասին: Սեղանի վրա ունեցեք երկու փարբեր փոք-
րիկ քաղցրավենիքներ կամ կարկանդակներ, որոնք
ընդանիքը կարողանա միասին վայել:

Այս դասի թեման Վերջին Ընթրիքն էր: Այս մա-
սին միասնաբար մրածելուց առաջ թող ընդանիքի
յուրաքանչյուր անդամ ճաշակի սեղանին դրված
քաղցրավենիքներից մեկը: Մարդնանշեք, որ երբ,
իբրև ընդանիք, կիսուն ենք ուփելիքը դանը, քրիս-
տոնյաները հրավիրվում են կիսելու Պապարազի
ընթացքում Սուրբ Հաղորդության մարմնական և
հոգևոր սնունդը:

Ասացեք, որ երբ Վերջին Ընթրիքն ավարտվեց,
Հիսուսն ասաց Իր աշակերդներին, որ ահավոր բան
պիտի պապահի, որովհետք Ինքը մաքնվելու է:
Կարդացեք Տիրոջ խոսքերը Մարթեոսի **Ավելա-
րանի 26:31** համարում: Ավելարանի նկարագրու-
թյամբ «ցրված» լինելու զգացողությունն ապրելու

համար անջապեք սենյակի լույսերը: Թող ընդանիքի
անդամները կանգնեն և սենյակի դարբեր կողմեր շարժվեն կամ հարակից այլ սենյակներ, որ
նույնպես լույսերը մարված են:

Խնդրեք յուրաքանչյուրին մրածելու իր զգացո-
ղության մասին. դուք անկարող եք լինել միասին
կամ կիսել ուփելիքը և միմյանց ընկերակցությունը:
Մթությունը միշտ չէ, որ հաճելի է:

Լույսերը միացրեք և նոր կանչեք բոլորին սեղա-
նի շուրջ: Կարդացեք **Մարթեոս 26:32** համարը: Սա
Քրիստոսի խոսքուն է, որ Նա պիտի վերսպին
միավորի Իր սիրելիներին:

Որբի կանգնեք, բռնեք միմյանց ձեռքերից և
գրաբանական աղոթք մարդունք Բարձրյալին հո-
գաբարության համար: Խնդրեցեք Տիրոջը, որ
առաջնորդի ձեր ընդանիքը, որպեսզի երբեք
չզրվեք՝ ուրանալով Նրան: Այնուհետև, նավեցեք և
վայելեք երկրորդ քաղցրավենիքը:

ՔՐԻՍՏՈՍ ՀՆԴՈՒՆՈՒՄ Է ԻՐ ԽԱԶՁԼ

«Իսկ հարյուրապետը և նրանք, որ իր հետ Տիտոսին պահպանում էին, եղր գրեսան երկրաշարժը և պարահածները, սաստիկ վախեցան ու ասացին. «Արդարև, Աստծու Որդի Եր սա»:

/Մատթ. 27:54/

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Երբեմ ունեցել եք այնպիսի փորձառություն, երբ մեկը հարկապես ձեր ընկերներից մի զիհողություն է կապարել ձեզ համար: Իսկ դուք զիհողություն արել եք ձեր ընկերոջ համար:

Չեր դասընկերներով կարդացեք հեքեյալ պարմությունը, որում հայրը խոսում է իր անչափահաս որդու մասին.

«Հովիկը լավագույն խաղացողը չէր իր թիմում, չնայած նա աշխարում էր շար պարապել: Երեսմն, կարող եմ ասել, նա հուսահավում էր, երբ մարզիչը արգելում էր նրան մասնակցել խաղին: Նա նսպում էր պահեստայինների նստարանին և եռանդագին քաջալերում մյուս խաղացողներին, սակայն նա փոքր-ինչ դիմուր էր ինչպես միշտ:»

Ահա ես շար ուրախացա, երբ զնացի դիմուր խաղը, և մարզիչը մոփեցավ իմ նստարանին: Նա ասաց. «Ես ասել եմ Հովիկին, որ այսօր խաղա: Նա ջանադիր աշխափել է և վասփակել է խաղին մասնակցելու հնարավորությունը: Դուք առիթ կունենաք գիտելու ձեր որդու խաղը»:

Իհարկե, ես ցնծության մեջ էի խաղն սկսելուն պես: Այն դարվա վերջին հանդիպումներից էր, և վերջապես Հովիկը պիտի խաղար:

Ռոպեներն անցնում են, սակայն Հովիկը դաշտ դուրս չէր գալիս: Փոխարենը, Բարկենը՝ ամբողջ թիմում ամենաանփորձառու խաղացողը, դուրս վագեց Հովիկի փոխարեն:

Ի՞նչ կարող էի անել: Խաղից հետո, երբ սպասում էի մինչև Հովիկը դուրս կգար հանդերձասեմյակից, մարզիչը կրկին մոփեցավ ինձ: Արդյո՞ք նա պիտի դարձ ինձ ինչ-որ շինծու արդարացում՝ Հովիկին խաղալ թույլ չփալու համար:

Բայց նրա խոսքերը զարմացրին ինձ: Նա ասաց. «Չեր որդին շար լավ պարապի է: Ես ասացի Հովիկին, որ նա այսօր պիտի խաղա թիմի հիմնական կազմում: Նա շնորհակալություն հայդնեց ինձ և շնորհնեց իմ առաջարկը: Նա ասաց. «Ես պեսք է թույլ դամ, որ Բարկենը խաղա, որովհենք դա նրա համար մեծ նշանակություն ունի»:

ա/ Հովիկն ի՞նչ զիհեց Բարկենի համար:

բ/ Կարծո՞ւմ եք, որ նա ասել էր Բարկենին իր արածի մասին: Ինչո՞ւ կամ ինչո՞ւ ոչ:

գ/ Ենթադրենք, թե մեկը Հովիկին անբարյացակամորեն ասել էր. «Նույնիսկ Բարկենը քեզնից առաջ

ընկավ: Դու Էլ ի՞նչ խաղացող ես», ի՞նչ եք կարծում, Հովհակը ի՞նչ պարասխանած կլիներ: Դուք ինչպե՞ս կպարասխանեիք, եթե լինեիք Հովհակի փոխարևն:

η/ Խորինեցեք այն պահի շուրջ, երբ մենք զոհողություն է արել ձեզ համար: Կամ մբածեցեք այն ժամանակի մասին, երբ դուք եք զոհողություն կարարել մեկ որիշի համար: Ինչպիսի՞ն եր այդ փորձառությունը: Կա՞ն արդյոք թե՛ ցավալի և թե՛ շահավետ դրսորումներ՝ հանուն ընկերոց զոհողություն անելու համար: Որո՞նք են դրանք:

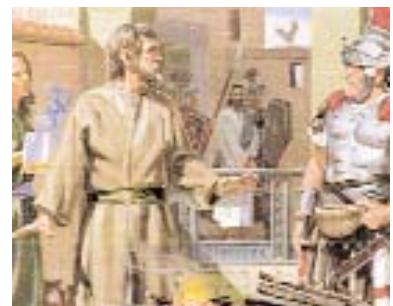
ՍՏՎԱԾԱՇՆԶԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Sա Ավելարանի պատմությունն է երբեւ պատահած մեծագոյն զոհողության մասին. Դիտու դրային է Իր կյանքը մեզ փրկելու համար: Պատմությունն սկսվում է այնպեսից, երբ Տուղան արդեն մատնել էր Դիտուին թշնամիների ձեռքը, իսկ աշակերտները փափսել:

Իսկ նրանք բռնելով Դիտուին՝ գրաբան Կայիափա քահանայապետի մով, որ օրենագետներն ու ծերերը հավաքվել էին: Եվ Պետրոսը հեռվից նրան հետքսելով՝ զնաց մինչև քահանայապետի գավիթը և ներս մքնելով՝ սպասավորների հետ նստեց՝ գլուխություն համար վախճանը: Իսկ քահանայապետներն ու ամբողջ ապյանը Դիտուի մասին սուր վկայություն էին փնտրում, որպեսզի նրան սպանեն: Ներս առաջ նկան երկու սուր վկաները ասացին. «Սա ասում եր՝ Ասպծու գրաճարը կարող եմ քանդել և երեք օրում շինել»: Եվ քահանայապետը վեր կենալով՝ նրան ասաց. «Պարասխան չե՞ս գրալիս, քո մասին ի՞նչ ամբասփանություն են անում դրանք»: Եվ Դիտու լուր էր մնում: Քահանայապետը խոսեց և նրան ասաց. «Երդվեցնում եմ թեզ կենդանի Ասպունով, որ մեզ ասես, թե դո՞ւ ես Քրիստոսը՝ Ասպծու Որդին»: Դիտու նրան ասաց. «Դու ասացիր: Բայց ասում եմ ձեզ. այսուհետեւ մարդու Որդուն կդեսնեք նաբած ամենազոր Ասպծու աջ կողմում և նկած երկնքի ամպերի վրայով»: Այն ժամանակ քահանայապետը պատրի իր զգեստներն ու ասաց. «Դայինեց, Էլ ինչի՞ են պետք մեզ վկաներ. ահա հիմա լսեցիք նրա հայինանքը: Ի՞նչ է ձեր կամքը»: Նրանք պարասխանեցին ու ասացին՝ մահապարպ է: Այն ժամանակ թքեցին նրա երեսին, բռունցքով հարվածեցին նրան:

Իսկ Պետրոսը նսպած էր դուրս՝ գավթում. մի աղախին մոբեցավ նրան ու ասաց. «Դո՞ւ Էլ գալիխացի Դիտուի հետ էիր»: Բայց նա ուրացավ: Նրան գրասավ մի այլ կին և ասաց. «Սա Էլ Դիտու Նազովունցու հետ էր»: Եվ դարձյալ նա երդումով ուրացավ: Եվ մի քիչ հետո այնպետք զգնվող-ները, մոբենալով, Պետրոսին ասացին. «Իրոք, դու Էլ նրանցից ես, քանի որ քո խոսվածքն Էլ թեզ հայդնի է անում»: Այն ժամանակ նա սկսեց նզովք կարդալ ու երդվել, թե՝ այդ մարդուն չեմ ճանաչում: Եվ խսկոյն աքաղաղը կանչեց: Եվ Պետրոսը հիշեց Դիտուի խոսքը, որ նա ասել էր, թե՝ դեռ աքա-դաղը չկանչած՝ երեք անգամ ինձ պիտի ուրանաս: Եվ դուրս եկնելով՝ դառնապես լաց եղավ:

Երբ առավոր եղավ, բոլոր քահանայապետները և ժողովրդի ծերերը խորհուրդ արեցին Դիտուի դեմ՝ նրան սպանելու համար: Նրան կապեցին, առան զնացին և հանձննեցին պոնտացի Պիղապոս կուսակալի ձեռքը:

Պետրոսի ուրացումը

ԴԱՍ 35

Այն ժամանակ Հուդան, որ Շիտուին մաքնել էր, գրեսնելով, որ Շիտու դափապարպվեց, զղաց, արծաթ դրամները վերադարձրեց քահանայապետներին և ժողովրդի ծերերին ու ասաց. «Մեղանչեցի, որովհետք արդար արյուն մաքնեցի»: Իսկ նրանք ասացին. «Մեր հոգը չէ, դո՞ւ զիվես»: Եվ արծաթ դրամները նեփեց գրանարի մեջ և հեռացավ ու գնաց ինքն իրեն կախեց:

Եվ Շիտու կանգնեց կուսակալի առաջ. կուսակալը հարցրեց նրան ու ասաց. «Դո՞ւ ևս հրեաների թագավորը»: Եվ Շիտու ասաց. «Դո՞ւ ևս ասում»: Իսկ երբ նա ամբասդանվում էր քահանայապետների ու ծերերի կողմից, ոչինչ չպատրասխանեց: Այն ժամանակ Պիդափոսը նրան ասաց. «Չե՞ս լսում, ինչքան դրանք քո դեմ են վկայում»: Եվ նրան չպատրասխանեց և ոչ մի բան, այնպես որ կուսակալը շար զարմացավ:

Սակայն կուսակալը սովորություն ուներ տրոնի առիթով ժողովրդի համար արծակել մի բանվարկյալ, ում նրանք կամենային: Այն ժամանակ ունեին մի նշանավոր բանվարկյալ, որի անունը Բարաբրա էր:

Եվ մինչ նա ապրյան էր նապում, իր կինը նրան լուր ուղարկեց ու ասաց. «Զո՞ւ և այդ արդարի միջն ոչինչ չկա, որովհետք այսօր երազում նրա պատճառով զիխովս շար բաներ անցան»: Կուսակալը ասաց նրանց. «Վստահ որի՞ն եք ուզում, որ ձեզ համար արծակեմ»: Եվ նրանք ասացին՝ Բարաբրային: Պիդափոսը նրանց ասաց. «Իսկ ի՞նչ անեմ Շիտուին՝ Քրիստոս կոչվածին»: Ամենքը ասացին՝ թող խաչվի: Եվ նա ասաց. «Ի՞նչ չար բան արեց»: Եվ նրանք առավել ևս աղաղակում էին ու ասում՝ թող խաչվի: Եվ Պիդափոսը գրեսնելով, թե ոչինչ չի օգնում, այլ կ'ավելի խոռոշություն է լինում, ջուր վերցնելով՝ լվաց ձեռքերը ժողովրդի առաջ ու ասաց. «Այդ արդարի արյունից ես անմասն եմ. դո՞ւ զիվեք»: Այն ժամանակ Պիդափոսը Շիտուին դրվեց նրանց ձեռքը, որ խաչվի:

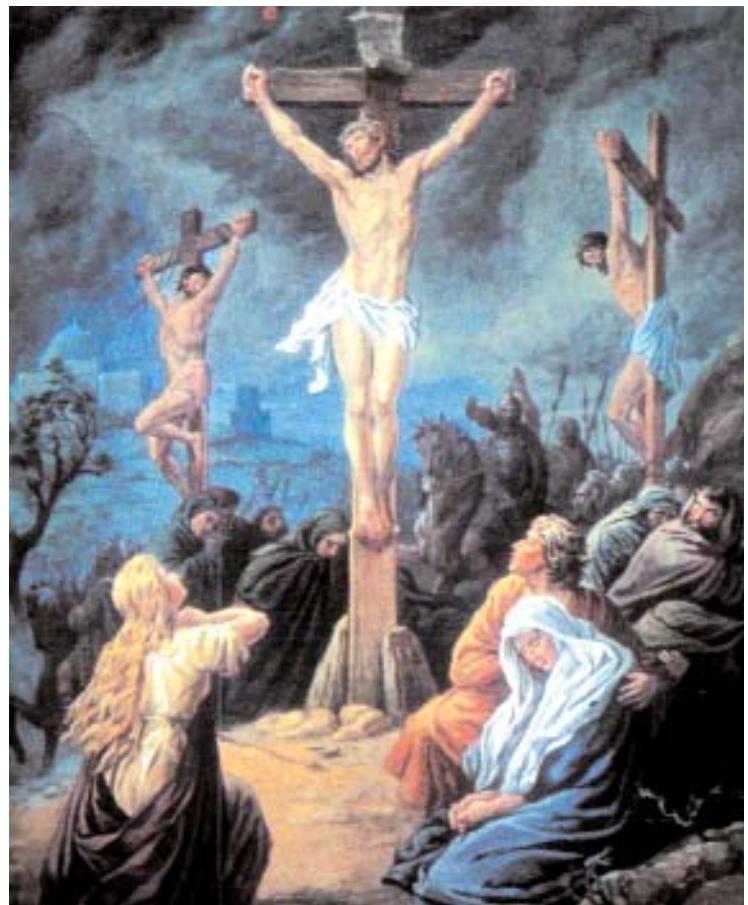
Զինվորները Շիտուին մերկացրին և նրա վրա կարմիր վերնազգեսպ զցեցին և ծաղրում էին ասելով. «Ողջ՛յն, հրեաների թագավոր»: Ապա նրան փարան խաչը հանելու:

Եվ դուրս եկելով՝ գլուխ կյուրենացի մի մարդ՝ Սիմոն անունով, ու նրան սպիթեցին, որ նա խաչը կրի: Եվ հասնելով Գողգոթա կոչված փեղը, որ նշանակում է կառավինապետի: Նրան խաչը հանելով՝ բաժանեցին նրա զգեսքները և վիճակ զցեցին:

Եվ ժողովուրդը իշխանավորների հետք ծաղրում էին նրան, և ասում. «Ուրիշներին ազատեց, թող ինքն իրեն էլ ազատի»:

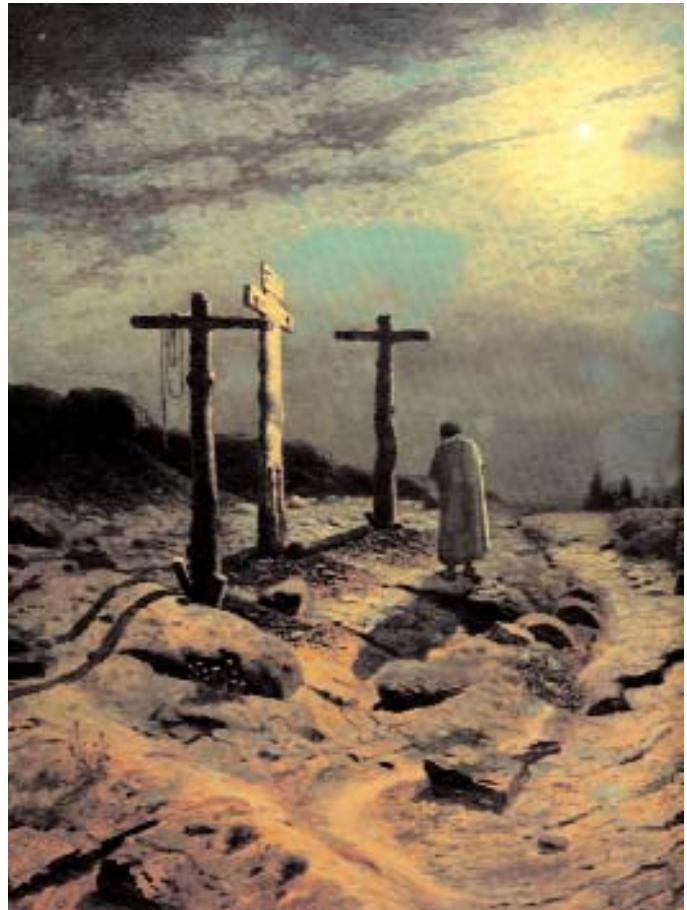
Եվ կեսօրին ամրող երկրի վրա խավար եղավ մինչև ժամը երեքը: Ժամը երեքի մոտք Շիտու բարձր ձայնով գուցեց ու ասաց. «Ասպած իմ, Ասպած իմ, ինչո՞ւ թողեցիր ինձ»: Եվ Շիտու դարձյալ բարձր ձայնով աղաղակեց և հոգին ավանդեց:

Եվ ահա բանարի վարագույրը վերևից մինչև ներքև երկուսի պատրվեց, և երկիրը շարժվեց, և ժայռեր ճեղքվեցին, և զերեզմանները բացվեցին, և ննջեցյալ սրբերի բազում մարմիններ հարություն առան:

Իսկ հարյուրավեցր և նրանք, որ իր հետ Շիստիսին պահպանում էին, երբ գլուխ երկրաշարժը և պատրահածները, սասփիկ վախեցան ու ասացին. «Արդարն, Վստոր Որդի Էր սա»:

Երբ երեկո եղավ, եկավ Շովենի անունով արիմաթիացի մի մեծահարուսար մարդ, որ Շիստիսին աշակերդել էր: Սա Պիղապոսի մով զնալով՝ Շիստիսի մարմինը խնդրեց: Եվ Շովենիը, մարմինն առնելով, պատեց մաքոր կպավով և դրեց նոր գերեզմանի մեջ, որ փորել էր գլուխ ժայռի մեջ: Եվ մի մեծ քար, որպես կափարիչ, գերեզմանի դրան առաջ գլորեց ու գնաց: Այնպետ էր Մարիամ Մագդաղենացին և մյուս Մարիամը. նրանք նսդրած էին գերեզմանի դիմաց:

Բաշինջառյան Գ. 1857-1925 թ.,
Ցույցի գոջումը, Գողգոռա: 1918թ.:

ՔՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Ինչո՞ւ քահանայապեցր պարուեց իր զգեսդները Շիստիսի խոսքի վրա:

թ/ Ինչպե՞ս է պարմությունից պարզվում, որ Շիստս գլառապեց այնպես, ինչպես ևս մարդկային որևէ էսակ:

զ/ Ինչպե՞ս է պարմությունը ցույց տալիս, որ Շիստիսի մահն ազդեց ամբողջ դիեզերքի վրա:

դ/ Կարող եք մփածել մի պարճառ, թե ինչո՞ւ հարյուրապետի և զինվորների խոսքը՝ «Արդարն, Վստոր Որդի Էր սա», ունի հապուկ նշանակություն:

A ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ԴԱՎԱՏՔԸ

Երկար ժամանակ շափերին է հուզել Հիսուսի՝ Խաչի վրա մնանելու հարցը: Հարցադրումը հետևյալն է. ինչո՞ւ Հիսուս պեսք է այսքան սպորացուցիչ, դաժան և ցավալի մահ ունենար:

Ինչպե՞ս կպարասխանեիք այս հարցին: Գրեցնք ձեր մբածումները.

Ահա 4-րդ դարի Սուրբ Աթանաս Ալեքսանդրացի Հայրապետի մբածումները նույն հարցի վերաբերյալ: Ձեր ուսուցիչը խմբերի կրածանի դասարանը: Ձեր խմբով կարդացեք հետքեյալ խոսքը նրա գրվածքներից: Ինչպե՞ս է Սուրբ Աթանասը պատրասխանում այդ հարցին: Ինչպե՞ս է նրա պատրասխանը նմանվում կամ դարբերվում ձեր պատրասխանից: Քննարկեք այս հարցերը ձեր փոքր խմբում և պատրաստվեք քննելու ձեր պատրասխանները ամբողջ խմբի հետ:

Մի ուժեղ ընթիշ ինքը չի ընդունում իր հակառակորդին: Նա թույլ է տրամադրել առաջնային դաշտում՝ ցույց տրամադրել առաջնային դաշտում՝ որ ինքը չի վախճանում որևէ հակառակորդից: Նույնիսկ եթե նրանք ընդունում են ամենաբարձրագույն պատրասխանը՝ նա կկարողանաւ է հաղթել նրան և ցույց տրամադրել առաջնային դաշտում՝ որ ինքը պատրասխանը ամենաբարձրագույն պատրասխանը է:

Նույնը տեղի ունեցավ մեր Տիրոջ հետ: Նա ընդունեց և կրեց ուրիշներից հասցված գերդաժան մահը, որպեսզի կործանելով նույնիսկ այս ահավոր մահը, ցույց տա, որ Ինքն է ճշմարիկ Կյանքը: Մասն այլևս կործանվեց: Մասն, որը կամենում էին Տիրոջ պատրասխանը, ինքնին դարձավ մահվան դադարպության փառավոր հուշարձան: Եվ սա Հիսուս կարարեց մեր հանդեպ ունեցած կարարյալ սիրուց:

ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Ձեր ուսուցիչը տրամադրել է ձեզ կամ անոն, կամ ի նախադասություն, որն սկսվում է «Ես» դերանունով և նկարագրում այն, ինչ Աստվածաշնչային պատմության անձը կարարել է:

Գրեք ձեր «գործնկերոջը», այն անձին, ով համապատասխանում է ձեր անվանը կամ նկարագրությանը:

Եթե յուրաքանչյուրը գտնի իր զույգին /որը կարող է լինել մեկից ավելի/, խորհրդածեք այն մարդկանց շուրջ, որոնց մասին մենք այսօր կարդացինք: Նրանցից յուրաքանչյուրը Հիսուս Քրիստոսին հանդիպում է ճգնաժամային, վճռորոշ պահին: Ոմանք այդ ճգնաժամը դիմագրավում են սիրով և քաջալերությամբ, ոմանք էլ՝ ոչ:

Միաձեւք հետքեյալ յուրաքանչյուր անձի գործելու նույնակի մասին, և թե ինչպես է յուրաքանչյուրը դիմագրավում ճգնաժամը: Ավարտեք նախադասությունը յուրաքանչյուր անձի մասին:

5 Կայիակա քահանայապետը շափ լավ զիվեր սուրբգրային մարզարենություններն ու խոսքումները: Եթե նա դեմ առ դեմ հանդիպեց Նրան, Ով իրականացրեց գրվածքները, որոշեց որ...

5 Պիդաբոսը զիվեր, որ Հիսուս անմեղ է, և արյունաբրու ամրոխը՝ շափ վրանգավոր:
Նա որոշեց...

5 Պիդաբոսի կինը ճարահարված ցանկանում էր եփ պահել իր ամուսնուն այդ անելուց... _____

5 Բարարան գիտեր, որ ինքը մեղավոր է, իսկ Շխուս՝ անմեղ: Եթք նա առիթ ունեցավ փրկելու իր սեփական կյանքը Շխուսի մահվան գնով, նա... _____

5 Սիմոն Կյուրենացին հանդիպեց ծաղրող, թշնամությամբ լցված ամրոխին: Դա զարհուրելի իրավիճակ էր և ..._____

5 Շովունի Արիմաթիացին համարձակեց գրգռել հռոմեացիների և իր ազգակից հրեաների բարկությունը՝ իր վրա վերցնելով Շխուսի պատշաճ թաղումը նորափոր վերգելինյա գերեզմանի մեջ: Նա արեց այդ..._____

Մի պահ մղածեք և պարկերացրեք ինքներդ ձեզ այդ օրվա ամբոխի մեջ: Դուք ի՞նչ կանեմք: Դուք կդարձեմ՝ ամբոխի գրամառությամբ: Արդյոք կվտանգեմ՝ ձեզ կամ կզոհեմ՝ որևէ բան Քրիստոսի համար:

Եթք դուք ճգնաժամի հանդիպեմք ձեր կյանքում, գուցե ոչ այնքան աղմկով և հրապարակային, ինչպես պատրահեց այդ օրը, ապա ինչպես կիործեք հետևել Քրիստոսին այդ պահին:

Գրեցեք ձեր մտածումներն այստեղ.

Ավագ Ուրբաթ երեկոյան և Ավագ Շաբաթ առավորյան մեր եկեղեցիներում պատրաստվում է Քրիստոսի սեղանափիպ գերեզմանը, որի կենտրոնում դրված է մեծ խաչը՝ պատրկած սպիրակ թաշկինակը, ինչը խորհրդանշում է Քրիստոսի պատրանքը: Թաղման կարգի արարողությունն սկսվում է եկեղեցու ավյանից, եթք եկեղեցականները նախագունակի ժամերգության շարականների երգեցողությամբ՝ Շխուսի գերեզմանը հանդիսավոր թափորով պարբեցնում են եկեղեցու շուրջ կամ ներսում:

Այնուհետև, վերադառնալով ավյան, եկեղեցական թափորին մասնակից հոգևորականները խոնարհում են Շխուսի գերեզմանի առջև և երգում հետևյալ շարականը.

Ո՞վ Քրիստոս, Չո Խաչին երկրագում ենք և Չո սուրբ խաչելությունը մեծարում և Չո սուրբ թաղումը փառավորում: Եկեք հավաքացյալներ երկրագունք մեր Քրիստոս Աստծուն, Ով եկավ և իր խաչով պարզեներ շնորհեց աշխարհին: Սուրբ Աստված, սուրբ և հզոր, սուրբ և անմահ, որ նախնվեցիր մեզ համար, ողորմի՛ր մեզ:

Փա՞ռ սուրբ խաչի, ալեւուիա, խաչելությանդ, ալելուիա, սուրբ թաղմանդ, ալելուիա:

ԴԱՍ 35

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Մեր և կեղաներում կապարվող Ավագ Ուրբաթի հոգևոր արարողությունները հիշեցնում են մեզ մեղքի խավարի մասին: Առաջին Ուրբաթի ամրոխի մարդկանց նման մենք երբեմն հեռանում ենք Ասպծուց և դավաճանում Նրան՝ թերանալով սիրելու Տիրոջը և միմյանց:

Բայց Ավագ Ուրբաթը և Շաբաթը նաև սկիզբն են Հիսուս Քրիստոսի հարության: Ահա մի քանի դող այն շարականից, որը մենք երգում ենք Ավագ Շաբաթվա առավորյան ժամերգության վերջում.

«Կենարար խաչը, որ փրկություն եղավ մեզ համար, սրանով ամենքս փառարանում ենք Քեզ: Որ լուսից լուս ճառագայթեցիր երկրի վրա, և հզոր գավազան դարձար հավաքացյալներին, սրանով ամենքս փառարանում ենք Քեզ: Որ լուսափայլ ծագմամբ հրաշափառապէս մեզ երևաց, որպէս մեզ օգնություն ընդդեմ անդեսանելի թշնամու, սրանով ամենքս փառարանում ենք Քեզ»:

Ի՞նչ են այս խոսքերը նշանակում ձեզ համար: Ի՞նչ են շարականի այս դողերը մեզ հուշում՝ մեր հանդեպ Ասպծո սիրո մասին: Գրեցելք կամ պատկերելք ձեր գաղափարները:

ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԴԵՏ

Պարբռասպ ունեցելք Ասպվածաշունչն այս պարապմունքի համար:

Ձեր ընդունություն միասին գրութեք Հովսեսի Արիմարիացու մասին: Մեզանից շաբերը ճանաչում են այս հարուստ հրեային, ով հրեական արյանի անդամ էր և Հիսուս Քրիստոսի գաղտնի հեքնորդ: Նա մեծ համարձակության դիմեց՝ ի սեր Հիսուս Քրիստոսի:

Գողգոթայում, Քրիստոսի խաչելությունից հետո, Հովսեսի Պոնտացի Պիղապոսից խնդրեց Հիսուսի մարմինը, այնուհետև դրեց քարայրի նորափոր գերեզմանում: /Խաչվածներից շաբերին թաղվում էին հողում, որ նորանք գտնում էին իրենց վախճանը/:

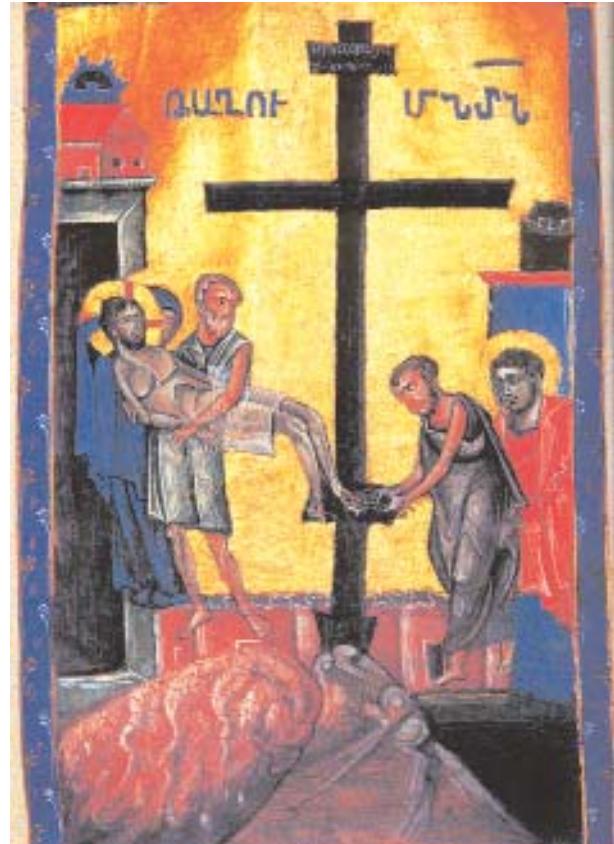
Սա հրեա որոշ առաջնորդների բարկացրեց, որովհետև նրանք չէին ցանկանում լրացնելու ուշադրություն դարձնել Հիսուսի վրա: Հովսեսի բանք ներվեց, բայց շիուսահարվեց, որովհետև վեսիլիք մեջ գրեսավ հարուցյալ Տիրոջը:

Երբ ազար արձակվեց, Հովսեսի հեռացավ իր երկրից և ճանապարհորդեց ամրող աշխարհով՝ բարողելու Քրիստոսի Ավելիարանը: Նա մահացավ Անգլիայում:

Զրուցեք ձեր ճանաչած մարդկանց մասին, ովքեր իրենց կյանքը վախճանեցի վասկ են դրել կամ գոհարերելու ուրիշների համար:

Եկեղեցին սրբացրել է Հովսեսին և փոնում նրա հիշապակը հոկտեմբեր ամսվա մեջ: Ահա Ավագ Շաբաթվա շարականից մի դող՝ նվիրված Հովսեսին. «Ճշմարիք և արդար Հովսեսի Պիղապոսից հայցում էր բոլորի Պարզեալութին, որ դրվեց մեզ իբրև անկողողապելի գանձ»:

Կարդացե՛ք Հովհաննեսի Ավելիարանի 19:38-42 համարներն այս մասին:

Հովսեսի Արիմարիացին իր ընկերների հետ իջևնում է Քրիստոսի մարմինը խաչից, մանրանկարչություն, 1272թ.

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՀԱՐՈՒՑՅԱԼ ՏԵՐՈՉ ՇԵՏ

«ԶԵ՞՞որ Քրիստոս պետք է նույն այդ չարչարանքները կրեր և
այնպես մըներ իր փառքի մեջ»:

(Ղուկաս 24:26):

ԾԻՏԱՐԿԵՆՔ ԿՅԱՆՔԸ

Հաճախ կարող ենք լսել, երբ մարդիկ արդահայփվում են այսպես. «Դա երբեք չէր կարող պարահել», «Կասկածում եմ, որ այդպիսի բան գուշի ունեցած լինի» կամ «Գիտեմ, որ կյանքիս մնջ դժվար թե գուսնեմ նման բան»:

Բայց անակնկալ բաներ իրոք պարահում են կյանքում, և մարդիկ գուրբեր ծեսով են արձագանքում դրանց:

Քայլեք դասասենյակի շուրջ բոլորը և նայեցեք ձեր ուսուցչի բերած նկարներին: Ձեր դասընկերներով քննարկեք հետևյալ հարցերը.

ա/ Ինչպես կանվանեիք որոշ նկարների դիմային արդահայփությունները կամ մարմնական կեցվածքով արդահայփված զգացումները:

բ/ Ի՞նչ եք կարծում, որոշ նկարներում պարկերված մարդիկ ինչի՞ն են արձագանքում:

գ/ Նայեցեք մի բանի նկարների, որոնցում արդահայփությունները կամ կեցվածքները բավական գուրբերվում են: Կարծում եք հնարավո՞ր ե, որ մարդիկ արձագանքեն միևնույն բանին: Ինչո՞ւ և ինչո՞ւ ոչ:

Ձեր ուսուցիչը զույգերի /կամ նոյակների/ կրածանի ձեր դասարանը: Ձեր զույգի կամ խմբի հետ զրուցեք անսովոր բաների մասին, որոնք պարահում են կյանքում: Անզամ կարելի է մրածել այնպիսի դեպքերի մասին, որոնք համարյա անհնարին կարող են թվալ:

Կանգ առեք երկու դեպքերի վրա. առաջին դեպքում դուք և ձեր զույգն արձագանքում եք միևնույն ձեսով (օրինակ՝ ուրախություն, վախ կամ գիւղություն): Եվ երկրորդում դուք արձագանքում եք գուրբեր կերպով: Օրինակի համար, երբ մրածում եք մի բանի մասին, որից կվախննար ձեզանից որևէ մեկը, իսկ ձեր զույգն կերոջ համար այն զվարճալի կլիներ:

Քննեցեք ձեր դեպքերը և դրանց վերաբերյալ արձագանքներն ամբողջ դասարանի հետ:

ԱՍՎԱԾԱՇՆԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

Այս պատմությունը ներկայացնում է մեզ ժողովրդի դրսուրած տարրեր՝ վերաբերմունքը՝ Տարությունից հետո Հիսուսի երևումների նկատմամբ:

Յուղաբեր կանայք, մանրանկարչություն, Մաքենադարան

Բայց Մարիամը կանգնած էր զերեզմանի դուրսը ու լաց էր լինում. և մինչ դեռ լաց էր լինում, կռացավ դեպի զերեզմանը և դեսավ երկու հրեշտակներ՝ սպիրակների մեջ, որոնք նսփել էին՝ մեկը՝ սնարին, և մյուսը՝ ուրբերի մով, այնպես, որ Հիսուսի մարմինն էր եղել: Եվ նրան ասացին. «Ո՞վ կին, ինչո՞ւ ես լավիս»: Նա նրանց ասաց. «Որովհեք իմ Տիրոջը զերեզմանից վերցրել են, և զգիքն նրան ուր են դրել»: Եթի այս ասաց, դեպի եփեկի կողմը դարձավ և դեսավ մեկին, որ կանգնած էր. բայց չէր իմանում, թե Հիսուսն է: Նրան այնպես թվաց, թե պարսիկապանն է. և ասաց նրան. «Տե՛ր, եթե դու ես նրան վերցրել, ասա՛ ինձ՝ ուր ես դրել նրան, որպեսզի ես նրան վերցնեմ»: Հիսուս նրան ասաց՝ Մարիամ: Եվ նա դարձավ ու երրայերեն նրան ասաց՝ Ռարրունի՛ (որ թարգմանվում է՝ վարդապետ): Հիսուս նրան ասաց. «Ինձ մի՛ մոփեցիր, քանի որ դեռ Հորս մով չեմ բարձրացել. ուրեմն զնա՛ դու իմ եղբայրների մով ու նրանց ասա՛, որ ես բարձրանում եմ դեպի իմ Հայրը և ձեր Հայրը, դեպի իմ Ասքվածը և ձեր Ասքվածը»: Մարիամ Մագդաղենացին եկավ ու աշակերդներին պարմեց, թե ինքը Տիրոջը դրեսել է, և նա իրեն այս բաներուն է ասել: (Տնմը. Տովի. 20:1-18):

Եվ ահա նոյն օրը աշակերդներից երկուսը գնում էին մի զյուղ, որի անունը Էմմավուս էր: Եվ մինչ նրանք խոսում էին ու վիճում, ինքը՝ Հիսուս մոփեցավ ու գնում էր նրանց հետ: Բայց նրանց աչքերը բռնված էին, որպեսզի նրան չճանաչեն: Եվ նրանց ասաց. «Այս ի՞նչ բաներ են, որոնց համար բայցիս վիճում եր միմյանց հետ և գրբմած եք»: Նրանցից մեկը, որի անունը Կղենպաս էր, ասաց նրան. «Երուսաղենում միայն դո՞ւ ես, որ չես իմացել, թե ինչեր կարարվեցին այնպես այս օրերին»: Եվ նրանց ասաց՝ ի՞նչ: Եվ նրանք ասացին Հիսուս Նագովինցու մասին, որ եղավ մարգարե մարդ, հզոր՝ զործերով և խոսքերով, Ասքծու և ամբողջ ժողովրդի առաջ, և թե ինչպես մեր քահանայապետները և իշխանավորները նրան մաքնեցին մահվան դարձապանի ու խաչը հանեցին նրան: Մենք ակնկալում էինք, թե նա է, որ փրկելու է Խրայելը. սակայն, այս բոլորով հանդերձ, այս երրորդ օրն է, որ այդ բաները կարարվեցին: Այլ նաև մեզ զարմացրին մեր միջից մի բանի կանայք, որոնք վաղ առավողյան զերեզման էին զնացել և նրա մարմինը չէին զբել. նրանք եկան

և ասացին, թե նաև մի դեսի էլ էին դեսել հրեշտակների, որոնք ասում էին նրա մասին, թե կենդանի է: Ապա մեզնից ունանք էլ զերևոյն գնացին և զբան այնպես, ինչպես կանայք ասել էին: Բայց նրան չդեսան:

Եվ նա ասաց նրանց. «Ով անմիտ և թուլասիրպ մարդիկ, որ դժվարանում եք հավաքալ այն ամենին, որ ասացին մարզարեները: Չե՛ որ Քրիստոս պետք է նոյն այդ չարչարանքները կրեր և այնպես մփնքը իր փառքի մեջ»: Եվ սկսած Մովսեսից ու բոլոր մարզարեներից՝ մեկնում էր նրանց այն բոլորը, ինչ զրված է իր մասին բոլոր Գրքերում: Երբ մովեցան այն զյուղին, ուր գնում էին, Դիտուս պարճառ բռնեց, թե ինքը գնալու է ավելի հետու դրեւ: Իսկ նրանք շատ սրբազնին նրան ու ասացին. «Մեզ մով զիշերիք, որովհենք երեկո է, և որը դարձամեն է»: Եվ նա ներս մտավ՝ նրանց հետ այնպես զիշերեկու: Եվ երբ նա սեղան նսդեց նրանց հետ, հաց վերցնելով՝ օրինեց, կպրեց այն և զվեց նրանց: Եվ նրանց աշքերը բացվեցին ու ճանաչնեցին նրան, իսկ ինքը նրանց աշքին աներևոյթ եղավ: Եվ նրանք ասացին միմյանց. «Մեր սրբերն էլ միթե չէին ճմկում մեր մեջ, մինչ նա ճանապարհին խոսում էր մեզ հետ. և ինչպես էր մեզ բացադրում Գրքերը»: Ապա անմիջապես վեր կացան ու Երուսաղեմ վերադարձան և հավաքած զբան Տասնմեկին և նրանց հետ եղածներին, որոնք ասում էին, թե՝ «Իսկապես հարյավ Տերը և երևաց Սիմոնին»: Իսկ երկուսը պարմեցին այն, ինչ պարահել էր ճանապարհին, և թե ինչպես Դիտուս իրեն ճանաչել էր պվել նրանց՝ հաց կպրելու ժամանակ:

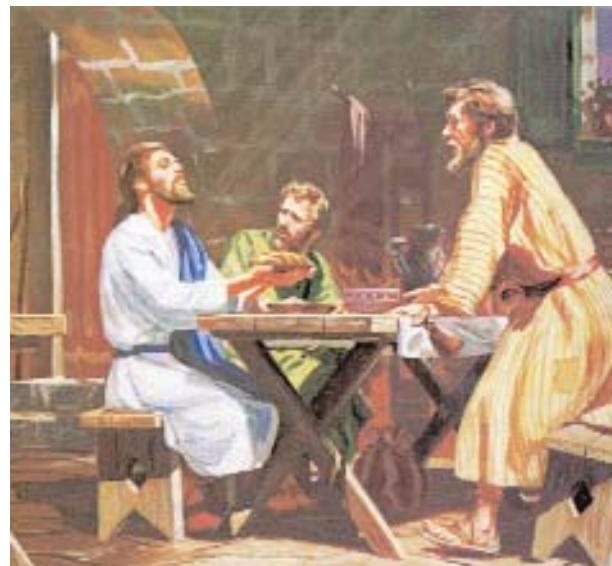
Մինչ դեռևս նրանք այս էին խոսում, Դիտուս ինքը եկավ կանգնեց նրանց մեջ և ասաց. «Խաղաղություն ձեզ»: Եվ այս ասելով՝ ցույց դրեց նրանց իր ձեռքերն ու ոպքերը: Եվ մինչ դեռևս ուրախությունից չէին հավաքում և զարմացած էին, ասաց նրանց. «Վյարեղ ուրեմնու բան ունե՞ք»: Եվ նրանք դրվին նրան խորոված ձկան մի կփոր

և մեղրախորհիսին: Եվ նա առավ կերավ նրանց առաջ: Այն ժամանակ բացեց նրանց մտքերը, որ հասկանան Գրքերը և թե ինչպես կապարվեցին Գրքի զրվածները: Առաջյալներն ուրախանում էին Նրա ասածների վրա՝ ճանաչնելով, որ Նա է Տերը: (**Հմմպ. Ղուկաս 24:13-50:**)

Նա դարձյալ նրանց ասաց. «Խաղաղություն ձեզ. ինչպես իմ Հայրն ինձ ուղարկեց, ես էլ ուղարկում եմ ձեզ»: Երբ այս ասաց, նրանց վրա փչեց և ասաց. «Վոե՞ք Սուրբ Հոգին: Եթե մեկի մեղքերը ներեք, նրանց ներփած կլինի. եթե մեկի մեղքերը չներեք, ներփած չի լինի»:

Իսկ Թովմասը՝ Տասնմեկուսից մեկը՝ Երկվորյակ կոչվածը, նրանց հետ չէր, երբ Դիտուս եկավ: Մյուս աշակերդության մեջ էր կոչվածը, նրանց հետ չէր, երբ Դիտուս եկավ: Այս ժամանակ վրա դեմքները նշանը և իմ մարմները մեխերի դրեղերը դրեմ ու իմ ձեռքը նրա կողի մեջ չխրեմ, չեմ հավաքած»:

Ութ օր հետո աշակերդները դարձյալ ներսում էին. և Թովմասը՝ նրանց հետ: Դիտուս եկավ փակ դրներով, կանգնեց մեջքել ու ասաց՝ խաղաղություն ձեզ: Ապա Թովմասին ասաց. «Բե՛ր քո մարմները և դիր այսպես ու փես իմ ձեռքերը. և թի՛ր քո ձեռքը ու մփցրու իմ կողի մեջ. անհավաք մի՛ եղիր, այլ՝ հավաքացյալ»: Թովմասը պարասիստ դրեց ու նրան ասաց՝ Տեր իմ և Ասպարած իմ: Դիտուս նրան ասաց. «Որովհետո դու ինձ դրեսար, հավաքացիր. երանի՛ նրանց, որոնք չեն դրեսել և սակայն կհավաքան»: (**Հմմպ. Շովիաննես 20:21-29:**)

Եվ նրանց աշքերը բացվեցին

ԴԱՍ 36

ՔՆԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ա/ Այս պարմության մեջ դեսնում ենք շաբ գարբեր զգացումի դրսեռումներ Հիսուս Քրիստոսի հարության մասին: Նկարագրեցիք դրանք մի քանի խոսքով:

թ/ Դուկասի և Հովհաննեսի ավելարանները նկարագրում են Հիսուսի հարությանը հաջորդող իրադարձությունները գարբեր եղանակներով: Ինչո՞ւ եք կարծում, որ դա այդպես է: Արդյո՞ք երկու հոգի միշտ նկարագրում են միևնույն դեպքը ճշգրիվ նույն ձևով: Ի՞նչ են այս թեթևակի գարբերությունները հուշում մեզ Դուկասի և Հովհաննեսի գրածների «հսկության» մասին:

զ/ Ասդվածաշունքը պարմում է, որ պարանքը, որով Հիսուսի մարմինը փաթաթեցին զերեզմանում, ինչպես նաև զլիսի վարշամակը դակավին զերեզ-

մանում էին: Ինչո՞ւ է այս փասբն այդքան կարևոր, որ զրի է առնվել ավելարաններում, չնայած նրան, որ կանայք և աշակերդները զերեզմանը դարպարկ գրան:

դ/ Երբ Հիսուս և Մարիամ Մագդաղենացին հանդիպեցին, Տերը զգուշացրեց նրան չմոցենալ Իրեն՝ ինչպես ինքն ասաց՝ «քանի որ դեռ Ռուս մով չեմ բարձրացել»: Ի՞նչ եք կարծում, Հիսուս ի՞նչ էր ուզում ասել դրանով: Ի՞նչ են այդ խոսքերը պարմում մեզ՝ Իր հետեւողների հետ նոր հարաբերության մասին:

ե/ Ի՞նչ եք կարծում, այն երկու մարդիկ, որոնց Հիսուս հանդիպեց Էմմավուսի ճանապարհին, կարող էին ճանաչել Տիրոջը, երբ Նա նրանց հետ հացը կիսեց:

ՅԱՆՁԸ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Ա ՊՐԵՆՔ ՄԵՐ ՇԱՎԱՏՔԸ

Այս դասի Ասդվածաշնչային առաջին պարմությանը նայելիս դեսնում ենք, որ մարդիկ Հիսուսի հանդեպ ունեին իրարից շաբ գարբերվող դպավորություններ, երբ Նա երևաց նրանց հարությունից հետո: Ոմանց համար մյուսներից առավել երկար ժամանակ պահանջվեց զիրակցելու, թե ով է Նա: Ոմանք էլ առավել պարբռասփ էին՝ քան մյուսները, Նրան Տեր կոչելու և ճանաչելու համար, որ Նա հարություն է առել մեռելներից՝ ինչպես որ խոսքացել էր:

Հիսուս սիրում էր այդ բոլոր մարդկանց, նույնիսկ նրանց, ովքեր կասկածեցին և լքեցին Իրեն գերսեւմանի պարզեցում:

Հիսուս յուրաքանչյուրին դպեց այն, ինչ անհրաժեշտ էր հավաքի գալու համար: Նա անձնապես հայդրանվեց ամեն մեկի մով՝ դեմ առ դեմ, որպեսզի նրանց վստահություն ներշնչի:

Ոմանք, մյուսների համեմապ, այլ քաների կարիք էլ ունեին: Մարիամ Մագդաղենացին, օրինակ, կարիք ուներ միայն լսելու Նրան՝ իրեն կանչող ձայնով: Թովմաս առաջալը կարիք ուներ էլ ավելի՝ շոշափել Տիրոջ ձեռքերի և կողքի սպիացած վերքերը: Ինչպես միշտ, Հիսուս ամեն մեկի հետ վարվեց այնպես, ինչպես այդ անձը կուգնար, որ իր հետ վարվեն:

Ասդվածաշնչային պարմությունը ներկայացնում է մեզ Հիսուսի հետ մարդկանց չորս հանդիպումներ: Առաջինը Մարիամ Մագդաղենացը հետ է դպեց ունենում, երկրորդը՝ Էմմավուսի ճանփորդների, երրորդը՝ հավաքած առաջալների հետ և չորրորդը՝ Թովմասի հետ:

Պարբռասփեցիք առանձին էջ սրանցից յուրաքանչյուրի համար: Ամեն մեկի համար պարասիստանեցնեք հետևյալ հարցերին՝

ա/ Ինչպես Հիսուս առաջինն Իրեն ցույց դպեց այս անձին կամ անձանց:

թ/ Ինչպիսի՞ն եր այս անձի կամ անձանց առաջին դպրավորությունը:

զ/ Ինչպե՞ս այս անձը կամ անձինք հասկացան, որ իրենց հանդիպածն անձն խստապես հարուցյալ Տերն է:

դ/ Ի՞նչ եր կարծում, այս հանդիպումներն ինչպե՞ս կարող եին փոխել այս անձի կամ անձանց կյանքը:

Կարող եր օգտագործել բառեր կամ կապակցություններ՝ պարասիանելու համար այս հարցերին, կամ պարկերել նկարներ:

! ՈՐԱՑՆԵՆՔ ՄԵՐ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԸ

Հարուցյալ Քրիստոսին հանդիպած մարդկանց մեջ մեկ հոգի առանձնանում է: Նա կոչված է «Ճավասար Առաքյալներին»: Նա նաև մեկն էր այն կանանցից, ովքեր յուղ բերեցին Քրիստոսի զերեզմանին: Այս իրադարձությունները հիշաբակվում են ամեն կիրակի Առավորյան ժամերգության «Յուղաբերից կարգ»-ի ընթացքում, երբ երգում ենք հետևյալ մաղթանքը Ավելարանի ընթերցումից հետո.

«Լուսապայծառ հրեշտակը, նստելով կենսապու զերեզմանին, ավելում էր կանանց՝ հարյավ Աստված»:

Ինքը Քրիստոս վկաց նրան այդ առանձնաշնորհումը, որ այդ ուրախաբեր ավելի հայտնի առաքյալներին, որի համար նա կոչվել է նաև «Առաքյալ Առաքյալներին»: Նա Մարիամ Մաղդաղենացին է:

Մենք քիչ բան գիտենք Մարիամի երիտրասարդ դարիների մասին: Ավելարանն ասում է, որ Շխուս թժկեց նրան՝ յոթը դեկտ հանելով նրա միջից: Միզուցել նա դատապում էր հոգեւկան խանգարումներով: Որևէ պարճառ չունենք կարծելու, ինչպես ոմանք ասում են, թե նա անբարոյական էր:

Մարիամը մյուս կանանց՝ Շովիաննայի և Սաղոմնի հետ էր, ովքեր որոշ իմաստով ապահովված էին, իրենց սեփական գումարով հոգ էին դառնում Շխուսին և առաքյալներին:

Երբ առաքյալներից շաբերը փախան, Մարիամը մնաց խաչի մոտ: Նա հսկում էր, երբ Շովիանի Վրիմաթիացին թաղում էր Տիրոջը և քարը գլորեց Նրա զերեզմանի դրանը: Մարիամը երբեք չի գրեց Քրիստոսին:

Շխուսի մահից հետո Մարիամը հնազանդ մնաց: Նա և մյուս կանայք խնկերով ու զանազան համեմունքներով գնացին զերեզման օծելու Տիրոջ մարմինը: Իհարկե, մարմինն այնպես չէր:

Բայց շուրջով Շխուս եկավ նրա մոտ: Մարիամը չճանաչեց Նրան, սակայն երբ Տերը կանչեց նրա անունը, միանզամից ճանաչեց Նրան:

Նա արեց ինչպես Շխուս պարվիրեց իրեն՝ ավելի փոխանցելու առաքյալներին: Եվ հաջորդող դարիներին նա միանում էր նրանց՝ աշխարհում դարձելու Ավելարանի խոսքը:

Մարիամը շար դարձեց Տոտում և ամբողջ Խրալիայում: Ովքեր դժվարանում էին հավաքալ իր հույսի պարզամք, նա ասում էր. «Ես դրեսել եմ հարուցյալ Տիրոջը»:

Ավանդությունը պարմում է, որ նա այցելել է Տիրերենս կայսերը: Նա մերժեց հավաքալ Հարուցյանը՝ «մինչև չի կարմիր ծով»: Այդ պահին Մարիամն իր դարձակից հանում է մի ծու և այն իրենց աչքերի առջև հրաշքով կարմիր գույն է սպանում: Սա կայսերը հավաքրի բերեց: Նրա նվերի վրա է հիմնված մեր ավանդույթը, ըստ որի մենք Զարկի գունին իրար ենք փոխանցում կարմիր գույնով ներկված հավկիթներ:

Առաջացած դարիքում Մարիամը դեղափոխվում է Եփեսոս, որդեռ և նա ավարփում է իր կյանքը խաղաղ աղոթքի մեջ:

Ինչպե՞ս եր փոխանցել կամ ինչպե՞ս կարող եր փոխանցել Հարուցյան ավելի մյուսներին:

ԴԱՍ 36

ԶԵՐ ՏԵՏՐԱԿՈՒՄ

Դուք դրեսել եք, թե ինչպես Նարուցյալ Տերը ներգործեց շափերի կյանքում: Դիմա խորհրդածեք. ինչպե՞ս է Նա ներգործում ձեր կյանքում: Ի՞նչ փորձառություններ եք ունեցել և հասկացել, որ Նա ձեզ հետ է: Ո՞րն է ձեր վերաբերմունքը ձեր կյանքում Տիրոջ գալսպյան հանդես:

ՇՆՏԱՆԻՔԻ ՀԵՏ

Պատրաստ ունեցեք Ասպարածաշունչն այս պարապմոնքի համար: Կարող եք ունենալ նաև հավկիրներ և սոխի կեղևներ՝ հավկիրները կարմիր ներկելու համար:

Ձեր ընդունակով միասին կրկնեցեք հարուցյալ Տիրոջ հետ Մարիամ Մագդաղենացու հանդիպման մասին պատմությունը՝ **Հովհաննեսի Ավելարանի 20:1-18** համարներում: Դիշեցրեք ձեր ընդունակին,

որ Մարիամին դրված դիմուններից մեկն է «Նավասար Առաքյալներին» անունը, որովհետք նրանց նման նա շափերին քարոզեց Նարության Ավելիսը:

Միասին ներկեք հավկիրները և միասին կազմեք այն մարդկանց ցանկը, որոնց պիտի բաժանեք դրանք: Ծրագրեք նաև քննել նրանց հետ Մարիամ Մագդաղենացու՝ «Առաքյալ առաքյալներին»-ի պատմությունը:

Չեռագիր Արևարանի ոսկյա կազմ: XIIIԴ:

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ա Ռ Ո Ւ Ն

ԴԱՍ 19 ՀՈԲ. ՏԱՐԱՊԱՆՏԵՔԻՑ ԿԱՐԵԿՑԱԲԱՐ ԱԶԱՏՎԵԼՈՒ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	5
ԴԱՍ 20 ԱՏՏԱՋԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿՈՐԾԱՆՈՒՄ Է, ՇԱՋԱՇՆՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՍԾՈՒՆ՝ ՓՐԿՈՒՄ	13
ԴԱՍ 21 ՇԱՋԱՇՆԵՈՒԹՅՈՒՆ. ԽՈՆԱՐԴ ԵՆԹԱՐԿՈՒՄ ԱՍՏԾՈ ԿԱՄՔԻՆ	21
ԴԱՍ 22 ԱՍՏՎԱԾ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Է ԻՐ ԽՈՍՏՈՒԾ. ԴԻՍՈՒՄ ԾՆՎԵՑ	26
ԴԱՍ 23 ԴԻՍՈՒՄ ԴԱՌՆՈՒՄ Է ՊԱՏԱՆԻ	34
ԴԱՍ 24 ԴԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՒՄ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԴՈՉՎԿՈՒՄ Է	41
ԴԱՍ 25 ԴԻՍՈՒՄ ՊԱՏՐԱՏՎՈՒՄ Է ԻՐ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆԸ	49
ԴԱՍ 26 ԴԻՍՈՒՄ ՍԿՍՈՒՄ Է ԻՐ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ	56
ԴԱՍ 27 ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ԴՎԱՏԱՏՎԱԾ ՄԻՐՈ ՎՐԱ	63
ԴԱՍ 28 ԴԻՍՈՒՄԻ ԴՐԱՋՔՆԵՐԸ ՑՈՒՑՅ ԵՆ ՏԱԼԻՄ ՄԵԶ ՆՐԱ ԱՍՏՎԱՅԱՅԻՆ ԷՈՒԹՅՈՒՆԸ	71
ԴԱՍ 29 ԴԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ ՈՒՍՈՒՑԱՆՈՒՄ Է ԱՌԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՏՄՎԱԾՔՆԵՐԻ ՄԻջնորդ	78
ԴԱՍ 30 ԴԻՍՈՒՄ՝ ՓՐԿԻՉ ԲՈԼՈՐԻ	78
ԴԱՍ 31 ԴԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍ ԴՐԱՎԿԻՐՈՒՄ Է ՄԵԶ ԱՇԱԿԵՐՏԵԼՈՒ ԻՐԵՆ	84
ԴԱՍ 32 ԱՌՈԹՔԸ ԵՎ ՊԱՌՔԸ՝ ՈՐՊԵՍ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԴՎԱՏԻՎՐԱԿ	95
ԴԱՍ 33 ՏԻՐՈԶ ԴԱՂԹԱԿԱՆ ՄՈՒՏՔԸ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ	104
ԴԱՍ 34 ՎԵՐՁԻՆ ԸՆԹՐԻՔ	109
ԴԱՍ 35 ՔՐԻՍՏՈՍ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է ԻՐ ԽԱԶԸ	116
ԴԱՍ 36 ԴԱՆԴԻՊՈՒՄ ԴԱՐՈՒՅՅԱԼ ՏԻՐՈԶ ԴԵՏ	123